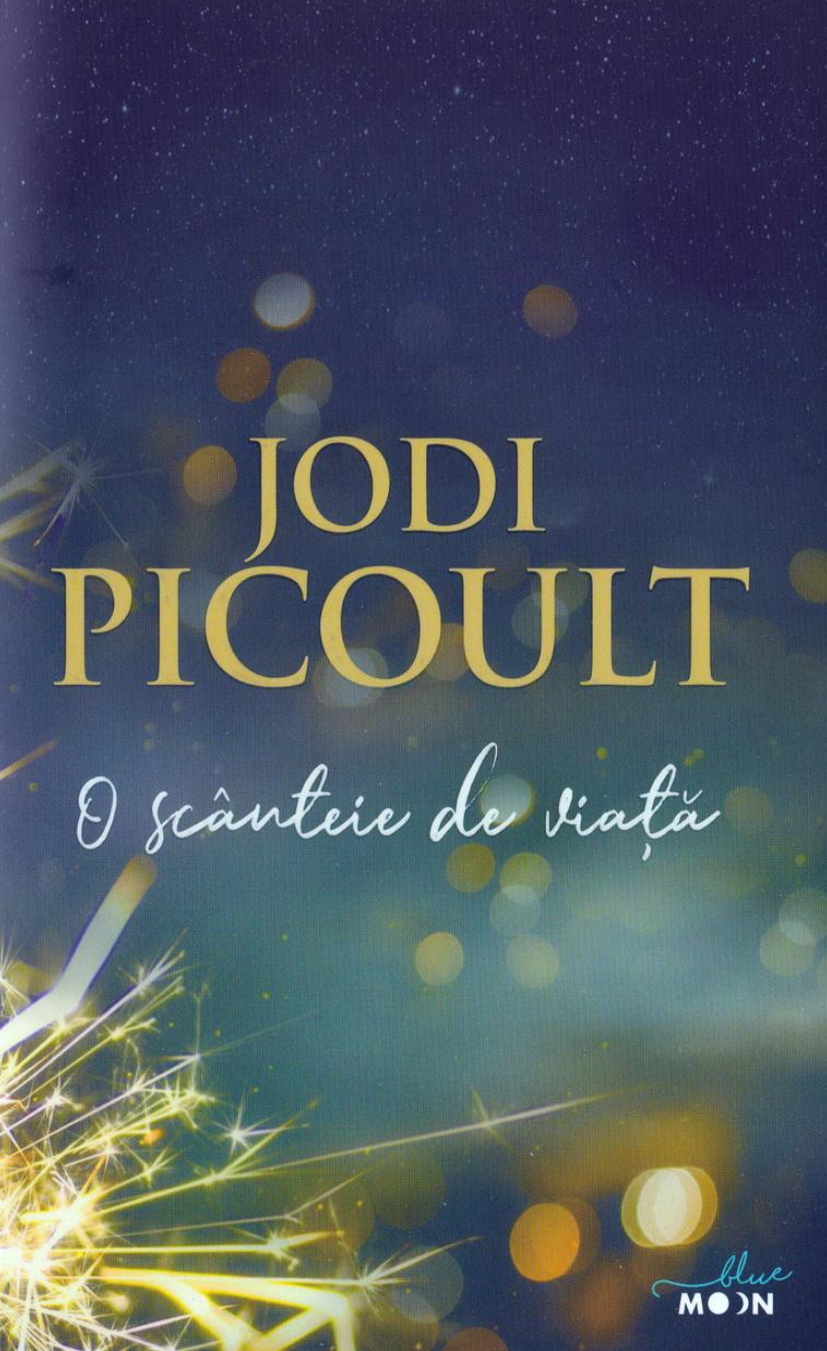
JODI
PICOULT
O scânteie de viață
blue
MOON

ALTE CĂRȚI DE

JODI PICOULT

DIN COLECȚIA

blue MOON

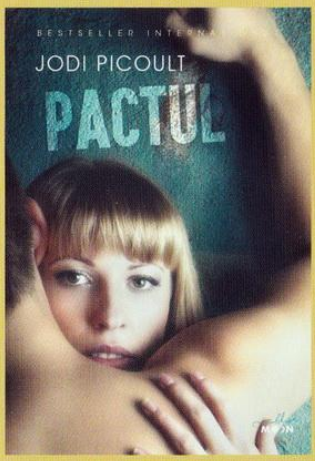

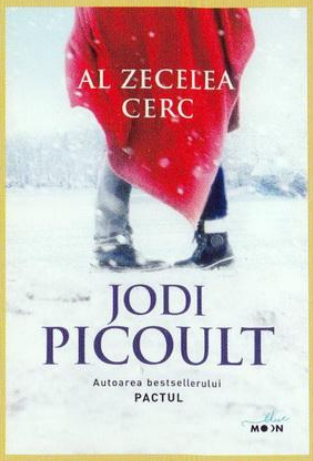

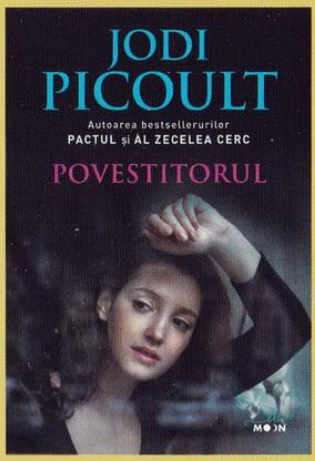

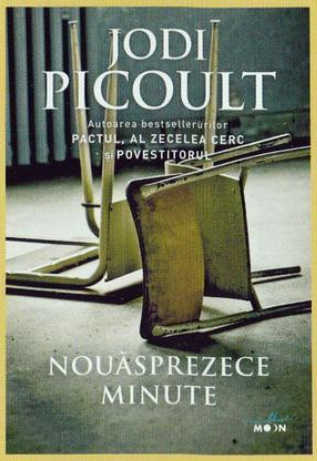

JODI PICOULT

O scânteie de viață

Traducere din limba engleză și note
MIHAELA-MAGDALENA DUMITRU

TERA

București
2019

A Spark of Light
Jodi Picoult
Copyright © 2018 Jodi Picoult
Toate drepturile rezervate
Traducere publicată prin înțelegere cu Ballantine Books,
un imprint al Random House, o divizie a Penguin Random House LLC

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Ne puteți vizita pe

O scânteie de viață
Jodi Picoult

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactori: Mona Apa-Slujenco, Mihaela Serea
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PICOULT, JODI
O scânteie de viață / Jodi Picoult; trad. din lb. engleză:
Mihaela-Magdalena Dumitru. – București: Litera, 2019
ISBN 978-606-33-4113-7

I. Dumitru, Mihaela-Magdalena (trad.)

821.111

Pentru Jennifer Hershey și Susan Corcoran
Dacă sunteți norocoase, veți avea colege pe care să le iubiți.
Dacă sunteți și mai norocoase, vă vor fi ca niște surori.
Vă pup și vă îmbrățișez.

„Întrebarea nu este dacă vom fi extremişti, ci ce fel de extremişti vom fi. Vom fi extremişti de partea urii sau a iubirii?“

Reverendul dr. Martin Luther King jr.

Ora cinci după-amiaza

Centrul stătea ghemuit la colțul dintre străzile Juniper și Montfort, în spatele unei porți din fier forjat, ca un buldog bătrân, obișnuit să își apere teritoriul. Pe vremuri existaseră multe instituții de genul acesta în Mississippi – clădiri cu nimic remarcabile, fără pretenții, unde se ofereau serviciile necesare, iar nevoile îți erau satisfăcute. Apoi au apărut restricțiile menite să ducă la dispariția unor asemenea locuri: holurile trebuiau să fie destul de late încât să poată trece două tărgi pe roți; toate celelalte clinici au fost silite să-și închidă porțile sau să cheltuiască mii de dolari pentru lucrări de reconstrucție. Medicii trebuiau să beneficieze de întietate la internarea pacienților în spitalele din zonă – chiar dacă cei mai mulți erau din afara statului și nu puteau obține asemenea drepturi – altfel, clinicile unde lucrau riscau să fie închise. Una câte una, clinicile au tras obloanele peste ferestre și au bătut scânduri peste uși. Acum, Centrul era un unicorn – un dreptunghi arhitectural zugrăvit într-un portocaliu fosforescent, izbitor, ca un fanion pentru persoanele care străbătuseră sute de kilometri ca să-l găsească. Avea culoarea siguranței; culoarea avertismentului. Spunea: *Sunt aici dacă ai nevoie de mine*. Spunea: *Fă-mi ce vrei, eu nu plec nicăieri*.

Centrul îndurase tăieturile cerute de politicieni și înțepăturile protestatarilor. Își linsese rănile și se vindecase. La un moment dat se numise Centrul pentru Femei și Sănătate Reproductivă. Dar sunt unii care cred că dacă nu numești un lucru, acesta încetează să mai existe și, de aceea, titulatura i-a fost amputată, ca după o rană de război. Dar și de data aceasta a supraviețuit. Mai întâi a devenit Centrul pentru Femei. Apoi, pur și simplu, Centrul.

Eticheta i se potrivea. Centrul era punctul calm în mijlocul unei furtuni ideologice. Era soarele unui univers al femeilor care nu mai aveau timp şi nici opţiuni, care aveau nevoie de un far către care să ridice ochii.

Şi, asemenea altor lucruri care strălucesc cu putere, exercita o atracţie magnetică. Persoanele aflate într-un moment dificil îl foloseau ca pe o busolă. Persoanele care îl dispreţuiau nu îşi puteau întoarce privirile de la el.

Astăzi, şi-a spus Wren McElroy, nu este o zi bună să mori. Ştia că alte fete de cincisprezece ani idealizau mortea din iubire, dar Wren citise *Romeo şi Julieta* cu un an în urmă, în clasa a opta, la ora de engleză, şi nu înţelegea ce era atât de fermecător să te trezeşti într-o criptă, alături de iubitul tău, ca mai apoi să îţi implânţi pumnalul lui între coaste. Iar seria *Amurg* – mai bine să uităm. Îi ascultase pe profesori zugrăvind poveştile eroilor ale căror morţi tragice le amplificau cumva existenţa, în loc să le-o împuţineze. Când Wren avea şase ani, bunica ei murise în somn. Oameni străini îi tot spuneau că moartea în somn este o binecuvântare, dar ea, cu privirile aţintite la bunica, albă ca ceara şi întinsă în coşciugul deschis, nu înţelegea de ce ar fi fost o binecuvântare. Poate că bunica se dusese la culcare în noaptea precedentă spunându-şi: *Mâine dimineaţă voi uda orhideea. Mâine dimineaţă voi termina de citit romanul acela. Îl voi suna pe fiu-meu*. Atâtea treburi rămase neterminate. Nu, din moarte nu se putea toarce o poveste bună.

Până în urmă cu două ore, bunica fusese singurul om mort pe care îl văzuse Wren. Acum, putea să îţi spună cum arată moartea, nu doar omul mort. Pentru un moment, Olive fusese acolo, privind-o cu atâta ferocitate – de parcă ar fi putut să se agaţe de lume dacă îşi ţinea ochii deschişi – şi apoi, într-o clipită, ochii aceia nu mai erau ferestre, ci se transformaseră în oglinzi, iar Wren nu mai vedea decât reflexia propriei spaime.

Nu voia să se mai uite la Olive, dar s-a uitat totuşi. Femeia moartă stătea întinsă, ca şi cum ar fi dormit, cu perna canapelei sub cap. Cămaşa lui Olive era îmbibată de sânge, dar i se ridicase într-o parte, dezvelindu-i coastele şi talia. Pielea îi era palidă în partea de

sus, iar apoi devenea liliachie, cu o dungă subțire de un violet intens, acolo unde spatele atingea podeaua. Wren și-a dat seama că asta se întâmpla pentru că, înăuntru, sângele i se coagula, la numai două ore după ce murise. Pentru o clipă, Wren a simțit că îi vine să vomite.

Nu voia să moară nici ca Olive.

Ceea ce, date fiind împrejurările, o făcea pe Wren să pară o persoană odioasă.

Era foarte puțin probabil să se întâmple așa, dar dacă i s-ar fi dat de ales, Wren ar fi preferat să moară într-o gaură neagră. Moartea s-ar produce instantaneu și ar avea dimensiuni epopeice. Ai fi, literalmente, rupt în bucăți până la nivel atomic. Te-ai transforma în praf de stele.

Tatăl ei o învățase acest lucru. El îi cumpărase primul telescop, când avea cinci ani. El era motivul pentru care, când era mică, își dorea să se facă astronaut și apoi astrofizician, de îndată ce a aflat ce este acela un astrofizician. El însuși visase să comande o navetă spațială, cu care să exploreze toate cotloanele universului, până când a lăsat o fată însărcinată. În loc să se ducă la facultate, se căsătorise cu mama lui Wren și devenise polițist, apoi detectiv, și explorase fiecare cotlon al orașului Jackson, din Mississippi. I-a spus lui Wren că cel mai bun lucru care nu i se întâmplase fusese să lucreze la NASA.

Când se întorceau de la înmormântarea bunicii, ningea. Wren – o copilă care nu văzuse niciodată o asemenea vreme în Mississippi – fusese îngrozită de felul în care lumea se învolbura, neancorată. Tatăl ei începuse să îi vorbească: *Ofițer specialist McElroy, activează propulsoarele*. Pentru că fata nu se putea opri din plâns, el a început să apese butoane la întâmplare: aerul condiționat, farurile cu patru faze, pilotul automat. Se aprindeau beculețe albastre și roșii, ca la centrul de comandă al misiunii spațiale. *Ofițer specialist McElroy*, a continuat tatăl ei, *pregătește-te pentru intrarea în hiperspațiu*. Apoi a comutat pe faza lungă și zăpada a devenit un tunel de stele care îi depășeau în viteză, iar Wren a fost atât de uimită, încât a uitat de teamă.

Își dorea să poată comuta un întrerupător acum și să călătorească în trecut.

Își dorea să îi fi spus tatălui ei că urma să vină acolo.

Își dorea să îl fi lăsat să o convingă să renunțe.

Își dorea să nu o fi rugat pe mătușa să o aducă.

Poate chiar în acest moment, mătușa Bex zace la morgă, ca Olive, iar corpul i se colorează ca un curcubeu. Și totul din vina lui Wren.

Tu, i-a spus bărbatul înarmat, vocea lui târând-o pe Wren înapoi în prezent. Avea un nume, dar ea nu voia să-l rostească nici în gând. Îl făcea să pară uman, iar el nu era om, era un monstru. Cât timp se lăsase furată de gânduri, bărbatul se proțăpise în fața ei. Acum îi făcea semn cu pistolul. *Ridică-te.*

Odată cu ea, și celelalte au simțit că li se taie răsuflarea. În ultimele câteva ore deveniseră un singur organism. Gândurile lui Wren traversau și mințile celorlalte femei. Pielea lor emana mirosul fricii ei.

Sângele înflorea încă de sub bandajul cu care bărbatul își înfășurase mâna. Era un mic triumf. Era motivul pentru care Wren a reușit să se ridice, deși avea picioarele moi ca jeleul.

Nu ar fi trebuit să vină la Centru.

Ar fi trebuit să rămână o copilă.

Pentru că acum era posibil să nu mai apuce o altă vârstă.

Wren a auzit țăcănitul percutorului și a închis ochii. Nu vedea decât chipul tatălui ei – ochii lui albastru-denim, arcuirea tandră a zâmbetului său – când ridica privirea către cerul nopții.

Când George Goddard avea cinci ani, mămica lui încercase să îi dea foc lui tati. Tatăl lui dormea beat mort pe canapea când mama a turnat gazul de brichetă peste rufele lui murdare, a aprins un chibrit și a vărsat peste el conținutul coșului în flăcări. Bărbatul masiv a sărit în sus, țipând și bătând flăcările cu mâinile lui imense. Mămica lui George stătea departe de el, ținând un pahar cu apă. *Mabel*, a strigat tăticul lui. *Mabel!* Dar ea a băut netulburată până la ultima picătură, nelăsând nici măcar un strop pentru stingerea flăcărilor. Când tatăl lui George a ieșit în goană din casă și a început să se rostogolească prin țărână ca un porc, mămica s-a întors către el. *Să-ți fie învățătură de minte*, i-a spus ea.

Nu dorise să ajungă ca tatăl său, dar, așa cum o sămânță de măr nu poate refuza să devină măr, nici el nu devenise cel mai bun soț. Acum înțelegea. De aceea se hotărâse să fie cel mai bun tată. De aceea venise în dimineața aceasta la Centru, ultima clinică de avorturi rămasă în funcțiune din întreg statul Mississippi.

Fiica sa nu avea să mai recupereze niciodată ceea ce îi răpiseră ei, indiferent dacă își dădea acum seama de asta sau nu. Dar el, cel puțin, putea să îi facă să plătească.

A privit de jur împrejurul sălii de așteptare. Trei femei se strângeau una în alta, pe un șir de scaune, iar la picioarele lor se afla asistenta, care verifica bandajul doctorului. George a pufnit disprețuitor. Doctor, pe dracu'. Nu vindeca pe nimeni, oricâte scuze ai fi încercat să-i găsești. Ar fi trebuit să îl împuște – *l-ar fi împușcat,* de fapt – dacă nu ar fi fost întrerupt atunci când sosise și începuse să tragă.

Și-o imagina pe fiica lui așezată pe unul dintre scaunele acelea. Se întreba cum ajunsese ea acolo. Dacă luase un autobuz. Dacă o adusese cu mașina o prietenă sau (la asta nici nu suporta să se gândească) băiatul din cauza căruia intrase în bucluc. Și-a imaginat un univers alternativ, în care dădea buzna pe ușă cu arma în mână și o vedea stând pe scaunul de lângă broșurile despre recunoașterea bolilor cu transmitere sexuală. Ar fi luat-o de mână și ar fi scos-o de acolo cu forța.

Ce ar crede despre el acum, când devenise un ucigaș?

Cum putea să se întoarcă la ea?

Cum putea să se întoarcă, punct?

În urmă cu opt ore, totul păruse o cruciadă sfântă – ochi pentru ochi, viață pentru viață.

Rana lui avea puls. George a încercat să ajusteze mai bine bandajul cu dinții, dar se tot dezlega. Ar fi trebuit legat mai strâns, dar cine să îl ajute aici?

Ultima dată când se simțise așa, de parcă zidurile s-ar fi strâns în jurul său, o luase pe fiica sa, pe atunci doar un prunc – roșie și țipând din pricina febrei pe care el nu știa că o are și nici nu s-ar fi priceput să o trateze –, și plecase după ajutor. Șofase până când camionul rămăsese fără benzină – era trecut de ora unu noaptea, dar a pornit mai departe pe jos – și nu s-a oprit până nu a ajuns la

singura casă unde lumina era aprinsă, şi uşa, neîncuiată. Clădirea avea acoperişul plat şi nu atrăgea prin nimic atenţia – George nici nu îşi dăduse seama că era o biserică până nu păşise înăuntru şi văzuse băncile şi un basoreflief din lemn înfăţişându-l pe Iisus răstignit. Luminile pe care le văzuse de afară erau lumânări care pâlpâiau pe un altar. *Întoarce-te*, îi spusese el cu voce tare soţiei sale, care probabil traversase între timp jumătate de ţară. Poate că era obosit, sau poate că se minţea singur, dar auzise foarte clar un răspuns: *Sunt deja cu tine*. Glasul venise, şoptit, dinspre Mântuitorul din lemn şi, în acelaşi timp, dinspre întunericul care îl înconjura.

Convertirea lui George fusese simplă, dar atotcuprinzătoare. Cumva, el şi fetiţa adormiseră pe podeaua mochetată a bisericii. Dimineaţă, pastorul Mike îl scutura, încercând să îl trezească. Soţia pastorului gângurea către copilaşul lui. Aveau o masă care gemea de atâta mâncare şi o cameră care se întâmpla să fie liberă. Pe atunci, George nu era credincios. Nu Iisus i-a intrat în inimă în ziua aceea, ci speranţa.

Hugh McElroy, negociatorul pentru cazurile de luări de ostatici, cu care George vorbea de câteva ore, i-a spus că fiica lui George ava să înţeleagă că tatăl ei încercase să o apere. I-a promis că dacă ar coopera, totul s-ar putea încheia cu bine, chiar dacă George ştia că în faţa clădirii se află oameni cu puşti aţintite asupra uşii, aşteptându-l să iasă.

George voia să se termine totul. Asta îşi dorea cu adevărat. Era epuizat, atât fizic cât şi psihic, şi nu reuşea să întrevadă sfârşitul. Se săturase de plânsete. Voia să sară direct la partea în care avea să stea din nou alături de fiica sa, iar ea să se uite la el cu uimire, aşa cum o făcea mereu.

Dar George mai ştia că Hugh ar spune orice ca să îl facă să se predea poliţiei. În balanţă nu atârna doar slujba lui. Hugh McElroy voia ca el să elibereze ostaticii din acelaşi motiv care îl împinsese pe George să îi ia ostatici – pentru a fi eroul zilei.

Acela a fost momentul în care George a înţeles ce avea de făcut. A armat pistolul.

– Ridică-te. Tu, a spus el, arătând către fata cu nume de pasăre[1], cea care îl înjunghiase. Cea de care avea să se folosească pentru a-i da o lecție lui Hugh McElroy.

Regula numărul unu în negocierile care vizau luări de ostatici: n-o da-n bară!

Așa îi spuseseră instructorii atunci când Hugh intrase în echipa regională. Nu face dintr-o situație proastă una și mai rea. Nu te certa cu cel care a luat ostaticii. Nu îi spune *Te înțeleg*, pentru că probabil nu îl înțelegi. Comunică într-o manieră care să atenueze sau să minimizeze pericolul; și nu uita că, uneori, cea mai bună comunicare este tăcerea. Ascultarea activă te poate duce mai departe decât peroratia inutilă.

Sunt mai multe categorii de indivizi care iau ostatici. Sunt cei cărora le-au luat mințile drogurile, alcoolul sau suferința. Apoi sunt cei aflați într-o misiune politică. Sunt cei care suflă în cenușa răzbunării până când focul izbucnește și îi arde de vii. Apoi mai sunt și sociopații – cei la a căror empatie nu are rost să faci apel. Și totuși, uneori este mai simplu să ai de-a face cu ei, deoarece ei înțeleg cine deține controlul. Dacă poți să îl faci pe un sociopat să creadă că nu ai de gând să îi cedezi avantajul, atunci ajungi undeva cu el. Ai putea să îi spui: *Suntem aici de două ore* (sau șase, sau șaisprezece) *și înțeleg ce te frământă. Dar este momentul să schimbi tactica. Pentru că aici, afară, sunt niște oameni care consideră că ți-a expirat timpul și vor să rezolve situația prin forță*. Sociopații înțeleg forța.

Pe de altă parte, această abordare ar eșua lamentabil cu cineva atât de deprimat încât ar fi gata să se omoare și să ia și pe alții cu el.

Scopul stabilirii unei relații cu individul care a luat ostatici este acela de a te asigura că tu reprezinți singura sursă de informații și de a câștiga timpul necesar pentru a afla informații esențiale pe cont propriu. Cu ce fel de persoană te confrunți? Ce anume a precipitat impasul, schimbul de focuri, punctul de la care nu mai

[1] Referire la omonimia dintre numele propriu Wren și substantivul comun *wren*, care înseamnă „pitulice"

există întoarcere? Ai putea încerca să construiești o relație prin discuții inofensive despre sport, vreme, emisiuni TV. Ai afla treptat care îi sunt preferințele, ce contează pentru el. Își iubește copiii? Nevasta? Mama? De ce?

Dacă descoperi motivul, poți stabili ce e de făcut pentru dezamorsarea situației.

Hugh știa că cei mai buni negociatori numesc munca aceasta un balet, o acrobație pe sârmă, un dans delicat.

Mai știa că toate astea nu erau decât niște tâmpenii.

Nimeni nu lua vreodată interviu unui negociator a cărui situație de criză se terminase într-o baie de sânge. Numai celor cu rezultate fericite li se înfigea un microfon în față, iar ei se simțeau obligați să descrie munca pe care o făceau ca pe o artă mistică. În realitate, era o loterie. Noroc chior.

Hugh McElroy se temea că norocul era pe cale să îl părăsească.

A inspectat scena pe care o gestiona de câteva ore. Centrul său de comandă era un cort de evenimente pe care departamentul îl folosise în urmă cu câteva săptămâni la un târg pentru a promova amprentarea copiilor, din motive de siguranță. De-a lungul perimetrului clădirii erau postați polițiști de patrulă, ca un șirag de mărgele albastre. Accesul presei fusese limitat printr-o baricadă a poliției. (Ai fi crezut că îi duce mintea să se îndepărteze din bătaia puștii unui nebun, dar nu, ispita ratingului se dovedea a fi prea puternică.) Împrăștiate pe trotuar, ca niște amenințări deșarte, se vedeau placarde cu imaginile gigantice ale unor bebeluși în uter, sau sloganuri scrise de mână: ADOPȚIE, NU AVORT! JUMĂTATE DINTRE PACIENTELE CARE INTRĂ ÎNTR-O CLINICĂ DE AVORTURI NU IES VII!

Ambulanțele stăteau în așteptare, cu echipaje de urgență, pelerine termice din aluminiu, perfuzii portabile și hidratare. Echipa SWAT era pe poziții, așteptând semnalul. Comandantul lor, căpitanul Quandt, încercase să îl îndepărteze pe Hugh din operațiune (cine îl putea învinovăți?) și să îl atace pe individ în forță. Dar Hugh știa că nu putea face nici unul din aceste lucruri cu conștiința împăcată, dacă Hugh era pe punctul de a-l convinge pe George Goddard să se predea.

Pe asta mizase Hugh în urmă cu cinci ore, atunci când încălcase a doua regulă în luările de ostatici, când apăruse cu scârțâit de roți la fața locului, în mașina sa fără însemne oficiale, lătrându-și ordinele la cei doi polițiști de patrulă care răspunseseră primii la apel.

A doua regulă în luarea de ostatici era următoarea: „Nu uita că nu este decât o slujbă"

Negocierea eliberării ostaticilor nu este un test de bărbăție. Nu este o ocazie să fii cavalerul pe cal alb și nici o cale de a ajunge vedetă. S-ar putea să reușești, sau să dai greș, indiferent cât de corecte sunt reacțiile tale. Nu o lua în nume personal.

Dar Hugh știuse de la început că acest lucru nu va fi posibil, nu azi, nu de data aceasta, pentru că acum situația era complet diferită. Dumnezeu știe câte cadavre erau în clinica aceea, plus cinci ostatici încă în viață. Iar unul dintre aceștia era copilul lui.

Comandantul SWAT apăruse pe neașteptate în fața lui.

– Intrăm acum, a spus Quandt. Ți-o spun ca un gest de amabilitate.

– Faceți o greșeală, a replicat Hugh. Ți-o spun ca un gest de amabilitate.

Quandt i-a întors cu spatele și a început să vorbească în aparatul de emisie-recepție de pe umăr.

– Pornim în cinci secunde... patru...

Deodată, glasul i se frânse.

– Retragerea! Repet – *misiune anulată!*

Hugh a ridicat brusc capul și a văzut același lucru pe care-l remarcase și Quandt.

Ușa de la intrare a clinicii se deschisese brusc și două femei pășeau afară.

Pe vremea când mama lui Wren locuia cu ei, avea o plantă agățătoare pe care o ținea pe biblioteca din sufragerie. După ce a plecat, nici Wren și nici tatăl ei nu își amintiseră vreodată să o ude, dar planta aceea agățătoare părea să sfideze moartea. Trecuse peste marginea ghiveciului și crescuse spre geam ca o frizură fistichie, refuzând să joace după regulile logicii sau ale gravitației.

Aşa se simţea Wren acum, clătinându-se pe picioare spre lumină ori de câte ori se deschidea uşa, ademenită către locul unde se afla tatăl ei, în parcarea din faţă.

Dar nu Wren ieşea acum din clădire. Habar nu avea ce îi spusese tatăl ei lui George în timpul ultimei conversaţii telefonice, dar funcţionase. George trăsese piedica armei şi îi zisese să mute canapeaua, pe care o folosise pentru a bloca uşa. Ostaticii nu puteau vorbi liber fără să fie auziţi de George, însă tresăriseră cu toţii la unison. Când îi ordonase să deschidă lacătul, Wren începuse să spere că ar fi putut scăpa de acolo teafără.

Joy şi Janine ieşiseră primele. Apoi George i-a spus lui Izzy să îl scoată pe doctorul Ward, în scaunul cu rotile. Wren a crezut că va fi eliberată şi ea, dar George a apucat-o de păr şi a tras-o înapoi. Izzy s-a întors în pragul uşii, cu faţa întunecată, dar Wren a clătinat încet din cap spre ea. Aceasta putea fi singura şansă a doctorului Ward de a scăpa, iar el era rănit. Trebuia să îl ducă. Doar era asistentă; ştia prea bine.

– Wren..., a spus Izzy, dar George a trântit uşa în spatele ei şi a tras zăvorul metalic.

I-a dat drumul lui Wren atât cât să poată împinge la loc canapeaua în dreptul uşii.

Wren simţea cum panica o sugrumă. Poate că aceasta era răzbunarea lui George pentru ceea ce îi făcuse. Acum era singură aici, cu acest animal. Sau, nu chiar – privirea i-a fugit către podea, unde se afla corpul lui Olive.

Poate că mătuşa Bex era cu Olive, acolo unde ajung oamenii atunci când mor. Poate o aşteptau împreună pe Wren.

George s-a lăsat pe canapeaua din dreptul uşii şi şi-a îngropat faţa în mâini. Bărbatul ţinea încă pisolul în mână, iar lui Wren i se părea că arma îi făcea cu ochiul.

– Ai de gând să mă împuşti? a spus ea, fără să se gândească.

George a privit în sus, suprins parcă de faptul că fetei îi trecuse prin cap să îl întrebe aşa ceva. Wren s-a silit să îi întâlnească privirea. Unul din ochii lui trăgea foarte puţin către dreapta, nu atât de evident încât să arate ciudat, dar destul cât să fie dificil să te concentrezi la chipul lui. Fata se întreaba dacă el trebuia să aleagă

în mod conștient ce câmp vizual să adopte. Bărbatul și-a frecat obrazul cu mâna bandajată.

Când era mică, Wren își ținea palmele pe fața tatălui ei, ca să îi simtă barba scurtă. Scotea un sunet ca de răzuire. El zâmbea, în vreme ce ea cânta la falca lui ca la un instrument muzical.

– Dacă am de gând să te împușc? a zis George, lăsându-se pe spate în canapea. Depinde.

Totul s-a întâmplat foarte repede. Acum, Janine Deguerre era ostatică, iar în clipa următoare se afla într-un cort medical și era consultată de personalul de pe ambulanță. S-a uitat în jur, încercând să o găsească pe Joy, dar cealaltă ostatică, împreună cu care ieșise, nu se zărea pe nicăieri.

– Doamnă, i-a spus unul dintre paramedici, puteți urmări lumina?

Janine și-a îndreptat din nou atenția către puștiul care probabil că nu era, de fapt, cu mult mai tânăr decât ea – iar ea avea douăzeci și patru de ani. A clipit în timp ce el îi plimba prin fața ochilor o lanternă mică.

Tremura. Nu pentru că îi era frig, ci pentru că era în stare de șoc. Fusese lovită cu pistolul peste tâmplă mai devreme, și simțea și acum că îi zvâcnește capul. Paramedicul i-a pus pe umeri o pelerină termică metalizată, de tipul celor care se dau maratoniștilor când trec linia de finiș. Ei bine, poate că și ea alergase la un soi de maraton, metaforic vorbind. Cu siguranță trecuse o linie.

Soarele cobora spre asfințit, aducând la viață umbrele, iar ei îi venea greu să înțeleagă ce era real și ce era doar o iluzie optică. În urmă cu cinci minute, Janine se aflase în cel mai mare pericol care o pândise vreodată, și totuși abia aici, în cortul din plastic, înconjurată de polițiști și paramedici, se simțea izolată. Simplul fapt că traversase acel prag o readusese în punctul din care plecase: de cealaltă parte.

Și-a întins din nou gâtul, în căutarea lui Joy. Poate o duseseră la spital, ca pe doctorul Ward. Sau poate că Joy le spusese, de îndată ce Janine se afla mai departe de ea: *Luați-o pe nebuna aia de lângă mine.*

– Cred că ar fi bine să vă ținem sub observație, a spus paramedicul.

– Nu am nimic, a insistat Jeanine. Serios. Nu vreau decât să mă duc acasă.

Bărbatul s-a încruntat.

– Aveți cu cine sta în noaptea asta? Pentru orice eventualitate.

– Da, a mințit ea.

Un polițist s-a lăsat pe vine în dreptul ei.

– Dacă vă simțiți în stare, a zis el, vă ducem mai întâi la secție. Avem nevoie de o declarație.

Janine s-a speriat. Știau cine este? Trebuia să le spună? Era ca în instanță, unde trebuie să juri pe Biblie? Sau putea să mai fie, măcar un pic, o persoană care merita compătimire?

A încuviințat și s-a ridicat. Ghidată cu blândețe de ofițerul de poliție, s-a îndreptat către ieșirea din cort. Își ținea pelerina metalizată în jurul umerilor, ca pe o mantie de hermină.

– Stai, a zis ea, cum rămâne cu ceilalți?

– Îi aducem și pe ceilalți de îndată ce se vor simți în stare, a asigurat-o el.

– Fata, a spus Janine. Ce s-a întâmplat cu fata? A ieșit?

– Nu vă faceți griji, doamnă, a zis el.

Un val de reporteri o strigau, adresându-i întrebări care se încurcau unele în altele. Polițistul a pășit între ea și reporteri, un scut. A condus-o la mașina de poliție care aștepta. După ce s-a închis portiera, înăuntru era o căldură sufocantă. A privit țintă pe fereastră cât timp a mers mașina.

Pe drum către secție, au trecut pe lângă un panou publicitar. Janine l-a recunoscut, căci ajutase la strângerea de fonduri destinate ridicării sale. Era imaginea a doi bebeluși zâmbitori, cu gingiile la vedere – unul negru, celălalt alb. ȘTIAI, spunea textul de pe panou, CĂ INIMA MEA A ÎNCEPUT SĂ BATĂ DUPĂ OPTSPREZECE ZILE DE LA CONCEPȚIE?

Janine cunoștea o mulțime de informații de genul acesta. Mai cunoștea și felul în care diferitele religii și culturi priveau ideea de persoană. Catolicii credeau că viața începe în momentul concepției. Musulmanii credeau că, abia după patruzeci și două de zile de la

concepție, Allah trimitea un înger care transforma sperma și ovulul în ceva viu. Toma d'Aquino spunea că avortul este crimă după patruzeci de zile, în cazul unui embrion masculin, și optzeci de zile, în cazul unuia feminin. Mai erau și excentricii – grecii antici, care spuneau că fătul are un suflet „vegetal", și evreii, care spuneau că sufletul venea la naștere. Janine știa cum să evite cu atenție aceste opinii într-o discuție.

Dar nu prea avea sens, nu-i așa? Cum putea să difere atât de mult momentul începerii vieții, în funcție de punctul de vedere? Cum se putea ca legea din Mississippi să afirme că un embrion este o ființă omenească, iar legea din Massachusetts să o contrazică? Nu era unul și același bebeluș, indiferent dacă fusese conceput într-un pat din Jackson sau pe o plajă din Nantucket?

Toate astea îi dădeau dureri de cap lui Janine. Dar, pe de altă parte, tot ce se întâmpla acum îi dădea dureri de cap.

În curând avea să se întunece. Wren stătea pe podea, cu picioarele încrucișate și privirea ațintită asupra lui George, care se afla pe canapea, aplecat în față, cu coatele sprijinite pe genunchi și arma ținută neglijent în mâna dreaptă. A desfăcut ultimul pachet de smochine Newtons – tot ce rămăsese din coșul cu gustări luat din salonul de recuperare. Îi chiorăia stomacul.

Înainte, îi era frică de întuneric. Îl punea pe tatăl ei să vină cu arma în toc și să îi verifice tot dormitorul – sub pat, sub saltea, pe rafturile de sus ale șifonierului. Uneori se trezea plângând în miezul nopții, convinsă că văzuse o creatură înfiorătoare, cu colți, stând la capul patului și urmărind-o cu ochi gălbejiți.

Acum știa: monștrii *erau* adevărați.

Wren a înghițit în sec.

– Fiica ta, a început ea. Cum o cheamă?

George a ridicat ochii.

– Tacă-ți gura, a zis el.

Vehemența vorbelor lui a făcut-o să se retragă câțiva metri, dând, din greșeală, peste ceva rece și rigid. Și-a dat imediat seama ce – sau mai bine zis *cine* – era și abia și-a reținut un țipăt. Wren

s-a silit să se împingă din nou în față, încolăcindu-și brațele în jurul genunchilor îndoiți.

– Sunt sigură că vrea să te vadă.

Din profil, trăsăturile criminalului erau aspre și neplăcute.

– Nu știi nimic.

– Sunt sigură că vrea să te vadă, a repetat Wren. *Știu*, și-a zis ea, *pentru că și eu vreau același lucru*.

Mințea.

Janine stătea pe un scaun, în secția de poliție, în fața unui detectiv care îi înregistra declarația, și mințea.

– De ce v-ați dus la Centru în dimineața aceasta? o întrebase el cu blândețe.

– Pentru un test Papanicolau, spusese Janine.

Altfel, tot ce îi zisese detectivului fusese adevărat și sunase ca un film de groază: bubuitul împușcăturii, greutatea neașteptată a angajatei clinicii, care se izbise de ea și o dărâmase la pământ. Janine se schimbase într-un tricou curat pe care i-l dăduseră paramedicii, dar simțea și acum sângele fierbinte al femeii (atât de mult sânge), care îi pătrunsese până la piele. Chiar și acum, privindu-și mâinile, se aștepta să le vadă pline de sânge.

– Ce s-a întâmplat după aceea?

Și-a dat seama că nu își putea aminti evenimentele în ordine. În locul momentelor înlănțuite, erau numai instantanee: cum nu își putea controla tremurul corpului în timp ce alerga; cum apăsa cu mâinile pe rana de glonț a femeii. Cum ucigașul a arătat cu pistolul spre Janine, în timp ce Izzy stătea lângă el, cu brațele pline de medicamente și bandaje. Sunetul telefonului, care i-a înghețat pe toți ca pe niște manechine.

Lui Janine i se părea că se uită la un film la care era obligată să stea până la capăt, deși nu voise niciodată să îl vadă.

Când a ajuns la partea când atacatorul a lovit-o cu arma, a neglijat să spună de ce. O minciună prin omisiune, așa i se spunea pe vremea când era mică și se ducea la spovedanie. Tot un păcat, dar mai mic. Dar uneori mințeai pentru a-i proteja pe alții. Alteori mințeai pentru a te proteja pe tine.

Ce mai conta o minciună în plus?

Plângea în timp ce vorbea. Nici nu și-a dat seama decât atunci când detectivul s-a aplecat spre ea cu o cutie de șervețele.

– Pot să vă pun *și eu* o întrebare? a zis ea.

– Desigur.

A înghițit în sec.

– Credeți că oamenii primesc ceea ce merită?

Detectivul a privit-o lung.

– Cred că nimeni nu merită o zi ca asta, a zis el.

Janine a încuviințat din cap. Și-a suflat nasul și a strâns șervețelul ghem în pumn.

Deodată, ușa s-a deschis și un ofițer în uniformă a băgat capul înăuntru.

– Este un domn aici care spune că vă cunoaște...?

În spatele polițistului, Janine l-a văzut pe Allen – cu obrajii lui trandafirii și pântecul mare, care îl făcea să spună adesea în glumă că știe prea bine cum este să fii însărcinată. Allen era președintele filialei locale a grupului „Dreptul la viață".

– Janine! a exclamat el, trecând de polițist, ca să o poată cuprinde în brațe. Doamne, Dumnezeule! a zis el, cu un oftat adânc. Scumpo, ne-am rugat pentru tine.

Știa că se rugau pentru toate femeile care treceau pragul Centrului. Dar de data aceasta era vorba despre altceva. Allen nu și-ar fi iertat-o niciodată dacă i s-ar fi întâmplat ceva, pentru că el fusese cel care o trimisese pe post de spioană.

Poate că Dumnezeu îl ascultase, căci ea fusese eliberată. Dar la fel fuseseră și Joy, și Izzy, și doctorul Ward. Și cum rămânea cu cei care nu aveau să mai iasă de acolo în viață? Ce divinitate capricioasă s-ar juca în felul acesta cu soarta oamenilor?

– Te duc acasă să te liniștești, i-a zis Allen. Apoi, către detectiv: Sunt sigur că domnișoara Deguerre are nevoie de un pic de odihnă.

Detectivul s-a uitat imediat către Janine, verificând parcă dacă era de acord să îl lase pe Allen să hotărască. Și de ce să nu fie? Făcuse tot ce dorise el, din primul moment în care ajunsese în oraș, hotărâtă să servească misiunea, prin orice mijloace cu putință. Și mai știa că intențiile lui erau bune.

– Vă putem duce noi oriunde doriți să mergeți, i-a spus detectivul.

Îi oferea o alternativă; o făcea să se simtă puternică și importantă.

– Trebuie să mă duc până la baie, a trântit ea o altă minciună.

– Desigur, a spus detectivul, arătând spre capătul holului. Stânga la capăt, apoi a treia ușă pe dreapta.

Janine a pornit într-acolo, strângând încă în jurul umerilor pelerina metalizată. Avea nevoie de câteva clipe de singurătate.

La capătul coridorului era o altă cameră de interogatoriu, la fel ca cea în care fusese ea. Ceea ce dinăuntru părea a fi o oglindă era, din poziția în care se afla acum, un geam. Joy stătea la masă, împreună cu o doamnă detectiv.

Înainte să își dea bine seama ce face, Janine a bătut în geam. Probabil se auzise, pentru că Joy s-a întors în direcția ei, chiar dacă nu o putea vedea. Ușa camerei de interogatoriu s-a deschis de perete și, după o clipă, în fața ei s-a postat o polițistă.

– S-a întâmplat ceva?

Prin ușa deschisă, a întâlnit privirea lui Joy.

– Ne cunoaștem, a spus Janine.

După o clipă, Joy a încuviințat din cap.

– Nu voiam decât să... Voiam să văd..., a început Janine, încurcată. M-am gândit că ai nevoie de ajutor.

Polițista și-a încrucișat brațele.

– Avem noi grijă să primească tot ce îi trebuie.

– Știu, dar..., a spus Janine, uitându-se fix la Joy. Nu ar trebui să fii singură în noaptea asta.

A simțit privirea lui Joy ațintindu-se preț de câteva clipe asupra pansamentului de la tâmpla ei.

– Nici tu, a zis Joy.

În spital, pe una dintre lamelele aparatului de aer condiționat de deasupra era lipită o bucată de leucoplast. Flutura în aer ca o panglică de la o sărbătoare improbabilă, în timp ce Izzy stătea întinsă, prefăcându-se că nu simte mâinile doctorului atingând-o.

– Începem, a murmurat obstreticianul.

A plimbat sonda la stânga, apoi la dreapta, după care a arătat spre ecranul neclar, la marginea amibei negre a uterului ei, unde stătea încolăcită aluna aceea albă care era fătul.

– Haide... haide...

Vocea lui avea o notă de nerăbdare. Apoi l-au văzut amândoi în același timp – pâlpâitul unei bătăi de inimă. Ceva ce Izzy văzuse de multe ori în ecografiile altor femei.

A lăsat să îi scape un oftat pe care nu știa că îl ține în piept.

Doctorul a făcut câteva măsurători și le-a înregistrat. I-a șters gelul de pe abdomen și i-a tras bluza în jos, pentru a o acoperi.

– Doamnă Walsh, a zis el, ești o femeie norocoasă. Gata, poți pleca.

Izzy s-a ridicat, sprijinindu-se în coate.

– Stați așa... deci... asta e tot?

– Desigur, trebuie să urmăriți dacă aveți contracții sau sângerări în următoarele câteva zile, a adăugat doctorul, dar având în vedere forța cu care îi bate inima, aș zice că micuțul – sau micuța – nu are de gând să plece nicăieri. Seamănă cu mămica sa, categoric.

Doctorul i-a mai spus că are de completat câteva foi de externare și s-a făcut nevăzut dincolo de paravanul care separa patul ei din camera de gardă de celelalte. Izzy s-a întins pe spate pe patul mobil, strecurându-și palmele sub pătura aspră. Și-a răsfirat degetele pe abdomen.

De îndată ce părăsise clinica, paramedicii o întinseseră pe o targă, lângă cea a doctorului Ward, chiar dacă ea tot încerca să le spună că nu este rănită. Doctorul Ward nici nu voia să audă.

– E însărcinată, insistase el. Are nevoie de îngrijiri medicale.

– *Tu* ai nevoie de îngrijiri medicale, a pledat ea.

– Iar începe, i-a spus doctorul Ward tânărului paramedic care îi inspecta garoul. Nu îmi lasă nici o clipă de liniște.

Îi surprinse privirea și adăugă cu glas șoptit:

– Lucru pentru care îi sunt etern recunoscător.

Atunci îl văzuse ultima oară. Se întreba dacă intrase în operație; dacă îi va fi salvat piciorul. Simțea că totul va fi bine.

Poate că unii oameni erau pur și simplu meniți să supraviețuiască.

Crescuse alături de un tată mereu șomer și o mamă care se străduia din răsputeri să aibă grijă de Izzy și de cei doi frați gemeni

ai ei, într-o casă atât de mică, încât cei trei copii împărțeau nu doar aceeași cameră, ci și același pat. Dar pentru multă vreme, nici nu a știut că era săracă. Mama îi ducea uneori la vânătoare de mărunțiș. Își pescuiau masa de seară. Câteodată sărbătoreau Săptămâna Colonială – când foloseau lumânări în locul becurilor.

Când se gândea la viața ei, între trecut și prezent era o graniță evidentă. Acum locuia împreună cu Parker într-o casă de trei ori mai mare decât casa părintească. Pe hârtie, el era prințul din familia înstărită care se îndrăgostise de o Cenușăreasă de la școala de asistente medicale, înglodată în datorii. Se întâlniseră pe când el avea un picior în ghips. Prima lor întâlnire fusese o baie cu buretele, după cum îi plăcea lui să spună.

Parker studiase la Yale, la fel ca tatăl, bunicul și străbunicul său. Crescuse în Eastover, cel mai snob cartier din tot statul. Frecventase școli private și purtase, chiar și în copilărie, sacouri minuscule și cravate. Își petrecea verile departe de oraș. Chiar și slujba lui – era producător de filme documentare – era posibilă numai datorită fondului său fiduciar.

Când ieșeau în oraș, Izzy comanda chiar și acum cel mai ieftin fel de mâncare din meniu. Frigiderul lor era plin ochi de alimente, nu pentru că nu și-ar fi permis să meargă oricând la cumpărături, ci pentru că nu trebuia niciodată să încetezi să faci provizii pentru următoarea perioadă dificilă.

Ai fi zis că veneau de pe planete diferite. Cum ar fi putut ei să crească un copil împreună?

Izzy se întreba dacă acum – în sfârșit – linia de fractură a vieții ei nu va mai fi ziua în care primise primul salariu, ci atacul armat de azi; de aici încolo, avea să împărtă totul între *înainte* și *după*.

O asistentă a intrat în separeul ei.

– Cum vă simțiți?

– Bine, a spus Izzy, mulțumită că mâinile ei tremurânde erau încă ascunse sub pătură.

– Am informații despre pacientul de care ați întrebat...

– Doctorul Ward? a zis Izzy, ridicându-se în capul oaselor.

– Nu. Femeia. Bex, parcă? A ieșit cu bine din operație, a spus asistenta. Este la terapie intensivă.

Izzy a simțit că îi dau lacrimile. *Slavă Cerului!*

– Și doctorul Ward?

Asistenta a clătinat din cap.

– Nu am auzit încă nimic, dar voi încerca să aflu, zise și o privi pe Izzy cu înțelegere. Cred că ați trăit cu toții un coșmar împreună.

Chiar așa era. Încercând să îi salveze viața lui Bex, Izzy vârâse un deget prin peretele ei toracic; căutase perna moale a plămânilor îngreunați. O împroșcase din cap până în picioare sângele doctorului Ward.

– Poliția vrea să vorbească cu dumneavoastră, a spus asistenta. Așteaptă de ceva vreme. Dar dacă nu vă simțiți în stare, le spun eu, fără nici o problemă.

– Pot să merg mai întâi la baie?

– Sigur că da, a răspuns asistenta.

A ajutat-o pe Izzy să coboare din pat și a condus-o dincolo de paravan, către o toaletă de o singură persoană.

– Aveți nevoie de ajutor?

Izzy a clătinat din cap. A închis ușa și a încuiat-o, apoi s-a sprijinit de lemnul tare. Tremuratul se întinsese de la mâini la tot restul corpului. Îi clănțăneau dinții acum.

Stare de șoc tipică.

– Vino-ți în fire, și-a ordonat ea, apoi a dat drumul la apă în chiuvetă și s-a stropit pe față.

Și-a tamponat pielea cu șervețele de hârtie, privindu-se în oglindă, dar în clipa următoare și-a dorit să nu o fi făcut. Părul ei roșcat se desprinsese cu multă vreme în urmă din coada împletită și îi stătea umflat și zburlit în jurul capului. Uniforma cu care i-o înlocuiseră pe cea pătată de sânge era prea mare, iar bluza îi tot cădea de pe un umăr, ca într-o versiune foarte proastă a unei fantezii erotice cu o asistentă sexy. Deși își șterse mai tot sângele de pe brațe și gât, vedea încă petele pe care le ratase.

S-a frecat până i s-a iritat pielea, după care s-a întors în micul ei separeu. În fața paravanului pândea un polițist.

– Doamna Walsh? Sunt ofițerul Thibodeau. Speram să puteți da o scurtă declarație.

Izzy a tras draperia şi s-a aşezat pe patul mobil, cu picioarele atârnându-i în aer.

– De unde vreţi să încep?

Thibodeau s-a scărpinat cu stiloul deasupra urechii.

– Păi, de la început, a zis el. Aţi mers de dimineaţă la clinică?

– Da.

– De câtă vreme lucraţi acolo?

Înainte să poată răspunde, s-a auzit un glas cerând insistent să i se spună unde se află Izzy.

Parker.

Izzy s-a dat jos din pat şi a făcut câţiva paşi înainte, în timp ce el trecea de asistenta şi rezidentul care încercau să îi împiedice accesul în zona destinată pacienţilor.

– Parker! a strigat Izzy, iar el şi-a întors imediat capul spre ea.

– Izzy! Doamne, Dumnezeule!

A făcut trei paşi de uriaş şi a cuprins-o în braţe. A strâns-o atât de tare, încât aproape că i s-a tăiat respiraţia. Dar singurul lucru pe care l-a remarcat a fost că a încetat să mai tremure de îndată ce l-a atins.

Când o adusese salvarea, iar asistenta de la primiri urgenţe a întrebat-o pe cine să sune ca aparţinător, a rostit pe negândite numele lui Parker. Un semn elocvent, nu-i aşa?

Poate că exista o cale de a înceta să se mai preocupe de lucrurile care îi deosebeau şi de a se concentra, în schimb, asupra celor care îi uneau.

– Eşti bine? a întrebat-o el.

Izzy a dat din cap că da, lipită de el.

– Nu eşti rănită?

Parker s-a dat puţin mai în spate, ţinând-o în faţa lui. Pe chip i se citeau zeci de întrebări; s-a uitat în ochii ei, încercând, parcă, să găsească răspunsurile. Sau adevărul. Poate că, de data aceasta, coincideau.

Nu îşi închipuise că avea să-şi încheie ziua în felul acesta – şi într-un asemenea loc. Dar, cumva, era exact locul unde trebuia să se afle.

– Sunt bine, a spus Izzy, apoi i-a luat mâna și a așezat-o pe pântecul ei, zâmbind. *Suntem* bine.

Deodată, viitorul nu îi mai părea imposibil lui Izzy. Îl simțea ca pe o ștampilă aplicată pe pașaport la întoarcerea în țara ta, când îți dai seama că singurul motiv pentru care ai călătorit a fost ca să te simți din nou acasă.

Când o polițistă mai tânără i-a adus vestea că Bex, sora lui mai mare, a ieșit din operație, Hugh a adresat o mulțumire tăcută către un Dumnezeu în care nu mai credea de multă vreme. Acea parte a minții sale ce îi dusese grija putea acum să se concentreze din nou asupra lui Wren, care se afla încă înăuntru, alături de un criminal.

Mai întâi fuseseră eliberate cele două femei. Apoi asistenta și doctorul rănit, cel care făcea avorturile.

Hugh a așteptat. Și a așteptat. Și... nimic.

Pășea de colo până colo prin centrul său de comandă, de unde îl sunase pe atacator pentru a-i mai da câteva minute, în speranța că își va îndeplini promisiunea de a-i elibera pe *toți* ostaticii. Întrebarea era: fusese oare o decizie proastă? Una fatală, pentru Wren?

Căpitanul Quandt s-a apropiat din nou, blocându-i calea lui Hugh.

– Bun, m-am săturat să aștept. I-a eliberat aproape pe toți. E timpul să îl scoatem de acolo ca pe un șobolan.

– Nu poți face asta.

– Ba bine că nu, a replicat Quandt. Eu sunt șeful, locotenente.

– Numai pe hârtie.

Hugh a făcut un pas, apropiindu-se la câțiva centrimetri de el.

– Mai are un ostatic. Goddard habar n-are cine ești. Dacă intri acolo, știm amândoi prea bine cum se va termina totul.

Ceea ce nu spunea Hugh era că oricum se putea termina așa. Dacă George consimțise să elibereze ostaticii, cu intenția de a-și încălca apoi cuvântul? Dacă voia să iasă într-o salvă de gloanțe, luând-o pe Wren după el? Aceasta urma să fie revanșa lui supremă în fața lui Hugh?

Quandt l-a privit în ochi.

– Amândoi știm că ești prea implicat ca să poți gândi limpede.

Hugh a rămas nemișcat, cu brațele încrucișate.

– Tocmai de asta nu vreau să dai buzna pe ușa aia nenorocită.

Comandantul a mijit ochii.

– Îi mai dau zece minute să o elibereze pe fiica ta. Iar apoi voi face tot ce ține de mine ca să o protejez... dar vom pune capăt întregii povești.

În clipa în care s-a îndepărtat Quandt, Hugh a pus mâna pe telefonul mobil și a format numărul clinicii, același pe care îl folosea de ore întregi pentru a vorbi cu George. A sunat și a tot sunat. *Răspunde*, zicea Hugh în gând. Nu auzise focuri de armă, dar asta nu însemna că Wren nu se afla în pericol.

După optsprezece apeluri, se pregătea să închidă. Apoi:

– Tati? a spus Wren, iar el a simțit că-i cedează genunchii.

– Bună, iubito, a spus, încercând să își stăpânească emoția din voce.

Și-a adus brusc aminte cum cădea Wren când abia învăța să meargă. Dacă Hugh părea îngrijorat, copila izbucnea în lacrimi. Dacă părea netulburat, se ridica singură și mergea mai departe.

– Ești în regulă?

– D... da.

– Te-a lovit?

– Nu, zise ea și apoi făcu o pauză. Mătușa Bex este...

– Se va face bine, a spus Hugh, deși nu știa sigur. Vreau să știi că te iubesc, a adăugat el, după care aproape că a auzit cum o cuprinde panica.

– Spui asta pentru că urmează să mor?

– Nu se va întâmpla așa ceva cât timp sunt eu aici. Poți să îl întrebi pe George..., a zis el, apoi a înghițit în sec. Poți să îl întrebi dacă vrea să vorbească cu mine?

Hugh a auzit mai întâi niște voci înăbușite, apoi glasul lui George la telefon.

– George, a zis Hugh, controlându-și tonul vocii, credeam că am făcut o înțelegere.

– Am făcut.

– Mi-ai spus că vei elibera ostaticii.

– I-am eliberat, a zis George.

– Nu pe toți.

Conversația se poticnise.

– Nu ai precizat, a replicat George.

Hugh și-a încolăcit tot corpul în jurul telefonului, de parcă ar fi rostit șoapte de amor unei femei.

– Vrei să îmi spui ce se petrece cu adevărat, George?

Pauză.

– Poți vorbi cu mine. Știi prea bine.

– E doar o minciună.

– Ce este o minciună?

– După ce îi dau drumul fetei tale, ce se întâmplă cu mine?

– Vorbim despre asta când ieși de acolo. Noi doi, a spus Hugh.

– Aiurea. Viața mea s-a sfârșit, oricum ar fi. Fie că mă duc la pușcărie și putrezesc acolo până la moarte, fie că mă împușcă acum.

– Asta nu se va întâmpla, a promis Hugh. Nu voi *permite* așa ceva.

S-a uitat peste notițele pe care le așternuse în grabă după ultima sa discuție cu George.

– Îți amintești ce am spus? Pui capăt situației și vei fi omul care a făcut ceea ce trebuie. Fiica ta – ce zic eu, lumea întreagă – se va uita la tine, George.

– Uneori, să faci ceea ce trebuie înseamnă să faci ceva rău, a spus George încet.

– Nu trebuie să fie așa, a zis Hugh.

– Nu înțelegi.

Vocea lui George era încordată, distantă.

– Dar vei înțelege.

Asta era o amenințare. Suna ca o amenințare reală. Hugh i-a aruncat o privire comandatului echipei SWAT. Quandt se uita fix la el, dintr-un colț al cortului. A ridicat brațul, arătând spre ceas.

– Dă-i drumul lui Wren, a încercat Hugh să se tocmească, și eu îți promit că vei scăpa cu viață.

– Nu. Nu mă vor împușca atât timp cât o am pe ea.

Hugh trebuia să îi ofere o alternativă viabilă, una care să nu o includă pe Wren, dar să îi dea lui George senzația că beneficiază de protecție.

Atunci, pe loc, și-a dat seama ce are de făcut.

Hugh l-a privit pe căpitanul Quandt. Nu va accepta niciodată. Era prea riscant. Hugh şi-ar pierde slujba – poate chiar şi viaţa – dar fiica sa ar fi salvată. Nu avea de ales.

– George, a sugerat el, ia-mă pe mine în locul ei.

Bex era moartă. Sigur era moartă, pentru că totul era alb şi vedea o lumină puternică şi nu la aşa ceva se spune că trebuie să te aştepţi?

A întors capul câţiva milimetri la stânga şi a văzut stativul cu perfuzia şi soluţia salină care îi picura în vene. Lumina de deasupra era fluorescentă.

Un spital. Nu murise, nici pe departe.

A simţit să i se încleştează gâtlejul amintindu-şi de Wren şi de Hugh. Ce se întâmplase cu nepoata ei? Şi-o imagina pe Wren, cu un genunchi îndoit, trăgând de limba albă a adidasului. Îl vedea cu ochii minţii pe Hugh, aplecându-se deasupra ei în ambulanţă. Aşa vedea Bex lumea, în imagini. Dacă ar fi recreat-o în studioul ei, ar fi numit-o *Lupta*. Ar accentua venele tensionate de la gâtul lui Hugh, vibraţia mâinii în mişcare a lui Wren. Fundalul ar avea culoarea unei vânătăi.

Instalaţiile lui Bex fuseseră achiziţionate de colecţionari tocmai din Chicago şi California. Lucrările ei erau de dimensiunea unui perete. Dacă stăteai la distanţă, vedeai o femeie însărcinată ţinându-şi o mână pe pântec. Un bebeluş întinzând braţul după un telefon mobil aflat undeva, deasupra. O femeie în durerile facerii. Dacă te apropiai, vedeai că portretul era alcătuit din mii de Post-it-uri folosite, multicolore, atent lipite pe o grilă.

Se vorbea despre critica socială a operei lui Bex. Atât tema – maternitatea – cât şi mijloacele folosite – liste vechi, cu lucruri de făcut, şi notiţe – erau efemere. Dar transformarea acelei clipe scurte, acelei secunde de viaţă, le eterniza.

În urmă cu zece ani fusese vestită pentru o scurtă vreme, când *The New York Times* o inclusese într-un articol despre artiştii „din noul val" (ca să se consemneze, de atunci nu s-a avântat niciodată în nici un val). Reporterul o întrebase: întrucât era singură şi nu avea copii, alesese acest subiect pentru a stăpâni în artă ceea ce în viaţa personală se dovedise atât de evaziv?

Dar Bex nu simțise niciodată nevoia de căsătorie sau de copii. Îl avea pe Hugh. O avea pe Wren. Ce-i drept, credea că artiștii sunt neliniștiți, dar asta nu însemna că alergau tot timpul după ceva. Uneori fugeau de ceva.

A intrat un asistent medical.

– Bună ziua, a zis el. Cum vă simțiți?

Bex a încercat să se ridice.

– Trebuie să plec, a spus ea.

– Nu plecați nicăieri. Abia acum zece minute ați ieșit din operație, a încercat el s-o lămurească, apoi s-a încruntat. Vreți să chem pe cineva?

Da, te rog, și-a spus Bex în gând. *Numai că acum se află amândoi în mijlocul unei luări de ostatici.*

De-ar fi atât de simplu să o salveze pe Wren! Nici nu își putea imagina ce simțea Hugh acum, dar trebuia să creadă în el. Sigur avea un plan. Hugh avea *mereu* un plan. El era cel pe care îl chemase când toaletele din casa ei se defectaseră, toate în același timp, de parcă ar fi fost un complot la nivel cosmic. El prinsese sconcsul care își făcuse sălaș sub vechiul ei Mini Cooper. El alerga către locul din care se auzea o alarmă, în timp ce toți ceilalți fugeau cât mai departe. Nimic nu îl zdruncina, nici o provocare nu îi depășea puterile.

Deodată și-a amintit de el pe la cincisprezece-șaisprezece ani, absorbit de o carte de benzi desenate, iar pe ea ignorând-o complet. Abia când i-a smuls-o din mână, a privit către ea. *Fir-ar*, a spus atunci Hugh, două silabe încărcate în egală măsură de uluire, respect și tristețe. *L-au omorât pe Superman*.

Ce făcea dacă îl pierdea? Dacă îi pierdea pe amândoi?

– Poți să dai drumul la televizor? l-a rugat ea.

Asistentul a apăsat un buton de pe telecomandă, apoi a așezat-o la îndemâna lui Bex. Pe toate posturile locale erau relatări despre Centru, de la fața locului. Bex a rămas cu ochii țintă la ecran, la tencuiala de stuc într-o nuanță de oranj, la banda de semnalizare cu care poliția blocase accesul.

Pe Hugh nu îl vedea.

Așa că a închis ochii și i-a schițat chipul în minte. Îi vedea silueta cu soarele în spate și i se părea că are dimensiuni legendare.

Bex își amintea de prima dată când își dăduse seama că Hugh era mai înalt decât ea. Se afla în bucătărie, unde pregătea mâncarea; trăsese un scaun spre dulap, ca să poate ajunge la busuiocul uscat aflat pe ultimul raft. Hugh a venit prin spatele ei și l-a luat într-o clipită.

În acel moment, Bex și-a dat seama că totul se schimbase. Hugh crescuse, iar Bex se transformase din cea care avea grijă de el în persoana aflată în grija lui.

– Bine că ești tu pe aproape, a zis ea.

El avea pe atunci paisprezece ani. A ridicat din umeri.

– Nu te obișnui, a spus Hugh. Nu voi fi mereu aici.

Bex l-a urmărit urcând în fugă scările spre camera lui. Iar apoi, nu după multă vreme, l-a urmărit plecând la colegiu, îndrăgostindu-se, mutându-se la casa lui.

Indiferent de câte ori privești pe cineva plecând, nu este niciodată ușor.

Hugh a închis telefonul.

– Intru, i-a anunțat el. Singur. Vrea un ostatic? Să mă ia pe mine.

– Sub nici o formă, a spus Quandt, întorcându-se către un membru al comandoului său.

– Jones, spune-le celor din echipă să...

Hugh însă l-a ignorat și a pornit spre ieșire. Quandt l-a apucat de braț și l-a întors cu fața spre el.

– Dacă intri în forță, *vor fi* victime, a zis Hugh. Eu sunt singurul în care are încredere. Dacă îl conving să iasă de acolo împreună cu mine, am câștigat.

– Și dacă nu îl convingi?

– Eu nu sunt de acord cu o acțiune care o pune în pericol pe fiica mea, a spus Hugh scurt. Ce ne rămâne de făcut acum?

Furia lui era o cortină sclipitoare, dar, de după ea, răzbateau licăriri a ceea ce ascundea.

Cei doi s-au oprit, înfruntându-se din priviri, încleștați. În cele din urmă, Hugh și-a ferit privirea.

– Joe, a zis el cu glasul frânt, ai copii?

Comandantul SWAT a privit în pământ.

– Sunt aici ca să îmi fac datoria, Hugh.

– Știu, a zis Hugh, clătinând din cap. Și mai știu că ar fi trebuit să plec de cum am aflat că Wren se află înăuntru. Dumnezeu știe că munca asta este grea și atunci când nu ai o miză personală. Dar eu *am*. Nu pot sta pe bară, atâta vreme cât ea este acolo. Dacă nu poți face asta pentru mine, o poți face pentru *ea*?

Quandt a oftat adânc.

– Cu o condiție. Mai întâi să trimit pe poziții câțiva lunetiști.

Hugh a întins mâna, iar cei doi bărbați au căzut de acord.

– Mulțumesc.

Quandt i-a întâlnit privirea.

– Ellie și Kate, a zis el, cu voce stinsă. Gemene.

Apoi s-a întors cu spatele, chemându-i pe doi dintre oamenii săi și arătând către acoperișul unui bloc de vizavi și către un loc aflat pe clădirea clinicii. În timp ce ei stabileau strategia, Hugh a intrat înapoi în cort. A remarcat-o pe tânăra polițistă care îi adusese vești despre Bex.

– Collins, a strigat el. Vino aici.

Femeia s-a grăbit către cortul de comandă.

– Da, domnule?

– Este vorba despre pacienta din spital – Bex McElroy, sora mea. Vreau să îi duci un bilet din partea mea.

Detectiva a încuviințat din cap și a așteptat, în vreme ce Hugh s-a așezat la biroul improvizat. A luat un stilou și a rupt o pagină din carnetul de notițe.

Ce îi poți spune celei care, practic, te-a crescut? Celei care aproape că a murit astăzi numai pentru că a încercat să o ajute pe fiica ta?

S-a gândit la zeci de lucruri pe care i le putea spune lui Bex.

Că era singura care râdea la glumele lui răsuflate, cele care o făceau pe Wren să strâmbe din nas. Că dacă ar fi condamnat la moarte, ultima lui masă ar fi puiul ei cu parmezan. Că își amintea cum făcea ea teatru de umbre pe peretele din dormitorul lui, încercând să îl convingă să se culce. Că, la vârsta de opt ani, nu știa ce era Colegiul de Arte din Savannah – și nici că ea renunțase la

bursă pentru a se întoarce să aibă grijă de el atunci când mama lor plecase la dezintoxicare – dar că își dorea să îi fi mulțumit.

Dar Hugh nu se pricepuse niciodată să își exprime sentimentele în cuvinte. E ceea ce îl condusese către acest punct, către acest moment.

Așa că a scris un singur cuvânt și a dat biletul detectivei.

Adio.

Louie Ward era inconștient, iar în oceanul memoriei sale nu era un obstretician de cincizeci și patru de ani, ci un băiat care creștea la umbra unei bolte de licheni spanioli, încercând să prindă languste înainte ca ele să îl prindă pe el. Fusese educat să îl iubească pe Iisus și pe femei, în această ordine. Crescuse în sudul statului Louisiana, alături de două femei – bunica și mama – într-o căsuță mică, dar care, după cum spunea bunica lui, era totuși un palat, dacă Domnul se afla acolo cu tine. Era un catolic practicant, la fel ca toți cei pe care îi cunoștea, consecință a faptei unui moșier alb, mort de multă vreme, care venise din Franța cu mătăniile în buzunar și îi botezase pe toți sclavii săi. Louie fusese un copil bolnăvicios, prea slăbănog și prea deștept pentru a avea un trai ușor. Era astmatic, ceea ce îl împiedica să se țină după ceilalți copii, atunci când aceștia se furișau la miezul nopții în casele din vecinătate despre care se spunea că sunt bântuite. În schimb, o însoțea pe bunica la slujbă în fiecare zi și o ajuta pe mama la lucru, folosind penseta pentru a face din zale minuscule lănțișoare de aur care aveau să ajungă la gâtul unor femei albe bogate.

Louie nu îl cunoscuse niciodată pe tatăl lui și știa că nu era bine să întrebe de el, din moment ce bunica îi spunea Păcătosul, dar golul pe care îl lăsase absența tatălui era deja bine nivelat înainte de a ajunge la vârsta de nouă ani.

Louie știa să deschidă ușa doamnelor și să spună „vă rog" și „mulțumesc" și „da, doamnă". Dormea în bucătărie, într-un pătuț pe care îl aranja militărește și ajuta la curățenia în casă, pentru că bunica îl învățase că Iisus poate veni în orice moment și că este bine să fie pregătiți. Mama avea perioade de cădere când nu își putea face curaj să se dea jos din pat și uneori petrecea săptămâni întregi ghemuită acolo, plângând. Dar nici atunci când era singur, Louie

nu era cu adevărat singur, pentru că toate doamnele din cartier erau responsabile de comportamentul lui. Era un copil crescut de un întreg comitet.

Bătrâna domnișoară Essie venea în fiecare zi și stătea pe prispa lor. Îi povestea lui Louie despre tatăl ei, un sclav care fugise de pe plantație traversând estuarul înot și înfruntând crocodilii, deoarece măcar decizia de a-și abandona trupul în voia lor i-ar fi aparținut în totalitate lui. Nu doar că supraviețuise cu toate membrele intacte, dar se ascunsese de-a lungul Rutei Natchez, mergând numai la lumina lunii și respectând recomandările sfinților în viață care îi ajutaseră și pe alții să își dobândească libertatea. În cele din urmă ajunsese în Indiana, se însurase și făcuse un copil, pe domnișoara Essie. Bătrâna se apleca spre el, cu ochii înflăcărați, și îi explica morala acestei povești. *Băiete, nu lăsa pe nimeni să îți spună ce nu poți fi.*

Domnișoara Essie știa totul despre toată lumea, așadar nu era de mirare că știa povești și despre Sebby Cherise, vrăjitoarea despre care se zvonea că ar fi fost descendentă a preotesei voodoo Marie Laveau. De mirare era că mama lui Louie fusese cea care întrebase de ea. Zona estuarului putea fi împărțită cu ușurință între cei care credeau în amulete voodoo și cei care credeau în Domnul, iar bunica își stabilise familia în cea de-a doua tabără fără nici un echivoc. Louie nu înțelegea ce ar fi putut dori mama lui de la Sebby Cherise.

Mama lui era cea mai frumoasă femeie din lume, cu ochi triști, în care te cufundai, și un glas care îți topea pe loc orice urmă de asprime. În ultimele luni remarcase că nu mai plângea, ci se înălța în aer, ca și cum prin vene i-ar fi curs heliu. Fredona fără să își dea seama melodii împletite în cosițele ei. Louie naviga la periferia stării ei de bine.

Când mama a îngenuncheat lângă el și l-a întrebat dacă putea ține un secret, ar fi urmat-o până în iad și înapoi. Ceea ce, s-a dovedit mai apoi, nici nu avea să fie prea departe de realitate.

Vara aceea era ca un gâtlej uscat de sete și, în vreme ce Louie și mama lui se îndreptau către casa vrăjitoarei, hainele se lipeau de el ca un alt doilea strat de piele. Sebby Cherise locuia pe malul unui braț mort al fluviului, într-o cocioabă cu o prispă acoperită cu

flori uscate. Erau câteva indicatoare pe care scria, cu litere scrijelite grosolan, NU INTRAȚI.

Sebby Cherise făcea comerț cu miracole. Ciumăfaia, diluată cu miere și sulf, și peste care a trecut o pisică neagră, putea extirpa cancerul. Poțiuni magice din Sud îți puteau aduce la ușă bărbatul care ți se strecura în vise. Arginţica putea sta de pază în jurul casei tale, îndepărtând pericolele. Louie se întreba dacă buna dispoziție din ultima vreme a mamei sale se explica printr-una dintre poțiunile sau săculeții lui Sebby.

Mai știa și că înțelegerile cu diavolul se întorc împotrivă-ți, așa cum îi spuseseră bunica și preotul. Dar pentru că mama părea dispusă să ignore acest lucru, Louie era gata să facă și el la fel, numai ca ea să nu-și schimbe starea de spirit

Mama i-a spus să rămână pe prispă, și de aceea abia dacă a zărit-o pe Sebby, cu fusta ei roșie și lungă și eșarfa înnodată în jurul capului. Părea să aibă între douăzeci și două sute de ani. Când i-a făcut semn mamei să intre, brățările de pe mâna ei cântau. Vocea ei semăna cu scrijeliturile unor unghii pe lemn.

Nu a durat mult. Mama a ieșit ținând la piept un pachețel strâns la capăt cu sfoară. Și l-a legat în jurul gâtului și l-a ascuns sub rochie, între sâni. S-au dus acasă, iar în după-amiaza aceea Louie s-a dus la slujbă cu bunica și s-a rugat ca mama să fi obținut ceea ce avea nevoie și ca Iisus să o ierte că nu apelase la El.

O săptămână mai târziu era atât de cald, încât bunica a rămas la biserică între slujba de dimineață și vecernie. Mama i-a spus lui Louie că se duce să se culce. Când s-a făcut ora mesei de seară, Louie s-a dus să o trezească, dar, când a bătut la ușă, ea nu i-a răspuns. Când a rotit de mânerul sferic al ușii, a găsit-o pe mama lui zăcând pe podea, iar dintre coapsele ei, se scurgea o baltă triunghiulară de sânge.

Revărsarea de bunăvoință ce urmase morții mamei lăsase apoi locul șoaptelor pe care Louie le auzea când trecea pe lângă oamenii adunați la biserică sau când mergea pe stradă, de mână cu bunica. Ceva despre mama și domnul Bouffet, primarul, pe care Louie nu îl văzuse decât mărșăluind înaintea paradei de Mardi Gras,

împreună cu soția lui, o blondă drăguță, și cele două fiice la fel de blonde. Și încă ceva despre *avort*: un cuvânt pe care nu îl mai auzise niciodată până atunci.

Bunica îl strângea de mână, ca să nu se uite la oamenii care șopteau ducând mâna la gură și se holbau la ei.

Îl strângea deseori de mână în zilele acelea.

Și acum îl strângea.

Doctorul Louie Ward a deschis brusc ochii și s-a străduit să se acomodeze cu tot ceea ce îl înconjura – sunetul moale al unui monitor cardiac, tuburile care urcau în perfuzie. Nu simțea durere în picior, așa cum se aștepta, dar dacă se afla în spital, i se administrase probabil un anestezic. Singurul lucru care îl durea ca dracu' era mâna, care îi era ținută strâns de o fată slăbuță, cu păr roz și o serie de cerculețe care i se cățărau pe cartilajul urechii stângi.

– Rachel? a scrâșnit el din dinți, iar fata a ridicat imediat capul.

Asistenta administrativă a clinicii avea un chip supt, care lui Louie îi amintea întotdeauna de un bursuc.

– Îmi pare rău, domnule doctor Ward, suspina ea. Îmi pare atât de rău.

El a aruncat o privire către picior, întrebându-se într-o clipă de panică dacă nu cumva îi fusese amputat și acesta era motivul isteriei lui Rachel – dar nu, piciorul se afla la locul lui, chiar dacă era bandajat în vatelină, ca un nor din vată de zahăr. Slavă *Domnului* pentru asistenta de clinică.

– Rachel, a zis el, ridicând glasul la auzul plânsetelor ei. Rachel, mă simt de parcă aș fi fost călcat de un camion. Nu-mi provoca și tu o migrenă.

Dar fata nu dădea semne că s-ar liniști. Nu o cunoștea foarte bine – lucra la multe clinici din țară și i se întâmpla adeseori să confunde angajații între ei. Era aproape sigur că Rachel este masterandă la Universitatea de Stat din Jackson. Lucra cu jumătate de normă ca ceea ce militanții anti-avort numeau „escorta morții" – însoțea femeile din parcare până în interiorul clinicii. În plus, o ajuta pe Vonita, patroana clinicii, cu treburile administrative. Erau atâtea de făcut la Centru, încât contribuiau toți, oriunde era nevoie de o mână de ajutor.

– Vă cer iertare, repeta Rachel, ştergându-şi nasul cu mâneca uniformei.

Louie era obişnuit cu femeile care plâng.

– Nu ai de ce să ceri iertare, i-a spus el. Decât dacă alter egoul tău este un protestatar alb, de vârstă mijlocie, cu o armă în mâini.

– Am fugit, domnule doctor.

Rachel şi-a făcut curaj să se uite spre el, dar privirea i-a alunecat apoi într-o parte.

– Sunt o laşă.

Doctorul nici nu ştiuse că fata se afla în clădire când au început împuşcăturile. Desigur, trebuia să fie în faţă, iar el era în spate, într-un cabinet de consultaţii. Şi, în mod firesc, fata ar fi vrut să creadă că, la nevoie, avea să se comporte ca o eroină. Dar nu ştii niciodată ce drum vei apuca până ce ajungi la acea răscruce. Oare nu auzise Louie acest lucru de mii de ori de la pacientele venite la Centru, care păreau consternate că se aflau acolo, de parcă s-ar fi trezit în existenţa altcuiva?

– Eşti în viaţă şi poţi povesti ce s-a întâmplat, a zis el. Asta e tot ce contează.

Louie şi-a dat seama, chiar în timp ce vorbea, de paradoxul vorbelor sale. Le-a întors în minte pe toate feţele. Sub acţiunea timpului, căldurii şi presiunii, cărbunele se transformă întotdeauna în diamant. Dar dacă eşti pe cale să îngheţi de frig, ce ai preţui mai mult – cărbunele sau diamantul?

Nu am făcut curat, şi-a zis Joy în timp ce descuia uşa apartamentului. Cerealele de la micul dejun se uscaseră formând o crustă pe fundul bolului aflat pe masa din bucătărie; pe măsuţa de cafea din faţa televizorului erau pahare goale; un sutien atârna de braţul canapelei.

– E un haos de nedescris, s-a scuzat ea.

Dar Joy nu se aşteptase să invite acasă o activistă anti-avort în ziua în care hotărâse să meargă să facă o întrerupere de sarcină.

Când s-a deschis uşa, pe podea erau împrăştiate mai multe scrisori. Joy a dat să se aplece, cu băgare de seamă, dar Janine s-a mişcat mai repede.

– Lasă-mă pe mine, a zis ea.

Lasă-mă să te duc acasă.

Lasă-mă să te conduc până sus.

Janine preluase controlul ca o cloşcă, lucru ciudat, dat fiind că probabil aveau vârste apropiate. Joy o urmărea pe Janine adunând de pe podea facturi şi broşuri.

– Perry, a spus Janine, îndreptând spre ea un zâmbet firav. Nu ţi-am ştiut numele de familie.

Joy a privit-o.

– Nici eu pe al tău.

– Deguerre, a răspuns Janine şi a întins mâna spre ea. Mă bucur să te cunosc. În mod oficial.

Joy i-a zâmbit cu stângăcie, stânjenită de familiaritatea silită. Tot ce voia Joy era să se dezbrace, să îşi pună pijamaua şi şosetele pufoase, să îşi toarne un pahar cu vin şi să plângă.

Janine a pus plicurile pe masa din bucătărie şi s-a întors.

– Ce să îţi pregătesc? Ţi-e foame? Sete? Ce zici de un ceai? Apoi a făcut o pauză. *Ai* ceai?

Joy nu şi-a putut stăpâni râsul.

– Da. Dulapul de deasupra plitei.

În timp ce apa fierbea, Joy s-a dus la baie. Trebuia să îşi schimbe absorbantul, dar, după un moment de panică, şi-a dat seama că nu mai avea nici unul. I se spusese să îşi aducă unul la Centru, deoarece ei nu le puteau oferi gratuit, şi acela fusese ultimul din cutie. Avusese de gând să treacă pe la farmacie în drum spre casă.

În plină frustrare, a întors cu susul în jos dulapul şi cutia cu medicamente, împrăştiind pe jos pastile, unguente şi loţiuni.

Ultimul lucru pe care l-a extras din adâncurile sertarului de sub chiuvetă a fost o sticluţă prăfuită, cu loţiune cu calamină, care se uscase pe fundul ei. Loţiune cu calamină. Pentru numele lui Dumnezeu! Avea *loţiune cu calamină*, dar nu şi un absorbant?

Joy a apucat sticluţa şi a azvârlit-o de oglindă, făcând-o ţăndări.

S-a auzit o bătaie uşoară în uşă. Janine stătea în prag, ţinându-şi în mână rucsacul. De dimineaţă, îl lăsase încuiat în portbagajul maşinii şi de aceea nu fusese reţinut ca dovadă culeasă de la locul crimei, aşa cum se întâmplase cu obiectele aparţinând celorlaţi ostatici.

– M-am gândit că ai nevoie de asta, a zis ea, întinzându-i un absorbant împachetat, pliat în formă de pătrat.

Joy l-a luat, a închis uşa şi s-a întors în baie. Era furioasă că salvatoarea ei era – din nou – Janine. În timp ce îşi spăla mâinile, s-a uitat în oglinda spartă. Pistruii ieşeau în evidenţă pe pielea palidă; în părul ei părea că îşi făcuse bârlog un animal de mici dimensiuni. Avea pete de sânge pe gât. S-a frecat cu un prosop. A continuat să frece până a simţit că o doare pe dinafară la fel de mult cât o durea pe dinăuntru.

Când Joy a ieşit din baie, Janine făcuse deja ordine în living, aşa că ziarele erau împăturite cu grijă unul peste altul şi vasele murdare erau puse în chiuvetă. I-a spus lui Joy să se aşeze şi a adus două căni aburinde cu ceai. Fiecare pliculeţ avea un bileţel cu un citat inspiraţional.

– Fie ca această zi să vă aducă pace, linişte şi armonie, a citit Janine, apoi a început să sufle în ceai.

– Vezi să nu!

Joy s-a uitat la bileţelul ei.

– Alegerile tale vor schimba lumea.

S-a holbat la cuvintele scrise până ce au început să-i danseze prin faţa ochilor. S-a simţit cuprinsă de un val de uşurare.

O tăcere dureroasă plutea în cameră. O simţea şi Janine. S-a întins după telecomanda televizorului.

– Ce crezi că se întâmplă acum?

Imaginea a prins viaţă pe ultimul canal la care se uitase Joy şi unde acum arătau imagini din afara clinicii. Era întuneric, dar luminile maşinii de poliţie încă licăreau. Un reporter a spus ceva despre o echipă SWAT, iar pe ecran era o fotografie neclară a unui ţintaş aflat pe un acoperiş îndepărtat. Joy a simţit că se sufocă.

– Închide-l, a zis ea cu voce răguşită.

Ecranul s-a înnegrit. Janine a pus telecomanda între ele.

– Tocmai m-am mutat aici. Nu ştiu pe nimeni în Mississippi, a recunoscut ea pe neaşteptate. Doar pe... ştii tu, oamenii cu care eram.

– Şi acum ce facem? i-a trântit Joy.

– Ce vrei să spui?

– Mâine. Cum revenim la normal? a întrebat Joy, clătinând din cap. *Nimic* nu este normal.

– Cred că ne vom preface, a zis Janine. Până când vom uita că ne prefacem, i-a răspuns Janine, ridicând din umeri. Eu voi continua probabil să fac ce am făcut și până acum. Voi ține pancartele sus. Mă voi ruga.

Joy a privit-o uimită.

– Vei continua protestele?

Janine și-a ferit privirea.

– Nu știm nici măcar dacă se va mai deschide clinica.

Dacă după *toate* astea, alte femei nu vor mai putea face ce făcuse Joy, atunci de ce a trebuit să treacă prin așa ceva?

Joy simțea că o trec toate căldurile. Cum de nu își dădea seama Janine că retorica perorată de ea și de aliații ei fusese cauza violențelor? Când îi judecau pe cei ca Joy, le dădeau și altora dreptul de a o face. Iar de data asta, cel care o făcuse ținea o armă în mână.

– În ciuda tuturor celor întâmplate astăzi, a zis Joy, nevenindu-i să creadă, tu tot mai consideri că ai dreptate?

Janine a privit-o drept în ochi.

– Aș putea să îți pun aceeași întrebare.

Joy se uita fix la această femeie, care susținea opusul lucrurilor în care credea ea, dar cu aceeași convingere. Se întreba dacă nu cumva singurul mod de a găsi lucrurile în care credem este să le identificăm mai întâi pe cele cărora ne opunem.

– Poate ar fi bine să pleci, a spus Joy, cu încordare în glas.

Janine s-a ridicat. A privit în jur, și-a găsit rucsacul și s-a îndreptat în tăcere spre ușă.

Joy a închis ochii și s-a lăsat pe spătarul canapelei. Poate trebuia să accepte că *nu exista* nici un punct comun.

Toți copiii merită să se nască?

Toate femeile merită să ia decizii referitoare la propriul corp?

În care diagramă Venn se suprapuneau toate astea?

A auzit mânerul ușii rotindu-se, iar apoi vocea lui Janine.

– Ei bine, a zis ea, ofensată, ca și cum moralitatea *ei* ar fi fost pusă sub semnul îndoielii. Îți doresc o viață frumoasă.

Joy se întreba cum poți deschide ochii celui pe care îl crezi orb.

că era destinul: dacă singura iubire pe care ai cunoscut-o vreodată a fost condiționată, la fel este și absența ei. Avea să putrezească în spatele gratiilor și nimănui nu îi va fi milă de ea. Chiar dacă tatăl ei s-ar întoarce, nu ar veni să-i ceară iertare. Ar veni pentru a-i spune cât de mult îl dezamăgise.

După câteva clipe, s-a simțit luată în brațe. Mandy era diafană și mirosea a piersici. Codițele ei afro îi gâdilau obrajii lui Beth. *Așa ar fi putut să fie*, și-a zis Beth.

Câteva minute mai târziu, suspinele ei s-au transformat în sughițuri. Beth a pus capul pe pernă, cu degetele încă împletite cu cele ale lui Mandy.

– Ar trebui să te odihnești, i-a spus avocata.

Beth ar fi vrut să adoarmă. Să se fi prefăcut că ziua aceea nu avusese loc. Ba nu. Să se fi prefăcut că ziua aceea decursese altfel.

– Poți să stai aici? a rugat-o ea. Nu am... nu am pe nimeni altcineva.

Mandy a privit-o în ochi.

– Mă ai pe mine, i-a spus ea.

În timp ce se îndrepta către intrarea principală a clinicii, Hugh se gândea la ziua în care se născuse Wren. El și Annabelle erau acasă și se uitau la un maraton *Harry Potter* când au început contracțiile. Se tot întețeau, dar Annabelle n-a vrut să plece înainte de a se termina *Camera Secretelor*. Apa i s-a rupt în timpul genericului. Hugh a condus ca un nebun până la spital, a lăsat mașina într-o zonă de încărcare și a instalat-o pe soția lui în salonul de nașteri. Avea deja o dilatație de nouă centimetri și trei sferturi, ceea ce Annabelle a văzut ca pe un semn.

Nu îi spunem Hermione, decretase Hugh, după naștere.

Nu o s-o botezăm după mama ta, replicase Annabelle.

(Chiar și atunci se certaseră.)

Asistenta, care ascultase discuția lor, a deschis o fereastră. *Poate avem cu toții nevoie de un pic de aer curat*, le-a sugerat ea, și chiar atunci o pasăre a țâșnit în încăpere. A aterizat, cu o fluturare de aripi, pe buza coșulețului în care dormea copila. Pasărea a întors capul, fixându-și ochiul lucios asupra ei.

Ăsta da semn, a spus Hugh.

Wren a fost cel mai bun lucru care i se întâmplase vreodată.

El i-a cumpărat primul sutien. O lăsa să îi vopsească unghiile. El i-a spus că puștii erau niște nemernici, atunci când nu fusese invitată la petrecerea unei fete foarte populare, iar a doua zi, de ciudă, a amendat-o pe mama acesteia pentru traversare prin loc nepermis.

În fiecare an, în luna august, urcau pe cea mai înaltă culme din Jackson pentru a vedea Perseidele, ploaia de meteoriți care făcea cerul să pară că plânge. Petreceau toată noaptea acolo, vorbind despre orice le trecea prin minte, de la care dintre personajele din *Power Rangers* este dispensabil, până la modalitatea potrivită pentru a găsi persoana cu care să vrei să îți petreci toată viața.

Cea din urmă chestiune îi pusese probleme lui Hugh. În primul rând, judecata lui dăduse greș; Annabelle trăia acum în Franța, cu un bărbat care era cu zece ani mai tânăr decât ea, un maestru brutar care concura la Olimpiada Pâinii, ca și cum asta ar fi fost o mare chestie! În al doilea rând, persoana alături de care dorea să își petreacă viața îi fusese pusă în brațe de către o asistentă de la maternitate, în urmă cu cincisprezece ani.

Acum, Hugh a aruncat o privire peste umăr. Căpitanul Quandt își ținea capul aplecat într-o parte, vorbind într-un aparat de transmisie.

– Dacă nu îl convingi să vă întâlniți la jumătatea drumului, trăgătorii mei nu vor avea vizibilitate bună, i-a spus el lui Hugh.

– Nu e problema mea, a replicat Hugh, continuând să înainteze.

– Hugh!

S-a oprit.

– Nu trebuie să fii erou, a spus Quandt încet.

S-au privit în ochi.

– Nu sunt. Sunt tată.

Și-a îndreptat umerii și a pornit către intrarea clinicii. În spatele lui, aerul era rânced din pricina căldurii; singurul sunet care se auzea era bâzâitul țânțarilor.

A bătut la ușă. A trecut o clipă, iar apoi a auzit hârșâit de mobilă pe podea.

Ușa s-a deschis larg, iar în fața lui se afla Wren.

Sigur nu o poți face câtă vreme vă aflați de părți opuse ale unui zid.

– Stai, a zis Joy, îndesându-și mâna în buzunarul pantalonilor de casă. Pot să îți arăt ceva?

Nu a așteptat răspunsul lui Janine. În schimb, a întins ecografia pe măsuța de cafea și a netezit-o cu palma. Degetele ei atingeau marginile albe.

A auzit-o pe Janine închizând ușa și întorcându-se către canapea. Janine a privit imaginea granulată, martoră a celor întâmplate.

– E... era băiat, a murmurat Joy.

Janine s-a cufundat pe canapea, lângă ea.

– Nu știu ce te aștepți să spun.

Joy știa că nu era adevărat; că Janine avea zeci de răspunsuri, toate variațiuni ale faptului că Joy își făcuse alegerea; că nu avea dreptul să fie îndurerată. Voia să îi spună lui Janine că da, obținuse ceea ce dorea, dar că simțea și durerea pierderii și că cele două nu se excludeau reciproc.

– Poate nu ar mai trebui să spunem nimic, a sugerat Joy.

Janine și-a așezat mâna peste cea a lui Joy. Nu i-a răspuns.

Nu era nevoie.

Nu era nevoie decât să fie acolo, o femeie susținând-o pe alta.

La o distanță de aproape trei ore spre nord de locul unde se produsese luarea de ostatici, în Oxford, Mississippi, o adolescentă stătea încolăcită în pat, pe o parte, la Spitalul Baptist, și se întreba cum putea să se simtă atât de singură într-o lume supraaglomerată de oameni. Beth s-a răsucit când s-a deschis ușa – inima umplându-i-se de speranță că poate tatăl ei se întorsese să-i spună că îi pare rău, că o iartă, că îi dă o a doua șansă. Dar nu era decât avocata din oficiu, Mandy DuVille.

Beth a aruncat o privire către polițistul care păzea ușa, iar apoi către Mandy.

– L-ai găsit pe tata? a întrebat-o ea.

Mandy a clătinat din cap, dar acesta nu era, propriu-zis, un răspuns. Beth știa (pentru că îi spusese Mandy) că nu putea și nu voia să vorbească cu clienta ei cât timp era prezent polițistul, pentru că nu

era îndeplinită condiția de confidențialitate dintre avocat și client. Ceea ce n-o deranja câtuși de puțin pe Beth, care nu avea nevoie de alte vești proaste. Nu urma să se renunțe la acuzații. Procurorul intenționa să exploateze trista povestioară a lui Beth pe drumul lui spre ziua alegerilor. Beth nu era decât o victimă colaterală.

Și ce rău făcuse, mai precis? Nu era decât o fată de șaptesprezece ani care nu voia să fie mamă și din cauza asta urma să piardă cât îi mai rămăsese din copilărie. Încercase să obțină o dispensă legală, știind că tatăl ei nu va semna niciodată consimțământul – chiar dacă, până se năștea copilul, ar fi împlinit optsprezece ani. Dar data înfățișării la tribunal fusese amânată cu două săptămâni și atunci ar fi fost prea târziu ca să mai poată face avort, conform legilor din Mississippi. Fusese silită să ia măsuri disperate.

Poate dacă ar fi fost mai puține legi, și-a zis Beth, nu ar fi fost nevoită să le încalce. Ținând seama cât de greu era să facă un avort legal, de ce să fie pedepsită pentru că făcuse unul ilegal?

Deodată, realitatea i-a tăiat răsuflarea. Se simțea ca atunci când tatăl ei o dusese să vadă oceanul, pe litoralul din Georgia. Beth era mică pe atunci. Alergase spre valuri cu brațele deschise, dar se trezise deodată că se rostogolea peste cap și aproape se înecase. Tatăl ei o culesese din valuri înainte de a fi trasă spre larg.

Cine să o mai salveze acum?

– O să merg la închisoare, a spus Beth, cu o voce firavă.

Începea să înțeleagă că nimic din ceea ce făcuse și nimic din ceea ce putea face Mandy DuVille nu avea cum s-o scoată din încurcătură. Era ca atunci când încerci să corectezi o greșeală și ajungi în schimb să rupi foaia.

– Chiar voi merge la închisoare.

Mandy i-a aruncat o privire polițistului, care se întorsese către ele. Avocata a dus un deget la buze, amintindu-i lui Beth să nu vorbească în fața ofițerului.

Beth a izbucnit în plâns.

Și-a adunat genunchii la piept, simțindu-se goală pe dinăuntru. Era o coajă, o carapace, o scoarță. Atât de mult greșise. Scăpase de copil, adevărat, dar smulsese din ea și capacitatea de a simți. Poate că numai extirpând-o pe cea din urmă, putuse extirpa fătul. Sau poate

– Tati, a strigat ea şi a dat să facă un pas către el, dar a fost trasă înapoi.

În ciuda voinţei sale, Hugh şi-a luat privirile de la fiica lui, pentru a se uita pentru prima dată la omul cu care vorbise în ultimele cinci ore.

George Goddard nu era un bărbat înalt, avea aproximativ un metru şi şaptezeci şi cinci. Barba îi crescuse puţin peste zi, iar mâna cu care ţinea arma la tâmpla lui Wren era bandajată. Ochii îi erau atât de deschişi la culoare, încât păreau translucizi.

– George, a spus Hugh cu voce inexpresivă, iar Goddard a dat din cap.

Hugh simţea o venă pulsându-i în ceafă. A încercat să se calmeze, să nu i-o smulgă pe Wren din braţe şi să fugă, ceea ce ar fi putut rezulta într-un dezastru.

– Ce ar fi să ieşi la lumină şi să îi dai drumul fetei?

George a clătinat din cap.

– Arată-mi arma ta.

Hugh a ridicat braţele.

Nu am nici o armă.

Celălalt a râs.

– Mă iei drept dobitoc?

După o clipă de ezitare, Hugh s-a aplecat şi şi-a ridicat cracul pantalonilor, dând la iveală pistolul pe care îl prinsese acolo. Fără să îl scape din priviri pe George nici măcar o secundă, a desprins arma şi a ridicat-o cu o mână, ţinând-o în lateral.

– Arunc-o, i-a ordonat George.

– Dă drumul fetei şi o arunc.

Pentru un moment, nu s-a întâmplat nimic. Gâzele de iunie s-au oprit în zbor, briza a încetat să mai bată, inima lui Hugh a bătut în gol. Apoi George a împins-o pe Wren în faţă. Hugh a prins-o cu un braţ, păstrând mâna dreaptă întinsă, cu arma atârnând.

– Totul e în regulă, a şoptit el, în părul fiicei lui.

Mirosea a teamă şi sudoare, la fel ca atunci când era mică şi se trezea dintr-un coşmar. S-a tras în spate, prinzând-o cu mâna liberă de un deget. Pe latul palmei, fata avea o steluţă neagră, care semăna cu un tatuaj, în punctul în care policarul se unea cu arătătorul.

– Wren, a zis Hugh, zâmbindu-i cât mai liniștit cu putință. Du-te acum. Mergi către polițiștii din cortul acela.

Ea s-a întors și a privit către centrul de comandă, apoi din nou către tatăl ei. În momentul acela a înțeles că el nu venea cu ea.

– Tati, nu.

– Wren, lasă-mă să termin ce am de făcut.

Fata a oftat adânc și a încuviințat din cap. Foarte încet, a început să se îndepărteze de el, mergând către cort. Nici unul dintre ceilalți ofițeri nu s-a apropiat de ea să o tragă la adăpost, așa cum făcuseră cu ceilalți ostatici. Era ordinul lui Hugh. Înainte, George stătuse ascuns la adăpostul ușilor, dar acum s-ar fi putut simți vulnerabil. Văzând că se apropia un polițist, s-ar fi putut speria și ar fi putut trage ca să se apere.

După ce Wren s-a îndepărtat câțiva pași de ei, George a vorbit.

– Pune arma jos.

Apoi a ridicat pistolul lui și l-a îndreptat către pieptul lui Hugh.

Hugh s-a aplecat, lăsând să îi alunece arma dintre degete.

– În regulă, George, a zis el. Ce vrei să faci acum? Tu decizi.

A văzut cum atacatorul cerceta în grabă cu privirea acoperișurile și s-a rugat ca lunetiștii aflați pe poziții să fie bine ascunși.

– Tu mi-ai spus că ai face orice pentru fiica ta, a zis George.

Hugh a simțit că i se usucă gâtul. Nu voia ca George să vorbească despre Wren. Nu voia nici măcar să se *gândească* la ea. A riscat să arunce o privire în lateral; fata ajunsese la jumătatea drumului spre centrul de comandă.

– Tot spui că nu suntem atât de diferiți noi doi, a continuat George. Dar de fapt nu crezi ce spui.

Indiferent ce spusese Hugh pentru a-i câștiga încrederea lui George, era profund conștient că între ei era și avea să fie întotdeauna o diferență esențială, care avea de-a face cu morala. Hugh nu ar fi luat niciodată viața cuiva în numele propriilor credințe.

Și-a dat seama cu o oarecare uluială că aceeași convingere îl adusese și pe George în situația în care se afla.

– George, mai există o șansă ca totul să se sfârșească cu bine, a spus Hugh. Gândește-te la fiica ta.

– Niciodată nu se va mai uita la mine în același fel după ziua de azi. Nu înțelegi.

– Atunci fă-mă să înțeleg.

Se aștepta ca George să întindă mâna după el, să îl tragă în interiorul clinicii, unde ar baricada ușa și l-ar folosi drept monedă de schimb. Sau să îl omoare.

– În regulă, a spus George.

Amurgul sângera, erau la întrepătrunderea dintre zi și noapte. Hugh a văzut că arma se mișcă. A întins mâna după pistol, din pur obicei, apoi și-a amintit că era neînarmat.

Dar arma lui George nu mai era îndreptată către Hugh. O ținea pe Wren – care se afla încă la câțiva metri de cort – o țintă în mișcare pe care Hugh, trufaș, crezuse că o poate apăra.

Când fiica sa era mai mică, în loc de basme, George îi citea seara din Biblie. Știa că unele pilde nu au un sfârșit fericit. Mai bine ca Lil să înțeleagă că dragostea implică sacrificiu. Că ceea ce pare un carnagiu, ar putea fi, dintr-o altă perspectivă, o cruciadă.

Toți suntem capabili de lucruri pe care nu ni le-am imaginat niciodată.

Ei bine, domnule detectiv, și-a zis el. *M-ai rugat să te fac să înțelegi și asta am făcut. Tu și cu mine nu suntem chiar atât de diferiți.*

Nu suntem eroul și răufăcătorul, activistul anti-avort și ginecologul care face avorturi, polițistul și criminalul. Ne înecăm încet cu toții purtați de curenții propriilor opinii, fără să ne dăm seama că luăm apă de fiecare dată când deschidem gura.

Ar fi vrut să îi poată spună fiicei sale că își dă seama de lucrul acesta acum.

A apăsat pe trăgaci.

Ora patru după-amiaza

După ce petrecuse ore întregi vorbind la telefon cu atacatorul, pe o linie securizată, Hugh fusese atras de mirajul mulțumirii de sine. Presupusese, în mod eronat, că era posibil să se înțeleagă rațional cu un nebun.

Dar apoi se auzise un alt foc de armă, iar singurul gând al lui Hugh fusese la fiica sa.

Când Wren avea doi ani, o luase cu el și se dusese să repare un mic ponton aflat în spatele proprietății lui Bex, la marginea unui iaz sufocat de bălării. Bătea cuie în scândurile de lemn lustruit în timp ce ea stătea pe iarbă și se juca cu o jucărie pe care i-o dăduse mătușa ei. Într-o clipă râdea și vorbea singură, iar în cealaltă s-a auzit un pleoscăit.

Hugh n-a pierdut nici o secundă. A sărit de pe doc în apă, care era atât de tulbure și de murdară, încât nu vedea nici la jumătate de metru în față. Ochii îl ardeau în timp ce încerca să întrezărească orice i se părea că ar putea fi Wren. S-a scufundat de mai multe ori, cu brațele întinse în față și trecând printre buruieni, până a dat în sfârșit de un corp solid. A țâșnit apoi spre suprafața apei, strângând-o pe Wren cu un braț, a întins-o pe doc, și-a potrivit gura peste a ei și a respirat în locul ei până când fata a scuipat smârcurile înghițite.

Hugh a țipat atunci la Wren, care a izbucnit în plâns. Dar furia sa era greșit direcționată. De fapt, era mânios pe sine, pentru că făcuse prostia de a-și lua privirile de la ea.

Se auzise un foc de armă, iar Hugh se afla din nou în iazul acela nămolos, încercând orbește să își salveze fata, și, din nou, era vina lui.

Se auzise un foc de armă, unul care o nimerise pe sora lui cu câteva ore în urmă, iar el nu fusese acolo.

Se auzise un foc de armă, şi dacă asta însemna că ajunsese din nou prea târziu?

Căpitanul Quandt s-a înfăţişat imediat lângă el.

– McElroy, a zis el. Acesta este un foc de armă activ. Cunoşti protocolul.

Protocolul prevedea angajarea în atac, în loc să se aştepte, riscându-se astfel pierderea mai multor vieţi omeneşti. Dar era ca naiba de riscant. Când atacatorii se simt ameninţaţi, încep să se panicheze şi trag la întâmplare.

Dacă ar fi fost în locul lui Quandt, poate că ar fi luat aceeaşi decizie. Dar Hugh încă nu îi mărturisise lui Quandt că înăuntru se afla propriul lui copil. Că nu era câtuşi de puţin o situaţie obişnuită.

În trecut existaseră cazuri de luări de ostatici care se terminaseră într-o baie de sânge pentru că forţele de ordine acţionaseră prea agresiv. În 2002, câţiva rebeli ceceni pătrunseseră într-un teatru, luând sute de ostatici şi omorându-i pe doi dintre ei; forţele poliţieneşti ruse deciseseră să pompeze în incintă un gaz netestat, pentru a pune capăt confruntării. Au ucis treizeci şi nouă de teroriştі, dar şi peste o sută de ostatici.

Dacă asta urma să se întâmple la intrarea în forţă a lui Quandt?

– Nu a fost un foc de armă activ, a spus Hugh, încercând să câştige timp. A tras o singură dată. Este posibil ca ameninţarea să se fi neutralizat singură.

– Atunci riscul este zero, a arătat Quandt. Să mergem.

Nu a mai aşteptat răspunsul lui Hugh, ci s-a răsucit pe călcâie, plecând să dea instrucţiuni echipei sale.

În trecutul lui Hugh existaseră câteva momente care îi schimbaseră viaţa. Ziua în care o invitase pe Annabelle la o întâlnire. Noaptea în care un puşti cu intenţii suicidare se întorsese şi întinsese mâna către el. Când Wren sosise pe lume. Acesta, ştia prea bine, avea să fie unul dintre acele momente: cel care avea să pună capăt carierei sale.

– Nu, a spus Hugh, către spatele lui Quandt. Fiica mea este unul dintre ostatici.

Comandantul echipei SWAT s-a întors încet spre el.

– Nu am știut de la început. Am aflat după ce am sosit aici, a explicat Hugh. Dar nu am... nu m-am retras. *Nu am putut*.

– Ieși din dispozitiv, a spus Quandt fără ezitare.

– Numai superiorul meu poate da acest ordin, a zis Hugh. Iar acum am stabilit deja o legătură cu atacatorul și nu mai pot da înapoi. Îmi pare rău. Știu regulile. Știu că este un conflict de interese. Dar pentru numele lui Dumnezeu, căpitane, nimeni nu are un interes mai mare decât mine să se termine bine. Nu-i așa că înțelegi?

– Înțeleg că atunci când m-ai mințit pe mine, pe superior, pe toți, știai foarte bine ce faci.

– Nu. Dacă știam ce fac, ea s-ar afla acum lângă mine.

Hugh și-a dres glasul și s-a forțat să îl privească pe comandant în ochi.

– Nu o obliga pe ea să plătească pentru prostia mea. Te rog, l-a implorat el. Vorbim de *copilul* meu.

Se afla din nou sub apă, dând din mâini și din picioare printre buruieni. Se îneca.

Quandt îl fixa cu privirea.

– Fiecare dintre cei aflați acolo este copilul cuiva, a zis el.

Bex se holba la luminile fluorescente de pe tavanul sălii de operație, întrebându-se dacă urma să moară.

Era îngrijorată. Nu pentru ea, ci pentru Wren, pentru ceilalți oameni din clinică. Și, desigur, pentru Hugh, care ducea pe umeri acea povară. Avea să se învinovățească indiferent ce s-ar fi întâmplat în acea zi. Unii bărbați își acceptă responsabilitățile, iar alții sunt măcinați de ele; Hugh făcuse mereu parte din prima categorie. Chiar și la înmormântarea tatălui lor, când Hugh nu avea decât opt ani, insistase să dea mâna cu toți cei veniți la priveghi. Fusese ultimul care părăsise mormântul, mergând înapoi spre parcare împreună cu preotul. Bex o condusese la mașină pe mama ei, care plângea în hohote, iar apoi se întorsese după Hugh.

– De-acum, eu sunt bărbatul în casă, i-a spus el, iar ea își petrecuse tot restul vieții mergând în urma lui și încercând, fără ca el să observe, să îi ușureze povara pe care o avea de cărat.

De aceea se întorsese acasă, când, din pricina suferinței, mama lor se apucase de băut, neglijându-l pe Hugh.

De aceea se asigurase că, după plecarea lui Annabelle, în viața lui Wren exista o prezență feminină.

De aceea o adusese pe Wren la clinică.

Anestezistul s-a aplecat deasupra ei.

– S-ar putea să simți o mică arsură, a zis el, dar apoi o să ai parte de cel bun somn din viața ta.

Când era mic, Hugh nu voia niciodată să meargă seara la culcare. Ea obișnuia să îi ofere două alternative, care îi dădeau băiatului puterea de a alege și sentimentul că deține controlul: vrei să te duci singur în dormitor, sau vrei să te car eu în brațe? Vrei să te speli mai întâi pe dinți, sau pe față? Ambele scenarii duceau la culcare. Dar mai târziu a început să se dumirească. O ruga să îi citească trei cărți, ea se oferea să îi citească doar una, iar el râdea și îi spunea că sperase de la bun început să îi citească două.

La numai cinci ani era deja un bun negociator.

Când anestezia și-a făcut efectul, Bex zâmbea.

Janine simțea prezența stafiilor. Îi stăteau în poală și în brațe și o trăgeau de tivul rochiei. Clădirea aceasta era plină de bebeluși fără mame.

Venise în căutare de informații. Informații secrete. Ceva ce putea fi dezvăluit online, așa cum făcuse Lila Rose, pentru a da în vileag realitatea acelor centre criminale. Nu trebuia să rămână prizonieră acolo.

Janine crescuse în partea de sud-vest a orașului Chicago, unde oamenii nu aparțin unor cartiere, ci unor parohii. Ea era din parohia bisericii Sf. Cristina și încă din copilărie știa că un bebeluș este un bebeluș din momentul concepției. Sau, cel puțin, o ființă umană în devenire.

Nu era nerealistă. Înțelegea că abstinența nu este întotdeauna posibilă, că măsurile contraceptive dau uneori greș, dar considera că, dacă un cuplu decide să se angajeze într-o activitate care poate duce la crearea unei noi vieți, cei doi trebuie să fie pregătiți să

accepte o schimbare în *propriile* lor vieți. Desigur, știa că responsabilă pentru o sarcină nu este doar femeia – deși femeia *este* cea care trebuie să ducă sarcina timp de nouă luni. Dar nouă luni nu înseamnă mare lucru în cronologia vieții unei femei. Și copilul nu are nici o vină pentru că a fost conceput. Prin urmare, de ce să plătească cu viața?

Lui Janine i se spusese că era împotriva femeilor. Că era ridicolă. Că dacă nu voia să facă un avort, nu o obliga nimeni. Dar ea știa că dacă o femeie ar ucide același snop de celule câteva luni mai târziu, nu ar mai exista nici o controversă. Femeia ar fi judecată și trimisă la închisoare pentru tot restul vieții. Singura diferență o făcea calendarul.

Janine avea doisprezece ani când mama ei rămăsese din nou însărcinată, din greșeală, la vârsta de patruzeci și trei de ani. Își amintea cum veniseră părinții ei de la o programare la doctor, cu două informații noi: bebelușul era băiat și avea un cromozom în plus. Doctorul o sfătuise pe mama ei să întrerupă sarcina, pentru că viața copilului avea să fie marcată de probleme de dezvoltare și de sănătate.

Janine era pe atunci destul de mare ca să simtă teama părinților săi. Căutase pe Google informații despre sindromul Down. Jumătate dintre copiii născuți cu sindromul Down aveau nevoie de operație pe cord. Prezentau un risc major de leucemie și afecțiuni tiroidiene. Până la vârsta de patruzeci de ani, mulți făceau deja Alzheimer. Dar mai erau și alte complicații: infecții auriculare, pierderea auzului, probleme dermatologice, vedere slabă, crize de epilepsie, dereglări gastrointestinale.

Credea că știe totul despre frățiorul ei înainte ca acesta să apară pe lume. Dar nu știa că Ben va avea un râs cu sughițuri, care o molipsea și pe ea. Sau că se va gâdila în talpa dreaptă, dar nu și în cea stângă. Nu știa că nu va adormi fără ca Janine să îi citească exact trei cărticele. Știa că va atinge etapele normale de dezvoltare mai târziu decât alți copii, că va avea probabil nevoie de ajutor. Dar nu știa cât de mult va avea ea nevoie *de el*.

Nu a fost totul roz. Existau bloguri unde părinții vorbeau despre viața alături de un copil cu sindromul Up[1] și despre cum fuseseră ei binecuvântați de Dumnezeu care le dăruise acel cromozom suplimentar. Un rahat! Lui Ben i-au trebuit trei ani ca să învețe să facă la oliță. Scâncea atunci când era obosit, ca oricare alt frățior. În școală, fusese agresat. Într-un an, Ben a suferit o operație chiar de ziua lui Janine, iar părinții ei au uitat complet de tort, de petrecere, au uitat să îi acorde măcar un moment de atenție.

La facultate, unde fusese președinta clubului Studenții Pro-Viață, a avut destule conversații despre mlaștina morală a avortului, dându-l drept exemplu pe fratele ei. Ben nu fusese copilul pe care îl doriseră părinții ei, dar pe el îl primiseră. Decizia de a face un copil presupune un risc enorm, indiferent de rezultat. Poți să naști un copil sănătos, care să dezvolte ulterior o boală de inimă, sau diabet, sau să devină dependent de droguri. Poți crește un copil care îți va frânge inima, o fată care va face, la rândul ei, un avort și al cărei soț moare luptând peste graniță. Dacă am fi menite să naștem numai copii feriți de problemele vieții, atunci nu ar trebui să se mai nască nici un copil.

Dacă mama lui Janine ar fi făcut ceea ce îi recomandase doctorul la consultul prenatal, Ben nici nu ar fi existat. Iar ea nu ar fi văzut sentimentul de triumf care i se citea pe față atunci când a reușit în cele din urmă să își lege șireturile, sau când a invitat prima dată acasă un coleg de școală. Nu s-ar fi aflat lângă ea în ziua când câinele ei, Galahad, a fost lovit de un camion, ziua în care totul s-a întors pe dos, când nimeni nu o mai oprea din plâns, iar Ben s-a cuibărit la pieptul ei și a îmbrățișat-o.

Acum, Janine se uita pe furiș la Joy, ghemuită într-o parte pe scaun, cu fața îngropată în mâini. Își dorea să se fi aflat în fața gardului azi, când Joy venise pentru a face avortul. Ar fi putut să o împiedice să ia decizia pe care o luase.

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe omonimia dintre substantivul propriu Down (numele medicului englez care a descris acest sindrom în 1866) și adverbul *down* („jos"), antonimul lui *up* („sus")

Pentru bebelușul lui Joy, era prea târziu. Dar asta nu însemna că era prea târziu pentru Joy.

Janine și-a îndreptat ușor spatele. Până și Norma McCorvey se răzgândise. Jucase rolul lui Jane Roe în cazul *Roe vs. Wade*. În anii 1970, când avea douăzeci și doi de ani, s-a trezit că era însărcinată pentru a treia oară. Locuia în Texas, unde avortul era ilegal, în afara cazului în care viața mamei era pusă în pericol. Cazul său a ajuns până la Curtea Supremă de Justiție și poate vă amintiți cum s-a terminat. McCorvey a devenit o susținătoare a dreptului la avort, până în anii 1990, când a făcut o întoarcere la o sută optzeci de grade. Din acel moment și până la moartea ei, în 2017, a cerut Curții Supreme să anuleze decizia dată în cazul ei.

Ce a dus la această schimbare?

Janine a zâmbit în sinea ei.

A renăscut.

Nu i se părea o coincidență faptul că termenul folosit atunci când îl primești pe Dumnezeu înapoi în inima ta deriva din verbul „a naște"

Izzy stătea pe podea, lângă trupul lui Olive Lemay. Îi tremurau încă mâinile din pricina efortului depus în încercarea de a o resuscita pe femeia rănită, dar știuse tot timpul că nu exista nici o speranță. Fusese împușcată de la mică distanță. Glonțul îi trecuse bătrânei prin inimă. În timp ce încerca să oprească sângele care se revărsa, a simțit că Olive ridică mâna pentru a o prinde pe a ei. Văzuse frica din ochii femeii.

– Ai fost foarte curajoasă, i-a șoptit Izzy, cu hotărâre-n glas.

Olive a clătinat din cap și a rămas cu privirile pironite în ochii lui Izzy.

Uneori nu contează că ești asistentă medicală. Contează că ești om.

Așa că Izzy i-a redus bătrânei presiunea la nivelul pieptului. A prins-o de mână și a privit-o în ochi, dând ușor din cap în semn de răspuns la întrebările nerostite.

Făcea meseria aceasta de suficientă vreme încât să știe că oamenii păreau să aibă uneori nevoie de permisiune ca să părăsească această lume.

Asistase pentru prima oară la un deces pe când studia la şcoala de asistente medicale şi avea o pacientă cu cancer mamar în metastază. Femeia era o fostă laureată a unor concursuri de frumuseţe, aflată acum la cincizeci de ani. Mai fusese în spital pentru îngrijiri paliative şi pentru recuperare după o fractură patologică. Dar, de data aceasta, se întorsese la spital să moară.

Într-o noapte liniştită, după plecarea aparţinătorilor, Izzy s-a aşezat lângă patul femeii care dormea. Chelise din cauza chimioterapiei; era trasă la faţă, dar, în mod ciudat, asta nu făcea decât să îi accentueze trăsăturile fascinante. Izzy a rămas cu privirile aţintite asupra ei, imaginându-şi cum arăta înainte de a fi măcinată de cancer.

Deodată, femeia a clipit, dechizând ochii de un verde marin limpede şi fermecător.

– Ai venit să mă iei, nu-i aşa? a zis ea, zâmbindu-i moale.

– A, nu, a replicat Izzy. Nu faci analize în seara asta.

Femeia a clătinat din cap, aproape imperceptibil.

– Nu cu tine vorbesc, scumpo, a zis ea, cu privile aţintite undeva, peste umărul lui Izzy.

O clipă mai târziu, a murit.

Izzy s-a întrebat mereu ce ar fi văzut dacă în seara aceea ar fi avut curajul să se întoarcă.

Se întreba dacă avea să fie şi ea împuşcată, ca Olive.

Se întreba cât avea să dureze până să-i facă autopsia şi să se descopere că era însărcinată.

Se întreba dacă avea s-o aştepte cineva dincolo, în cazul în care viaţa ei s-ar fi sfârşit în acea zi.

Dacă nu ar fi fost pedepsit de călugăriţe în clasa a şaptea să rămână la şcoală după terminarea orelor, Louie Ward probabil că nu ar fi ajuns obstretician. Aflându-se în biblioteca şcolii, a luat o carte de pe masă – o biografie a reverendului dr. Martin Luther King jr. Din pură plictiseală, a început să o citească. Nu a lăsat cartea din mână până n-a terminat-o. Louie era convins că omul acela i se adresa direct lui.

A început să citească tot ce a găsit scris de doctorul King. *Cea mai stăruitoare și mai importantă întrebare a vieții este: ce faci tu pentru ceilalți?* A citit cuvintele acelea gândindu-se la mama lui, care murise într-o baltă de sânge pe podea.

La fel ca mentorul lui, Louie voia și el să se facă doctor, dar un alt fel de doctor: obstretician-ginecolog, din pricina mamei sale. A muncit din greu ca să obțină o bursă integrală la colegiu, iar apoi încă una la Medicină.

În timpul rezidențiatului, a intrat în contact cu multe femei care aveau o sarcină neplanificată și nedorită. Fiind un catolic practicant, credea că viața începe în momentul concepției și de aceea le dădea femeilor respective trimiteri către alți doctori, către alte clinici. Mult mai târziu a aflat că, deși 97% dintre doctori întâlniseră cel puțin o pacientă care voia să facă o întrerupere de sarcină, numai 14% făceau ei înșiși avortul. Diferența era atât de mare, încât, în mod evident, nu s-ar fi putut pune punct avorturilor. Doar că acestea erau efectuate în condiții nesigure.

Într-o duminică, preotul de la biserica unde mergea Louie a rostit o predică despre parabola Bunului Samaritean din „Evanghelia după Luca". Pe lângă un călător, care fusese bătut și lăsat să moară la marginea drumului, au trecut un preot și un levit – dar nici unul nu s-a oprit. În cele din urmă, un samaritean și-a oferit ajutorul, deși, de secole, samaritenii și evreii erau dușmani.

Cu o zi înainte ca Martin Luther King jr. să fie ucis, părintele vorbise despre parabola aceea. Reflectase la motivul pentru care preotul și levitul trecuseră nepăsători pe lângă cel bătut – poate credeau că se preface; poate se temeau pentru propria lor viață. Dar, mai presus de orice, a cugetat el, se gândeau la ce li se putea întâmpla *lor* dacă se opreau – nu la ce avea să i se întâmple acelui om dacă nu se opreau.

În clipa aceea, Louie a știut că el trebuia să fie samariteanul. Multe dintre femeile pe care le întâlnea și care voiau să facă avort erau negrese din Sud, de unde era și el. Erau femeile care îl crescuseră. Vecinele lui, prietenele lui, propria lui mamă. Dacă el nu se oprea din drumul lui ca să le ajute să meargă mai departe, cine să o facă?

A fost singurul moment cu adevărat miraculos din viața doctorului Louie Ward.

În acel moment, Louie și-a dat seama de ce o vizitase mama lui pe Sebby Cherise. Nu pentru că era însărcinată cu copilul unui bărbat alb, însurat și cu o poziție importantă. Ci pentru că voia să îl apere pe copilul pe care îl avea deja, cu prețul vieții celui pe care nu dorise să îl conceapă. Era o variație pe o temă pe care o auzise adeseori din gura pacientelor: *Am un copil cu o dizabilitate; nu am timp să cresc altul. Abia pot să îmi hrănesc fiul; ce îi voi da de mâncare unui alt copil? Muncesc deja în trei locuri și am grijă de familia mea – mai mult de atât nu pot să mă împart.*

Așa că, deși a continuat să meargă la slujbe în mod regulat, Louie a devenit doctor și a început să efectueze avorturi. Călătorea de câteva ori pe lună, oferindu-și serviciile unor clinici pentru femei. Singura persoană care nu știa cum își câștigă pâinea era bunica lui.

Avea peste nouăzeci de ani când Louie s-a întors acasă să îi mărturisească adevărul. I-a povestit despre atleta care muncise toată viața pentru a-și câștiga un loc în echipa olimpică, iar apoi a descoperit că a rămas însărcinată din cauză că s-a rupt prezervativul. I-a spus despre femeia care a aflat în timpul unui program de tratament cu opioide că era însărcinată în douăsprezece săptămâni.

I-a spus despre o femeie dintr-un orășel obtuz, care fusese atât de orbită de soarele unui bărbat respectabil, însurat, încât a crezut că el o va ajuta și își va recunoaște copilul, numai pentru a descoperi apoi că lumea nu funcționează așa. Amândoi știau despre cine vorbește Louie. *Bunico*, a spus el. *Cred că Iisus ar înțelege de ce fac ceea ce fac. Sper să înțelegi și tu.*

Așa cum se aștepta, bunica a început să plângă. *Mi-am pierdut copilul și nepotul*, a spus ea după o lungă pauză. *Poate că acum o altă femeie nu îi va pierde pe ai ei.*

De fapt, singura temere pe care o avusese bunica în legătură cu slujba lui era ca nu cumva să fie ucis de un activist anti-avort. Louie știa că numele îi fusese publicat pe un site, alături de alți doctori care făceau avorturi, cu adresa de acasă și de la serviciu. Îl cunoștea pe George Tiller, un doctor care fusese ucis în timp ce

se afla la biserică. Doctorul Tiller purta la momentul acela o vestă antiglonț, dar ucigașul îl împușcase în cap.

Louie refuza să poarte vestă. După părerea lui, în clipa în care ar fi acceptat, *ei* ar fi câștigat. Și totuși, în fiecare dimineață era nevoit să treacă pe lângă cordonul de protestatari. Rămânea așezat în mașină un minut în plus, respirând adânc, oțelindu-se pentru a-i suporta atât pe cei care-l împroșcau cu invective, cât și pe cei care-l bombardau cu iubirea lor – *Ne rugăm pentru tine, doctore Ward. Să ai o zi binecuvântată!* Se gândea la George Tiller, la David Gunn, la John Britton și la Barnett Slepian, toți uciși de activiști care nu s-au mulțumit să stea alături de ceilalți și să azvârle cu insulte.

Louie număra până la zece, spunea un *Tatăl nostru*, iar apoi, cu o mișcare rapidă, își apuca servieta și ieșea din mașină. Apăsa pe butonul de blocare a ușilor în timp ce mergea cu fața înainte, cu ochii în pământ, refuzând să privească în stânga sau în dreapta.

Cel mai adesea.

Era un activist, un alb de vârstă mijlocie, care striga tot timpul:

– Negrotei păcătos, ucigaș de copii!

Louie îl ignorase, până într-o zi, când acesta îi strigase:

– Trebuie să îți spun *cioară* ca să reacționezi?

Asta... ei bine, asta îl oprise pe Louie.

– Ce aspect al persoanei mele te deranjează cel mai mult? a întrebat Louie calm. Faptul că sunt afro-american? Sau că fac avorturi?

– Avorturile, a spus bărbatul.

– Atunci ce legătură are rasa mea cu asta?

Protestatarul a ridicat din umeri.

– Nici una. Am zis și eu, așa.

Louie aproape că s-a văzut nevoit să îi admire tactica de tip „pârjolirea pământului"

Un singur motiv avea ca să iasă din mașină în fiecare dimineață blestemată: pacientele lui, care erau nevoite să treacă și ele pe lângă același cordon de protestatari. Cum putea fi mai puțin curajos decât ele?

Activiștii voiau ca femeile care alegeau avortul să se simtă izolate, să simtă că sunt singurele persoane din tot universul care luaseră vreodată o asemenea decizie egoistă. Ceea ce voia Louie era ca

fiecare dintre femeile care treceau pragul Centrului să înțeleagă că nu era singură, că nu va fi niciodată singură. Cei mai zeloși activiști nu își dădeau seama câte dintre femeile pe care le cunoșteau făcuseră un avort. Dacă înlăturai stigmatul, rămâneai față în față cu vecina ta, cu profesoara ta, cu proprietăreasa ta, cu vânzătoarea de la magazinul din colț.

Își imagina cum se simțeau ele – să ia o decizie care necesitase un cost emoțional și financiar enorm – iar apoi aceasta să îi fie pusă sub semnul întrebării. Ca să nu mai vorbim despre sugestia cum că n-ar fi în stare să se ocupe de propria lor sănătate. De ce nu erau protestatari în fața centrelor oncologice, de pildă, îndemnându-i pe pacienții veniți pentru chimioterapie să se ferească de riscul toxinelor? Femeile sunt capabile să ia o aspirină dacă le doare capul, iar riscul intrinsec al unei aspirine este mult mai mare decât cel al oricărui medicament abortiv existent în prezent. Dacă o femeie alege avortul prin tratament medicamentos, de ce trebuie să ia mifepristonul în prezența unui doctor, de parcă ar fi o pacientă internată la psihiatrie, în care nu poți avea încredere că va înghiți pastila?

Louie credea că bărbații aceia nu se aflau acolo, cu pancartele și sloganurile lor, pentru cei nenăscuți, ci pentru femeile care îi purtau în pântece. Pentru că nu puteau controla independența sexuală a femeilor, măcar atât să poată face.

Louie s-a mișcat, scoțând un strigăt din pricina durerii care îi săgetase piciorul. Garoul încetinise sângerarea, până când teroristul – într-o criză de nervi – îl lovise puternic cu piciorul în locul prin care intrase glonțul.

Era un chin pentru un doctor să fie prea grav rănit pentru a-i ajuta pe ceilalți răniți. Sarcina aceasta revenise celuilalt cadru medical prezent aici – asistenta, Izzy. Nu lucrase cu ea înainte, dar asta nu era ceva neimaîntâlnit. Vonita, patroana clinicii, avea un întreg convoi de asistente medicale, destul de curajoase sau de proaste încât să vină la muncă în fiecare zi, în ciuda amenințărilor.

Avusese. La trecut.

A închis ochii, luptându-se cu sentimentele care îl cotropeau.

Vonita nu fusese singura victimă. Izzy încercase – cu disperare, dar fără succes – să îi salveze viața lui Olive, femeia în vârstă. Ea era adevărata victimă colaterală: o femeie de aproape șaptezeci de ani în mod evident nu se afla la clinică pentru o întrerupere de sarcină, dar tot fusese ținta furiei teroristului. Izzy tocmai îi acoperea trupul neînsuflețit cu un cearșaf. Auzind geamătul de durere al lui Louie, s-a întors și i-a verificat garoul din jurul coapsei.

– Nu am nimic, a zis el, încercând să îi domolească agitația, când, spre surprinderea tuturor, ea s-a oprit.

S-a repezit câțiva pași la stânga și a vomitat în coșul de gunoi.

Una dintre celelalte femei – ultima sa pacientă, Joy (mai devreme însărcinată în cincisprezece săptămâni, iar acum, și-a zis Louie cu satisfacție, *ne-însărcinată*) – i-a întins lui Izzy un șervețel dintr-o cutie aflată pe masa din sala de așteptare. Atacatorul s-a uitat la Izzy cu dezgust, dar nu a scos nici o vorbă. Era prea ocupat să-și îngrijească propria rană. Izzy s-a șters la gură, iar apoi și-a îndreptat atenția către coapsa rănită a lui Louie.

– Atât de rău e? a glumit el, sec.

Izzy s-a uitat la el, cu obrajii îmbujorați.

– Nu, domnule. Nu cred că v-a rănit când v-a lovit. Cel puțin nu mai rău decât era, s-a corectat ea.

Louie și-a coborât privirile către mâinile ei, care apăsau cu blândețe în jurul rănii. Îl durea înfiorător.

– Cât de avansată este sarcina? a întrebat-o și a așteptat până când asistenta a înălțat privirea spre el.

– De unde știți?

Louie a ridicat din sprâncene.

– Douăsprezece săptămâni, a zis Izzy.

A privit-o ducându-și ușor mâna la pântec, cu palma făcută scut.

– Vei scăpa de aici, i-a promis el. Tu și partenerul tău veți avea un bebeluș frumos și sănătos.

Tânăra a zâmbit, dar ochii i-au rămas triști.

Louie s-a gândit la toate acele ocazii când administrase ceea ce el numea „verbicaină" – sporovăiala menită să le calmeze pe femei, tensionate din pricina a ceea ce urma să se întâmple. Le întreba dacă găteau terciul dulce sau picant. Dacă ascultaseră ultimul album al

lui Beyoncé. Din ce club făceau parte. Se mândrea că poate face orice femeie să se relaxeze, în timp ce el efectuează procedura calm și profesional. Ceea ce auzea cel mai adesea de la pacientele sale era: „Vreți să spuneți că ați terminat deja?"

Dar vorbele sale liniștitoare nu avuseseră succes cu Izzy.

Izyy nu îl credea când îi spunea că avea să scape de acolo.

Pentru că, cinstit vorbind, nici el nu credea.

Joy povestise unei singure persoane despre sarcina ei – celei mai bune prietene, chelneriță la Departure Lounge, un bar elegant situat în incinta Aeroportului din Jackson. Rosie fusese cea care îi stătuse alături la toaleta femeilor, cronometrând cu ajutorul telefonului, în timp ce priveau amândouă cum apare micul semn plus pe bățul testului de sarcină.

– Ce ai de gând să faci? a întrebat-o Rosie, iar Joy nu i-a răspuns.

O săptămână mai târziu, și-a făcut programare la Centru. În aceeași zi i-a zis lui Rosie că a pierdut sarcina. După cum își spunea Joy, era o simplă imprecizie minoră, o măruntă notă de subsol greșită. Rezultatul va fi același.

Deși știa că Rosie ar fi dus-o cu mașina la clinică, Joy voia și avea nevoie să meargă singură. Dacă fusese atât de proastă încât să ajungă în situația asta mizerabilă, acum trebuia să fie destul de deșteaptă încât să iasă din încurcătură tot singură.

În prima seară când *el* intrase în bar, Joy îl observase de îndată. Era bine făcut și purta un costum care îi venea de minune; avea părul cărunt la tâmple. Joy s-a uitat la mâinile lui – poți spune multe despre un om uitându-te la mâinile lui – iar ale sale erau puternice și cu degete lungi. Semăna puțin cu președintele Obama, dacă Obama ar fi fost vreodată atât de trist încât să își caute refugiul în adâncul unei găleți de martini cu gin.

Când Joy și-a început tura, era noapte și ea era singura angajată de serviciu – era mai ieftin să le înveți pe chelnerițe să pregătească cocktailuri și să încuie la ora închiderii decât să plătești alți angajați. A umplut bolul cu alune de pe masa la care stătea un cuplu gay care bea Negroni și a printat nota de plată pentru o femeie al cărei

zbor fusese anunțat pentru îmbarcare. S-a apropiat de bărbat, care stătea cu ochii închiși.

– Să-ți mai aduc un pahar?

Când el a ridicat privirea, lui Joy i s-a părut că se uită în oglindă.

Numai cine s-a aflat în acea situație – captiv într-o închisoare invizibilă, disperat să scape – poate recunoaște această expresie la altul.

Bărbatul a încuviințat din cap, iar Joy i-a adus un alt pahar. Apoi încă unul. Au mai intrat trei clienți, apoi au plecat, în timp ce ea îl urmărea cu privirea pe bărbatul așezat la o masă înaltă. Știa că nu avea chef de vorbă; era chelneriță de atât de mult timp, încât învățase să citească astfel de indicii. Erau unii care voiau să își verse necazurile în fața ta în timp ce le turnai de băut. Alții tastau cu furie pe telefonul mobil, evitând contactul vizual. Și mai erau și cei care nu își puteau ține mâinile acasă și care o apucau de fund când trecea pe lângă ei, prefăcându-se că a fost un simplu accident. Dar bărbatul acesta nu voia decât să se piardă.

După trei ore, s-a oprit lângă masa lui.

– Nu vreau să te deranjez, a spus Joy, dar la ce oră ai avion?

El și-a dat peste cap băutura, printre dinții încleștați.

– A aterizat deja, acum patru ore.

Ea s-a întrebat atunci dacă Mississippi era destinația sau punctul de plecare. Oricum ar fi fost, dincolo de porțile acelei clădiri se afla ceva ce nu putea înfrunta.

Când a venit ora închiderii, a plătit în numerar și i-a lăsat un bacșiș egal cu suma de pe nota de plată.

– Să-ți chem un taxi? l-a întrebat ea.

– Nu pot rămâne aici?

– Nu, i-a răspuns Joy, clătinând din cap. Cum te cheamă?

– Nu pot spune, a zis el, articulând cu greutate cuvintele.

– De ce? Ești de la CIA?

– Nu, doamnă, a zis el. Dar nu este un comportament potrivit pentru un reprezentant al justiției.

Așadar, avocat, și-a zis Joy. Poate pierduse un caz important, la care lucra de luni întregi. Poate clientul său dăduse declarații

false sub jurământ. Erau sute de scenarii, iar ea le văzuse pe toate în *Lege și ordine*.

– Din fericire, aceasta nu este o sală de judecată, a punctat Joy. Deși *avem* și noi o bară.

El a zâmbit la gluma ei. Când s-a întors cu spatele ca să închidă casa de marcat, a bătut-o ușor pe braț.

– Joe, a zis el după un moment.

Ea i-a întins mâna.

– Joy.

A examinat-o cu niște ochi de un albastru-deschis, frapanți pe chipul unui negru, o evoluție genealogică, istorică, datorată mai degrabă unui moment de siluire decât unuia de plăcere. Își purta cicatricele trecutului pe față, și-a zis Joy în sinea ei. La fel ca ea.

– Nu prea păreți voioși pe aici, a remarcat el.

Atunci a luat ea decizia care urma să îi schimbe cursul vieții. Joy, care niciodată nu invita pe nimeni în apartamentul ei, a decis că acest om avea nevoie de somn după atâta băutură, ca să o poată lua a doua zi de la capăt. S-a hotărât, așadar, să îi ofere acea a doua șansă pe care ea nu o primise niciodată.

Până să închidă barul, Joe adormise cu obrazul lipit de lemnul lustruit. După ce și-a dat ochii peste cap, Joy a găsit un scaun cu rotile la o distanță de trei porți și, mai ridicându-l, mai târându-l, a reușit să îl urce în scaun. Așa l-a dus până la mașină. Când s-au prăbușit de-a valma pe canapeaua din sufrageria ei, Joy era transpirată și epuizată. Joe a început să sforăie imediat.

A încercat să se extragă de sub el, dar a simțit că strânsoarea brațelor lui se întețea. A început să-i mângâie părul. A tras-o spre el.

Joy nu îi știa nici măcar numele de familie, sau motivul care îl adusese în Jackson. Dar trecuse atât de mult timp de când fusese ținută în brațe, doar ținută în brațe. Ba chiar mai mult de când se simțise dorită. Și astfel, împotriva propriei rațiuni, s-a întins să doarmă cu capul pe pieptul lui. A făcut din bătăile inimii lui cântecul ei de leagăn.

S-a trezit în puterea nopții, simțindu-se privită. Era înghesuiți unul în altul pe canapeaua îngustă, iar ochii lui Joe, treaz acum, erau fixați într-ai ei.

– Ești un om bun, i-a zis el după câteva clipe.

Nu ar fi spus asta dacă ar fi știut cum crescuse ea și ce fusese nevoită să facă pentru a supraviețui.

Când a sărutat-o, Joy a vrut să creadă că, totuși, conștiința o va îndemna la un moment de ezitare, dar nu a fost așa. Lua anticoncepționale împotriva durerilor menstruale, dar chiar și așa, era un străin. Ar fi trebuit să folosească un prezervativ. În schimb, s-a agățat de umerii lui, făcând din el centrul furtunii sale. Și chiar dacă ceea ce a revărsat înăuntrul ei era numai suferință, tot era mai bine decât să se simtă goală.

După aceea, au rămas treji.

– Nu ar fi trebuit să..., a început Joe, dar Joy nu voia să audă.

Nu putea suporta să fie din nou greșeala cuiva. S-a dus la baie și s-a stropit cu apă rece pe față. Când a ieșit, Joe își îmbrăcase costumul.

– Am chemat un Uber. Am... luat adresa ta de pe un plic, i-a zis el, întinzându-i factura la electricitate, care se aflase pe măsuța de cafea, împreună cu restul corespondenței din ziua precedentă. A făcut un gest jenat către baie. Pot să...?

Joy a încuviințat din cap și a făcut un pas într-o parte, pentru a-l lăsa să treacă. I-a spus unde găsește aspirina, iar el i-a mulțumit și a închis ușa.

Joe s-a întors în camera de zi. Era înalt, și-a dat ea seama, lucru pe care nu îl remarcase cât timp bărbatul stătuse aplecat peste masă.

– Nu sunt genul de persoană care..., a început ea să explice, dar el a întrerupt-o.

– Eu nu am făcut niciodată așa ceva.

– Alcoolul e de vină, a spus Joy.

– Nebunie temporară.

O mașină a claxonat de două ori.

– Mulțumesc, don'șoară Joy, a zis Joe formal. Pentru bunătatea pe care mi-ai arătat-o.

Joy simțea că îi arătase sufletul ei, așa desfigurat cum era. Și-a ferit privirea când el s-a strecurat în jacheta lui și probabil afară din viața ei. În timp ce făcea un duș în dimineața aceea, încerca să se convingă că nu era o târâtură, așa cum o numise întotdeauna

asistenta ei maternală; că avea dreptul la plăcere; că erau doi adulți care și-au exprimat consimțământul. Se ducea la ore, apoi, după-amiază, lucra la biblioteca de la colegiu, iar apoi își făcea tura la Departure Lounge, unde se surprindea căutându-l din priviri pe Joe, deși știa că nu îl va găsi.

Până într-o seară, când l-a zărit acolo. În seara aceea nu se îmbătase. A așteptat ca Joy să termine tura, după care a condus-o înapoi la apartament, unde au făcut dragoste și au mâncat o cutie de înghețată în pat. A aflat că Joe nu era avocat, ci judecător. El i-a spus că momentele lui preferate din viața de judecător erau adopțiile, atunci când un copil aflat în plasament primea un cămin permanent. I-a mângâiat părul și ea i-a mărturisit că și-ar fi dorit să fi fost unul dintre acei copii.

A mai venit de două ori, recunoscând că își inventa treburi în Jackson numai ca să o vadă pe ea. Joy nu își amintea ca cineva să fi alergat vreodată spre ea, ci numai departe de ea. L-a lăsat să îi dea un test de verificare înainte de unul dintre examenele parțiale și să îi pregătească un mic dejun copios în ziua examenului.

Când ești obișnuit să te descurci singur, grija pe care ți-o poartă altul este ca un drog. A devenit dependentă. Îi trimitea mesaje cu indicatoarele haioase pe care le vedea în drum spre serviciu: biserica baptistă, cu scena Nașterii Mântuitorului, care invita credincioșii să vină ca să le vadă măgarii[1]; indicatorul rutier STOP – INTERSECȚIE!, luminat țipător; reclama la Taco Bell, care spunea ÎN CAZ DE URGENȚĂ, ROAGĂ-TE LA BRÂNZETURI[2]. Joe îi răspundea descriindu-i zilnic, fără a da nume, inculpații memorabili prezenți în sala lui de judecată și demni de premiul Darwin. Când apărea pe neașteptate, ea suna la bibliotecă și se prefăcea bolnavă, ca să poată petrece cât mai mult timp cu el. Era mai bătrân cu cincisprezece ani decât ea, iar uneori se întreba dacă nu cumva era

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe omonimia cuvântului *asses*, care poate însemna „măgari", dar și „funduri"

[2] Joc de cuvinte bazat pe dubla omofonie a cuvintelor *case* (engl. „caz") și *queso* (span. „brânză"), și respectiv *Jesus* (engl. „Iisus") și *cheeses* (engl. „brânzeturi")

o încercare de a compensa lipsa unui tată, dar apoi își dădea seama că relația lor nu avea nimic patern. Începea să se întrebe cu prudență dacă nu cumva venise timpul să scape de teribilul ei ghinion.

Ar fi trebuit să știe că nu era așa.

Biologia, evoluția și moravurile sociale i-au permis lui Joe să plece; Joy era cea care se alesese cu o sarcină nedorită. Chiar dacă în acel pat fuseseră doi. Privind retrospectiv, Joy și-a dat seama că ar fi trebuit să se aștepte la asta. Viața îi servise în mod repetat o ditamai porția de nefericire de fiecare dată după ce gustase din ceva bun.

Mai avea un an până la obținerea diplomei de licență – o diplomă pentru care luptase, făcând economii și punând ban pe ban pentru a-și plăti creditele. Muncea deja în două locuri pentru a se descurca. Nu putea sub nici o formă să aibă grijă și de un copil.

Acesta era raționamentul lui Joy, pe când stătea în baia bibliotecii și dădea răspunsuri șoptite la telefon femeii care îi făcea programarea la Centru.

Numele. Adresa. Data nașterii. Prima zi a ultimei menstruații.

Este prima sarcină?

Ați remarcat sângerări sau pete de la ultimul ciclu?

Alăptați în prezent?

Suferiți de anomalii uterine?

Ați fost vreodată diagnosticată cu astm? Probleme la plămâni? Probleme cardiace? Atac cerebral?

Și multe alte întrebări, până la ultima: mai este ceva ce ar trebui să știm despre dumneavoastră?

Da, și-a zis Joy în gând. Am un ghinion patologic. *Sunt perfect sănătoasă, cu excepția acestui singur lucru care nu ar fi trebuit să mi se întâmple niciodată.*

Femeia i-a explicat că, în conformitate cu cerințele statului Mississippi, procedura avortului dura două zile. A întrebat-o dacă avea asigurare medicală, și când ea a zis că nu, femeia i-a explicat că Medicaid nu acoperă costurile. Joy trebuia să adune 600 de dolari dacă reușea să vină înainte ca sarcina să ajungă la unsprezece săptămâni și șase zile. Altfel, prețul sărea la 725 de dolari, până la treisprezece săptămâni și șase zile. După aceea, era 800 de dolari,

până în a şaisprezecea săptămână. Odată depăşită acea perioadă, procedura nu mai putea fi efectuată.

Joy era deja în a zecea săptămână de sarcină.

I-a trimis un mesaj lui Joe, spunându-i că trebuie să îi vorbească, dar că nu voia să îi spună printr-un mesaj ce s-a întâmplat. Nu a primit nici un răspuns.

A calculat în minte şi şi-a făcut o programare peste o săptămână şi jumătate. Dar chiar şi chiulind de la ore pentru a lucra ture duble la bar şi la bibliotecă, tot nu a reuşit să strângă suma necesară până la termenul-limită. Aşa că a lucrat şi mai mult, sperând să poată face programarea la treisprezece săptămâni. Numai că i-a murit carburatorul şi a trebuit să plătească reparaţia, altfel risca să îşi piardă ambele slujbe. Nici nu şi-a dat seama când sarcina a ajuns la paisprezece săptămâni şi jumătate, iar timpul se scurgea fără milă. De data asta l-a sunat pe Joe, în loc să îi mai trimită un mesaj. Când a auzit o voce de femeie, a închis telefonul.

Joy şi-a amanetat laptopul pentru a face rost de bani şi a refăcut programarea.

Dacă ar fi fost mai bogată, nu s-ar fi aflat astăzi aici.

Nu ar fi făcut un avort în ziua în care un nebun a intrat în forţă în Centru şi a început să tragă.

Nu era decât un alt strat de glazură peste tortul de rahat al vieţii ei.

În dimineaţa aceea, când trecea pe lângă demonstranţi, una dintre femei i-a strigat lui Joy că era o egoistă. Ei bine, avea dreptate. Muncise din răsputeri ca să ajungă undeva după ce depăşise vârsta plasamentului. Se străduise să îşi plătească şcolarizarea. Era hotărâtă să nu depindă de nimeni.

A sunat telefonul. A sunat şi a tot sunat. Joy s-a uitat pieziş către bărbatul înarmat, să vadă dacă va răspunde, dar el încerca – fără succes – să îşi lege un bandaj în jurul mâinii sângerânde.

Straniu ce întâmplări te pot aduce în calea cuiva. Ajungi beat într-un aeroport. Eşti prea săracă să respecţi o programare la doctor. Ai ghinionul să te nască o dependentă de droguri sau să fii aruncată de la o asistentă maternală la alta.

Ce anume îl adusese aici pe bărbatul acesta, cu arma lui? Joy auzise frânturi de conversație, când vorbea la telefon cu poliția care aștepta afară. Voia răzbunare pentru că fiica sa făcuse un avort aici. Din câte se părea, nu îi spusese ce avea de gând să facă.

Nici ea nu îi spusese lui Joe, dar, pe de altă parte, el nu îi răspunsese la mesaje.

– La ce pizda mă-tii te uiți? a întrebat-o George, conturându-se amenințător deasupra ei.

Speriată, Joy s-a cufundat înapoi în scaun. După ceea ce îi făcuseră ei – după ceea ce văzuse că îi făcuse el lui Olive – era înspăimântată. A simțit că broboane de sudoare i se prelingeau pe spate. Nu se mai simțise așa – paralizată – de când avea opt ani. Pe atunci, omul rău nu avea un pistol, ci doar pumni. Dar o domina în același fel; el deținea toată puterea.

Joy se gândea din nou la fiica lui George.

Se întreba dacă fata se uita la știri, dacă se simțea vinovată.

Se întreba cum era să știi că cineva comite un act de violență pentru că te iubește prea mult, și nu prea puțin.

Când era mică, Wren credea că tatăl ei știa toate răspunsurile. Îi punea mii de întrebări:

Ce sunt mai multe pe lume, frunzele sau firele de iarbă?

De ce nu putem respira sub apă?

Dacă ai ochi albaștri, vezi totul albastru?

De unde știi că ești adevărat, și nu visul altui om?

Cum faci ceară în urechi?

Unde se duce apa când scoți dopul de la cadă?

De ce nu vorbesc vacile?

Odată l-a întrebat:

O să mori?

Sper că o să trăiesc mult timp, i-a răspuns el.

Dar eu o să mor?

Nu și dacă eu voi putea să te apăr.

Erau multe întrebări pe care nu i le pusese tatălui său, iar acum îi părea rău. *Cum e să vezi că cineva moare în fața ta?*

Ce faci când îți dai seama că nu îl poți salva?

Wren şi-a ridicat privirea spre bărbatul pe care îl înjunghiase în mână, cel care încercase să o împuşte. Cel care o împuşcase pe mătuşa ei. Cel care o omorâse pe Olive.

Îşi înfăşura o bucată de tifon în jurul mâinii rănite şi nu se descurca nicidecum. Când s-a declanşat arma, preţ de câteva momente, Wren nu a mai auzit nimic şi a crezut că fusese împuşcată şi că aşa arată moartea. Dar tăcerea fusese cauzată de închiderea timpanelor ei, iar sângele care o împroşcase era al lui Olive. Când în sfârşit *i-a revenit* auzul, încăperea gemea cu întreruperi, iar Wren deja nu mai voia să audă.

Numele chinuit, smuls de pe buzele lui Olive, pentru oricine voia să îi fie mesager.

Janine plângând în hohote.

Doctorul Ward gemând într-o pâclă galbenă de durere, în timp ce Izzy îi verifica garoul.

Şi un fluierat minuscul, acut, pe care Wren l-a identificat cu greu ca venind din centrul propriului ei corp, sunetul fricii vibrând prin diapazonul scheletului ei.

A aruncat o privire furişă către bărbatul înarmat. Acesta îşi lega neîndemânatic bandajul, trăgând de el cu dinţii.

Ce ironie! Wren avea să fie fata aceea care a venit la clinica de avorturi pentru a i se prescrie anticoncepţionale, dar care a reuşit totuşi să moară virgină.

Deodată, bărbatul s-a repezit înainte. Izzy şi-a schimbat poziţia, de parcă ar fi fost gata să se arunce între Wren şi atacator, dar Wren nu avea de gând să mai îngăduie aşa ceva. S-a răsucit în ultima clipă, astfel încât, atunci când atacatorul a apucat-o de braţ şi a smucit-o în sus, Izzy nu a putut interveni între ei.

Lui Wren i-a scăpat un mic ţipăt printre dinţii încleştaţi şi s-a detestat pentru că i-a arătat un semn de slăbiciune. S-a silit să îl privească în ochi, deşi îi tremurau genunchii.

Să văd ce poţi, nemernicule, i-a zis ea în gând.

– Hai, fetiţo, să mergem, a spus el.

Îi simţea răsuflarea cavernoasă.

Unde o ducea? *Unde o ducea?*

S-a uitat către ceilalţi.

– Nu mișcați. Dacă mișcă *vreunul*, am eu grijă să nu mai mișcați niciodată.

Vrând parcă să-și accentueze cuvintele, a aruncat o privire către trupul lui Olive.

– Dă-mi drumul, a țipat Wren, opunându-i rezistență.

A încercat să se smulgă din strânsoarea lui, dar era prea puternic.

– *Dă-mi drumul!* a strigat ea, ridicând un picior pentru a-l lovi, dar el a răsucit-o atât de brutal, încât brațul lui îi sugruma gâtlejul.

– Nu mă provoca, a amenințat-o el.

Apăsa din ce în ce mai tare pe gâtul ei, până când a început să vadă stele.

Stele.

Apoi totul s-a făcut negru.

Brusc, i-a dat drumul. Wren a căzut în genunchi, cu mâinile pe podea, trăgând cu putere aer în piept. Ura să se afle la picioarele acestui om, ca un câine pe care îl putea lovi cu piciorul.

– Tatăl meu nu te va lăsa să scapi de aici cu viață, a spus ea, gâfâind.

– Păcat că nu-i aici.

– A, da? a zis Wren. Cu cine crezi că vorbești la telefon?

O clipă, totul a stat în loc, așa cum se întâmplă când ajungi în vârful unui montagnes-russes, prins între cer și pământ.

Dar în clipa următoare te prăbușești în gol.

Bărbatul a zâmbit. Un zâmbet înfiorător, reptilian. Wren și-a dat seama că își pierduse avantajul.

– Înseamnă, a zis el, că e ziua mea norocoasă.

Hugh a lăsat telefonul să mai sune de cinci ori și apoi l-a trântit jos. Spumega de furie. Ostaticii nu fuseseră eliberați. George nu mai răspundea. Decizia lui Hugh, luată în urmă cu o oră, de a tăia conexiunea la internet și de a bloca toate apelurile telefonice, cu excepția liniei fixe, îl costase posibilitatea de a-i trimite mesaje lui Wren, pentru a verifica dacă era în regulă – sau dacă ea fusese persoana împușcată.

I se părea că mai ieri o ducea pe Wren la grădiniță cu camioneta lui. Când intrau pe aleea în formă de semilună a școlii, îi spunea

să își pună costumul cu propulsie, iar Wren își strecura bretelele ghiozdanului prea mare peste umeri. Încetinea mașina și oprea. *Lansarea modulului Wren*, anunța el, iar fata sărea din mașină, punând parcă piciorul pe o planetă nou descoperită și neexplorată.

După ce îi părăsise Annabel, Wren întrebase timp de câteva luni când avea să se întoarcă mami. *Nu se întoarce*, i-a spus Hugh. *Acum nu mai suntem decât noi doi.*

Apoi, într-o noapte, Hugh a fost chemat la un caz de violență domestică ce risca să scape de sub control. Bex a trebuit să vină și să stea cu Wren, care era de neconsolat. Când a ajuns acasă, la 3.30 dimineața, fiica sa era încă trează și plângea cu suspine: *Am crezut că m-ai părăsit.*

Hugh a strâns-o în brațe. *Niciodată nu te voi părăsi*, i-a promis el. *Niciodată.*

Cine ar fi ghicit că lucrurile aveau să se petreacă exact invers?

A simțit că o umbră cade peste el și a privit în sus pentru a-l vedea pe comandantul echipei SWAT, umăr la umăr cu șeful poliției.

– Ar fi trebuit să îmi spui despre fiica ta, i-a zis comandantul Monroe.

Hugh a încuviințat din cap.

– Da, domnule.

– Știi că nu te pot lăsa la conducerea operațiunii, fiule.

Hugh a simțit căldura răspândindu-i-se pe sub guler și și-a frecat ceafa cu mâna. Telefonul lui – cel pe care îl folosise pentru a comunica cu George Goddard – s-a pornit să bâzâie pe masa de joc pe care o folosea ca birou. A aruncat o privire la numărul apelantului.

– El este.

Quandt s-a uitat la comandant și a tras o înjurătură în barbă. Monroe ridicase telefonul și i-l întindea lui Hugh.

În 2006, în statul Mississippi, Rennie Gibbs, o tânără de șaisprezece ani, a fost condamnată pentru omor înfăptuit de un „suflet depravat", atunci când a dat naștere unui copil mort la treizeci și șase de săptămâni de sarcină. Deși cordonul ombilical se înfășurase în jurul gâtului copilului, procurorul a susținut că moartea s-a datorat

uzului de cocaină, pentru că fuseseră găsite urme de droguri ilegale în sângele bebelușului.

Procurorul era Willie Cork, același fanfaron care o vizitase pe Beth în spital și o acuzase de crimă.

Beth a ridicat privirea din articolul pe care îl citea peste umărul avocatei din oficiu.

– E adevărat? Procurorul a mai făcut asta și altcuiva?

– Nu citi articolul, a zis Mandy, închizând laptopul.

– De ce nu?

– Să te uiți la precedente când ai probleme juridice este ca atunci când intri pe un site specializat de diagnosticare, pentru o simplă răceală. Ajungi să crezi că ai cancer, a explicat avocata și a oftat. Willie are aspirații înalte pentru următoarele alegeri. Vrea să pară nemilos în privința infracționalității – chiar și când este vorba de copii nenăscuți.

Beth a înghițit în sec.

– A fost închisă? La Rennie Gibbs mă refer.

– Nu. A fost pusă sub acuzare de un juriu, dar dovezile erau contestabile. În 2014, cazul a fost închis.

– Asta înseamnă că și al meu ar putea fi închis, nu-i așa?

Mandy s-a uitat la ea.

– Asta înseamnă că Willie Cork are nevoie de o victorie.

Beth era speriată și copleșită de situație. Avea o sută de întrebări, iar răspunsurile probabil că n-ar fi vrut să le audă. Simțind cum îi urcă lacrimile în gât, s-a întors pe o parte și a închis ochii, sperând că Mandy nu va observa.

Poate chiar a adormit. Când a auzit vocea lui Willie Cork, a crezut la început că are un coșmar.

– Ce mama dracului faci tu aici? a zis procurorul, iar Beth s-a uitat printre gene și a văzut că ușa era deschisă, iar el îl certa pe polițistul pe care Mandy îl convinsese să stea afară, ca ele să poată vorbi în liniște.

– Le-ai lăsat înăuntru *singure*? Cară-te. Te repartizez pe alt caz, a continuat procurorul să se răstească, și nu plec de aici până nu vine cineva să te înlocuiască.

Apoi Beth i-a auzit vocea într-o conversație telefonică cu cineva de la secția de poliție, după câte a bănuit ea. Mandy s-a ridicat și a rămas în pragul ușii, așteptându-l să închidă. Era oare ciudat că avocata ei din oficiu rămăsese acolo tot timpul cât ea dormise? O făcuse pentru a nu o lăsa singură într-o încăpere cu polițistul, un bărbat pe care nu îl cunoștea?

– Ce faci aici? i-a aruncat Mandy lui Willie Cork.

– Aș putea să îți pun aceeași întrebare, din moment ce bănuiesc că polițistul nu s-a rătăcit pe culoare din proprie inițiativă, a zis el, după care a trecut pe lângă patul lui Beth și a luat un stilou de argint care stătea pe calorifer și pe care ea nu îl observase. Ca să îți răspund la întrebare, mi-am uitat stiloul aici. L-a rotit între degete. Monblanc. Tatăl meu mi l-a dat când am absolvit Dreptul.

Mandy și-a dat ochii peste cap.

– Vorbește mai încet. Doarme. Și chiar l-ai *uitat*? Fii serios. L-ai lăsat intenționat ca să te poți întoarce și să îmi interoghezi clienta în lipsa avocatului.

– Ei, haide, Mandy. Asta-i teoria conspirației.

– Zise nemernicul uns cu toate alifiile care plănuiește să se cațăre în postul de procuror general călcând în picioare o fetiță speriată și nevinovată.

Dacă Beth avusese cumva de gând să le dezvăluie că nu doarme, deja dăduse uitării gândul acela. Se străduia să respire cât mai egal și să nu zornăie cătușele de bara metalică a patului.

– Renunță la acuzație, a zis Mandy în șoaptă. Îți fac o favoare, Willie. Nu distruge viața unei fete numai pentru că vrei să o faci pe a ta mai bună. Te vei face de râs, cum te-ai mai făcut și în trecut.

Rennie Gibbs, și-a zis Beth.

– Încerci să ridici un făt la statutul de persoană cu drepturi depline, a continuat Mandy, iar în Mississippi nu avem această lege.

– Încă, a răspuns procurorul.

Beth fusese prea emoționată ca să îl privească cu atenție în timpul ședinței de punere sub acuzare, dar acum se uita la el printre gene. Willie Cork nu era cu mult mai în vârstă decât avocata ei din oficiu, dar avea deja șuvițe argintii la tâmple, deși părul îi era negru. Probabil că le vopsea ca să își joace rolul în mod credibil.

– Mississippi are o lungă istorie de acte de violență împotriva celor care au fost reduși la tăcere, a spus el.

Mandy a pufnit în râs.

– Willie, sigur nici măcar *tu* nu poți fi atât de prost încât să joci cartea rasismului împotriva unei femei de culoare.

– Copiii nenăscuți fac deja parte din construcția documentelor juridice. Iată, bunicul meu s-a asigurat că beneficiez de un fond fiduciar înainte ca eu să fiu măcar o scânteiere în ochii tatălui meu.

– Știi bine că este o diferență ca de la cer la pământ între drepturile legale ale unui copil nenăscut și drepturile constituționale ale unei ființe omenești, i-a șoptit Mandy, înflăcărată. Constituția poate apăra libertatea și dreptul la intimitate, dar Curtea Supremă a decis că această apărare nu se poate exercita până la naștere *și* că, înainte de naștere, fătul nu este o persoană. Statele acordă drepturi legale fătului, dar asta nu îl face o persoană.

Beth simțea că i se învârte capul. O grămadă de cuvinte, iar pe cele mai multe nu le înțelegea. Ceea ce nu pricepea era de ce, dacă totul era legat de un făt, *ea* era cea încătușată. Și-a înăbușit un râs isteric care îi clocotea în piept: după tot ce îndurase ca să nu fie responsabilă pentru un copil, se pare că totuși *era*.

– Nu fac decât să continui o tradiție îndelungată care le-a permis celor lipsiți de voce să fie reprezentați în instanță. Vedem tot timpul cum este numit un tutore *ad litem* pentru a vorbi în numele copiilor sau al persoanelor cu dizabilități. În țara asta avem legi pentru a-i proteja pe cei vulnerabili, care nu se pot apăra singuri. Cum ar fi copilul clientei tale.

– *Fătul* clientei mele, a clarificat Mandy, care depindea de gazdă pentru a supraviețui.

– Iar dacă respectiva gazdă îi face rău, ar trebui să existe consecințe. Dacă ar fi fost atacată de cineva când era însărcinată și pierdea copilul, nu ai fi vrut ca atacatorul să fie urmărit în instanță? Știi bine că, într-o atare situație, ai lupta la fel de mult ca și mine pentru a se face dreptate. Nu avem de gând să excludem făptașul numai pentru că întâmplarea face ca bebelușul să trăiască în pântecul său.

– Dar drepturile mamei? a întrebat Mandy.

– Și una și alta nu se poate, scumpo, a zis Willie Cork. Nu o poți numi mamă dacă nu ești dispusă să recunoști că ceea ce ce află înăuntrul ei este un copil.

Deja nu mai șopteau și erau amândoi întorși cu spatele la Beth. De parcă și uitaseră că ea era pricina acelei dispute.

Nu ar fi fost prima dată.

Motivul pentru care se afla acum, aici, era acela că toți ceilalți păreau să aibă dreptul de a lua decizii în privința ei – toți, în afară de ea. Era atât de obosită să fie un simplu martor la propria-i existență.

– Cazul tău nu există, l-a provocat Mandy.

– Ești sigură?

Procurorul și-a scos telefonul din buzunar, a tastat de câteva ori și a început să citească cu voce tare.

– Codul penal al statului Mississippi cu adnotări, 97-3-19: *Uciderea unei ființe umane fără autorizare din partea legii, prin orice mijloc și în orice manieră, este considerată omor în următoarele cazuri: Subsecțiunea A – când actul este înfăptuit cu intenția de a provoca moartea persoanei ucise... sau, Subsecțiunea D – când actul este înfăptuit cu intenția de a provoca moartea unui copil nenăscut.* Există un precedent, desigur.

– Îndrugi prostii.

– Purvi Patel, a început Willie Cork. 2016. A luat aceleași pastile pe care le-a luat și clienta ta pentru a întrerupe sarcina, aflată în cea de-a douăzeci și patra săptămână. Le-a cumpărat de la o farmacie online din Hong Kong. Când bebelușul a murit, după naștere, Patel a fost acuzată de omor deosebit de grav. A fost condamnată la douăzeci de ani de închisoare pentru feticid și neglijență criminală față de propriul copil.

– În cazul Patel nu au fost clare dovezile cum că bebelușul s-ar fi născut viu, a contracarat Mandy. Iar sentința a fost casată.

– Bei Bei Shuai a băut otravă pentru șobolani cu scopul de a se sinucide când era însărcinată în treizeci și trei de săptămâni. Fătul a murit, dar ea nu, a fost acuzată de crimă și tentativă de feticid și condamnată la treizeci de ani, a replicat procurorul.

– Acuzațiile acelea au fost retrase, iar ea și-a recunoscut vinovăția față de o acuzație mai puțin gravă și a petrecut un an în detenție.

Mandy și-a încrucișat brațele.

– Toate cazurile pe care le-ai citat au fost respinse sau anulate.

– Regina McKnight, a spus procurorul. Condamnată în Carolina de Sud pentru omucidere, în urma nașterii unui făt mort, ca urmare a ingestiei prenatale de cocaină. A primit o sentință de doisprezece ani.

– Glumești? McKnight nici nu *încerca* să facă un avort, a argumentat Mandy.

– Nu îți demonstrezi punctul tău de vedere, scumpo. Ci pe *al meu*. Dacă femeile astea au fost acuzate de omor în lipsa intenției, imaginează-ți cât de ușor va fi să o băgăm la închisoare pe fata ta.

Ușa s-a deschis și a intrat un alt polițist.

– Nu părăsești această încăpere, i-a ordonat Willie Cork. Nici dacă ia foc clădirea. Iar *ție*, doamnă avocat, i-a zis el lui Mandy, ei bine, succes.

Mandy nu s-a lăsat.

– Atâta vreme cât se menține decizia din cazul *Roe vs. Wade*, clienta mea avea tot dreptul să își întrerupă sarcina.

– Da, a consimțit procurorul. Dar în Mississippi nu avea dreptul să o facă singură. Ăsta, draga mea, este omor.

Omor. Beth a tresărit, iar cătușele s-au atins zgomotos de bara patului. Ambii avocați s-au întors în același moment, dându-și seama că era trează.

– Îmi... îmi pare rău, s-a bâlbâit Beth.

– Cam târziu pentru regrete, nu crezi? a zis Willie Cork și a ieșit maiestuos pe ușă.

Vocea lui George Goddard s-a auzit cu pârâituri în telefonul lui Hugh.

– Cred că am ceva care îți aparține, a zis el.

Știe, și-a spus Hugh. Știe despre Wren.

Hugh a început să tremure, deși erau treizeci și două de grade afară. A privit scurt către micul grup strâns în jurul centrului său de comandă și a înclinat din cap. Quandt și-a pus o pereche de căști pentru a asculta conversația.

– George, a zis Hugh, cu glas egal, fără a mușca din momeală. Am auzit o împușcătură. Ce s-a întâmplat? Ești rănit?

Amintește-i răpitorului că ești de partea lui.

– Curvele astea au încercat să mă împuște.

Hugh a aruncat o privire către comandantul echipei SWAT.

– Așadar, nu tu ai tras cu arma?

– Am fost nevoit. M-au înjunghiat.

Hugh a închis ochii.

– Ai nevoie de îngrijiri medicale? a întrebat el, deși nu dădea doi bani dacă George sângera până la moarte.

– Nici o grijă, voi supraviețui.

Quandt a ridicat din sprânceană.

– Dar... ceilalți? A fost cineva rănit?

– Bătrâna, a zis George.

– Are nevoie de îngrijiri medicale?

A urmat o clipă de tăcere.

– Nu mai are nevoie, a spus apoi George.

Hugh s-a gândit la Bex, la tot sângele acela.

– Altcineva, George?

– Nu am împușcat-o pe fiică-ta, dacă asta întrebi, a spus George. Acum înțeleg de ce nu ai trimis echipa SWAT.

– Nu! s-a grăbit Hugh să intervină. Ascultă. Când am început noi să vorbim, nu știam că se află și ea înăuntru.

Găsește o punte între voi.

– Nici nu mi-a spus că se duce la clinică, a adăugat Hugh. Doar știi bine cum e.

Hugh și-a ținut respirația. Nu îi plăcea să vorbească în felul acesta despre Wren. Nu, nu știa că urma să se ducă la clinică. Da, se detesta pentru faptul că fata o rugase pe Bex să o conducă, și nu pe el. Dar nu o învinovățea pe Wren pentru că se simțise jenată. Se învinovățea pe sine, pentru că nu o făcuse să înțeleagă că nici o întrebare, nici o rugăminte, absolut nimic nu îi era interzis.

În fața câtor părinți stătuse el, în sufrageriile lor, în vreme ce echipa medico-legală preleva, prin spatele lor, trupul neînsuflețit al copilului lor adolescent, cu urme proaspete de știreang sau de tăieturi de brici? *Nu am știut*, spuneau ei, năuci. *Nu ne-a zis niciodată nimic.*

Hugh nu o spusese niciodată cu voce tare, dar o gândea uneori: *Dar ați întrebat?*

Dar el întreba. Băga capul în camera lui Wren și spunea: *Se ia cineva de tine la școală? Vrei să vorbim despre ceva anume?*

Fata ridica ochii din caietele de teme. *Gen, despre bomba artizanală pe care o construiesc în cămară?* Apoi zâmbea strengărește. *Nu am gânduri sinucigașe, tată. Nu-i nici o primejdie.*

Dar un adolescent poate călca pe o sută de mine în fiecare zi. Una dintre ele îi scăpase din vedere.

Deodată s-a făcut tăcere în mintea lui Hugh. Da, George deținea o informație vitală în acest moment – că unul dintre ostatici este rudă cu negociatorul. Își imagina că situația e în avantajul lui. Dar dacă Hugh se putea folosi de ceea ce știa atacatorul pentru a înclina balanța în favoarea lui?

– Ascultă, a spus Hugh. Fetele noastre au mers pe furiș să facă ce au făcut. Nu ai putut să o oprești pe fiica ta, George. Dar pe a mea ai oprit-o. Ai salvat-o de la o greșeală cumplită.

Nu era adevărat. Wren nu se dusese la Centru pentru un avort. Hugh știa asta. Dar George, nu.

– Știi de ce vreau să se termine povestea asta, George? a zis Hugh.

– Te temi pentru fiica ta.

– Dar mai e ceva: într-o bună zi, vreau să îmi cunosc nepotul. Datorită ție, voi putea să o fac.

Tăcere.

– Va fi o a doua șansă. Mi-am crescut fata singur, George. Ca și tine. Poate nu am fost întotdeauna cel mai bun tată, dar am încercat să fiu. Înțelegi?

La celălalt capăt s-a auzit un oftat în loc de răspuns, pe care Hugh l-a luat drept aprobare.

– Dar îmi este teamă și de ceea ce crede ea despre mine. Vreau să fie mândră. Vreau să înțeleagă că am făcut tot ce era posibil pentru ea.

– Nu putem fi amândoi eroi.

– Erou – asta-i doar o etichetă, a spus Hugh. Dar onoarea – asta este moștenirea. Ai o șansă, George. O șansă de a te salva. De a face ce este corect.

Îşi asuma un risc apelând la integritatea unui om care, cu numai o oră în urmă, făcuse o criză de furie din pricina unei întrebări referitoare la reputaţia lui. Dar era de aşteptat ca o persoană a cărui demnitate fusese pusă sub semnul întrebării să râvnească la respect. Atât de mult, încât ar fi fost gata să se predea pentru a-l obţine.

– Să te dai bătut nu este un gest onorabil, a spus George, dar Hugh auzea şi înţelegea cum se slăbeau legăturile dintre silabele convingerii. Acel *şi dacă?*

– Depinde de situaţie. Uneori trebuie să alegi nu ceea ce *vrei* să faci, ci ceea ce *trebuie* să faci. Asta înseamnă onoare.

– Tu eşti tipul cu pălăria albă, a spus George disprețuitor. Probabil că nu ai trecut niciodată pe roşu. Toată lumea te respectă.

Hugh a întâlnit privirea căpitanului Quantd.

– Nu toată lumea.

– Habar nu ai de câte eşti în stare când te simţi încolţit.

George se retrăgea într-o armură defensivă, găsind scuze pentru comportamentul său şi folosindu-l pentru a tăia legătura pe care Hugh o construise cu el. Putea să coboare tot mai adânc în această vizuină şi să îi ia pe ostatici cu el – şi atunci totul s-ar fi încheiat rapid şi sângeros.

Sau.

Hugh putea spune ceva, putea *face* ceva care să îl convingă pe George că nu e captiv. Că există o cale de scăpare.

S-a uitat fix în ochii lui Quandt, implorându-l în tăcere să îi acorde o perioadă de graţie. Dar comandantul echipei SWAT şi-a scos căştile şi a plecat să îşi regrupeze echipa.

– Mi-ai mărturisit că ai început povestea asta pentru fiica ta, i-a spus el lui George. Acum pune-i punct, tot pentru ea.

Ora trei după-amiaza

Hugh se uita fix către ferestrele clinicii, ce reflectau lumina ca lentilele ochelarilor de aviator. Presupunea că erau adăugate recent, de când crescuse numărul protestatarilor. Ele le dădeau femeilor aflate înăuntru sentimentul că, odată ce au trecut pragul clinicii, ce se petrecea acolo nu era treaba nimănui. Ferestrele acelea aveau rolul de a proteja, dar în acea zi deveniseră obstacole. Nimeni nu știa ce se petrecea între acei pereți.

A aruncat o privire către telefonul din mână, cu linia moartă. Într-o clipă vorbea cu George, aparent făcând progrese, iar în clipa următoare fusese deconectat. A tot format numărul, dar nu mai răspundea. Inima îi bătea să îi spargă pieptul, și asta nu doar pentru că pierduse conexiunea cu răpitorul. Ultimul sunet pe care îl auzise înainte ca George să închidă fusese vocea lui Wren.

Ceea ce însemna... oh, fir-ar, nici nu voia să se gândească la asta.

A deschis telefonul și a căutat mesajele pe care le schimbase cu fiica sa. *Wren?* a tastat el.

Totul OK?

Și-a ținut răsuflarea și cele trei punctulețe indicatoare au apărut pe ecran.

Scria ceva.

Era în regulă.

S-a prăbușit pe scaunul pliant pe care i-l adusese cineva în urmă cu vreo două ore, ținând telefonul în mâini și rugându-se ca răspunsul să vină mai repede.

– Hugh?

La auzul vocii comandantului Monroe, a strecurat telefonul sub un teanc de hârtii. Nu putea da de înțeles că Wren se află înăuntru.

Că *ştia* că Wren se află înuntru. În clipa în care ar fi făcut-o, neutralitatea sa era compromisă.

– Da, domnule?

Ridicând privirea, a văzut apropiindu-se un tip în uniformă de camuflaj.

– Acesta este Joe Quandt, a spus superiorul său. Este comandantul trupei SWAT. Joe, dumnealui este detectivul locotenent Hugh McElroy.

Hugh l-a recunoscut pe Quandt; lucraseră împreună şi cu alte ocazii.

Quandt i-a întins mâna.

– Îmi pare rău pentru întârziere, a zis el.

Nu era deloc neobişnuit să dureze ceva timp până se aduna echipa SWAT a districtului. Oamenii care o alcătuiau veneau din întreg statul şi după ce erau anunţaţi în legătură cu situaţia de criză aflată în derulare, se întruneau de urgenţă. Hugh avusese la dispoziţie trei ore pentru a gestiona situaţia, dar acum, că sosise căpitanul Quandt, urma să se dea o luptă pentru a stabili cui îi revine poziţia de comandă.

Hugh a început fără ezitare să facă un rezumat al ultimelor trei ore. Dacă acţiona ca şi cum el conducea operaţiunea, ar fi putut rămâne la conducere.

– Avem fotografii aeriene? a întrebat Quandt, iar Hugh a încuviinţat.

Era unul dintre primele lucruri pe care le solicitase, astfel ca atunci când echipa SWAT va vrea să plaseze trăgători pe poziţii, să ştie unde să îi pună. A căutat printre materialele de pe biroul său de comandă, aruncând în acelaşi timp o privire furişă spre telefon. Punctele erau tot acolo, dar nu primise încă nici un mesaj.

– Am dat instrucţiuni echipei mele să stabilească perimetrul, a spus Quandt.

Hugh ştia că superiorul său răsufla uşurat la auzul acestei veşti, deoarece nu avea destui oameni ca să blocheze intrările clinicii, să restricţioneze accesul mass-mediei şi să redirecţioneze traficul.

– Suntem gata să intrăm în aproximativ cincisprezece minute.

Rolul echipelor SWAT era de a-l sprijini pe negociator, dar în același timp abia așteptau să facă ceea ce erau antrenați să facă – să pună capăt în forță spectacolului. Negociatorii voiau să facă ceea ce erau ei pregătiți să facă – să negocieze.

– Nu cred că este o mișcare înțeleaptă. Ține ostaticii în camera de așteptare din față, a spus Hugh, și vă poate vedea pe ferestre când vă apropiați, în schimb, voi nu vedeți înăuntru.

– Am putea pompa gaz lacrimogen înăuntru...

– Sunt răniți, a zis Hugh, cu o voce care nu trăda nici o emoție. *Și copilul meu.*

Comandantul s-a întors către Hugh.

– Dar planul *tău* care este?

– Să îi mai dăm timp lui Goddard, a spus Hugh. *Lasă-mă până îmi dau seama ce se petrece înăuntru. Să primesc mai întâi un mesaj de la Wren.*

Quandt a clătinat din cap.

– Am înțeles că s-au tras focuri de armă...

– Dar nu în ultimele trei ore, a precizat Hugh. Am reușit să îl calmez.

Se uită fix la Quandt.

– Dar dacă intri, poți garanta că nu vei pierde nici un ostatic?

Comandantul echipei SWAT își simțea maxilarele încleștându-i-se.

– Sigur că nu.

Amândoi s-au întors către comandantul Monroe.

– Deocamdată Hugh rămâne la comandă, a replicat acesta.

Monroe și-a pus o mână pe umărul lui Hugh și l-a întors cu spatele la comandantul echipei SWAT. I s-a adresat pe o voce fermă, șoptită.

– *Știi* ce faci, nu-i așa?

– Da, domnule, a spus Hugh, ca și cum negocierea în cazul luării de ostatici ar fi presupus un set de reguli de urmat, și nu un joc în care jucătorii inventează regulile pe parcurs. Trebuie să mă întorc la... Trebuie să...

S-a tras din nou către biroul său improvizat şi a pus mâna pe telefon.

Nici un mesaj, iar punctele dispăruseră.

A trimis un alt mesaj: *WREN?*

Când atacatorul a deschis cu o smucitură uşa ascunzătorii ei, Wren a crezut că o să îi explodeze inima. Abia a reuşit să îşi ascundă telefonul în şosetă, că el a şi apucat-o de încheietura mâinii şi a tras-o atât de tare, încât i-a scăpat un ţipăt. A reuşit să îl zgârie pe faţă până la sânge, un succes pentru care era extrem de fericită. El a târât-o până în camera de aşteptare de la intrarea în clinică, cea cu ferestre prin care nu se vedea nimic din afară. A aterizat întinsă pe burtă în faţa câtorva oameni.

Mai era o femeie în pantaloni de sport, care avea pistrui pe toată faţa şi ieşea în evidenţă pentru că era atât de palidă în acest moment. Mai era o fată – avea în jur de douăzeci de ani – cu o vânătaie imensă pe frunte. Femeia roşcată, în uniformă medicală, care deschisese uşa debaralei mai devreme şi se prefăcuse că nu o vede. Singurul bărbat ostatic îşi odihnea capul în poala ei şi respira greu. Uniforma îi fusese sfâşiată la nivelul coapsei, iar piciorul îi era însângerat sub o legătură improvizată din cârpe şi bandă chirurgicală.

Mătuşa Bex nu se vedea nicăieri.

Wren simţea că o podidesc lacrimile. Era moartă? Oare îi târâse cineva trupul într-o altă cameră?

Când era mică şi mătuşa Bex stătea cu ea după ore, în timp ce tatăl ei era la muncă, făceau tot ce Wren nu avea voie să facă. Mâncau dulciuri şi săreau peste masa de seară. Se uitau la filme nerecomandate copiilor. Mătuşa Bex îi promisese nu doar că o va duce să îşi facă un tatuaj când împlinea optsprezece ani, dar şi că îi va desena chiar ea modelul.

Dar dacă nici una dintre ele nu supravieţuia până atunci?

– Leagă-i mâinile. Acum! *Tu!* a urlat atacatorul, fluturând arma în direcţia roşcatei în uniformă medicală.

Femeia a luat o rolă de bandă chirurgicală şi a început să o înfăşoare în jurul încheieturilor lui Wren. Încerca să o lege lejer,

dar banda era adezivă și Wren nu avea nici o șansă să se elibereze în curând.

– Ești rănită? i-a șoptit ea. Sunt asistentă.

– Sunt bine, a reușit Wren să spună. Mătușa mea...

– Femeia care era cu tine în debara?

Wren a clătinat din cap.

– Nu. Femeia care a fost împușcată. Aici.

– Bex, a murmurat asistenta. A ieșit.

Wren s-a prăbușit ușurată pe o canapea goală. Mătușa Bex era în viață. Sau cel puțin fusese la un moment dat.

Spera ca data viitoare când o va vedea pe mătușa Bex, să fie dojenită pentru că a pus-o într-o asemenea situație. Spera ca Bex să țipe atât de tare la ea, încât să îi dea lacrimile. Nu îi păsa dacă Bex nu ar fi iertat-o toată viața. Atâta vreme cât *avea* toată viața înaintea ei.

Wren o implorase pe mătușa Bex să o aducă în acel loc. Dacă ar fi vorbit cu tatăl ei, poate ar fi făcut o programare la un ginecolog. Poate că ar fi luat o acadea dintr-un coșuleț plasat lângă ieșire. (Oare ginecologii aveau așa ceva? Sau se găseau numai în cabinetele pediatrilor?)

Dar la tatăl ei nu ar fi putut apela. El nu o lăsa nici măcar să poarte maiouri la școală. Tot ce știa el despre Ryan era că lucrau împreună la un proiect pentru ora de chimie.

Ceea ce nu era fals.

Dar combustia se petrecea între ei doi. Wren se gândea la sărutările care îi făceau buzele să pară bășicate; la cum își se strecura mâna pe sub bluza ei și îi făcea pielea să ia foc. Se gândea la valul amețitor de adrenalină care o inunda atunci când se despărțeau în grabă o clipă înainte ca mama lui să deschidă ușa, cu brațele pline de cumpărături.

Dacă i-ar fi spus tatălui ei despre Ryan, l-ar fi așteptat la cotitura strânsă de lângă liceu ca să-l amendeze pentru viteză prea mare sau prea mică sau pentru șofat neglijent. I-ar fi verificat trecutul. Ar fi ajuns la convingerea că băiatul acela nu o merita pe Wren.

Tatăl ei ar fi făcut orice pentru ea. Dar erau unele lucruri pe care *nu trebuia* să le facă pentru ea. Când îi venise ciclul în urmă cu

doi ani, durerile menstruale fuseseră atât de mari, încât îi spusese tatălui ei că era bolnavă şi că nu putea merge la şcoală. El îi pusese mâna pe frunte, sceptic, pentru că nu avea febră.

– Am crampe, i-a spus ea pe şleau, iar el s-a făcut roşu ca racul şi a ieşit din camera ei împletic indu-se.

S-a întors o oră mai târziu cu două pungi de la farmacie – o sticlă de Gatorade, ibuprofen, o maşinuţă Matchbox, un cub Rubik, un pachet de gumă, un mic puzzle cu imaginea unei pisicuţe. Le-a pus la piciorul patului, de parcă nu îndrăznea să se apropie prea mult de ea.

– Pentru... hm... problemele... *feminine*, a murmurat el.

Serios acum, putea să îl roage pe un om care nici nu reuşea să spună *crampe menstruale* să o ducă la doctor pentru a i se recomanda anticoncepţionale?

Apelase la mătuşa ei, iar asta aproape că o costase pe Bex viaţa. Ba chiar putea *încă* să o coste viaţa.

Telefonul mobil a început să-i vibreze în pantof. Şi-a încrucişat gleznele, întrebându-se dacă a mai auzit şi altcineva bâzâitul şi ştiind că cel mai probabil era tatăl ei.

El nu ar lăsa să i se întâmple nimic rău. Chiar dacă nu putea ajunge la telefon pentru a-i spune că totul este în regulă cu ea.

Uneori, când tatăl ei venea de la muncă şi era nefiresc de tăcut, Wren ştia că avusese o zi de tot rahatul. Odată i-a spus că munca de poliţist era ca şi cum ai fi scos plasturii oraşului, pentru a-i vedea rănile supurânde: cine era drogat, cine îşi bătea nevasta, cine se afunda în datorii, cine avea intenţii sinucigaşe. Dar ei nu îi spunea niciodată detaliile. Odată îl acuzase că se purta cu ea ca şi cum ar fi fost un copil mic. *Nu pentru că vreau să ascund ceva de tine*, îi explicase el. *Dar dacă îţi spun, nu te vei mai putea uita niciodată la oameni cu aceiaşi ochi.*

Wren s-a întors din nou către asistenta medicală, apoi către fiecare dintre femei.

– Eu sunt Wren, a şoptit ea.

– Izzy, a spus asistenta încet. Iar dumnealui este doctorul Ward.

Bărbatul a ridicat o mână, dar mai mult nu era în stare să facă.

Femeia cu vânătaia pe frunte a privit-o în ochi.

– Janine, a rostit ea.

– Joy, a șoptit femeia în trening.

– Ce are de gând...

– Șșt, a făcut Izzy, căci bărbatul se întorcea, trăgând-o pe Olive din debara și îndesând-o brutal pe locul de lângă Wren.

– Mă scuzați, doamnă, i-a zis el lui Olive.

Apoi a îndreptat arma către fața lui Wren.

Pentru Olive, era a doua ieșire din debara[1] și se dovedise la fel de dureroasă ca și prima. Se uita în jurul ei. Wren tremura ca o frunză, cu mâinile legate la încheieturi. Pielea ei purta urmele roșii ale mâinilor atacatorului care o smulsese din locul în care se ascundea. Mare minune că nu îi dislocase fetei umărul.

Văzându-i bădărănia, Olive fusese cel mai docil și mai supus ostatic pe care ți-l puteai imagina atunci când o scosese și pe ea din spațiul de depozitare. L-a implorat – ce putea, în definitiv, să îi facă o femeie de șaizeci și opt de ani? Și a funcționat. Ca mai toți bărbații, și el îi remarcase numai constituția minionă, nu și puterea minții. A trântit-o pe canapea, alături de Wren, dar i-a spus *Mă scuzați, doamnă*. Și nu a legat-o, așa cum făcuse cu Wren. Acum, creierul ei – creierul ei de profesoară ieșită la pensie cu onoruri – funcționa la turație maximă, pentru a găsi o ieșire din această situație.

Atacatorul a început să agite pistolul spre Olive și Wren. Oscila între ele la fiecare silabă, ca punctulețul de deasupra versurilor la karaoke.

– Credeați că vă puteți ascunde de mine? Așa credeați?

Olive încerca să fie puternică, încerca cu adevărat. Peg, soția ei, îi spunea mereu că își face prea multe griji și se panichează pentru lucruri care nu se concretizau niciodată. De pildă, semnul de pe umăr, despre care fusese sigură că era o mușcătură de căpușă, care anunța debutul bolii Lyme. (Nu a fost așa.) O știre despre o altă rachetă lansată de Corea de Nord, care, credea Olive, marca

[1] Joc de cuvinte. Expresia idiomatică *to come out of the closet* (ad. litt. „a ieși din dulap/debara") este folosită cu sensul de recunoaștere a propriei homosexualități.

începutul celui de-al Treilea Război Mondial. (Care nu începuse) „Aiurel", îi spunea Peg, iar în acest moment dintre toate, gândul la Peg i-a adus lui Olive un mic zâmbet pe buze.

Ei bine, Peg, mă aflu în aceeași încăpere cu un nebun care agită o armă prin aer și cu alți cinci ostatici. Acum este momentul să intru în panică?

– M-ai mințit! a zis el, întorcându-se, iar puterea furiei lui s-a abătut asupra femeii în uniformă medicală – o asistentă, poate? Mi-ai spus că debaraua e goală!

Femeia s-a făcut mică, apărându-și fața cu brațele.

– Nu am...

– Taci! Taci dracului din gură! a urlat el.

Pe lângă Olive și Wren, mai erau alte trei femei. O tânără în pantaloni de trening și alta cu o vânătaie mare la tâmplă. Mai era și asistenta, al cărei nume era probabil Izzy, pentru că bărbatul pe care îl îngrijea îi tot spunea așa. Doctorul, poate? Și el purta tot o uniformă medicală. Era destul de masiv ca să îl poată pune la pământ pe atacator, atâta doar că, de la coapsă în jos, piciorul lui semăna cu un hamburger și era limpede că avea dureri.

Mătușa lui Wren nu se mai vedea.

Și mai era și atacatorul. Un bărbat de vârstă mijlocie – patruzeci, sau poate cincizeci de ani. Era subțire, dar puternic. Destul de puternic cât să târască afară din ascunzătoarea ei o adolescentă care se zbătea din toate puterile. O umbră argintie de barbă țepoasă îi îmbrăca linia fălcii. Nimic din înfățișarea lui nu ar fi făcut-o pe Olive să îi acorde o a doua privire pe stradă, dacă privirile nu li s-ar fi întâlnit. Dar dacă s-ar fi privit în ochi, ea s-ar fi oprit și s-ar uitat la el lung. Ochii lui erau aproape lipsiți de culoare. Privirea lui semăna cu o rană adâncă.

– Îmi pare rău, a spus Olive, cu un puternic accent de doamnă sudistă, în vârstă. Nu cred că am fost prezentați. Eu sunt doamna Olive.

– Nu îmi pasă cine ești, a spus el.

Una dintre celelalte femei i-a surprins privirea și i-a făcut semn către televizorul de deasupra, unde știrile curgeau într-o ciudată oglindă metafizică și unde se vedea un reporter peste umărul

căruia se ițea chiar clinica în care se aflau. BĂRBATUL ÎNARMAT IDENTIFICAT PE NUMELE DE GEORGE GODDARD, era titrat mai jos.

– Ei bine, George, a zis ea cu glasul neschimbat, de parcă se întâlniseră la o limonadă. Mă bucur să te cunosc.

O fi fost el un dezaxat, dar era din Sud, unde până și dezaxații aveau mame și bunici care le inculcau bunele maniere ani de-a rândul. Olive nu era adepta obiceiului de a te folosi de avantajul vârstei, cu excepția cazului în care putea obține o reducere la film și zece la sută la supermarketul Kroger în a doua zi de marți a fiecărei luni. Iar acum, se pare, și într-o situație de luare de ostatici.

George Goddard transpira abundent, trecându-și mâna liberă peste frunte și ștergând-o de cracul pantalonilor. Olive studiase neuroștiințele și putea stabili un diagnostic de la depărtare chiar și în cele mai complexe cazuri. O imagine de sine exacerbată. Sentimentul că lumea îi datorează ceva. Lipsa empatiei. Tendința de a riposta atunci când are senzația că nu i se arată respect.

Tulburare de personalitate narcisică.

Sau un terorist domestic, și-a zis Olive. Oricare diagnostic i s-ar potrivi.

Dacă m-ai vedea acum, Peg, și-a zis ea. Olive era cea care se uita printre degete la filmele horror, care trebuia încă să verifice uneori dulapul înainte de culcare, ca să se asigure că nu pândește ceva înăuntru (și, Doamne, Dumnezeule, după acest episod, avea să facă asta *tot timpul*). Dar aici exploata la maximum și cu stăpânire de sine rolul doamnei în vârstă, singura femeie la menopauză din tot grupul.

Sigur știa și el că nu venise aici pentru un avort.

Dar conta?

Fata de lângă ea a izbucnit în lacrimi. Olive a înconjurat-o pe Wren cu brațele, încercând să îi dea putere.

Bărbatul a îngenunchiat, iar ochii i s-au înnegurat pentru o clipă.

– Nu plânge, i-a spus el lui Wren, cu glasul aproape frânt. Te rog, nu plânge...

Și a întins mâna liberă către ea.

Era ceva în felul în care o privea pe Wren, dar nu o *vedea*, şi-a zis Olive în sinea ei. În mintea lui, era altcineva, poate cineva de aceeaşi vârstă, care venise la clinica aceasta împotriva dorinţei lui. În definitiv, ce altceva ar fi putut declanşa criza?

.Dacă avea dreptate, şi de obicei avea, ce se întâmplase cu cealaltă fată?

Ea şi Peg stăteau uneori la aeroport, în aşteptarea decolării, şi trăgeau cu urechea la conversaţiile dintre femei şi bărbaţi, mame şi copii, colegi. Pe rând, le inventau întregi biografii. *Tipul a crescut într-o sectă şi nu a învăţat cum să stabilească legături sănătoase cu cei din jur. Tipa a adoptat copilul, care suferă de tulburare de provocare opoziţională. Tipul acela este dependent de sex şi o înşală pe nevastă-sa cu soţia şefului.*

– Nu mă atinge, a ţipat Wren, când bărbatul întindea mâna către ea.

Dintr-un reflex, l-a lovit cu piciorul, atingându-i genunchiul, iar el a tresărit şi a dat înapoi.

– Fir-ar să fie, a mârâit el, repezindu-se către ea, dar Wren a scos un ţipăt ascuţit.

George şi-a acoperit urechile cu mâinile şi a strâns din ochi.

Wren a scos un alt urlet puternic. Şi încă unul. Poate îşi dăduse seama că mătuşa ei era moartă şi nu putea fi liniştită. Olive a strâns-o de braţ. În mod evident, de câte ori deschidea gura, îl făcea pe atacator să îşi piardă cumpătul. Sigur înţelegea asta, chiar dacă era tânără. Nu vedea ce se întâmplă?

Plânsul său era aproape ritmic.

Şi... nu cumva îi bâzâia piciorul?

Wren s-a întors către Olive, care şi-a dat seama că, în ciuda ţipetelor ei, pe obraji nu îi curgea nici o lacrimă. A schiţat un semn din bărbie, abia perceptibil, către şosetă, de sub care lumina şi vibra ecranul unui telefon, la primirea unui mesaj-text. Fata încerca să acopere sunetul telefonului cu suspinele ei.

Olive a aşteptat până când George a trecut de ele, iar apoi şi-a pus palma peste glezna lui Wren. Şi-a strecurat degetele sub elastic şi a pipăit în căutarea butonului de oprire, pe care l-a apăsat.

Wren a răsuflat ușurată, odihnindu-și capul pe umărul lui Olive. Mișcarea aceasta l-a făcut pe George să se întoarcă pe călcâie, cu arma ațintită asupra ei.

Peg, nici nu am tresărit, îi va spune Olive când totul se va sfârși.

Olive și-a lipit un zâmbet larg pe chip.

– George, a zis ea, îmi amintesc de o familie Goddard din Biloxi. Erau în afaceri cu cărămidă, o afacere de familie. Nu cumva ești înrudit eu ei? Cred că s-au mutat în Birmingham. Sau să fi fost Mobile?

– *Taci*, a mârâit el. Ar fi trebuit să te las în nenorocita aia de debara. Nu pot să gândesc când dai din gură.

Olive a tăcut ascultătoare, apoi a zâmbit către Wren. Pentru că în timp ce era ocupat să o reducă la tăcere, George își băgase arma înapoi, sub betelia jeanșilor.

În ambulanță, Bex a încercat să vorbească.

– Nepoata... mea..., a zis ea, cu glas răgușit, apucând cu degetele strânse cămașa paramedicului.

– Nu vorbiți, i-a spus tânărul.

Avea ochi blânzi și mâini și mai blânde, iar dinții îi străluceau ca un far pe pielea neagră. Avem noi grijă de dumneavoastră acum. Aproape am ajuns la spital.

– Wren...

– Când? a zis el, înțelegând greșit[1]. În curând. Foarte curând.

A privit în jos spre ea, zâmbind.

– Ați avut un noroc cu carul.

Bex știa însă că nu este vorba de noroc, ci de karma. Dacă Wren nu ieșea din clinica aia, Bex nu avea să și-o ierte niciodată. Nu ar fi trebuit să se ascundă de Hugh. Dar Wren venise la atelierul ei săptămâna trecută, cu bicicleta, direct după școală; Bex terminase o nouă comandă – o lucrare pentru holul unui zgârie-nori din Orlando, în memoria atentatului din Pulse. Era un profil de patru metri pe patru, înfățișând doi bărbați care se sărută. Pixelii nu erau făcuți din post-it-uri, ca de obicei, ci din fotografiile celor care muriseră în timpul crizei SIDA.

[1] Cuvintele *Wren* și *when* („când") au o pronunție asemănătoare.

– Mişto, spusese Wren. Ce va fi?

Bex îi explicase.

– Vrei să mă ajuţi?

I-a dat lui Wren mii de pătrăţele de celuloid colorat. Arătându-i cum să le lipească pe fiecare fotografie, Bex i-a spus să pornească de la bază şi să ecraneze ultimele zece rânduri de fotografii în nuanţe de celuloid violet. Următoarele zece rânduri de deasupra lor urmau să fie albastre, apoi verzi, apoi galbene, şi aşa mai departe. Stând destul de departe, ai fi văzut sărutul, dar şi un curcubeu. Stând aproape, vedeai toţi umerii pe care cei doi bărbaţi trebuiau să se ridice pentru a se putea îmbrăţişa deschis.

– Pentru cei de vârsta ta, nu mai este un subiect dificil, nu-i aşa? a spus Bex gânditoare, în timp ce lucrau cot la cot.

– Care?

– Homosexualitatea.

– Ba da. Este încă pentru cel care se întâmplă să *fie* aşa. Oamenii presupun că eşti cisgen şi hetero, iar dacă nu-i aşa, înseamnă că eşti diferit. Dar cine spune că normalitatea trebuie să fie într-un singur fel?

Bex s-a oprit din lucru, cu mâinile încremenite pe buzele unuia dintre modele.

– Când te-ai făcut tu aşa deşteaptă?

Wren a zâmbit strengăreşte.

– Abia acum ai remarcat?

Au lucrat în linişte un timp, apoi Wren a întrebat-o:

– Lucrarea are un titlu?

– Mă gândeam la *Iubire*.

– E perfect, a spus Wren. Dar nu doar cuvântul. Întreaga propoziţie. Exact aşa cum ai spus-o.

A tras o linie de lipici pe marginea unui pătrat de celuloid violet.

– Mătuşă Bex? Voiam să te întreb ceva. Crezi că poţi să te îndrăgosteşti când ai cincisprezece ani?

Mâinile lui Bex au îngheţat. Şi-a ridicat ochelarii cu lupă pe care îi purta în timp ce lucra, pentru a o putea privi pe Wren în ochi.

– Sigur că da, a zis ea hotărâtă. Ai ceva să îmi spui?

Și da, fusese un deliciu – felul în care obrajii lui Wren s-au făcut trandafirii când numele băiatului s-a aflat pe buzele ei; cum a vorbit despre el ca și cum nici nu ar mai fi existat vreodată pe lume alt băiat. Așa arăta dragostea: fragedă și nesigură, nestăpânită și în același timp apărată de o cochilie moale.

Wren nu avea o mamă care să îi vorbească deschis despre sex. Hugh ar fi preferat, probabil, să își scoată ficatul cu linguriță decât să poarte o asemenea discuție cu fiica sa. Așa că Bex i-a pus nepoatei sale întrebările pe care nimeni altcineva nu i le putea pune: *L-ai sărutat? Ați făcut mai mult de atât? Ați vorbit despre protecție?*

Fără să o judece, fără să ridice degetul amenințător la ea. Pragmatic, și atât. Odată ce racheta părăsea cosmodromul, nu o mai puteai aduce înapoi.

Wren avea cincisprezece ani; își scria numele lui pe cracul jeanșilor; îi fura tricourile ca să doarmă cu urma mirosului lui, dar se gândise și la măsuri contraceptive.

– Mătușă Bex, o rugase Wren cu sfială, mă ajuți?

Așa se face că, deși având cele mai bune intenții, Bex făcuse – încă o dată – ceva de neiertat.

A auzit o mașinărie undeva, în spatele ei, care începuse să bipuie. Paramedicul s-a aplecat asupra ei. Mirosea a ulei de perișor.

– Doamnă, a zis el, încercați să vă relaxați.

Bex a închis din nou ochii, gândindu-se la glonțul care trecuse prin ea și la tăietura de bisturiu care probabil că îi salvase viața.

Asta înseamnă să fii om, și-a zis Bex. *Suntem doar pânze pe care se pictează cicatricile noastre.*

Când telefonul a sunat în cele din urmă, Hugh s-a repezit la el. Dar mesajul nu era de la Wren, ci de la un tip pe nume Dick, un polițist care participase la cursurile sale de negociere în cazuri de luare de ostatici. În urmă cu două ore, când George Goddard fusese identificat după plăcuța de înmatriculare, Hugh apelase la Dick, care obținuse un mandat de percheziție de la judecătorul de jurisdicție și intrase în casa goală din Denmark, Mississippi. Acum Hugh avea rezultatele percheziției: o fotografie neclară a unei broșuri despre avortul medicamentos, care purta numele și

logoul Centrului pentru femei. Era destul ca Hugh să poată conecta punctele care îl legau pe George de această clinică.

Fiica unde e? a tastat Hugh.

A trecut o secundă. Apoi: *Dispărută în misiune.*

Hugh şi-a trecut mâna prin păr, enervat de faptul că singura persoană cu care nu voia să vorbească – sora lui – refuza să părăsească locul; şi că cei cu care chiar ar fi vrut să vorbească nu comunicau: Wren, George Goddard, fiica dispărută a acestuia. Cine dracu' putea să negocieze dacă nimeni nu asculta?

Ce îi scăpa? Ce putea folosi şi nu folosise până acum?

Hugh a pus mâna pe telefon şi i-a trimis încă un mesaj lui Wren. A format apoi numărul clinicii, pe linia securizată. Un apel. Două.

Trei apeluri. Patru.

S-a auzit ţăcănitul conexiunii şi apoi vocea lui George.

– Sunt ocupat, a zis el.

Memoria musculară a preluat controlul.

– Nu te ţin mult, George, a replicat Hugh. Vorbeam despre fiica ta când s-a întrerupt legătura.

Când mi-ai închis.

– Ce-i cu ea?

Hugh a închis ochii şi a făcut un salt în necunoscut.

– Vrea să vorbească cu tine.

Louie Ward a recunoscut exact momentul când în atacator s-a produs o schimbare. Deşi nu auzea decât jumătate din conversaţie, a văzut că bărbatul a încremenit. Speranţa putea avea acest efect asupra cuiva, iar Louie o ştia prea bine. Te paralizează şi pe dinăuntru, şi pe dinafară.

– Ce-i cu ea? a spus atacatorul.

Când el – George, numele lui era George, potrivit televizorului încă pornit în sala de aşteptare – a spus asta, Louie şi-a dat seama de două lucruri importante:

1. Pentru el, era o chestiune personală. Cineva – o soţie, o fiică, o soră – făcuse un avort.
2. Voia aprobarea cuiva pentru acţiunile sale din acea zi.

Izzy s-a aplecat spre el, prefăcându-se că îi strânge garoul.

– Cu *ea*, a repetat încet Izzy.

– Îhî, a zis Louie. Am auzit.

În cele câteva ocazii în care sunase telefonul în ultimele două ore, oamenii îngrămădiți în sala de așteptare reușiseră să răsufle la unison. George nu se întorcea cu spatele când era la telefon – nu era atât de prost – dar nici nu îi oprea dacă șușoteau între ei.

– Crezi că a fost soția lui? a întrebat Izzy în șoaptă.

– Fiica.

Louie a gemut când și-a schimbat poziția și un fulger de durere i-a săgetat piciorul.

– Dumneata ai o soție sau o fiică?

Louie a clătinat din cap.

– Nu am vrut să fac din nimeni o țintă, a recunoscut el. Iar pe doamnele eligibile nu prea le bucură faptul că îmi petrec timpul privind în vaginele altor femei.

În spatele lui, Janine se foia.

– Nu îți trebuie o miză personală pentru a înțelege că este greșit să ucizi un copilaș nevinovat.

Optzeci și opt la sută din avorturi aveau loc în primele douăsprezece săptămâni de sarcină, Louie știa lucrul acesta, dar activiștii anti-avort vorbeau ca și cum acei fetuși ar fi avut deja trei kile și jumătate și își duceau singuri biberonul la gură.

Joy a făcut ochii mari.

– Doar *nu* îl aperi, a făcut ea către Janine. După ce te-a lovit?

– Eu nu zic decât atât – dacă nu ar fi ceva greșit, nu ar exista psihopați ca el.

Izzy se holba neîncrezătoare la ea.

– Este cel mai cretin raționament pe care l-am auzit vreodată.

– Chiar așa? Protejăm copiii prin legi împotriva violatorilor, agresorilor și criminalilor. De ce ar fi cazul acesta diferit?

– Pentru că încă nu sunt copii, a spus Izzy. Sunt embrioni.

– Poate că nu s-au născut încă, dar sunt vii totuși.

– O, Doamne! a exclamat Joy. Opriți-o înainte să o fac eu.

Janine și-a încrucișat brațele.

– Îmi pare rău. Știu că el e dement, dar nu mă puteți convinge că există vreun motiv justificat pentru distrugerea unui copil.

Louie a întors privirea către ea.

– Are dreptate, a murmurat, iar ceilalți s-au uitat lung la el. Nu există nici o justificare pentru distrugerea unui copil.

S-a gândit la cazurile văzute de-a lungul anilor. Adolescenta siriană care trebuia să facă întrerupere de sarcină după ce fusese violată în război, dar nu avea acordul părinților, care fuseseră uciși în același război. Fata de șaisprezece ani care voise să facă avort la opt săptămâni, dar ai cărei părinți o împiedicau din motive religioase, așa că avortul a fost amânat șase săptămâni, timp în care a reușit să obțină o dispensă și să adune banii pentru intervenție. Fata de paisprezece ani care voia să păstreze copilul, dar care era presată de mamă să facă avort.

În urmă cu câțiva ani, avusese o pacientă de doisprezece ani, însărcinată în șaisprezce săptămâni. O însoțeau mama, isterică, și tatăl, stoic. Era atât de tăcută, încât părea detașată de situație, strângând la piept un iepuraș de pluș zdrențăros. Spusese că o lăsase însărcinată un băiat din vecini, dar în timpul procedurilor de internare, când se afla singură cu un psiholog, i-a scăpat că, de fapt, bebelușul era al tatălui ei. Bărbatul fusese luat de poliție cu cătușe la mâini, dar fata a trebuit totuși să treacă printr-un avort.

În timpul intervenției chirurgicale, Louie i-a vorbit. I-a spus că ceea ce i se întâmplase nu era normal. Că nu era vina ei. Fata nu a răspuns. Nu se comporta ca o copilă de doisprezece ani. Nu i se permisese *să fie* o copilă de doisprezece ani. Dar spera că într-o zi, când va avea de două ori vârsta de atunci, își va aminti de bunătatea unui bărbat care *nu* o rănise.

Acum, Louie s-a întors către Janine.

– Ceea ce facem noi aici, a zis el, ceea ce fac *eu*, le permite uneori copiilor să rămână copii.

Janine a dat să vorbească, vrând probabil să îl contrazică, dar apoi s-a răzgândit și n-a mai scos nici un cuvânt.

Izzy a încercat să întoarcă discuția către un subiect mai puțin sensibil.

– Oricine ar fi – soția sau fiica – poate îl convinge să ne dea drumul.

De pe canapeaua mai îndepărtată, s-a auzit vocea fetei, Wren, care nu putea fi cu mult mai mare decât copila de care își amintise Louie. Venise oare să facă un avort? În alte circumstanțe ar fi întâlnit-o pe masa de consultație?

– Dacă ar fi tatăl meu, a murmurat ea, un lucru e cert: nu aș vrea să vorbesc cu el.

Preț de o clipă, singurul sunet care s-a auzit în salon a fost pompa intravenoasă. Beth zăcea întinsă pe o parte, cu spatele la avocata repartizată din oficiu.

– L-am împachetat în ceva, a șoptit Beth. L-am aruncat la gunoi. Nu știam ce să fac.

Cumpărase de pe internet misoprostol și mifepriston, medicamentele destinate provocării avortului. Lucru ilegal în Statele Unite, dar Beth nu știa asta pe atunci. Clinicile specializate în avorturi dădeau aceste medicamente femeilor cu o sarcină mai mică de zece săptămâni, dar ele trebuiau administrate în cadrul clinicii. Sarcina ei ajunsese la șaisprezece săptămâni, iar pastilele le luase acasă. Medicamentele își făcuseră efectul, dar cauzaseră o hemoragie intensă, care o forțase să ajungă la Urgențe.

Pe puntea nasului i se scurgeau lacrimi. Pentru prima dată de când începuse să vorbească, Beth a privit-o pe Mandy.

– Doamnă DuVille? Nu era încă un copil... nu-i așa?

Mandy a simțit că i se încleștează gura.

– Când am mers la clinică, a spus Beth, era o femeie afară care zicea că bebelușul meu simte durerea.

Avocata s-a dat înapoi, iar asta nu a făcut decât să sporească suferința lui Beth. Mandy era avocat, nu psiholog. Poate că era împotriva avortului și nu se afla acolo decât din datorie profesională. Avocații trebuie să apere tot felul de oameni înfiorători – criminali, violatori – indiferent ce cred despre ei personal, nu-i așa?

– Îmi pare rău, a șoptit Beth. Pur și simplu... nu am avut pe nimeni cu care să vorbesc.

– Nu e adevărat, a rostit Mandy pe un ton categoric. Că simt durerea.

Beth s-a ridicat într-un cot.

– De unde știți?

– Nu e dovedit științific. M-am documentat.

Beth s-a încruntat, confuză.

– Dar spuneați că nici nu ați auzit de mine înainte de punerea sub acuzare.

– M-am documentat, a repetat avocata. Pentru mine.

S-a aplecat în față, sprijinindu-și capul în podul palmelor.

– Eram însărcinată în treisprezece săptămâni. Aproape de momentul în care poți să le spui oamenilor că vei fi mamă fără să îți sfidezi norocul. Soțul meu și cu mine eram la o ecografie, a zis ea. Voiam să îi spunem Millicent dacă era fată. Steve spunea că nici o fetiță de culoare nu purta numele Millicent. El își dorea un băiețel pe care să îl cheme Obediah.

– Obediah? a repetat Beth.

– Cioc, cioc, a zis Mandy.

– Cine-i acolo?

– Odediah.

– Obediah și mai cum? a continuat Beth, făcându-i pe plac.

– O-ba-da-te-ador.[1]

Mandy a închis ochii.

– Steve mi-a spus gluma, iar după aceea totul s-a dus naibii. Tehnicianul a venit, a pornit aparatul și a început să facă ecografia, iar atunci s-a albit la față, Mandy și scuturat din cap. Doctorul care a intrat nu era medicul meu curant. Îmi amintesc exact ce a spus. *Fătul acesta are o anomalie genetică incompatibilă cu viața.*

Beth a oftat adânc.

– Se numea holoprozencefalie. Se produce atunci când doi spermatozoizi fertilizează un ovul în același timp. Îi bătea inima și avea un trunchi cerebral, dar nu i se dezvoltase creierul anterior. Dacă ar fi supraviețuit nașterii, ar fi murit în decurs de an, a spus Mandy, ridicând privirea. Nu am vrut să fac întrerupere de sarcină. Am fost crescută într-o familie catolică.

– Ce ai făcut? a întrebat Beth.

---

[1] Calambur bazat pe asemănarea fonetică în limba engleză dintre numele propriu *Obediah* și sintagma *Oh, but I adore you*

– Am intrat pe internet și am căutat fotografii ale unor copii născuți așa. Era... era oribil.

S-a uitat apoi la Beth.

– Știu că sunt mame care au copii cu dizabilități grave și care văd în asta o binecuvântare. A fost un fel de semnal de alarmă, ca să pot recunoaște față de mine că eu nu eram una dintre ele.

– Dar soțul tău?

Mandy a ridicat ochii.

– A spus că nici nouă nu ne trebuia prea mult creier ca să știm ce era de făcut.

Beth a lăsat să îi scape un hohot de râs; și-a acoperit gura cu mâna.

– Nu a spus asta!

– A spus-o.

Mandy a dat din cap, zâmbind abia perceptibil.

– A spus-o și am râs amândoi. Am râs și am tot râs, până am dat-o în plâns.

– Și ați... acum aveți copii?

Mandy a privit-o în ochi.

– Am renunțat după a treia sarcină pierdută.

Tăcerea s-a așternut între ele. Beth a depănat în minte un alt scenariu, unul în care ar fi fost destul de curajoasă ca să îi spună tatălui ei că era însărcinată, unul în care ar fi dus sarcina la termen și ar fi dat copilul cuiva ca Mandy.

– Cred că mă urăști, a șoptit Beth.

O clipă îndelungată, Mandy nu a spus nimic. Apoi a ridicat bărbia.

– Nu te urăsc, a zis ea cu prudență. Dacă ne-am spune amândouă poveștile, chiar și cei mai înverșunați activiști anti-avort ar vedea situația mea ca pe o tragedie. În cazul tău este o crimă.

A căzut o clipă pe gânduri.

– E caraghios. Legea spune că, minor fiind, nu îți poți exercita dreptul de a consimți, pentru că nu ai capacitatea mentală de a o face. Dar în cazul tău, fătul este apărat, iar tu nu, ca și cum drepturile lui ar fi mai importante decât ale tale.

Beth a privit-o lung.

– Ce urmează acum?

– Vei fi externată peste o zi-două. Apoi vei rămâne în custodia poliției până la proces.

Monitorul cardiac la care era conectată Beth a început să piuie.

– Nu, a zis ea. Nu pot merge la închisoare.

– Nu ai de ales.

Niciodată nu am avut, și-a zis Beth în sinea ei.

– Minți, a spus George. Fiica mea nu se află aici.

Lua-l-ar dracu de polițist! O fi încercând el să pescuiască niște informații, dar asta nu însemna că George avea de gând să i le și ofere. Dar acum, că Hugh McElroy o adusese în discuție pe fiica lui, George nu își putea lua gândul de la ea.

Oare Lil era în siguranță?

Îl căuta?

– Asta pentru că nu știe ce faci tu acum, a spus Hugh. Am dreptate?

Lil știa că o iubea. O iubea atât de mult, încât venise aici să îndrepte lucrurile, deși părea imposibil. George nu avea să-și cunoască niciodată nepotul. Spera să nu o piardă și pe Lil.

– Ce ar zice fiica ta, George?

Nu se gândise limpede la lucrul acesta când venise. Era doar un înger al răzbunării suferințelor ei. Și se gândise la cuvântul Domnului. Ochi pentru ochi.

Viață pentru viață.

– Cum o cheamă, George?

– Lil, a zis el, simțind cum silaba aceea i-a scăpat efectiv printre buze.

– Frumos nume, a spus Hugh. De modă veche.

Lui George nu îi plăcuse deloc că plecase după cearta lor. Știa că va fi bine îngrijită în absența lui, dar mai știa și că o făcuse de oaie. Niciodată nu se pricepuse la discursuri. Nu știa cum să își exprime sentimentele. Pastorul Mike obișnuia să spună despre el că nu era un om al cuvintelor, dar îi amintea că faptele cântăreau cu mult mai mult decât vorbele goale.

De aceea se afla aici, nu-i așa?

Drumul fusese lung, iar propriile gânduri îi ținuseră companie. Și-o imaginase pe Lil în toate momentele vieții ei – când era mică de tot și făcuse laringită, iar el stătuse toată noaptea cu ea în baia plină de aburi, iar la robinet curgea întruna apă fierbinte; de Ziua Tatălui, când încercase să îi pregătească clătite pentru micul dejun și dăduse foc la prosopul de vase; sunetul vocii ei armonizându-se cu al lui în corul bisericii. Apoi s-a văzut pe sine ca un înger al răzbunării, ajuns la dimensiunile unui erou de benzi desenate, năvălind pe ușile clinicii și lăsând în urmă-i pustiire.

Își imaginase țipete și tencuială căzută și un nor imens de praf. În schimb, deși se privea cumva din afară atunci când începuse să tragă, după aceea totul s-a pierdut în ceață. Teoretic, răzbunarea purta cu sine fiorul adrenalinei și puritatea convingerii. În realitate, era ca atunci când te repezi într-o casă cuprinsă de flăcări fără să îți asiguri calea de ieșire.

George a auzit susurul conversației în spatele lui. S-a întors, cu telefonul încă lipit de ureche.

– Liniște, le-a ordonat.

– Ce se întâmplă acolo? a întrebat Hugh.

George l-a ignorat, încercând să se concentreze la scena din fața sa. Femeile șopteau, iar ușigașul de copii pe care îl împușcase zăcea încă pe podea, cu un bandaj înfășurat în jurul coapsei.

– Joy are nevoie la baie, a spus puștoaica.

Cea care îl zgâriase.

– Să se abțină, a mormăit el.

Asistenta care stătea în genunchi pe podea a ridicat ochii.

– Nu este asta, a zis ea. Trebuie să își verifice absorbantul. Tocmai ce a făcut...

– Știu ce a făcut, a întrerupt-o George, pe un ton repezit.

– Totul este în ordine? a întrebat polițistul.

În vocea lui se distingea o notă ciudată, un vibrato.

– Trebuie să închid.

– Stai, a spus Hugh. George, nu te mințeam mai devreme. Nu am spus că fiica ta este aici. Am spus că vrea să îți vorbească. Se uită la știri, George. Iar ăștia nu prezintă faptele corect. Nu îi vor spune versiunea ta. Numai tu poți face asta.

Hugh a făcut o pauză, înainte de a adăuga:

– Pot să te ajut. O pot suna eu.

– Aşteaptă, a mormăit el, neatent.

– Ce s-a întâmplat, George? a întrebat poliţistul. Vorbeşte cu mine.

Se holba la televizor, care rămăsese deschis în tot timpul acesta. Când ajunsese acolo, se difuza o emisiune culinară. Dar acum pe ecran era o bandă galbenă care anunţa ştirea momentului şi imaginea unei reporteriţe cu clădirea clinicii în spate. Buzele i se mişcau, dar volumul era dat la minim; George nu înţelegea ce spunea.

Dar dacă Hugh avea dreptate? Dacă Lil asculta ce se spunea?

– Unde e telecomanda? a întrebat el.

Femeile s-au uitat la el ca şi cum ar fi fost nebun – era oare? Sau abia acum gândea clar, pentru prima dată în ultimele ore?

– *Telecomanda!* a lătrat din nou la ele.

Bătrâna a arătat spre un raft de lângă televizor.

– Ia-o, i-a ordonat el.

Ţinea încă telefonul la ureche, dar nu mai dădea atenţie vocii poliţistului.

Bătrâna nu se descurca cu telecomanda. A scăpat-o pe jos, a ridicat-o, a îndreptat-o către televizor.

– Cred că acesta-i butonul, a zis ea, dar nu s-a întâmplat nimic.

– Mai repede, a răcnit George, smucind arma către ea.

Femeia a ţipat şi a scăpat din nou telecomanda.

– Las-o în pace, a ţipat puştoaica.

– George? Vocea lui Hugh l-a băşicat la ureche. George, cine ţipă?

– Dă-i-o ei, fir-ar să fie, a ordonat el, arătând către adolescentă. Copiii ştiu cum funcţionează chestiile astea.

– Ce copil? a spus Hugh.

George a dat drumul telefonului în mână, oprindu-l cu coapsa, pe când fata reuşise să crească volumul chiar şi cu mâinile legate.

– ... având în vedere că Goddard *a fost* totuşi trecut în rezervă disciplinar pentru că a ucis civili în timpul serviciului militar în Bosnia.

Imaginea s-a mutat apoi la un prezentator în platou.

– Aşadar, se poate spune că există un tipar de violenţă în trecut...

– Opreşte-l, a murmurat George.

Nici nu mai vedea ecranul. Privirea i se înceţoşase şi nu o zărea în faţa ochilor decât pe Lil, ascultând acele minciuni cumplite.

– Nu aşa s-a întâmplat, a bălmăjit el.

Simţea pe coapsă că telefonul îi vibra şi emitea sunete.

Deodată era 2001, iar el se afla în Bosnia şi îşi făcea datoria, dar toată lumea avea ceva cu el.

Şi-a imaginat-o pe Lil ascultând tot rahatul ăla. Şi-a amintit că se juca mereu de-a prinţesa când era mică, iar el trebuia să fie prinţul şi să o salveze de căpcăun sau din nisipurile mişcătoare sau de regina cea rea. Întotdeauna îl privise ca pe un erou. Iar acum?

A întins mâna după cel mai apropiat obiect – o lampă – şi a azvârlit-o în perete.

Femeile au ţipat.

Îl auzea pe poliţist cum striga, încercând să îi atragă atenţia.

A închis telefonul.

Ei bine, acum îi câştigaseră atenţia.

Hugh ţinea telefonul în mână, dar convorbirea se întrerupsese. Auzise două lucruri esenţiale pe fundal în timpul ultimei conversaţii. Vocea lui Wren şi o relatare la televizor despre serviciul militar al lui George.

S-a cufundat într-un scaun şi şi-a trecut mâinile prin păr, făcându-l să îi stea vâlvoi. Când era tânăr, Bex îi netezea mereu vârtejurile. La asta se reducea totul, nu-i aşa? Să arăţi prezentabil în ochii lumii, indiferent cine eşti în spatele uşilor închise, când camerele nu filmează.

La o adică, el era negociator sau tată?

Când cele două roluri intrau în conflict, care ieşea triumfător?

A ridicat privirea şi a făcut semn unui membru al echipei SWAT.

– Unde e Quandt? a întrebat el.

– Îl chem eu, domnule locotenent.

Omul s-a îndepărtat în grabă, iar Hugh a rămas cu privirea aţintită asupra biroului său improvizat, cântărindu-şi opţiunile.

George Goddard îşi pierdea controlul.

Hugh auzise vocea lui Wren.

Era încă în viaţă.

Iar aceasta putea fi singura lui cale de a o ține în viață.

O umbră a căzut peste el, iar Hugh s-a uitat în sus și l-a văzut pe Quandt stând cu brațele încrucișate.

– Nu pot să presupun decât că ți-ai venit în fire și m-ai chemat să îmi spui că ești pregătit să îi lași pe oamenii mei să intre, a zis el.

– Nu, a replicat Hugh. Vreau să întrerupi comunicațiile.

– Poftim? *De ce?*

– Nu vreau să afle informații care nu vin direct de la noi. Vreau să fie întrerupte comunicațiile telefonice, cu excepția liniei principale prin care comunic eu cu el. Fără semnal TV, fără rețea mobilă, fără nimic. Nu pot să risc să mai vadă la televizor ceva care să îl scoată din minți.

– Și dacă încearcă un ostatic să comunice cu noi? Să zicem că unul dintre ei încearcă să își folosească telefonul mobil...

– Știu ce fac, a replicat Hugh ferm.

Înțelegea riscurile. Dar mai știa că decizia aceasta îl va izola pe George, astfel încât toate informațiile pe care le primea atacatorul urmau să vină direct de la Hugh.

Quandt s-a uitat lung la el, apoi a încuviințat din cap. S-a îndepărtat, ordonându-le oamenilor săi să sune la companiile de telefonie mobilă și de cablu pentru a tranforma efectiv clinica într-o insulă.

Hugh a ridicat telefonul și i-a trimis lui Wren un ultim mesaj, în caz că îl vedea.

Ai încredere în mine, i-a scris el.

Înainte de a se pensiona, Olive fusese cadru universitar timp de treizeci și cinci de ani. Cursul ei era despre funcționarea creierului și întotdeauna se forma o listă de așteptare. Începea fiecare semestru arătându-i unui student sau unei studente la întâmplare o fotografie cu el sau ea la un eveniment sau într-un loc anume. După câteva întrebări, studentul sau studenta își amintea de acel moment și completa detaliile. Care era șiretlicul? Imaginea studentului sau studentei în cauză fusese de fapt adăugată în Photoshop, iar el sau ea nu fusese niciodată în locul respectiv.

Olive le explica apoi studenților cum creierul ne spune în mod constant minciuni. Pur și simplu nu poate înregistra fiecare detaliu pe care îl văd ochii, așa că lobul occipital adaugă ceea ce presupune că există acolo. Creierul nu este o înregistrare video, ci mai degrabă un album foto, iar spațiile dintre fotografii sunt completate cu ceea ce lipsește. Rezultatul este că aceste amintiri false pot fi create mai ușor decât am vrea să credem. Întotdeauna există evenimente despre care ești gata să juri pe mormântul mamei tale că s-au petrecut într-un anumit mod... doar că ele *nu* s-au întâmplat așa.

Se întreba ce își va aminti despre acest incident. Spera că nu prea multe. Cu puțin noroc, va beneficia de minunea unei amnezii selective. Același lucru îl spera pentru toți cei care erau îngrămădiți în sala de așteptare și îl priveau pe George luptându-se cu propriii săi demoni.

Dar George, atacatorul? Ce conexiuni greșite făcuse creierul său pentru a-l aduce în acest loc astăzi?

Și-a dus mâna la frunte, surprinsă să descopere că sângera. Când George aruncase lampa de perete, aceasta se spărsese, iar cioburile de ceramică și de sticlă se împrăștiaseră peste tot. După câte se părea, unul o nimerise și pe ea în tâmplă.

– Lăsați-mă pe mine, a spus asistenta – Izzy, acesta era numele ei.

I-a tamponat fruntea cu o bucată de tifon, deși știau amândouă că nu era decât o zgârietură. Trebuie să ieșim de aici, i-a șoptit Izzy. Își pierde cumpătul.

Olive a încuviințat.

– Ah, George, a zis ea, lipindu-și un zâmbet larg și tâmp pe chip. Îmi pare rău că deranjez... dar... George?

A așteptat până când el și-a ridicat privirea.

– Mă tem că vârsta îmi joacă renghiuri. Unele componente nu mai funcționează la fel de bine ca odinioară.

El a clipit către ea, neînțelegând ce voia să zică.

– Trebuie să fac pipi, dragule, i-a spus ea pe șleau.

La auzul cererii, Izzy s-a întors.

– Dacă Olive merge la baie, trebuie să meargă și Joy. Din motive medicale.

– Am o idee, a zis Olive. Ce-ar fi să mergem toate? Dacă mergem acum, nu îți vom mai da bătăi de cap.

George a pufnit disprețuitor.

Alegerea lui Hobson, asta îi oferea ea lui George – o alegere care de fapt nu presupunea nici o alegere – ca un călău care te întreabă dacă preferi să ți se despartă capul de trup sau trupul de cap. Olive i-a zâmbit lui George.

– Preferi să mă duc eu prima sau domișoara Joy?

George a făcut un pas în față.

– Mă crezi idiot? a spus el. Nu vă las să mergeți singure la baie.

– Mă gândeam că nu vrei chiar *să te uiți*, a replicat ea și s-a ridicat în picioare. Nu cred că mai pot aștepta până te decizi tu, dragule. Mușchii tractului urinar nu mai sunt ce au fost odată...

– Pentru numele lui Dumnezeu, a întrerupt-o George, apropiindu-se și apucând-o de mână. Hai odată.

Din sala de așteptare în care se aflau se intra într-o baie micuță, de o singură persoană. George a tras-o într-acolo și a aprins lumina, apoi i-a dat un brânci.

– Du-te, a zis el, dar când Olive a încercat să închidă ușa, a trântit-o înapoi de perete. Dacă nu vrei să faci așa, nu mai faci deloc.

Olive s-a gândit dacă merita să se certe cu el, dar într-un final doar s-o împingă ușor. Rămânea deschisă, de fapt, dar măcar era ferită de privirile celorlalți.

Gândește-te, Olive, gândește-te. Nu avea mult timp la dispoziție. Nu se putea urca pe toaletă pentru a trimite un mesaj prin ferestruică. George ar fi auzit-o că se cațără și ar fi băgat capul pe ușă. Și-a ridicat fusta, și-a dat chiloții jos și s-a așezat pe scaunul toaletei.

Lângă ea se afla un cărucior cu eprubete, etichete și un marker pentru scrierea numelor pe recipientele de plastic.

Olive a apucat instrumentul de scris și a desfășurat hârtia igienică.

Noi suntem șase, iar el este unul singur, a scris ea pe trei pătrățele. *Avem nevoie de un plan. Idei?*

Știa că orice plan ar fi făcut ceilalți, ea ar fi fost în dezavantaj. Dar mai știa și să identifice un semnal. Și să acționeze.

Olive și-a ridicat chiloții și a tras apa. A rulat rola de hârtie la loc, cu scrisul bine ascuns, așa încât că nu fie vizibil până când nu era desfășurată. S-a spălat pe mâini, a deschis ușa și i-a zâmbit lui George.

– Gata. Nu a fost chiar atât de rău, nu-i așa?

Când Olive a ieșit din baie, Joy s-a ridicat, lăsându-se îmbrâncită cu grosolănie de smintitul acela abject înainte de a păși înăuntru. În timp ce urina, s-a uitat la tamponul lipit de lenjeria intimă. Era însângerat, dar sângele nu trecuse prin el, un lucru bun, deoarece altul nu avea. A tras de rola de hârtie igienică pentru a face un ghem în mână.

Doar că nu a apucat.

A citit.

Apoi a luat markerul și a început să scrie.

Janine sperase ca atacatorul să se poarte mai blând cu ea. Să renunțe la îmbrânceli sau să îi permită să închidă ușa. În definitiv, amândoi credeau cu sfințenie în cinstirea vieții omenești – chiar dacă bilanțul lui la capiolul respectiv era destul de prost în acel moment. Dar el a tratat-o la fel ca pe celelalte femei.

Janine a desfăcut rola de hârtie igienică. S-a uitat la însemnările făcute cu scrisuri diferite. Prima afirmație a lui Olive, apoi cea a lui Joy: *Ce ar fi să sărim pe el?*

Îi rămânea de făcut unul din următoarele două lucruri. Putea rupe și arunca în toaletă toată hârtia igienică, sabotând munca celorlalte femei. Sau putea recunoaște că, printr-un straniu capriciu al sorții, scopurile ei se aliniaseră cu ale lor.

În momentul de față, Janine nu ridica în aer o pancartă cu imaginea unui fetus. Nu se ruga pentru mamele care treceau prin dreptul ei. Acum, alții se rugau pentru ea. În oricare zi, ți-ar fi spus că, în interiorul acelei clinici, vieți omenești erau puse în pericol. Astăzi, viața aceea era chiar a ei.

A întins mâna după marker. *Să-i punem piedică*, a scris ea. *Apoi să ne repezim la armă.*

Când Wren era mică, își închipuia că nimic nu putea fi mai rău decât să aibă o mamă care *alesese* de bunăvoie o viață care nu o includea pe ea. Mama ei marca încă reperele importante – ziua de naștere, Crăciunul – cu o felicitare și un cadou, de obicei ceva de la Paris, care nu era deloc stilul lui Wren și pe care îl îngropa în fundul șifonierului, pentru că n-o lăsa sufletul să îl arunce. Mama ei îi dăduse de înțeles că acum, fiind mai mare, putea veni să își petreacă verile în Franța. Wren ar fi preferat să își facă vacanța în linia întâi, pe un câmp de luptă. Ce-i drept, îi era datoare mamei ei pentru cele nouă luni cât o purtase în pântece, dar asta era tot.

Pe de altă parte, dacă există o putere divină, El sau Ea compensase pierderea mamei dându-i un tată care era lângă ea în proporție de două sute la sută. Spre deosebire de prietenii ei, care se plângeau mereu că părinții nu îi *înțeleg*, lui Wren îi plăcea compania tatălui ei. El era prima persoană căreia îi trimitea un mesaj când primea un zece la un test pe care era sigură că urma să îl pice. El îi spunea cu onestitate dacă o pereche de jeanși îi făcea șoldurile să pară mari. El o învățase despre stelele de pe cer.

Tatăl ei era persoana pe care ai fi vrut să o ai alături în caz de urgență. Când s-a dus la petrecerea Lolei Harding și câțiva idioți s-au îmbătat, iar unul și-a tăiat mâna din greșeală în timp ce felia lămâi și toată lumea a intrat în panică, Wren l-a sunat pe tatăl ei, care a telefonat la Urgențe, apoi a venit și a preluat controlul și nu a țipat la ei și nu i-a sunat pe ceilalți părinți, ci a reușit cumva să îi bage frica în oase tipului care adusese sticla de Jägermeister. Când Wren avea zece ani și încercase, în urma unei provocări, să escaladeze un spalier de trandafiri, dar sfârșise în spital cu un picior rupt, tatăl ei îi stătuse alături, încercând să îi ofere alinare când calmantele nu reușeau. *Trening de pantaloni*, spusese el, iar pe ea o amuzase atât de tare, încât încetase să mai plângă și să se vaite că i se vedea osul prin tăietura pe care o avea la picior. Tatăl ei trăgea de cracul pantalonilor ei de trening. *Unele sintagme nu ar trebui inversate niciodată.*

Pane pui, spusese ea.

Pisica litierei.

Cafea de cană.

Ținând seama de toate astea, își dorea ca el să fi fost acolo. Îi plăcuse că putuse să îi trimită mesaje – măcar atât. Dar de când fusese scoasă din ascunzătoare, împreună cu Olive, nu mai reușise să comunice cu el.

Acum avea însă din nou ocazia. În clipa când urma să-i vină rândul să meargă la baie, avea de gând să deschidă telefonul și să îi spună tatălui ei tot ce se întâmplă.

Din locul în care stătea pe canapea, Wren îl privea fix pe George, cu ochii mijiți. Vorbise cu tatăl ei la telefon, dar acum telefonul zăcea pe masa recepționerei. Ținea arma în mâna dreaptă. Transpira.

Avea ochi de stafie, atât de deschiși la culoare, cu pupilele ca niște împunsături de ac. Aproape că puteai vedea prin el.

Și dacă doctorul și Izzy nu se înșelau, avea o fată. Acesta putea fi de fapt motivul pentru care se afla aici. Wren știa mai bine decât oricine altcineva că nu îți poți alege părinții, dar se întreba cum ar fi fost să crească alături de acest om, în locul tatălui ei.

Se întreba ce gândea fiica lui despre el acum.

Deodată, bărbatul era acolo, agitându-și pistolul prin fața ochilor ei.

– Ce mai aștepți? a zis el. Mișcă-te.

S-a ridicat și i-a arătat mâinile legate.

– Nu pot să... *știi tu*... așa.

Pentru o clipă îngrozitoare, i-a trecut prin minte că o să îi zică să se descurce. Dar apoi a început să bâjbâie cu degetele în căutarea marginii bandei adezive și a dezlegat-o. Wren a simțit că îi revine sângele în mâini; le-a scuturat pe lângă corp.

– Să nu cumva, a zis el, să faci vreo tâmpenie.

Wren a încuviințat din cap, dar avea sentimentul că ceea ce considera ea o tâmpenie și ce considera el o tâmpenie erau două lucruri complet diferite.

Ușa era deschisă. S-a așezat pe capacul vasului de toaletă și a pescuit telefonul dinăuntrul șosetei. Olive reușise să îl oprească, ca să nu mai bâzâie. Dar când îl va deschide, va scoate un sunet. Wren s-a întins spre chiuvetă și a dat drumul la apă, pentru a masca zgomotul.

Şi-a ţinut răsuflarea, şi a încerca să înăbuşe piuitul telefonului, lipindu-l de cămaşă. A aşteptat semnalul ca sa îi poată trimite un mesaj tatălui ei.

„Eroare reţea".

Nu avea nici un sens; în debara avusese semnal foarte bun. Iar telefonul piuise când fusese dusă în sala de aşteptare, înainte să i-l oprească Olive. Wren a umblat la setările telefonului. A încercat să găsească o reţea wi-fi.

„Eroare reţea".

Când fusese împuşcată mătuşa ei, Wren împietrise. Nu mai era în stare să se mişte. Probabil că ar fi rămas acolo, aşteptând să fie ucisă, dacă Olive nu ar fi tras-o după ea, în debara. Inima îi bătea atât de tare, încât avea impresia că îi va sparge cutia toracică. Nu fusese niciodată atât de speriată, iar când închidea ochii, nu vedea decât drapelul strălucitor al sângelui desfăşurându-se peste pieptul mătuşii Bex. Dar faptul că putuse comunica cu tatăl ei – faptul că îl ştia de cealaltă parte a acelui zid de cărămidă – ei bine, acest lucru o ajutase să-şi păstreze echilibrul mental.

Acum dispăruse şi asta.

Dacă nu avea să mai iasă vreodată vie din acea clinică? Avea cincisprezece ani. Nu făcuse niciodată sex. Nu fusese la balul absolvenţilor. Nu fumase nici un joint, şi nici nu făcuse vreo noapte albă.

Tatăl ei îi spunea mereu să aibă grijă – că văzuse prea multe maşini distruse şi adolescenţi beţi la volan, care se credeau invincibili. Poate suna ridicol, dat fiind că fusese smulsă cu forţa din debara şi ameninţată cu o armă, dar Wren înţelegea pentru prima dată că ar putea muri.

Un val de groază a pus stăpânire pe ea, făcând-o să tremure.

Îşi apucă o mână cu cealaltă. Închise ochii, încercând să îşi imagineze fiecare detaliu al chipului tatălui ei.

Dacă tatăl ei s-ar fi aflat acolo, i-ar fi spus să respire adânc. Ar fi zis: *Ai grijă să fii în siguranţă. Ai grijă ca şi ceilalţi să fie în siguranţă.*

Ar fi zis...

Ar fi zis...

Apă de pat, i-a venit în minte şi, din nodul acela de frică, a lăsat să îi scape un zâmbet minuscul.

Stradă auto.

Igienică hârtie.

Pentru prima dată de când intrase în baie, a aruncat o privire spre rola de hârtie igienică. A văzut seria de mesaje și a început să citească.

– Ce dracu' durează atât de mult? a zis George, smucind ușa.

Wren a făcut primul lucru la care s-a gândit. A dat drumul telefonului în vasul de toaletă, odată cu hârtia pe care o ținea în pumn.

– Aa... aproape am terminat, s-a bâlbâit ea.

Figura lui a dispărut din cadrul ușii, iar Wren s-a chircit. S-a ridicat și a pescuit telefonul din apă, dar era distrus. Oricum nu funcționa și mai bine să îl ascundă decât să îl aibă asupra sa – văzuse că celelalte femei fuseseră îmbrâncite de George la ieșirea din toaletă. Ținând aparatul de un colț din care picura apă, a ridicat capacul rezervorului de apă și a ascuns telefonul înăuntru.

S-a uitat la ghemotocul moale de hârtie igienică din vasul de toaletă. Wren a luat markerul de pe măsuța alăturată și a scris pe rola de hârtie, succint, ceea ce trebuia să știe Izzy. Ea și doctorul erau singurii care nu fuseseră încă la baie, iar doctorul probabil nici nu se putea ridica în picioare. *Îl putem dovedi. Să-i punem piedică. Apoi să ne repezim la armă. Toată lumea e de acord.*

A rulat hârtia ascunzând scrisul, a tras apa, s-a spălat pe mâini și a pășit afară.

George aștepta, lovindu-se ușor cu arma peste picior. Se simțea pierdută fără telefon. *Deconectată.*

Își amintea că îl întrebase odată pe tatăl ei ce s-ar întâmpla dacă, în timpul activității în afara navei spațiale, unui astronaut i s-ar deconecta cablul care îl leagă de navă. El i-a explicat că astronauții poartă în spate niște ghiozdane din care la nevoie poate ieși un jet care îi propulsează înapoi către vehicul. Se numesc ajutoare simplificate pentru ieșiri extravehiculare.

A făcut un pas către canapea, simțind cum o urmăresc ochii bărbatului.

– Nu ai uitat ceva? a zis el.

Wren şi-a ţinut respiraţia şi a scuturat din cap. Oare o văzuse cu telefonul?

George a apucat-o de încheietură şi a tras-o către ceilalţi.

– Leag-o, i-a ordonat el lui Izzy.

– Îmi pare rău, a spus Izzy.

Rola de leucoplast i-a înconjurat mâinile de două ori, de trei ori. Apoi Izzy a încercat să o rupă. Nereuşind, s-a aplecat înainte, iar părul i-a căzut peste faţă şi peste încheieturile lui Wren când a rupt banda de leucoplast cu dinţii.

Izzy a ridicat capul, surprinzând pentru o clipă privirea lui Wren. Apoi s-a întors către George.

– Cred că e rândul meu?

Wren s-a împleticit către canapea, aşezându-se cu grijă lângă Olive. Încet, şi-a pus mâinile legate în poală şi a rămas cu privirile aţintite asupra lor. Între mâinile împreunate era un bisturiu pe care Izzy reuşise să i-l strecoare, cu o lamă mică, mortală.

„Trecut în rezervă disciplinar." Cuvintele acelea se învolburau în mintea lui George. Dacă le auzise şi Lil? Ştia că fusese în armată – şi mai ştia că nu îi plăcuse niciodată să vorbească despre timpul petrecut acolo. Dar, fir-ar al dracului, nici unui om care mersese la război nu-i plăcea.

Fusese în Bosnia, într-o văgăună împuţită unde ar fi trebuit să menţină pacea, dar chiar şi el ştia, deşi se afla abia la început, că misiunea era sortită eşecului. Era sfârşitul unei zile lungi, la sfârşitul unei săptămâni lungi, iar el bea într-un bar. Ieşise afară să se pişe când auzise un ţipăt de femeie.

Ar fi trebuit să îl ignore. Dar s-a gândit la nevasta lui de acasă, aşa că a dat colţul şi a găsit doi bărbaţi care ţintuiau la pământ o femeie musulmancă. Nu, nu o femeie, o fetiţă. Nu putea avea mai mult de doisprezece ani. A presupus, din cauza conflictului religios, că sunt sârbi, dar acolo toţi semănau unii cu alţii. Unul îi ţinea mâna la gură şi îi ţintuia umerii, iar celălalt se împingea viguros între coapsele ei.

George l-a tras de pe ea, lăţindu-l în praful străzii. Prietenul lui s-a repezit la George, care i-a tras un pumn cu toată puterea.

Omul s-a clătinat și a căzut, crăpându-și capul de bordură. George era vag conștient că fata o ștersese. Violatorul s-a ridicat în picioare și s-a îndreptat către George, care a scos arma. Între timp, agitația creată atrăsese o mulțime de curioși. Ceea ce au văzut oamenii a fost un soldat american amenințând cu arma un civil croat, în timp ce un al doilea civil sângera la picioarele lui.

A fost trimis în fața curții marțiale. A explicat că oprise un viol, dar familia fetei a susținut că aceasta nu fusese agresată sexual. Și de ce să fi recunoscut ce se întâmplase, când în cultura lor, acest lucru ar fi împiedicat-o să se mai mărite vreodată? În schimb, au existat declarații ale martorilor care îl văzuseră pe George îndreptând arma cu ferocitate către un om căzut la pământ, cu mâinile ridicate.

George a fost condamnat pentru ucidere din culpă și trecut în rezervă disciplinar, fir-ar să fie, ca răsplată pentru fapta lui bună.

Când s-a întors acasă, a găsit o soție care nu îi înțelegea furia și un copil mic care țipa tot timpul, iar el nu putea să doarmă. A fost dat afară de la muncă și poate că bea mai mult decât era cazul. Într-o noapte, când a adormit pe canapea, Greta s-a aplecat să îl trezească, dar el visa, iar în locul ei a văzut-o pe musulmancă și a apucat-o de gât cu toată forța frustrării sale. *De ce nu le-ai spus adevărul? Eu* te-am salvat. *Tu de ce nu m-ai salvat?*

Abia când Greta a început să se lase moale sub el, și-a dat seama unde se afla, cine era. Când i-a dat drumul, femeia a fugit și s-a încuiat în dormitor. A implorat-o să îl ierte. A promis că va merge la terapie. Ea nu i-a răspuns și s-a ținut departe de el, purtând la gât un colier de vânătăi. Când a strigat-o pe nume a doua zi, femeia a sărit de pe scaun de frică. Făcea tot ce putea să îl evite. George a început să doarmă în camera copilului, pentru că Greta nu ar fi plecat fără Lil.

Până într-o noapte, când a făcut-o.

A ridicat privirea către televizor. Ecranul era întunecat acum, oprit la comanda lui – dar îi sunau încă în cap cuvintele reporterului. *Trecerea în rezervă pe motive disciplinare este pronunțată în cazurile de comportament reprobabil*, spusese reporterul. *Dezertare, agresiune sexuală, crimă... violență excesivă.*

Violență excesivă.

George simțea cum i se prelingea sudoarea pe spate. A tras de guler. Violență excesivă, lua-i-ar dracu'. Nu era nimic excesiv în toată povestea asta. Habar nu aveau ce se întâmplase în Bosnia. Nu înțelegeau că nu chipul Gretei era cel pe care îl văzuse în noaptea cu pricina, când încercase să o sugrume. Nu știau ce se întâmplase cu Lil și ce îl mânase în acel loc.

Nu auzea decât vocea reporterului, răsunându-i în urechi.

– Violență excesivă, a murmurat George. *Asta* e violență excesivă, a zis el, izbind cu bocancul în piciorul rănit al doctorului.

Când lui George i-a revenit auzul, a revenit odată cu țipetele omului.

Atacatorul își pierduse complet controlul. Bodogănea pentru sine, călcase pe piciorul doctorului Ward. Izzy stătea aplecată peste sărmanul om, alinându-l, încercând să facă ceva – orice – pentru a stăvili durerea. Doctorul Ward tremura, transpirat, în stare de șoc. Falsa liniște care se instaurase fusese distrusă și ce urma să se întâmple nimeni nu putea prezice.

Izzy a aruncat o privire către Wren. Fata mijise ochii, de parcă ar fi încercat să se convingă că totul nu era decât un coșmar, și nu realitate. Probabil că ținea încă în mână bisturiul. Izzy înțelesese că trebuia să scape de el când îl văzuse pe atacator cum le percheziționa pe femei înainte și după ce ieșeau de la baie.

A tamponat fruntea doctorului Ward cu o bucată de tifon. Profitând de îngrijirile pe care i le acorda, a spus cu voce tare:

– Șșș, e în regulă. Te ajută să te concentrezi pe altceva acum...

Izzy a ridicat privirea, iar celelalte femei s-au întors auzind-o. Le-a privit pe rând în ochi.

– Gândește-te la o plajă frumoasă, de pildă. Pe Coasta Golfului. Eu nu am fost acolo niciodată; prietenul meu și cu mine ne gândeam să mergem, dar ceva ne tot *împiedică*.

Dacă atacatorul a remarcat că Izzy a accentuat acel ultim cuvânt, nu a arătat-o.

A urmat o clipă de tăcere încărcată de tensiune. Citiseră toate misiva din baie, dar nu aveau un plan de acțiune pus la punct.

Deodată, Joy a dus mâinile la burtă și s-a aplecat în față.

– Au, a gemut ea. Doare. Mă *ucide* durerea – și a început să se legene înainte și înapoi.

– Fă-o să tacă, a ordonat bărbatul, întorcându-se către Izzy. Fă ceva.

Izzy s-a apropiat de Joy.

– Tot te mai doare?

– Da, a zis Joy, strângând mâna lui Izzy de trei ori. Un semn.

– Chiar *acum*.

Apoi a țipat.

– Fă-o să tacă, a spus George. Fă-o să tacă sau o...

A făcut un pas în față, fie pentru a o intimida, fie pentru a o lăsa inconștientă, dar chiar atunci, Janine a întins un picior în față.

Și, uite așa, George Goddard s-a prăbușit la podea.

ACUM ACUM ACUM ACUM ACUM.

Wren l-a văzut împiedicându-se, iar în cădere a scăpat pistolul.

Când era foarte mică, Wren își imagina cum ar fi să zboare. În zilele cu vânt, își desfăcea fermoarul pelerinei de ploaie, întindea brațele și sărea în aer, știind, pur și simplu *știind*, că, preț de o clipă, era purtată de vânt.

Iar acum a zburat.

A sărit de pe canapea și s-a aruncat spre armă în același timp cu George. Pentru că mâinile îi erau încă legate, a căzut ca o piatră și a început apoi să se zvârcolească pe coate. Totul a durat o zecime de secundă, dar a părut o eternitate. A simțit cum atinge țeava armei cu buricele degetelor, iar apoi cum arma este îndepărtată de ea.

Wren și-a ridicat mâinile legate și la izbit cât a putut de tare în palma lui întinsă.

Bărbatul a urlat când bisturiul i s-a înfipt adânc în carne, alunecând dintre palmele lui Wren.

– *Cățea*, a țipat el.

Și-a smuls lama din palmă și apoi a apucat pistolul.

Wren nu se putea ridica. Mâinile îi erau încă legate – unghiul bisturiului pe care îl ținuse între palme nu îi permisese să taie banda adezivă, deși încercase din răsputeri. S-a tras în spate, alunecând în sângele proaspăt scurs din rana doctorului Ward. În acel moment nu vedea decât ochii roșii, roșii, ai atacatorului, chipu-i schimonosit

și degetul lui pe trăgaci. S-a întrebat dacă o va durea atunci când va redeveni praf de stele.

Olive putea să îți spună că ceea ce știm nu este ceea ce credem că știm.

Într-un an, condusese un studiu psihologic în cadrul căruia le spusese subiecților ei, studenți, că cercetătorii descoperiseră o substanță chimică cu proprietăți anti-îmbătrânire. Când li s-a spus că oamenii de știință încă nu știau cum funcționa aceasta, studenții au spus că nu înțelegeau cum se produc efectele anti-îmbătrânire. Dar când li s-a spus că oamenii de știință descoperiseră metodologia, studenții au declarat că înțelegeau procesul – chiar și fără a li se oferi detalii.

Ca și cum cunoașterea ar fi fost contagioasă. Oamenii pretind tot timpul că „știu" chiar și atunci când nu dețin faptele și instrumentele care să le susțină afirmațiile.

Poate din acest motiv se gândise că, atunci când va sosi momentul, va retrăi reperele importante ale vieții ei, amintirea iubirilor și bucuriilor și a dreptății. Se gândise că va revedea prima ei sărutare cu o fată plăsmuită din lumina lunii, pe malul unui lac, într-o tabără; sau ultimul ei sărut cu Peg, când fiecare a pus un semn în cartea pe care o citea și s-a aplecat către cealaltă, ca niște paranteze, înainte de a stinge lumina.

Olive gândise, și în asta consta greșeala ei.

În momentul acela de la final, nu te gândești. Simți.

Ce a simțit ea?

Că niciodată nu încetezi să te subestimezi.

Că dragostea este trecătoare.

Că viața este un miracol.

Că *acela* era motivul pentru care venise la clinică, în ziua respectivă.

Și, acționând din pur instinct, Olive Lemay s-a aruncat în fața glonțului.

Ora două după-amiaza

Lumina soarelui era copleşitoare.

Izzy îi urmărea licăririle pe barele argintii ale scaunului cu rotile. A fost orbită o clipă, apoi s-a străduit să pună un picior înaintea celuilalt şi să împingă roţile peste pragul clinicii.

Dar nu era numai lumina soarelui – mai erau şi camerele de filmare şi întrebările strigate către cei care ieşeau din pântecul bestiei. Izzy a înghețat, nesigură încotro să o apuce şi ce să facă.

Trebuia să o conducă pe Bex afară, iar apoi să se întoarcă pe aceleaşi uşi. Dar ar fi fost atât de uşor să se salveze.

Nu trebuia decât să se aplece uşor în faţă, să-şi ia avânt şi să fugă. Putea să o ducă pe Bex la ambulanţă şi să sară înăuntru, şi în cazul acesta, ce ar fi putut face atacatorul?

Vederea i s-a limpezit când spre ea a început să înainteze un bărbat. O siluetă înaltă şi lată în umeri, iar pentru o clipă prin mintea ei a trecut un nume: *Parker.* Dar nu Izzy era acum cea salvată, şi oricum, în basmul ei se temea tot timpul că prinţul ar fi putut băga de seamă că nu era decât o ţărăncuţă sărmană care se dădea drept prinţesă.

Negociatorul a întins o mână şi i-a făcut semn să înainteze.

Se simţea suspendată între ceea ce ar putea fi şi ceea ce era. Ca întotdeauna.

Îşi imagina că aşa stăteau lucrurile pentru toţi cei care creşteau în sărăcie. Izzy îşi amintea limpede zile de naştere sărbătorite două săptămâni mai târziu, pentru că abia atunci îşi permiseseră să cumpere o cutie de prăjituri asortate. Îşi amintea cum îndoiau laptele cu apă, ca să îl lungească. Cum se bucurau când veneau bonurile

pentru mâncare şi puteau merge la magazinul alimentar; şi cum se ruşinau când trebuiau să le folosească pentru a plăti.

Când Izzy era în clasa întâi, familia ei nu avea bani pentru rechizite, aşa că ea se prefăcea că le-a uitat acasă. Apoi, într-o zi, când a deschis capacul pupitrului, a găsit înăuntru o cutie nou-nouţă de creioane colorate Crayola. Erau încă ascuţite la vârf şi miroseau a ceară, iar pe spatele cutiei era o *ascuţitoare*. Izzy habar nu avea dacă învăţătoarea era cea care i le făcuse cadou şi nu a aflat-o niciodată. Dar atunci şi-a dat seama că familia ei era diferită de alte familii. Ceilalţi copii nu se duceau la supermarket la ora prânzului, în căutare de mostre gratuite. Sendvişurile cu ketchup, din pachetelele furate de la McDonald's, nu erau ceva normal. Mama ei răscolea prin ghiozdanele fraţilor ei şi arunca broşurile de prezentare ale cluburilor de carte, informările pentru excursiile cu şcoala, pentru orele de dans, pentru orice ar fi reprezentat o cheltuială în plus. Când luau cina, Izzy se prefăcea că s-a săturat, pentru că ştia că mama ei nu va avea nimic de mâncare dacă ea nu lăsa ceva în farfurie.

A muncit în timpul liceului, hotărâtă să aibă un alt fel de viaţă. Nu îşi permitea să plătească cursurile de pregătire pentru examenele SAT[1], aşa că a cerut programa de la un alt elev, a făcut rost de cărţi prin împrumut interbibliotecar şi a învăţat singură. A depus dosare pentru mai mult de o sută de programe de burse pe care le-a găsit pe internet, folosindu-se de accesul liber oferit de bibliotecă. Nu le-a obţinut pe toate. Dar a obţinut destule pentru a-şi asigura o educaţie gratuită.

S-a înscris la şcoala de asistente cu ajutorul împrumuturilor pentru studenţi, făcând economii şi punând ban pe ban.

Apoi l-a întâlnit pe Parker – care a dus-o în prima ei vacanţă.

Căruia nu îi venea să creadă că nu fusese niciodată la doctor în copilărie – numai la asistenta de la şcoală, unde nu avea nevoie de asigurare.

Care o surprinsese punând apă în şampon, ca să îi ajungă mai mult timp.

---

[1] Testare standardizată susţinută în Statele Unite la sfârşitul liceului şi având o pondere semnificativă în admiterea la facultate

Care o ceruse în căsătorie, în ciuda acestor lucruri.

Dacă i-ar fi spus lui Parker despre sarcină, ar fi fost încântat. S-ar fi folosit de ea ca să o convingă să spună *da*, în loc de: *Am nevoie de mai mult timp*.

Dar apoi nu ar mai reuși niciodată să fie pe picioarele ei. Și nici nu și-ar mai achita singură împrumuturile făcute pentru studii. Nici nu și-ar mai cumpăra o casă, obținând singură creditul necesar. Și nu putea să îl facă să înțeleagă de ce erau aceste lucruri atât de importante.

Bărbatul acela îi făcea acum semn fluturând din brațe, ca să încerce să o facă să se urnească din loc. Dacă ar fugi acum, s-ar putea salva.

Izzy a simțit cum Bex se întinde după mâna ei. Își dădea seama cât efort și câtă durere implica gestul ei, așa că și-a împletit degetele cu ale lui Bex și i le-a strâns. S-a aplecat spre ea.

– Vei fi în siguranță, i-a spus.

A tras adânc aer în piept, apoi a mai făcut un pas mare în față.

Odată, când frații ei se certau care dintre ei să primească o porție mai mare de spaghete la cină, mama le spusese: *Nu te uita la farfuria altuia pentru a vedea dacă are mai mult decât tine. Uită-te să vezi dacă are destul.*

Izzy s-a gândit la doctorul Ward, aflat încă înăuntru și sângerând pe podea. A dat drumul la mânerele scaunului cu rotile, s-a întors și a fugit înapoi, prin gura larg deschisă a clinicii.

Bex a văzut momentul exact în care Hugh și-a dat seama că ea era femeia din scaunul cu rotile. A făcut un pas în față și atunci, ca și cum acesta ar fi fost semnalul de pornire, Izzy s-a întors și a luat-o la goană.

Bex nu putea vorbi. Ochii i s-au umplut de lacrimi când Hugh a pornit-o în fugă către ea, dar înainte ca el să ajungă, paramedicii erau deja acolo, o ridicau din scaunul cu rotile, o urcau pe o targă și o îmbarcau în ambulanță. S-a răsucit, încercând să îl vadă pe Hugh, încercând să întindă mâna către el. Dar era înconjurată de oameni care o cercetau pe toate părțile și o palpau și strigau unii la alții.

Dacă pleca spre spital înainte de a putea vorbi cu Hugh?

– Cum vă numiți, doamnă? a întrebat-o un paramedic.

– Bex.

– Bex, vom avea grijă de tine.

L-a apucat de braț.

– Trebuie să... îi spun...

– Vă vom contacta familia de îndată ce vă internează...

Bex a clătinat din cap. Ușile duble au început să se închidă, iar apoi a auzit deodată vocea lui Hugh.

– Trebuie să vorbesc cu ea.

– Iar eu trebuie să o duc în sala de operații.

Ea, care îi știa chipul probabil mai bine decât oricine, și-a dat seama că în el se dădea o luptă – între dorința de a vorbi cu ea și hotărârea de a se asigura că primea îngrijirile necesare.

– Hugh, a reușit ea să zică. Trebuie...

El s-a întors, aruncându-i o privire de avertizare.

– Trebuie să îmi spuneți ceva, doamnă? i s-a adresat Hugh, privind scurt către paramedic. Am nevoie de un moment singur cu ea, a zis el, concediindu-l pe ambulanțier, iar apoi au rămas singuri.

Ea a înghițit în sec, emoția stăvilind toate cuvintele pe care crezuse că nu va mai avea nici o șansă de a i le spune lui Hugh.

– Bex, a murmurat el în timp ce se apropia de ea, încercând să găsească o cale de a o îmbrățișa, dar mulțumindu-se să îi curpindă mâinile într-ale sale. Te simți bine?

– Am avut... zile mai bune, a zis ea. Wren...

– E înăuntru, a terminat Hugh propoziția în locul ei. Știu. Este...

– În viață. Se ascunde.

Lui Hugh i-a scăpat un mic suspin și a lăsat capul în jos până când părul lui a atins-o pe obraz. Bex s-a uitat la el și a văzut umbra băiețelului care fusese odată: încovoiat de durere când îi murise câinele, enervat de niște probleme de aritmetică, furios când nu intrase în echipa de fotbal a universității. Voia să se întindă spre el și să îl tragă în brațele ei, cum făcea odinioară; să îi spună că mâine va fi mai bine, dar nu putea. De data aceasta, ea era cauza durerii lui.

– Nimeni nu știe, a zis el, cu voce șoptită. Nimeni *nu trebuie* să știe. Înțelegi? Dacă se află că fiica mea este înăuntru, mi se ia cazul. Nu voi mai avea nici un fel de control asupra evenimentelor. Punct.

S-a uitat lung la ea, cu ochii întunecați de durere.

– De ce, Bex? De ce ai adus-o aici?

Ea s-a gândit la Wren – la felul cum zâmbea, ridicând din sprânceana dreaptă, ca și cum ar fi avut un secret; la felul cum își picta unghiile în culori diferite, pentru că nu putea alege una singură; la ziua în care reprogramase toate posturile de radio din mașina lui Bex, după ce decretase că era timpul ca mătușa ei să depășească perioada optzecistă.

– Ea m-a rugat.

Mâinile lui Hugh i s-au afundat în piele. Știa că se luptă să își păstreze controlul.

– Wren avea nevoie de... trebuia să facă..., s-a bâlbâit el, neputând să dea glas până la capăt gândului său.

– Nu! a zis Bex. Contraceptive. Nu voia să... știi tu.

El a închis ochii.

Unele trădări sunt mai blânde decât altele? Bex i-a cercetat chipul, în căutarea unui licăr de iertare.

Înainte de a-l găsi, însă, a reapărut ambulanțierul.

– Domnule locotenent? a spus el. Ați terminat?

Terminaseră, oare?

În gând, Bex l-a implorat să vorbească. Să o absolve de vină.

În schimb, el i-a dat drumul la mâini, a sărit din ambulanță și a închis ușile.

Lui Izzy i s-a părut că i-a luat o veșnicie să urce în fugă ultimele cinci trepte de la intrarea în clinică. S-a silit să privească fâșia neagră care separa libertatea de captivitate, până când o mână s-a întins către ea și a apucat-o de cozi, trăgând-o înapoi înăuntru.

George i-a dat drumul numai atât cât să închidă și să încuie ușa, îngrămădind apoi obiectele de mobilier în dreptul ei.

– Fată deșteaptă, a zis George. Dacă nu te întorceai, cine știe cât de rău mă înfuriam.

A luat-o cu amețeală. Simțea în nări mirosul pavajului care se cocea în soarele după-amiezii. Vedea ochii tuturor camerelor de filmat ațintite asupra ei atunci când ieșise pe ușa clinicii. Auzea icnetele lui Bex de fiecare dată când treceau peste o crăpătură din asfalt.

Care-i idiotul acela care gustă libertatea, apoi o scuipă?

A auzit un geamăt în spatele ei și, când s-a întors, a dat cu ochii de rana sângerândă a doctorului Ward. Izzy s-a uitat în ochii lui George.

– Pot să...?

Atacatorul a încuviințat, și ea s-a lăsat în genunchi în dreptul doctorului Ward, desfăcând bandajul îmbibat de sânge pentru a-l înlocui cu altul curat. De îndată ce presiunea s-a atenuat, sângele a început să țâșnească din rană. Izzy a calculat cât mai avea până ce va fi nevoită să îl implore pe atacator să îi îngăduie doctorului Ward îngrijiri medicale propriu-zise. Avea senzația că nu era la fel ca în cazul lui Bex; că, pentru George, moartea doctorului nu va fi un regretabil accident colateral, ci o răzbunare.

Cu o eficiență ageră, a început să strângă bandajul improvizat, folosind din nou markerul ca pe o cheie. A fixat totul cu bandă chirurgicală. Doctorul Ward a gemut când i-a mișcat piciorul, iar Izzy a încercat să îi abată atenția cu glume.

– Știi, când eram mică și fratele meu și-a rupt mâna, i-am pus o atelă și i-am zis să o folosească pe cealaltă.

– Acolo unde am crescut eu eram atât de săraci, că nici lemn pentru o atelă nu aveam, a replicat doctorul Ward.

Izzy a zâmbit ușor.

– Mie mi se pare că am avut gripă cam un an de zile, pentru că nu ne permiteam vizita la un pediatru.

– Noi nu mergeam la dentist decât atunci când caria era atât de avansată, încât vomitai din cauza ei.

– Și aparatul dentar, a zis Izzy. Parcă ar fi fost bijuterii pentru dinți.

Doctorul Ward i-a zâmbit strâmb.

– Fată dragă, știu ce faci, dar nu îmi poți aplica propriul meu tratament.

– Habar n-am ce spui, doctore.

– Încerci să îmi distragi atenția de la ce se petrece cu piciorul meu.

– Dumneata știi mai bine ce se petrece.

– Mda, a oftat el. Dacă mai stau mult așa, îl pierd.

Izzy încerca să nu se gândească la această eventualitate. Dar mai important era să îl facă pe doctorul Ward să nu se gândească la acea eventualitate.

– Vorbești ca și cum dumneata ai fi singurul meu pacient, a zis ea, arătând cu bărbia către Janine, încă în stare de inconștiență după lovitura pe care George i-o aplicase cu patul pistolului. Vreo schimbare?

– Nu, a spus doctorul Ward, dezmeticindu-se. Am urmărit-o.

Izzy a lăsat să-i scape un sunet abia perceptibil din adâncul gâtlejului.

– Sinceră să fiu, a zis ea, nu mă deranjează dacă rămâne așa.

Doctorul Ward s-a încruntat.

– Ți-am spus că o singură dată am refuzat să fac un avort?

– Era pentru o protestatară anti-avort? a întrebat Izzy.

Doctorul a ezitat, apoi a clătinat din cap.

– Era o rasistă. A intrat, m-a văzut și a spus că preferă un doctor alb. Din păcate, eram singurul care făcea întreruperi de sarcină în ziua aceea, iar ea nu mai putea aștepta.

Izzy s-a lăsat pe călcâie.

– Ce s-a întâmplat?

– Habar n-am. După ce a decis că mai puțin contează culoarea pielii mele decât avortul ei, am refuzat-o. Eram conștient că mă aflam în incapacitatea de a-mi exercita meseria. Eram îmbătat de propria-mi mânie, ca și cum aș fi dat pe gât o sticlă de gin. Nu puteam să mă ating de ea, așa cum nu m-aș fi putut atinge de nici o pacientă dacă m-aș fi aflat sub influența alcoolului. Dacă ar fi simțit un disconfort în timpul operației? Ar fi crezut că o rănesc intenționat, ca să mă răzbun pentru ceea ce spusese. Și dacă apăreau complicații care i-ar fi întărit convingerea că sunt mai slab calificat din cauza culorii pielii? a zis doctorul, clătinând din cap. Așa cum spus doctorul King: *Este adevărat că legea nu îl poate obliga pe un om să mă iubească, dar îl poate împiedica să mă linșeze, ceea ce, cred eu, este foarte important.*

– Aș fi zis că atunci când vine vorba despre avort, rasa este ultimul lucru la care te-ai gândi.

Doctorul Ward a ridicat privirea, surprins.

– Zău aşa, domnişoară Izzy. Când vine vorba despre avort, rasa este primul şi cel mai important lucru la care se gândeşte oricine.

Apoi a schiţat un gest către Janine.

– Ea este anomalia, ştii. Protestatarul anti-avort standard este – şi aici doctorul şi-a coborât vocea – bărbatul alb.

Izzy s-a uitat la George Goddard. Îşi lustruia ţeava armei cu tivul cămăşii. Îl auziseră vorbind despre fiica lui, ştiau că are o legătură personală cu clinica. Dar nu la fel se întâmpla cu toţi ceilalţi protestatari care se potriveau acestui profil.

– De ce?

– Pentru că încearcă să facă America albă, cum era odată.

– Dar sunt mai multe femei de culoare care fac avorturi decât cele albe...

– Nu contează. Nu le pasă de fertilitatea negreselor. Se folosesc de ele, aşa cum au fost folosite negresele secole de-a lungul, pentru a promova interesele albilor. Ai văzut panourile acelea despre genocidul negrilor?

Le văzuse. Apăruseră ca ciupercile după ploaie pe autostrăzile din Sudul extrem. Era o imagine reprezentând un bebeluş de culoare, şi un slogan: CEL MAI PERICULOS LOC PENTRU UN AFRO-AMERICAN ESTE ÎN PÂNTEC. O fotografie a preşedintelui Obama, însoţită de cuvintele: LA FIECARE 21 DE MINUTE, URMĂTORUL NOSTRU LIDER AR PUTEA FI AVORTAT.

– Albii sunt cei care le pun. Rasa nu e o chestiune simplă în ţara asta, a spus doctorul Ward. Dacă protestatarii anti-avort îşi zugrăvesc opoziţia faţă de libertatea de a alege ca o atitudine antirasistă, pare că vor să le ajute pe negrese. Dar o lege care le împiedică pe negrese să facă avort le împiedică şi pe femeile albe. Singura persoană care poate da naştere unui copil alb este o femeie albă. Acele femei au un serviciu în afara casei şi resping valorile familiei tradiţionale, şi uite aşa, până în 2050, albii vor fi în minoritate. Când priveşti astfel problema, înţelegi mai clar cui îi servesc cu adevărat acele panouri.

Văzând expresia de pe chipul lui Izzy, doctorul a schiţat un zâmbet vag.

– Crezi că am pierdut prea mult sânge.

– Nu. Nu. Doar că nu m-am gândit niciodată la lucrurile astea.

Doctorul Ward s-a lăsat pe spătarul canapelei.

– Eu *numai* la asta mă gândesc, a zis și a aruncat o privire către garoul făcut de ea. Ești o asistentă al naibii de bună.

– Nu mai flirta.

– Ești prea slabă și palidă, după gustul meu, a glumit el.

– Păcat. Tu ești un unicorn – un tip deștept care nu se simte amenințat de femei. Cred că ești cel mai mare feminist pe care l-am întâlnit.

– Să știi că sunt. Iubesc femeile. Pe toate.

Izzy a aruncat o privire către Janine, întinsă încă pe podea.

– Pe toate?

– Pe toate, a repetat doctorul Ward. Și tu ar trebui să faci la fel, a spus și s-a întors apoi către Izzy. Fie că îți place, fie că nu, suntem împreună în lupta asta.

Wren nu venise la clinică pentru un avort. Sentimentul de ușurare pe care îl trăise Hugh la aflarea veștii era eclipsat de realitatea faptului că fiica lui era totuși ținută ostatică, numai pentru că voise să primească anticoncepționale.

Nu dorise ca el să știe.

Hugh ar fi adus-o aici, dacă l-ar fi rugat.

De ce nu îl rugase? De ce apelase la Bex? De ce nu avusese sora lui încredere în el?

Știa că Bex căutase iertarea lui, că așteptase să îi spună: *Nu a fost vina ta*. Dar el nu fusese în stare să o facă. Pentru că dacă nu era vina lui Bex că Wren se afla înăuntru, atunci Hugh trebuia să admită că ar putea fi vina lui.

Nu și-ar fi pierdut cumpătul dacă Wren ar fi venit la el. Nu îi stătea în fire. De fapt, se pricepea atât de bine să își acopere emoțiile cu un strat gros de calm, încât numai cineva care îl cunoștea de o viață știa că, dincolo de suprafață, existau și fisuri. Când îl părăsise, Annabelle îl lovise peste față ca să îi provoace o reacție de orice fel. Hugh îi povestise mai târziu lui Bex. *Spunea că nimeni nu o putea învinui că m-a părăsit pentru cineva cu emoții omenești*. Își

sprijinise coatele pe genunchi şi îşi afunda podul palmelor în orbite. *Adevărul este că dacă vezi lucrurile cu care mă confrunt eu la muncă în fiecare zi, faci tot ce poţi ca să nu mai simţi.*

Bex. Cum dracu' putuse Bex să o aducă pe fiica lui într-un asemenea loc?

Ştia răspunsul. Sora sa nu se gândise decât la o clinică particulară, o programare de o jumătate de oră şi o reţetă pentru anticoncepţionale. În acest scenariu, singura persoană rănită ar fi fost Hugh, pentru că fusese lăsat pe dinafară. Bex nu se gândise la protestatari sau la persoane înarmate. În mintea ei nu-şi găsiseră locul statisticile privind violenţele petrecute la clinicile pentru femei. Numai cineva care avea meseria lui Hugh de ani întregi s-ar fi gândi la ce era mai rău.

Şi adevărul este că ce era mai rău nu se întâmplase... încă. Bex era în siguranţă acum. La fel *va fi* şi Wren, indiferent ce l-ar costa.

Dincolo de cortul de comandă, reporterii se aliniaseră pe un rând, în faţa fiecăruia fiind postat câte un cameraman, de parcă ar fi fost pregătiţi pentru un dans la curte. Hugh l-a auzit pe cel mai apropiat dintre reporteri revărsând un şuvoi de rahaturi complet lipsite de sens pentru a umple timpul transmisiunii în direct.

– Întrebarea, desigur, spunea reporterul, este de unde a făcut rost de armă? Cine i-a vândut arma? Să nu uităm că, deşi trecerea disciplinară în rezervă a fost decisă de un tribunal militar, este totuşi rezultatul unui delict penal, iar deţinerea unei arme de către Goddard constituie o încălcare a legii...

Hugh a închis ochii. A alungat din minte vocile reporterilor şi imaginea lui Bex şi Wren ascunzându-se de un nebun înarmat. *Concentrează-te*, şi-a zis. *Concentrează-te.*

A format numărul, iar George a răspuns la al treilea apel.

– A fost minunat, a spus Hugh. Ai eliberat pe cineva care avea nevoie urgentă de îngrijiri. Ştiam că putem colabora.

Hugh şi-a şters fruntea. Era mai cald decât în iad.

– Eu nu colaborez cu tine, a zis George. Nu eşti decât un nenorocit de poliţai.

Hugh a închis ochii. Avea să fie mult mai greu odată cu sosirea la faţa locului a echipei SWAT, ceea ce se putea întâmpla din clipă

în clipă. Asta însemna că nu mai avea mult timp să îi facă curte atacatorului.

– Eu sunt negociator, l-a corectat Hugh. Tu ești singurul motiv pentru care mă aflu aici.

S-a străduit să uite de cei care îl înconjurau – personalul serviciilor de urgență și presa. Ca să își facă datoria, trebuia să creeze un spațiu în care nu se aflau decât el, George și nimeni altcineva. Era un joc al seducției, iar Hugh era gata să spună orice pentru a-și atinge scopul.

– Uite ce-i, a zis Hugh, mulți dintre cei de aici au tot felul de presupuneri. Eu, nu. Eu știu că ești inteligent. Faptul că i-ai permis acelei femei să primească îngrijiri medicale o dovedește.

Acelei femei.

De parcă nu Bex îl crescuse după ce murise tatăl lui, iar mama începuse să bea.

A ezitat, așteptând să vadă dacă George va înghiți momeala.

– Mai sunt și alții înăuntru care au nevoie de ajutor?

– Nu mai las pe nimeni să iasă.

– Ar putea să fie în avantajul ambelor părți, George. Dacă mai sunt și alți răniți înăuntru și îi trimiți afară, atunci nu mai trebuie să îți faci griji din cauza lor... plus că te face să pari un om milos în ochii celor de aici.

O tânără polițistă l-a bătut pe umăr pe Hugh. Ținea în mână un telefon mobil.

– Pastorul lui, a spus ea în șoaptă.

Hugh a încuviințat din cap și a ridicat un deget, indicându-i să aștepte un moment.

– George, mai e cineva rănit?

– De ce ți-aș spune ție?

– Pentru că tu ai deschis ușa, iar eu mi-am ținut promisiunea. Am așteptat. Nu am năvălit în clinică. Poți să ai încredere în mine.

– Încredere? Încredere că mă vei trage în piept la final?

Polițista a mâzgălit ceva pe o bucată de hârtie, fluturând-o apoi pe sub nasul lui Hugh. *RENĂSCUT.*

– Nu. Încredere că voi face altora numai lucrurile cu care vreau să fiu răsplătit, cum se spune și în Sfânta Scriptură, a zis Hugh.

– Eşti credincios?

– Da, a spus Hugh, deşi nu era defel. Şi tu?

Auzea la celălalt capăt respiraţia lui George.

– Nu mai sunt.

Hugh a privit către bucata de hârtie pe care i-o înmânase poliţista.

– Dumnezeu te va ierta pentru ceea ce ai făcut, George.

– Ce te face să crezi că eu îl voi ierta pe *El*? a zis George, după care legătura s-a întrerupt.

Hugh a apucat telefonul din mâna femeii.

– Hugh McElroy, a zis el. Cu cine vorbesc?

– Pastorul Mike Kearns, a răspuns o voce de bărbat. Conduc Biserica Vieţii Eterne din oraşul Denmark.

– Mulţumesc că m-aţi sunat, părinte. Înţeleg că îl cunoaşteţi pe George Goddard?

– George a fost omul nostru bun la toate. Peisagistică, tâmplărie, orice aveam nevoie. Nu cred să existe un lucru pe care omul ăsta să nu îl poată repara.

– De când nu mai lucrează la dumneavoastră?

– Să tot fie vreo şase luni.

În vocea pastorului se strecurase o undă de ruşine.

– Am fost loviţi de o furtună, iar bugetul s-a redus. Acum avem voluntari care fac ceea ce făcea înainte George.

– V-aţi uitat la ştiri azi, părinte?

– Nu, am oficiat o înmormântare...

– George Goddard a luat cu asalt Centrul din Jackson – clinica de avorturi – iar acum ţine câţiva ostatici.

– Ce? Nu. Nu, nu poate fi vorba de el.

Hugh nu avea timp pentru criza existenţială a acestui om.

– A manifestat vreodată tendinţe violente pe când lucra pentru dumneavoastră?

– George? Niciodată.

– Era activist anti-avort?

– Ei bine, a spus pastorul, congregaţia noastră crede în protejarea drepturilor celor nenăscuţi încă...

– Atât de tare încât ar fi în stare să ucidă pentru a transmite mesajul?

Pastorul a inspirat adânc.

– Nu îmi place să fiu judecat pentru credința mea, domnule ofițer.

– Locotenent. Locotenent McElroy. Nici mie nu îmi plac oamenii care intră într-o clinică și încep să omoare oameni nevinovați.

– *Să omoare?* Doamne, Dumnezeul meu!

– Al tău să fie, a spus Hugh pentru sine. Părinte, intenția mea nu e să vă acuz. Dar în clinica aceea sunt oameni care ar putea să moară. V-aș fi recunoscător pentru orice mi-ați spune despre George Goddard care să mă ajute să îl înțeleg pe el și motivele lui.

– L-am cunoscut în urmă cu mai bine de cinsprezece ani, a zis pastorul Mike. A apărut într-o noapte la biserică, cu copilul în brațe. Fata era bolnavă, cu febră. Nevastă nu mai avea.

– Murise?

– Nu. L-a părăsit, dar niciodată nu ne-a zis de ce.

Rotițele din mintea lui Hugh au început să se învârtă, încercând diverse posibilități. Fugise pentru că bărbatul era violent? George răpise copilul și o părăsise? Oare mai trăia pe undeva?

– Știi cum o cheamă? a întrebat Hugh, scoțând cu dinții capacul unui pix.

– Nu, a zis pastorul. Refuză să vorbească despre ea. Întotdeauna au fost doar ei doi – George și Lil.

– Lil?

– Fiica lui. O fată bună. Cânta în corul bisericii.

Tot ce știuse Hugh până atunci despre fiica lui George era că venise la clinică pentru un avort. Acum însă îi știa și numele. A acoperit cu mâna pe difuzorul telefonului.

– Lil Goddard, a comandat el tinerei polițiste. Găsește-o.

Hugh cunoștea toate metodele de a găsi pe cineva care nu voia să fie găsit. Te uiți la extrasele bancare, la chitanțele cardurilor de credit și la înregistrările apelurilor telefonice. Iei urma banilor și a numelor de împrumut. Principalul avantaj al detectivului este că el urmărește adevărul, pe când cel care se ascunde trăiește într-o minciună. Adevărul tinde să licărească precum un bănuț în praf. Minciunile, pe de altă parte, sunt o serie de îmbârligături – și în cele din urmă te vei împiedica în ele.

Radioul din maşină îi dăduse de gândit. Luase dubiţa Annabellei pentru a-i reînnoi inspecţia tehnică şi pe drum căutase postul naţional de radio, printre cele cinci posturi memorate. Era un post cu muzică veche, altul cu muzică acustică, de natură să-l facă mereu să simtă că este pe cale să adoarmă la volan, un post cu muzică clasică şi unul pentru Wren, care difuza non-stop melodii din filmele Disney. Dar în locul postului naţional, fusese programat unul cu muzică country.

Hugh a mai verifica o dată butoanele. E drept că el nu se afla prea des în maşina aceea, dar Annabelle detesta muzica country.

Îşi amintea cum stătea întinsă cu capul în poala lui, la începutul relaţiei, şi îi spunea că cel mai mult ura în Sud revărsarea continuă de cântece despre bărbaţi care conduc camioane, bărbaţi pe care îi înşală nevestele şi bărbaţi pe care îi înşală nevestele şi care o pornesc la drum cu camionul.

Hugh schimbase postul de radio, memorând în locul lui postul public, făcuse inspecţia tehnică, schimbase uleiul, ba chiar spălase maşina. Nu s-a mai gândit la lucrul acesta timp de o săptămână, până într-o zi, când s-a întors devreme de la serviciu. Ştia că Wren era încă la şcoală, iar când a auzit apa curgând la duş, a zâmbit şi s-a dezbrăcat, vrând să i se alăture lui Annabelle. Abia când a ajuns în dormitor, a auzit-o cântând în gura mare *Before He Cheats*[1].

Era încă în pragul băii când apa s-a oprit şi Annabelle a deschis uşa, înfăşurată într-un prosop.

– Hugh, a ţipat ea, m-ai speriat de moarte. Ce faci aici?

– Trag chiulul, a zis el.

Annabelle a râs.

– În pielea goală?

– Un accident fericit, a replicat el.

A luat-o în braţe şi a început să o sărute. A încercat să nu se mire de subita ei pasiune pentru muzica country şi să nu se întrebe dacă i se păruse doar sau într-adevăr se crispase la atingerea lui.

---

[1] În engleză, „Înainte ca el să înşele". Cântec country interpretat de cântăreaţa americană Carrie Underwood

Când Annabelle a plecat să o ia pe Wren de la școală, Hugh a tras pe el o pereche de pantaloni scurți și s-a așezat la calculator. S-a conectat la contul lor AT&T, planul familial care includea telefonul lui și al Annabellei. Istoricul apelurilor ei era protejat cu parolă, dar el știa parola – Pepper, numele câinelui ei din copilărie. Când pe ecran a rulat lista numerelor apelate, l-a recunoscut pe cel al mamei ei, numărul lui de la serviciu și alte câteva. Ochii i s-au oprit asupra apelurilor repetate către Brookhaven, Missisippi. Apelurile erau de lungă durată – uneori chiar și o oră. Erau și mesaje către acel număr.

Hugh l-a notat pe hârtie, și-a pus un tricou și tenișii și a alergat opt kilometri înapoi, la secția de poliție. Secretara lui, Paula, l-a văzut intrând în birou, lucind de sudoare.

– Nu plecaseși acasă?

– Nu pot sta departe de tine, a glumit el.

În cazul unei infracțiuni, Hugh putea cita compania de telefonie pentru a-i pune la dispoziție numele abonatului. S-a împotrivit tentației de a-și folosi poziția pentru a-și urmări soția, dar a pierdut. A doua zi, avea un nume: Cliff Wargeddon. I-a căutat numele în registrul auto și a găsit numărul de înmatriculare al unei camionete Ford și o adresă.

A sosit la ora nouă seara. Casa era o reședință mică, pe o stradă care se înfunda, cu grădini atent îngrijite, pitici ornamentali și moriști colorate care se învârteau în bătaia vântului. Camioneta albă era parcată pe alee. Un covoraș la intrare anunța că OAMENII DIN ACEASTĂ CASĂ SUNT BINECUVÂNTAȚI. Pe verandă, din două ghivece se revărsau begonii.

Când ușa de la intrare s-a deschis și o femeie septuagenară a ieșit cu un câine mic în lesă, Hugh a început să se întrebe dacă nu făcuse o greșeală. Femeia a plimbat câinele în jurul caselor și apoi s-a întors înăuntru. Hugh era pe punctul de a-și abandona postul de observație când ușa s-a deschis din nou și a ieșit un tânăr care s-a oprit o clipă în prag pentru a striga ceva înăuntru, după care s-a îndreptat către mașină și s-a urcat la volan.

Era mai tânăr decât Hugh. Poate cu zece ani mai tânăr. La naiba, locuia încă cu maică-sa. Hugh l-a urmărit până la o brutărie din Jackson. Bărbatul a intrat prin spate, pe intrarea angajaților. A ieșit

abia după șase ore, la ivirea zorilor, cu brațele și pantalonii acoperiți de un strat de făină.

După încă două zile de urmărire, Wargeddon și-a parcat camioneta albă pe stradă, mai jos de casa lui Hugh, în mijlocul zilei, când Wren era la școală, iar Hugh trebuia să fie la serviciu.

A durat ceva până și-a luat inima în dinți și l-a urmat pe Wargeddon înăuntru.

Primul lucru pe care l-a remarcat a fost că Wargeddon avea un tatuaj pe omoplatul drept, un scorpion. Al doilea lucru pe care l-a remarcat a fost muzica ce se auzea încet de la radioul cu ceas de lângă pat. A privit-o pe Annabelle.

– De când îți place ție Carrie Underwood? a zis el.

După plecarea Annabellei, s-a întrebat de multe ori ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi descoperit dovezile infidelității ei. Ar fi aflat vreodată? Oare ea s-ar fi săturat de Cliff, în loc să se mute cu pușstanul la Paris, unde el a studiat arta baghetelor, iar ea s-a apucat de fumat și de scris la un roman pe care el nici măcar nu știuse că voia să îl scrie? Pentru Wren ar fi fost mai bine să aibă o mamă imperfectă, decât să nu aibă deloc mamă?

Uneori, în toiul nopții, Hugh se întreba dacă nu era mai bine ca unele lucruri să rămână ascunse.

Se întreba dacă George Goddard s-a dus după nevasta lui fugară.

Se întreba dacă, în ciuda tuturor așteptărilor, mai avea și altceva în comun cu acest bărbat.

Lui Janine îi zvâcnea capul. A încercat să se ridice, dar a tresărit simțind cum o săgetează o durere ascuțită în falcă și la tâmplă.

– Șșt, a auzit ea, o șoaptă ca un tampon de vată. Lasă-mă să te ajut.

A simțit un braț care i s-a strecurat pe sub umeri pentru a o ridica în capul oaselor. Cu grijă, a deschis un ochi, apoi pe celălalt.

Era încă în iad.

Atacatorul pășea de colo colo, mormăind în barbă. Asistenta îi schimba bandajul doctorului. Tocmai îndepărta tifonul de pe rană, îmbibat cu sânge, iar Janine a întors capul ca să nu mai vadă.

Obrazul i s-a oprit în căușul unei palme. Janine s-a trezit că se uită în ochii lui Joy.

Deodată a revenit totul, ca într-un iureș – ce spusese, ce se întâmplase. S-a uitat la peruca ei, care zăcea la câțiva metri depărtare, ca un animal ucis pe autostradă. A simțit cum i se aprind obrajii de rușine.

– De ce ai grijă de mine?

– De ce să nu am? a replicat Joy.

Amândouă știau răspunsul.

Janine a cercetat-o cu luare-aminte pe Joy.

– Cred că mă urăști, a murmurat ea. Toate mă urâți. O, Doamne!

Joy i-a atins cu blândețe obrazul lui Janine.

– O să ai o vânătaie urâtă, a spus ea.

A ezitat o clipă, apoi a privit în ochii lui Janine.

– Nu ai spus toate acele lucruri ca să scapi de aici? Chiar ești împotriva libertății de alegere?

– Pro-viață, a corectat-o Janine automat.

În acest război, etichetele sunt totul. Îi auzise pe mulți dintre cei situați de cealaltă parte că se simt ofensați atunci când sunt numiți activiști pro-avort. *Pro-alegere*, ziceau ei întotdeauna, de parcă era ceva rău să fii pro-avort. Dar nu tocmai despre asta era vorba, până la urmă?

Joy a privit-o lung.

– Deci... tu nici nu *trebuia* să fii aici.

Janine a privit-o, la rândul ei.

– Nici tu.

Joy nu s-a îndepărtat de ea, dar Janine a simțit linia dintre ele solidificându-se.

– Am venit în căutare de... dovezi, i-a explicat ea. Înregistrări audio. Dovezi că femeile sunt constrânse să... știi tu.

– Nu am fost constrânsă, a spus Joy. Era necesar.

– Nu cred că așa a simțit și copilul tău.

– Copilul meu nu a simțit nimic. Nici măcar nu era copil.

Janine știa că nu există nici o diferență morală între embrionul care ai fost odată și persoana care ești astăzi. Da, cei nenăscuți sunt mai mici decât bebelușii – dar asta înseamnă că adulții merită mai multe drepturi decât copiii? Că bărbații au dreptul să se bucure de mai multe privilegii decât femeile?

Da, cei nenăscuți nu sunt conștienți de sine în totalitate – dar asta anula cumva drepturile bolnavilor cu Alzheimer, celor cu deficiențe cognitive, pacienților aflați în comă sau tuturor oamenilor, în timpul somnului?

Da, cei nenăscuți sălășluiesc în pântecul mamei lor. Dar cine ești nu ține de locul în care te afli. Nu ești mai puțin om dacă depășești granițele statale sau te muți din sufragerie în baie. Atunci de ce ți s-ar schimba statutul din ființă non-umană într-una umană datorită unei simple călătorii din pântec în sala de nașteri – un drum de mai puțin de un metru?

Răspunsul este faptul că cei nenăscuți sunt tot oameni. Iar Janine nu pricepea pentru nimic în lume de ce persoanele ca Joy – și toți ceilalți din clinică – nu înțelegeau ceva atât de limpede.

Dar nu părea să fie nici locul și nici momentul pentru această dispută. Mai ales cu cineva care îți ținea capul în poală și te mângâia blând, încercând să îți aline durerea.

Un gând nepoftit i-a venit în minte lui Janine: *Joy ar fi fost probabil o mamă minunată.*

– Ai fi încercat să mă oprești? a întrebat-o Joy. Dacă ai fi fost afară?

– Da.

– Cum?

Din nou, toate argumentele împotriva avortului pe care Janine le învățase i s-au îngrămădit pe limbă, dar de data asta s-a uitat la Joy și i-a vorbit din inimă.

– Poate că nu ai fi dat naștere următorului Einstein, Picasso sau Gandhi, a zis ea. Dar pun pariu că oricine ar fi fost, ar fi fost uimitor.

Joy simțea că o podidesc lacrimile.

– Crezi că eu nu știu asta?

– Atunci... trebuia să fi existat altă cale. Întotdeauna există altă cale.

Joy a clătinat din cap.

– Crezi că eu *am vrut* asta? Crezi că cineva se trezește și își spune: *Cred că azi voi face un avort*? Este soluția ultimă. Este locul în care ajungi după ce ai analizat toate celelalte scenarii și îți dai seama că singurii oameni care spun că există și altă cale sunt cei care nu țin

în mână un test de sarcină pozitiv. Am făcut-o. Nu regret. Dar asta nu înseamnă că nu mă voi gândi la asta în fiecare zi a vieții mele.

Janine s-a chinuit să se ridice în capul oaselor, în timp ce capul îi pulsa de durere.

– Dar asta nu dovedește, la un anumit nivel, că decizia e discutabilă?

– Este perfect legală.

– La fel era și sclavia, a replicat Janine. Faptul că e legală nu demonstrează că e și morală.

Șoaptele lor deveneau din ce în ce mai răsunătoare. Janine se temea că vor atrage atenția atacatorului. Se temea că va muri acolo, în acea zi, o martiră a cauzei sale.

– Toată protecția juridică pe care o reclamați pentru copiii nenăscuți, a spus Joy, este minunată. Acordați-le-o. Dar numai dacă găsiți o cale de a nu mă lipsi pe mine de apărare.

Pe Janine, vorbele acelea au dus-o cu gândul la regele Solomon, care propusese ca bebelușul să fie tăiat în două. Evident, nu aceasta era soluția.

– Dacă ai duce sarcina la termen, da, ai avea niște probleme de rezolvat, dar nu ți-ar pune în pericol existența. Sunt destule femei care nu pot avea un copil și care ar face orice ca să înfieze.

– Serios? a replicat Joy. Și unde mama dracului erau femeile astea când *eu* eram în plasament?

Când avea opt ani, obiectul cel mai de preț al lui Joy era un walkman pe care îl cumpărase cu doi dolari de la un târg de vechituri organizat la biserică și care avea încă înăuntru o casetă: *Can't Buy a Thrill*, albumul lui Steely Dan. Lui Joy nu îi plăcea prea mult Steely Dan, dar cerșetorii nu își permit să facă nazuri. În fiecare seară adormea pe melodia „Reelin' in the Years", pentru că acoperea toate celelalte sunete din casă.

Se auzeau plânsete. Țipete. Joy dădea sonorul mai tare și își închipuia că este în altă parte. Apoi, dimineața, mama ei o trezea, etalându-și cercurile de vânătăi de pe brațe și bășicile din palme. *Sunt atât de împiedicată*, zicea ea. *Am căzut de pe taburet. Am pus mâna pe plită când încă nu se răcise.*

Joy nu își cunoscuse tatăl, dar, încă de când era mică, prin casă se perindase un șir lung de bărbați. Unii rămâneau o săptămână, alții câțiva ani. Unii erau mai buni decât alții. Rowan îi adusese cărți de colorat și abțibilduri. Leon avea un câine, un ogar bătrân pe nume Foxy, căruia îi dădea resturi de mâncare pe sub masă. Dar lui Ed îi plăcea să o privească pe Joy când dormea și de câteva ori se trezise găsindu-l așezat pe patul ei și mângâind-o pe păr. Iar Graves, bărbatul care era pe atunci cu mama ei, era turbat ca o pisică prinsă într-o capcană.

Într-o noapte, Joy a auzit cearta escaladând, așa că a dat mai tare volumul walkmanului, dar acesta a început să pârâie și să se audă tot mai încet, după care a amuțit cu totul. Joy a deschis lăcașul pentru baterii și a văzut că una dintre ele făcea spumă la capăt. Lăsând deoparte casetofonul, și-a dat seama că vocile se opriseră, ceea ce părea cumva chiar mai rău.

S-a dat jos din pat. S-a furișat în bucătărie.

Motivul pentru care mama ei nu mai țipa era acela că Graves avea mâinile încolăcite în jurul gâtului ei. Ea era roșie la față, cu ochii dați peste cap.

Joy a înhățat un cuțit din sertar și i l-a înfipt bărbatului în spate.

Scoțând un țipăt, Graves s-a rotit în loc, a apucat mânerul lamei și a dat s-o ajungă pe Joy. Fata s-a tras înapoi, cu pași șovăielnici, ieșind cu spatele din bucătărie, tocmai când mama ei s-a prăbușit la podea.

Mai târziu, Joy nu își amintea cum a fugit din apartament și a izbit în celelalte uși de pe palier. Nu își amintea nici de doamna Darla, care deschisese ușa purtând un turban și un capot de casă; ea o spălase pe Joy pe față și pe mâini cu apă călduță. Când a venit poliția să o ia, Joy a remarcat urmele mâinilor micuțe, însângerate, care se vedeau pe toate ușile de la etajul patru.

A fost dată în plasament, la o familie pe nume Gray[1], care arăta așa cum suna numele: slăbiți și secătuiți de culoare de către cei patru copii pe care îi găzduiau. Mamei i s-a permis s-o viziteze o dată pe săptămână. Ea a venit o singură dată, iar Joy a implorat-o

[1] În engleză, „cenușiu, gri"

s-o ia înapoi. Mama i-a spus că nu era un moment prielnic, şi aşa Joy a înţeles că Graves locuia încă în apartamentul lor.

Mama ei nu s-a mai întors niciodată.

Joy a trecut prin trei alte plasamente familale numai în acel prim an. Fiica biologică a cuplului Gray se lua mereu de ea, dar când în cele din urmă a pus-o la pământ, a fost trimisă la altă familie. Cea de-a doua casă i-a plăcut, dar cuplul a fost nevoit să se mute în alt stat din cauza serviciului tatălui. La a treia familie, unul dintre ceilalţi copii aflaţi în plasament – un băiat de treispezece ani, pe nume Devon – o obliga să îl atingă în diferite locuri unde ea nu voia să îl atingă şi o ameninţa că va spune că fură din casă dacă refuză să o facă.

La zece ani, Joy nu mai era decât o umbră a fetei care fusese cândva. Când şi-a tăiat venele, la unsprezece ani, nu a făcut-o pentru că voia să se sinucidă. A făcut-o pentru că voia să simtă *ceva*, chiar dacă nu era decât durere.

Uitându-se fix la Janine, după toţi aceşti ani, Joy simţea, fără nici o îndoială. Simţea furia vulcanică – pentru că avea un părinte care nu putea sau nu voia să aibă grijă de ea. Pentru că era judecată de o străină care se credea mai catolică decât Papa. Cum îndrăznea Janine să o considere egoistă când, de fapt, era, dimpotrivă, altruistă – ştiind că nu avea resursele să crească un copil, renunţa la singura persoană despre care ştia că ar iubi-o necondiţionat?

– Timp de zece ani, asistenţii maternali m-au plimbat de la unul la altul, a spus Joy. Crede-mă. Nu stau oamenii la coadă să adopte copiii pe care nu i-au vrut alţi părinţi.

– Dacă nu voiai să rămâi însărcinată, de ce ai..., a început Janine, dar vocea i s-a pierdut.

– De ce-am făcut sex? a completat Joy.

Pentru că mă simţeam singură.

Pentru că am vrut să o fac.

Pentru că am vrut ca timp de cincisprezece minute să fiu în centrul atenţiei cuiva.

Dar Joe, binecuvântat să fie, a neglijat să menţioneze că era însurat.

În a patra săptămână când a venit în Jackson, Joe i-a spus că el şi soţia lui aveau probleme de ceva vreme şi că ea îl acuzase în sfârşit

că are o aventură. Timp de o clipă minunată, cu sufletul la gură, Joy își imaginase restul vieții ei – o viață în care Joe recunoștea că este îndrăgostit de ea, că alegea să fie cu ea, că trăiau fericiți până la adânci bătrânețe. Dar el venise să își ia rămas-bun.

Mi-a făcut bine să dau cărțile pe față, a spus Joe.

Se uitase la ea cu ochii lui frumoși, care nu îi mai evocau lui Joy mările pe care va călători, ci ghețarii palizi, un ocean de gheață.

Ar fi trebuit să îți spun. Ți-aș fi spus, dacă... Vocea îi pierise.

Dacă ce? s-a întrebat Joy în sinea ei. Ce condiție trebuia împlinită ca ea să poată fi iubită?

Plecăm în Belize. Într-un loc pe care l-a găsit Mariah, undeva mai retras, ca să nu avem nimic de făcut decât să vorbim. Îmi iau două săptămâni de concediu.

Mariah, și-a zis Joy în gând. Așa o chema.

Slavă Domnului că lua anticoncepționale.

După câteva săptămâni descoperea că se află între cele nouă la sută dintre femei care rămân însărcinate deși folosesc pilula.

Nu își permisese să se gândească la Joe. Moral ar fi fost să îi spună despre sarcină, dar care ar fi fost scopul? El îi spusese fără nici un echivoc că totul se terminase.

Dar acum își acordase o clipă în care să își imagineze unde se afla el în acel moment și ce făcea. Oare auzise știrile despre bărbatul înarmat care a atacat o clinică de avorturi? Se întreba: oare dacă s-ar număra și ea printre morți, el ar suferi atunci când un reporter ar da citire listei cu numele victimelor?

– Vrei să știi de ce am făcut sex? a repetat Joy. Pentru că am făcut o greșeală.

– Bebelușii se nasc fără nici o vină. Ei merită totul pe lume.

Spre surprinderea lui Joy, Janine a izbucnit în plâns. A luat mâinile lui Joy între ale sale.

– Bebelușii se nasc fără nici o vină, a repetat ea, și merită totul pe lume. Nu vorbesc despre... ce ai făcut tu azi. Vorbesc *despre tine*. Îmi pare rău că ai rămas blocată în plasament. Îmi pare rău că te-ai simțit vulnerabilă. Chiar dacă nu ai fost apărată, asta nu înseamnă că nu te-ai născut o ființă perfectă.

Joy nu plânsese în noaptea în care înjunghiase un om.

Nu plânsese atunci când fusese dusă în plasament.

Nu plânsese când i se spusese că mama ei a murit după ce și-a frânt gâtul într-o căzătură „accidentală"

Nu plânsese atunci când fusese abuzată sexual sau când se trezise în salonul psihiatric al spitatului de pediatrie, cu încheieturile bandajate.

Nu plânsese când a aflat că era însărcinată.

Nu plânsese în timpul operației din dimineața aceea. Și nici după.

Dar acum, Joy plângea în hohote.

Olive ținea ochii strâns închiși, deși în debara era întuneric beznă. Încerca să nu asculte conversația care se purta de cealaltă parte a ușii, imaginându-și-o pe Peg, forma chipului ei, mirosul părului ei când ieșea de la duș, felul în care-i rostea numele, învăluindu-l în accentul ei sudist: *Olive. Olive. Iubesc.*

– Vă e teamă de moarte? a șoptit Wren, întrerupând reveria lui Olive.

– Oricui îi este, nu-i așa?

– Nu știu. Nu m-am gândit până acum.

Copila era atât de tânără; mai tânără chiar decât studenții lui Olive. De trei ore, stăteau înghesuite una în alta pe podeaua debaralei.

– Cred că îmi este mai degrabă teamă că îi las pe ceilalți în urma mea, a spus Olive.

– Aveți un soț? Copii?

Olive a clătinat din cap, neștiind ce să spună. Erau încă locuri în Mississippi unde o prezenta pe Peg ca fiind colega ei de cameră. Unde nu ar fi îndrăznit să meargă pe stradă ziua în amiaza mare ținându-se de mână.

– Nu a fost să fie pentru mine, a murmurat ea.

– La fel și mătușa mea, a zis Wren. Nu am întrebat-o niciodată dacă se simte singură.

– O vei întreba când scapi de aici.

– *Dacă* scap de aici, a șoptit Wren. Tata îmi spunea, dacă vă puteți imagina, să am grijă să port mereu chiloți curați. Ce clișeu, nu? a zis ea, ezitând. Eu mi i-am pus pe cei cu Vineri.

– Poftim?

– E marți. Iar pe chiloții mei cu zilele săptămânii scrie Vineri.

Olive a zâmbit în întuneric.

– Secretul tău e în siguranță.

– Dacă mă împușcă? Adică, sunt curați, doar că e altă zi. Wren a pufnit în râs, părând că-și pierde un pic cumpătul. Dacă sângerez peste tot și paramedicii vor observa că...

– Nu o să te împuște.

Prin întuneric, Olive a văzut lucirea aprigă din ochii fetei.

– Nu ai de unde să știi asta.

Nu știa. *A trăi* este întotdeauna un verb condițional.

De cealaltă parte a ușii debaralei s-au auzit pași grăbiți și țârâitul telefonului. Olive și Wren și-au ținut răsuflarea. Olive a apucat-o pe Wren de mână.

– Nu vreau să vorbesc cu tine.

Era vocea atacatorului, pierind pe măsură ce se îndepărta.

Olive a strâns-o pe Wren de degete.

– Peg, a spus ea, gâfâind. E numele femeii pe care o iubesc.

– Ăă... ah, bine, a replicat Wren. Super.

Olive a zâmbit ca pentru sine. Da, Peg era super. Mai super decât ea, oricum. Făcea glume pe seama lui Olive, care refuza să poarte alb după Ziua Muncii[1] și aștepta o jumătate de oră după masă înainte de a înota. *Trăiește și tu*, îi spunea Peg, râzând.

În acel moment, era tot ce și-ar fi dorit să facă.

– Am vrut să-i spun numele cu voce tare, a adăugat Olive încet.

– Cel puțin dumneata ai avut timp să te îndrăgostești, a șoptit Wren.

– Nu de asta te afli aici?

Wren a lăsat capul în jos.

– Nu știu. Dacă scap cu viață, s-ar putea să nu fac *niciodată* sex.

Olive a zâmbit.

– Eu, dacă scap cu viață, a replicat ea, *numai* asta o să fac.

---

[1] În SUA, prima zi de luni din septembrie. Potrivit canoanelor modei americane, ultima zi din an în care este acceptabil să porți alb

George a răspuns la telefon la al doilea apel.

– Știi, a început Hugh, de parcă George nu i-ar fi închis telefonul în nas mai devreme, înainte mă duceam cu fata mea la biserică. Nu în fiecare săptămână – nu eram un creștin atât de bun pe cât aș fi putut să fiu. Dar mergeam mereu la slujba de Paște și la cea din Ajunul Crăciunului.

George a râs ironic.

– Asta-i a și cum ai pune sos de friptură peste bomboane și ai zice că ai pregătit masa de Ziua Recunoștinței.

– Da, știu. Era vina mea. Nu puteam sta locului. Și nu îi suportam pe fățarnici. Îi știi și tu pe cei care stau în primele strane și se poartă de parcă au trecere specială la Dumnezeu?

– Nu așa funcționează, a spus George.

– Sigur că nu. Dar cred că și pe tine te enervează la culme când vezi că unii se poartă așa. Își asumă drepturi care aparțin unei instanțe superioare.

– Nu înțeleg unde bați.

Hugh s-a uitat pe bucata de hârtie pe care o primise de la unul dintre detectivi.

– „Domnul omoară și învie".

– Regi 2:6, a spus George.

– De asta ai venit azi aici? Pentru că ai simțit că oamenii din clinica aceasta nu au dreptul să ia vieți?

La celălalt capăt s-a așternut tăcerea.

– *Răzbunarea este a mea, a spus Domnul*. Nu a ta. A lui Dumnezeu, a zis Hugh cu blândețe.

– Nu de asta am venit, a zis George. De asta ai venit *tu*.

– Eu am venit ca să vorbesc cu tine...

– Ai venit, l-a întrerupt George, pentru a decide cine trăiește și cine moare azi. Așa că, spune-mi... care dintre noi se joacă de-a Dumnezeu?

George avea șase ani când a aflat cât de firavă este linia dintre viață și moarte. Fusese una din acele frumoase zile de toamnă din Mississippi. Culorile explodaseră, iar copacii formau un șirag de pietre prețioase în jurul lacului. Mergea prin pădure, ascultând

foşnetul frunzelor de arţar, de nuc şi de stejar strivite sub tenişii lui. Tocmai dădea cu piciorul într-o ghindă când a găsit pasărea.

Nu era un pui, ci o vrabie cu o aripă frântă. Ţopăia în cercuri mici pe pământ.

A ridicat-o de parcă ar fi fost făcută din sticlă şi a dus-o în mână tot drumul până acasă. Acolo, a găsit o cutie de trabucuri pe care a căptuşit-o cu şerveţele. Timp de trei zile a ţinut pasărea sub patul lui, încercând să îi dea apă şi aducându-i frunze şi omizi şi tot ce i se părea că ar putea fi pe placul micii înaripate.

Starea ei însă nu s-a îmbunătăţit. Abia se mai mişca. Respira aproape imperceptibil.

Avea nevoie de ajutor, aşa că s-a dus la tatăl lui.

Nu ştia însă în acel moment că tatăl lui era într-una din pasele lui proaste şi nu îşi revenise încă după excesele din timpul nopţii.

Nu se face bine, i-a explicat George. *Poţi să o vindeci?*

Cum să nu.

Tatăl lui a ridicat pasărea cu cea mai blândă atingere. Cu un deget lung, a mângâiat pasărea, din creştetul capului până la coada curbată. Apoi i-a rupt gâtul.

Ai omorât-o! a ţipat George.

Tatăl lui i-a întins creatura lipsită de viaţă şi l-a corectat.

I-am curmat suferinţa.

George nu se putea opri din suspinat; nu s-a oprit nici când a îngropat pasărea în cutia de trabucuri, pe parcela de pepeni a mamei lui; nici când mama i-a pregătit somn la cină; nici când s-a întins în pat, îmbrăcat în pijama, după ce a spus rugăciunile pentru sufletul răposatei păsări. Îi auzea pe părinţii săi certându-se pe hol.

Ce fel de tată face aşa ceva?

Pe atunci se întrebase dacă tatăl lui crezuse cu adevărat că făcea un bine punând capăt suferinţei păsării.

Acum, George a privit de jur împrejurul sălii de aşteptare a clinicii, la adunătura pestriţă de oameni a căror soartă o ţinea în mâini.

Ceea ce este violenţă, privit dintr-un unghi, pare milă, privit dintr-un altul.

Cu zece ani în urmă, Hugh era unul dintre cei zece poliţişti desfăşuraţi la parterul clădirii de douăzeci şi două de etaje Regions

Plaza. Se uita cu ochii mijiți către acoperiș, unde se bălăngănea un tip slăbuț, îmbrăcat într-un hanorac. Comandantul vorbea la o portavoce.

– Depărtează-te de margine, i-a strigat el. Nu sări.

Lui Hugh i se părea că ultimul lucru pe care ar trebui să îl spui unui om aflat în această situație este: *Nu sări.* Parcă îi plantai și mai adânc gândul în cap, când ceea trebuia de fapt să faci era să îi distragi atenția de la el.

– Domnule, a zis el, am o idee.

În câteva minute, Hugh urcase șirul de trepte de la etajul douăzeci și doi către acoperișul clădirii și se furișase până la marginea unde stătea bărbatul. Doar că nu era un bărbat. Era de fapt un băiat. Abia dacă avea optsprezece ani.

Hugh s-a așezat lângă băiat, cu fața în direcția opusă, cu spatele la marginea clădirii. A dat drumul aparatului de înregistrare pe care îl avea în buzunar.

– Bună, a spus Hugh.

– Ei te-au trimis?

– *Ei* nu au făcut nimic. Am urcat aici pentru că așa am vrut eu.

Băiatul i-a aruncat o privire.

– Și, întâmplător, porți uniformă de poliție.

– Eu sunt Hugh. Tu cum te numești?

– Alex.

– Pot să îți spun așa?

Băiatul a dat din umeri. Vântul i-a zburlit părul moale.

– Te simți bine?

– Ți *se pare* că mă simt bine?

Hugh s-a gândit la vremea când era adolescent și atâta făcea pe deșteptul, încât Bex pregătise cina într-o zi și așezase pe masă o farfurie în plus. *Asta este pentru atitudinea ta*, îi spusese ea, *pe care te poftesc să o lași în urmă când termini de mâncat.*

Hugh a remarcat culorile familiare ale tricoului cu Ole Miss[1] ițindu-se dinăuntrul hanoracului cu fermoarul pe jumătate ridicat.

– Ole Miss, ha?

---

[1] Denumirea colocvială a Universității din Mississippi și a echipei sale de fotbal

– Da. De ce?

– Pentru că dacă erai fan al echipei Mississippi State, aş fi fost nevoit să te împing de pe clădire.

Băiatul a izbucnit într-un râs care l-a surprins pe Hugh.

– Dacă aş fi fost fan al echipei Mississippi State, aş fi sărit singur.

Hugh s-a lăsat un pic pe spate, ca şi cum avea tot timpul din lume la dispoziţia sa, şi a început să vorbească despre cine urma să îl înlocuiască pe fundaş după ce va absolvi facultatea. De acolo discuţia a evoluat, ca şi cum ar fi fost doi tipi care stau la taifas.

După ce au trecut câteva ore, Alex a spus:

– Te-ai gândit vreodată de ce li se spune caturi etajelor unei clădiri?

– Nu.

– Adică, de ce nu i se spune şi clădirii carte[1]?

Hugh a râs.

– Eşti un băiat deştept, a zis el.

– Dacă aş avea un bănuţ pentru fiecare persoană care mi-a spus asta, atunci, aş avea fix un bănuţ, a zis Alex.

– Mi-e greu să cred una ca asta. Fii serios. Eşti amuzant şi inteligent şi susţii echipa care trebuie. Sigur este cineva care îşi face griji pentru tine.

– Nu, a zis Alex, cu voce gâtuită. Nimeni.

– Greşeşti. Eu îmi fac.

– Nici nu mă ştii.

– Ştiu că mi-am terminat programul acum o oră.

– Atunci pleacă.

– Prefer să stau aici. Pentru că viaţa ta este importantă, a spus Hugh. Nu pot spune că ştiu ce se petrece cu tine, Alex. Şi nu te voi jigni pretinzând că ştiu. Dar ce ştiu este că, în cazul meu, zilele de rahat au fost urmate de unele mai bune.

– Ei bine, mâine nu voi fi mai puţin gay. Mi-au trebuit cincisprezece ani ca să o înţeleg şi încă doi ca să îmi fac curaj să le spun părinţilor. Alex a tras de o aţă care ieşea din jeanşi. M-au dat afară din casă.

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe omonimia cuvintelor *story* („etaj") şi *story* („poveste")

– Dacă ai nevoie de un loc unde să stai, te pot ajuta eu. Dacă ai nevoie să vorbești cu cineva, îți găsim pe cineva cu care să vorbești.

Alex și-a coborât privirile în poală.

– Mi-aș dori ca tatăl meu să fie ca tine, a spus el încet.

– E foarte frumos din partea ta că spui asta, a replicat Hugh. Mai ales pentru că tatăl meu a fost cel mai mare nemernic de pe fața pământului.

Capul puștiului a zvâcnit în sus.

– Ce ți-a făcut?

– Nu îmi face plăcere să vorbesc despre asta... dar cred că tu vei înțelege. Nu spun decât că nici un copil nu merită să fie lovit tot timpul.

– Cum ai... acum mai vorbești cu el?

– Nu, a spus Hugh. De îndată ce am spus ce mi se întâmplă, oamenii s-au oferit să mă ajute. Le-am primit sfaturile bune și ajutorul, a zis și s-a uitat la Alex. Lumea s-a dovedit a fi mult mai mare decât tatăl meu.

Pentru prima dată în ultimele două ore, Hugh a întins mâna către el. Alex a coborât privirile către ea, iar apoi a apucat-o. Hugh l-a tras pe pușți de pe margine, strângându-l în brațe.

După o săptămână, comandantul Monroe l-a chemat pe Hugh în biroul său și i-a spus că îl recomandă pentru cursul de negociere în luarea de ostatici.

– Ai un talent nativ, i-a spus el. Ce ai reușit acolo, pe acoperiș, cu puștiul acela...

A făcut un gest către stenograma înregistrării de pe reportofonul lui Hugh, a conversației dintre el și Alex. Când Hugh se pregătea să plece, vocea superiorului său l-a adus înapoi.

– Nu știam ceea ce ai spus despre tatăl tău. Îmi pare rău.

Hugh s-a oprit în pragul ușii.

– Tatăl meu a fost cel mai bun om. Nu s-a atins niciodată de alcool, domnule, a zis Hugh, înclinând capul într-o parte. Nu făceam decât să îi vând o speranță.

Beth o privea pe străina care ar fi trebuit să o scape cumva de închisoare. Şi judecând după ceea ce tocmai se petrecuse în faţa judecătorului, perspectiva nu părea promiţătoare.

Femeia, de origine afro-americană, era scundă, avea în jur de un metru şaizeci. Avea părul împletit în zeci de codiţe, prinse în aşa fel încât să nu îi cadă pe faţă. Purta un costum bleumarin care nu îi complimenta silueta. Şi rămăsese la un metru şi jumătate de pat. Beth nu ştia dacă distanţa asta avea rolul de a o proteja pe ea sau pe avocată.

Stenografa şi-a închis maşina de scris şi a plecat condusă de ofiţerii de gardă. Avocatul – cel care nu era de partea ei – s-a apropiat agale de avocata din oficiu a lui Beth.

– O plăcere, ca întotdeauna, Mandy.

– Poate pentru tine.

Bărbatul a râs.

– Ne vedem în instanţă.

Uşa nici nu se închisese când doamna DuVille s-a întors către poliţistul postat în rezerva ei, ca un soi de hărţuitor sinistru. Nu a părăsit încăperea nici când au venit asistentele ca să o verifice *acolo, jos*.

– Nathan, a spus avocata ei, trebuie să vorbesc cu clienta mea.

– Nu.

– Nu durează decât două minute, cel mult.

– Ce cuvânt nu înţelegi?

– Poţi sta aici. O să îi şoptesc la ureche, ca să nu mă auzi.

– N-U, a spus poliţistul pe litere.

Ea a mai făcut un pas, refuzând să dea înapoi.

– Dacă nu îmi permiţi să port o discuţie privată cu clienta mea, le voi spune tuturor celor de la secţie că te-ai răhăţit în pantaloni în timpul probei de alergare pentru că mâncaseşi mâncare chinezească stricată la prânz.

– Nu ai face...

Femeia şi-a încrucişat braţele.

Poliţistul s-a încruntat la ea.

– Dacă spui cuiva că am ieşit din încăpere ca să te las să faci asta, nu vei mai obţine cooperarea nimănui din departamentul meu.

– Jur pe ce vrei tu, a zis avocata, și, cu o înjurătură, polițistul le-a lăsat singure.

– Nathan este vărul meu, i-a explicat avocata, zâmbind strengărește.

– Doamnă DuVille...

– Mandy. S-a apropiat de marginea patului. Am nevoie să îmi spui tot ceea ce a dus la acest punct. Dar mai întâi, cu siguranță ai și tu câteva întrebări.

Câteva? Avea zeci de întrebări. De ce o tratau ca pe o infractoare? Chiar va trebui să meargă la închisoare? Ce va spune tatăl ei, când va afla?

Cât timp trebuia să stea în spital? Ce s-ar întâmpla dacă ar încerca să plece? Și unde s-ar putea duce?

În schimb, s-a uitat la Mandy și a întrebat:

– Dumnezeu va avea milă de mine?

Avocata a clipit nedumerită.

– Poftim?

– Așa a spus judecătorul. Crezi că Dumnezeu va avea milă de mine?

– Eu mi-aș face griji mai degrabă în legătură cu judecătorul Pinot, a zis Mandy. Îi spunem Pino-lizatorul, pentru că îi plac sentințele maxime. N-ai prea avut noroc să fii repartizată la el. Tu ești minoră, dar poți fi judecată ca un adult. A oftat. Uite, nu am de gând să te mint. Șansele nu sunt de partea ta. Ai comandat pastile ilegal pe internet, iar o întrerupere de sarcină medicamentoasă se face numai sub supraveghere medicală. Dar acesta este numai vârful aisbergului. Trăim într-un stat în care embrionul este considerat o persoană, în cazuri de omucidere. Asta înseamnă că, în Mississippi, dacă provoci intenționat moartea unui făt care crește în tine, poți fi judecată pentru omor.

Beth s-a strâns între perne. A închis ochii și a revăzut gresia albă de pe podeaua băii și sângele care o pătase.

– Poate tu nu ți-ai dat seama că faci ceva greșit, dar legea așa consideră.

– Nu înțeleg, a murmurat Beth. Credeam că avortul e legal.

Avocata a scos un stilou și un carnet.

– Ce ar fi să o luăm de la început?

Beth a încuviințat din cap și deodată s-a revăzut la Runyon, magazinul unde lucra la casa de marcat. Era o prăvălie micuță, nu făcea parte din vreun lanț comercial, genul de magazin unde se vindeau felii de plăcintă făcută în casă. Era o tură normală, ceea ce însemna că nu erau alți clienți decât doamne albe în etate, cu părul strâns sub un fileu și cu tinerele lor însoțitoare de culoare, care împingeau căruciorul. *Tessie, cât costă fasolea verde*? auzea Beth, iar apoi *Păi, doamnă Ann, cred că-i la ofertă*. Ambalatorul de la punctul ei de lucru era un negru pe nume Rule, iar când domnul Runyon intra și o ciupea pe Beth de fund, Rule își băga capul între umeri, ca să nu vadă. Nu trebuia să privești mai departe de acea prăvălie pentru a înțelege că America nu se schimbase prea mult în ultimele sute de ani.

La Runyon, toate zilele erau la fel, și de aceea intrarea străinului a avut un efect fulgerător. Avea cel puțin un metru optzeci și doi, purta un sacou – chiar și pe căldura aceea infernală – cu o cămașă de tip Oxford, descheiată la ultimul nasture. S-a îndreptat direct către tejgheaua ei, ducând în mână un bax de bere.

– Bună, a zis el uitându-se la ecusonul ei. *Beth*.

Accentul lui se înălța și cobora ca o pasăre cu aripile scurtate.

– Trebuie să văd un act de identitate, a zis ea.

– Sunt flatat. Aș putea să îți spun eu cum mă cheamă, dacă vrei să știi.

Avea un zâmbet ca o torță.

– Presupun că nu ești de prin partea locului, a spus Beth.

– Universitatea din Wisconsin. Am venit la concursul de atletism interuniversitar, i-a explicat el, cu un surâs. Tu ești la facultate?

Beth avea șaptesprezece ani. Nu mergea la Ole Miss. Nu știa nici dacă va merge la facultate. Dar a încuviințat din cap.

– În cazul ăsta, poate vii să mă susții.

A luat de pe raft o felie de plăcintă împachetată în plastic și s-a încruntat.

– Plăcintă din zer? Sună groaznic.

– De fapt, e dulce.

– Nu la fel de dulce ca tine.

Beth și-a dat ochii peste cap.

– Replica asta funcționează în Wisconsin? a zis ea. Tot trebuie să îmi arăți un act de identitate.

Băiatul s-a scotocit în buzunar după portofel, din care a scos carnetul de șofer. Beth a verificat data nașterii și apoi numele.

– John Smith, a zis ea sec.

– De vină sunt părinții mei, a spus el, i-a făcut cu ochiul, și-a luat berea și plăcinta, apoi s-a întors către ea chiar înainte de a ieși din magazin. Ar trebui să vii la concurs.

Apoi a dispărut, luând cu el tot aerul din magazin.

Înțelegea foarte bine. Toată viața i se spusese că atunci când ți se arată diavolul, vine într-o formă căreia nu îi poți rezista – ca de pildă un tânăr yankeu care, atunci când zâmbește, pare să strălucească precum o torță romană. Beth *știa* prea bine că el era diavolul, pentru că o făcuse să îl mintă pe tatăl ei, spunându-i că lucra o tură dublă, când de fapt s-a dus la universitate și a stat în tribune, urmărindu-l în cursa de ștafetă de 4x100. De fiecare dată când se apropia pe turnantă, i se părea că aleargă spre ea.

Beth nu înțelegea însă – în ciuda orelor pe care le petrecuse de atunci gândindu-se la asta – cum se făcea că în momentul acela i se păruse că i se deschisese ușa către o nouă lume, pe când, după aceea, nu mai era decât un clișeu. El și-a întins sacoul dichisit pe pământ, în spatele tribunelor, ca o pătură de picnic, i-a dat prima ei bere, iar când capul ei era plin de stele, a întins-o pe spate și a sărutat-o. Când i-a scos bluza și a atins-o, ea s-a transformat în altcineva – o fată frumoasă, o fată care voia mai mult. Când s-a împins înăuntrul ei, arzând, și apoi s-a oprit deodată, Beth s-a panicat. Nu îi spusese că era primul pentru ea, dar nu era singura minciună care stătea între ei. *Îmi pare rău*, a spus ea, iar el a sărutat-o pe frunte. *Mie nu*, i-a zis.

I-a promis că va veni să o viziteze și că nu era o aventură de o noapte. Și-a scris numele și numărul în agenda telefonului ei. Ea a plutit spre casă, întrebându-se dacă toată lumea vedea cât de diferită era acum, ca și cum dragostea ți-ar imprima o patină pe piele.

După două zile, încă nu o sunase, așa că și-a luat inima în dinți și a făcut ea prima mișcare. După o clipă, telefonul a bâzâit,

informând-o că mesajul nu putea fi trimis. A format numărul, dar a răspuns o bătrână care i-a spus că nu cunoaşte pe nimeni cu acel nume.

Erau prea mulţi John Smith pe Facebook. Era un John Smith la Universitatea din Wisconsin, dar o căutare pe internet a arătat că era profesor de literatură comparată, în vârstă de şaptezeci şi ceva de ani.

– Şobolan jegos, a zis doamna DuVille, trezind-o pe Beth din reverie.

– Da, acela a fost doar începutul, a răspuns Beth. Nu mi-a venit ciclul.

– Nu a folosit prezervativ?

– Nu, dar Susannah de la biserică – voluntară, ca şi mine, la Şcoala Duminicală pentru copii – mi-a spus că nu poţi rămâne însărcinată prima dată.

– Nu e ade..., a început să zică avocata, după care a scuturat din cap. Nu contează. Continuă.

– Am crezut că nu-i nimic grav. Dar nici luna următoare nu mi-a venit ciclul, aşa că am făcut un test de sarcină.

Şi-a ridicat privirile, sfioasă.

– De fapt, trei.

– Şi apoi?

Beth s-a foit.

– Am tot amânat. Mi-am zis: *Se va întâmpla ceva. O să treacă.*

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

– M-am rugat. M-am rugat să pierd sarcina.

– Şi aşa a fost?

Beth a clătinat din cap.

– Am sunat la clinică şi am făcut o programare.

– Nu au întrebat câţi ani ai?

– Ba da. Am zis douăzeci şi cinci. Mi-a fost teamă că îmi vor spune că nu mă pot ajuta, a explicat Beth, ridicând din umeri. M-au întrebat când mi-a venit ciclul ultima dată şi mi-au spus că sunt însărcinată în paisprezece săptămâni şi că ei fac întreruperi de sarcină numai până la şaisprezece săptămâni. Au zis că va costa opt sute de dolari.

– Dar Centrul se află...

– La o distanță de două ore și jumătate. Am luat autobuzul și toți banii strânși de la muncă – imensa sumă de două sute cincizeci de dolari. Nu am spus nimănui. *Nu puteam.*

Beth a inspirat adânc.

– Cum aveai de gând să strângi restul de bani?

Beth a clătinat din cap.

– Nu știu. M-am gândit că dacă trebuie, îi voi fura. De la tata. Sau din casa de marcat, de la serviciu.

– Nu înțeleg. Dacă ai plecat către Centru...

– Au cerut un act de identitate cu fotografie, și atunci și-ar fi dat seama că eram minoră. Am început să plâng. Doamna de la recepție mi-a explicat că dacă nu le pot spune părinților, aș putea să obțin o dispensă judiciară și apoi să revin. Mi-a dat un formular pe care să îl completez.

Mandy DuVille s-a încruntat.

– Dar nu ai făcut-o. Și așa ai ajuns aici.

– *Am încercat*, a zis Beth. Dar în ziua dinainte, m-a sunat cineva de la cabinetul judecătorului și mi-a spus că audierea mea fusese anulată. A zis că judecătorul avea o problemă personală și urma să plece în Belize cu soția lui.

– Nu are nici un sens, a zis avocata. Există întotdeauna un judecător de serviciu, pentru ordine de reținere în cazuri de violență domestică sau alte situații care pun în primejdie viața cuiva...

– Probabil că viața mea nu era în primejdie, a spus Beth. Cel puțin după părerea lor. Doamna care m-a sunat de la cabinetul judecătorului a zis că cel mai curând mă putea programa peste două săptămâni. Dar eu nu puteam aștepta atât.

– Pentru că Centrul nu efectuează avorturi decât până la saptămâna a șaisprezecea de sarcină, a zis avocata.

Beth a încuviințat din cap.

– Trebuia să fac ceva. Am citit pe net despre o fată care spunea că a luat de la farmacie niște medicamente pentru ulcer, care pot provoca avortul. Dar la noi nu se găseau. Așa că am postat un mesaj pe un forum de discuții.

Își amintea ce scrisese: *Cum scap de o sarcină fără să afle părinții mei?*

Răspunsurile fuseseră oribile:

Aruncă-te pe scări.

Cu o coadă de mătură.

Folosește bătrânul umeraș.

Curvă ordinară, omoară-te pe tine, nu pe bebeluș.

Dar, pierdut printre postările în care i se spunea că era o păcătoasă și ar fi trebuit să nu își desfacă picioarele, era răspunsul unei fete care o informa că se pot cumpăra pastile pentru avort de pe internet.

– Au venit din China, cu tot cu instrucțiuni, a spus Beth. A durat numai cinci zile să fie livrate prin poștă.

Crezuse că va fi ușor. Ca atunci când iei Imodium pentru diaree și diareea dispare ca prin farmec. A făcut totul așa cum trebuia, ascunzând pastilele între fălci, ca o veveriță, s-a așezat pe toaletă și a așteptat. A aruncat ambalajul la gunoi. Când au început crampele, era atât de fericită, încât a izbucnit în plâns. Dar nu după multă vreme au devenit atât de dureroase, încât a fost nevoită să dea drumul la apă în chiuvetă ca să își înăbușe gemetele. S-a ridicat anevoie de pe toaletă și s-a prăbușit pe vine, încercând să-și alunge durerea, și atunci s-a întâmplat.

– L-am înfășurat, a spus Beth suspinând, și l-am pus în gunoi. Nu știam ce altceva să fac.

Avea nevoie ca cineva să îi spună că nu era o ființă îngrozitoare; că nu făcuse un lucru de neconceput. Și-a șters lacrimile pe pătură și a privit spre avocata ei, în căutarea iertării pe care îi era teamă că nu o va primi niciodată.

– Doamnă DuVille, a șoptit ea, încă nu era un bebeluș, nu-i așa?

Lil Goddard fie dispăruse de pe fața pământului, fie nici nu existase vreodată. În ciuda descrierii pe care i-o făcuse pastorul și a comentariilor lui George referitoare la fiica sa, nimeni nu putuse oferi nici un fel de informații despre fată.

Hugh jongla cu mai multe sarcini – încerca încă să-i câștige încrederea lui George la telefon, în timp ce trecea în revistă notițele

și rapoartele pe care i le aduceau detectivii. Lil Goddard nu se afla la ea acasă. Nu primise niciodată vreo amendă rutieră și nu exista nici un vehicul înregistrat pe numele ei. Singurul rezultat la căutarea pe Google era din urmă cu zece ani, când jucase rolul unui înger în spectacolul de Crăciun organizat la biserică și apăruse într-o fotografie în ziarul local. Nu era un lucru neobișnuit ca minorii să lase urme foarte vagi, dar Lil nici măcar nu fusese vreodată înscrisă la o școală de stat în Mississippi. Ce-i drept însă, mulți copii din familiile de evanghelişti erau școlarizați la domiciliu. Și tot ceea ce știa Hugh despre Lil era că la un moment dat făcuse un avort la această clinică – dar arhiva lor nu era disponibilă pe internet, așa că ar fi putut fi la fel de bine cu o zi sau cu o lună în urmă.

Din cunoștințele lui Hugh, George ar fi putut foarte bine să o omoare pe Lil într-o criză de furie și să o îngroape în grădină.

Dar dacă o găseau, poate reușea să îl convingă pe George să pună capăt întregii nebunii.

– I-aș putea transmite un mesaj fiicei tale, a propus Hugh, ezitant. Aș putea acționa ca intermediar. Sunt sigur că vrei să îi explici ce se petrece.

– Nu pot, a zis George, cu o voce spartă.

Pentru că nu te va asculta? s-a gândit Hugh. *Pentru că e moartă?*

– Te înțeleg perfect, amice. Uneori mi se pare că eu și fiica mea nu putem cădea de acord nici că cerul e albastru.

Hugh s-a văzut deodată întins pe o pajiște, cu capul fetiței sale de nouă ani odihnindu-se pe burta lui, în timp ce ea arăta cu degetul spre norii de pe cer. *Acela arată ca un prezervativ*, spusese ea. Hugh de-abia se abținuse să nu sară în sus. *De unde știi tu ce e acela un prezervativ?* Wren își dăduse ochii peste cap. *Tată, nu mai sunt copil mic.*

– Aș putea să te ajut, i-a sugerat Hugh. Poate o conving chiar să vină aici și să vorbească cu tine... dacă ești de acord să îmi dai ceva în schimb.

– Ce anume?

– Vreau ca toți ostaticii să fie în siguranță, George. Ceea ce se întâmplă nu are legătură cu mine. Ci cu tine. Și cu fiica ta. Din cauza ei ai venit azi aici. Mie îmi este clar cât de mult ții la ea.

– Îți dorești vreodată să dai timpul înapoi? a spus George, cu glas moale. Parcă mai ieri mă ruga să îi împletesc codițele. Și acum... acum...

– Acum ce?

– Acum a crescut, a șoptit George.

Hugh a închis ochii. Uneori, când trecea prin fața camerei lui Wren și o auzea vorbind cu prietenii ei pe FaceTime și râzând, i se părea că vocea ei seamănă cu a Annabellei, vocea unei femei, nu a unei fetițe.

– Da, a zis Hugh. Știu.

Wren îl auzea pe tatăl ei. Dintr-un motiv sau altul, atacatorul pornise difuzorul telefonului.

Uneori mi se pare că eu și fiica mea nu putem cădea de acord nici că cerul e albastru.

Credea cu adevărat ceea ce spunea? Sau făcea parte din rolul de negociator pe care îl juca? Wren îi spunea mereu că de fapt era un actor foarte prost plătit, care inventa orice își închipuia că voia să audă persoana cu care vorbea. *Da*, zicea tatăl ei, *dar actoria adevărată pornește de la un sâmbure de adevăr.*

Oare el chiar credea că se certau des?

La un moment dat, tatăl ei fusese centrul universului pentru ea, urmându-l peste tot, ca o umbră, ajutându-l să repare mașina de spălat sau să tundă iarba, dar cel mai adesea stându-i în drum. Însă el nu îi spunea niciodată să îl lase în pace. În schimb, îi arăta cum să verifice dacă s-au adunat scame în supapa mașinii de spălat și cum să înlocuiască bujiile mașinii de tuns iarba. Apoi a început școala și, ducându-se în vizită pe la prietenele ei, a descoperit că nu avusese parte de o multitudine de experiențe – ca de pildă să caute prin sertarul cu cosmetice al mamei, să îi probeze pantofii cu toc și să se joace de-a marea ducesă; sau să se uite la telenovele, în loc de seriale polițiste. Mama prietenei ei, Mina, a fost cea care i-a cumpărat prima cutie de tampoane și a stat în fața ușii de la baie, îndrumând-o cum să le folosească. Wren știa că tatăl ei ar fi făcut orice pentru ea, dar unele lucruri nu erau de domeniul lui, așa că Wren le-a găsit în altă parte.

Iar acum credea că nu se înțeleg?

A încercat să își aducă aminte când petrecuseră ultima dată mai mult timp împreună. Se întâmplase în urmă cu o lună și jumătate, în august. Mergeau mereu împreună să vadă Perseidele, ploaia de meteori; în fiecare an urcau pe cel mai înalt punct din zona Jackson – tatăl ei cărând telescopul, iar ea, cortul. Petreceau acolo noaptea, privind spectacolul pe care li-l oferea cerul, iar la răsărit mâncau clătite la un restaurant de pe marginea șoselei și apoi dormeau tot restul zilei. Dar anul acesta Wren fusese invitată la film cu Mina și auziseră că avea să vină și Ryan, împreună cu un grup de băieți de la școală. Ea și Mina elaboraseră un plan prin care Wren urma să stea lângă la Ryan la cinema și să împartă o cutie de floricele. Poate că li se vor atinge mâinile ușor. Poate că el își va pune brațul în jurul ei.

Wren aproape renunțase la noaptea stelelor căzătoare. Ba chiar se dusese să îi spună tatălui ei, dar îl găsise în pivniță, luptându-se cu o saltea gonflabilă.

– M-am gândit că după toți anii ăștia meritățm un pic de confort. Fără pietre sub sacii de dormit, a zis el, după care a ridicat privirile spre ea. Ce s-a întâmplat?

Nu a lăsat-o inima să contramandeze excursia, așa că a sunat-o pe Mina și i-a spus că avea ceva de făcut împreună cu tatăl ei. Totul se aranjase cum nu se putea mai bine, pentru că Ryan o invitase la film o săptămână mai târziu, își trecuse brațul peste umerii ei, ba chiar o și sărutase în timpul genericului, iar Wren se simțise așa cum își închipuia că se simte o stea atunci când explodează.

În noaptea Perseidelor, Wren și tatăl ei urcaseră până la locul lor obișnuit, ridicaseră cortul, întinseseră saltelele și aranjaseră sacii de dormit. Tatăl ei a prăjit crenvurști și a fript bezele deasupra unui foc de tabără. Au fixat telescopul, iar Wren a scrutat cerul nopții.

– Îți amintești când ți-am arătat steaua Betelguese, a zis el, iar tu ai întrebat ce a fost mai întâi, steaua sau filmul?

– Aveam vreo șapte ani, a protestat Wren.

El a râs.

Ea s-a îndepărtat de telescop și s-a întins lângă el.

– E pe moarte, nu-i așa?

– Betelguese? Mda. E o supergigantă roşie. Aşa că se răceşte.

– E cam trist.

Tatăl ei a surâs.

– Nu vei fi mai fi pe aici ca să o vezi murind, dacă asta te face să te simţi mai bine.

– Cred că dacă tot trebuie să mori, cel puţin o supernovă este o moarte destul de strălucitoare.

Într-o zi, Betelguese va exploda într-o imensă scânteie de lumină, lăsând în urmă o nebuloasă planetară. Şi pe măsură ce gazele şi praful se vor risipi, nu va mai rămâne decât o stea pitică albă. Un miez fără foc.

– Nimic nu e veşnic, a spus tatăl ei.

Ea şi tatăl ei văzuseră multe stele albe prin telescop. Se întreba care dintre stelele văzute în copilărie erau moarte acum şi dacă erau moarte de-a binelea sau prea sleite ca să mai emită lumină. Trebuie să i se facă cuiva dor de tine ca să existi?

Când au lucit pe cer primele fâşii de lumină, Wren s-a ridicat în capul oaselor, cu sufletul la gură. Ceea ce a urmat a fost o simfonie vizuală care bombarda întunericul, ca şi cum cineva ar fi amestecat constelaţiile ca pe nişte zaruri şi le-ar fi aruncat peste cerul nopţii.

– Uneori uit cât de frumos e, a şoptit ea.

– Şi eu, a spus tatăl ei, cu vocea întretăiată.

Când a întors capul spre el, nu se mai uita la stelele căzătoare. Se uita la ea.

Dacă murea, cineva avea să-i ducă dorul.

Wren simţea că o podideau lacrimile. Ce avusese de făcut atât de important în acea dimineaţă, de nu petrecuse încă cinci minute la masă cu tatăl ei pentru a-i spune că îl iubeşte? Ar fi putut să îi spună despre Ryan. Sau că în ultima vreme se trezea cu pătura înfăşurată în jurul picioarelor şi inima bătându-i cu putere, pentru că îi era teamă că nu îşi va face prieteni la liceu, că va pica examenele şi nu va ajunge niciodată la facultate şi că, deodată, totul se petrecea prea repede.

Anul trecut de ziua ei, tatăl ei îi luase bilete la o conferinţă a lui Neil deGrasse Tyson. Călătoriseră până la Atlanta pentru a-i asculta discursul. Astrofizicianul vorbise despre energia întunecată. Este

o formă de energie reală, măsurabilă, din univers, pe care oamenii de știință încă nu o înțeleg bine, și care forțează universul să se extindă dincolo de orizontul nostru. Într-o zi, a spus el, astronomii nu vor putea vedea decât stelele Căii Lactee, și nu alte galaxii – pentru că vor fi dispărut din raza lor vizuală, ca ultimul capitol care a fost rupt dintr-o carte. Poate că de pe acum vedem numai o parte a poveștii și lipsesc deja unele capitole.

Nu știi ceea ce nu știi, spusese Neil deGrasse Tyson, în urmă cu un an.

Dar acum, pentru întâia dată, Wren înțelegea cu adevărat.

Earlene, soția pastorului Mike, fusese prima persoană care menționase problema de față cu George: părul lui Lil. Era greu de pieptănat.

Și el observase că buclele ei moi de bebeluș se încâlceau din loc în loc. Încercase să le pieptăne, dar dinții periei se prindeau în firele încurcate și Lil începea să plângă. Apoi Earlene l-a oprit pe când curăța jgheaburile bisericii, într-o zi de vară, când erau cel puțin treizeci și opt de grade afară. S-a oprit sub scară, întinzându-i un pahar cu limonadă. El i-a mulțumit, iar în timp ce bea, femeia a privit în depărtare, unde Lil și alți copii de la biserică se dădeau în leagăn.

– Știi, unul dintre copiii mei avea părul așa. Greu de controlat, la fel ca ea, a zis Earlene râzând. O spălam în cadă noaptea cu șampon și balsam de păr și îi împleteam codițele ude ca să nu se încâlcească în somn.

Apoi i-a luat paharul gol din mână și a zâmbit.

– Să nu-mi faci insolație, auzi?

Earlene avea o fire agreabilă și dădea sugestii fără a critica. George nu întâlnise niciodată o femeie ca ea. Mama lui nu fusese așa, iar dacă soția lui ar fi semănat mai mult cu Earlene, poate că el nu ar fi fost tot timpul atât de furios.

În seara aceea, când i-a făcut baie lui Lil, i-a spus că se află la Coaforul lui Tati. A trecut pieptănul prin părul ei umed, întinzând balsamul în locurile unde părul era foarte încâlcit și îndepărtând cu lama de ras vârfurile care începeau să formeze codițe afro. Apoi

i-a împărțit părul în trei fascicule, încrucișându-și neîndemânatic mâinile peste ele și împletindu-i o coadă piezișă. A legat-o cu un elastic și a băgat-o pe fată în pat.

A doua zi de dimineață, când i-a despletit coada, părul lui Lil s-a revărsat ca o cascadă strălucitoare.

– Tati, i-a zis ea în seara aceea, împletește-mi-l din nou.

George a cumpărat de la magazin panglici pentru păr și elastice care nu se încâlceau în părul fin al lui Lil. A devenit un ritual îndeplinit de două ori pe zi: o așeza pe un scaun, în bucătărie, iar el stătea în picioare în spatele ei, pieptănându-i ritmic părul și împletindu-i-l înainte de culcare. Dimineața, îi peria onduleurile. Pe măsură ce a prins curaj, i-a făcut cărare și codițe. A învățat cum să îi prindă părul cu agrafe. S-a dus la bibliotecă și a urmărit clipuri video pe internet despre cum se fac codițele franțuzești, cocurile, împletiturile în spic.

Fără îndoială, se simțea mândru duminica, la biserică, atunci când mămicile veneau la el și îl lăudau pentru Lil. Sau atunci când oamenii aflau cu surprindere că era crescută de un tată singur. Era un bărbat căruia i se spusese toată viața că nu face nimic bine, iar acum pe rana lui se punea balsam. Dar ceea ce iubea cel mai mult George erau momentele când erau numai ei doi și îi peria cârlionții. George știa că e un om tăcut, deloc înclinat spre sporovăială. Dar când stătea în spatele fiicei lui, cu mâinile în părul ei, fata îi vorbea. Iar el, la rândul lui, a început să îi vorbească.

Discutau despre lucruri prostești: dacă ar prefera să aibă în casă un stâlp, ca la postul de pompieri, pentru a coborî de la etaj, sau o piscină plină de jeleuri; ce ar cumpăra dacă ar câștiga la loto și dacă Batman ar face-o praf pe Femeia Fantastică sau invers. Stând în spatele lui Lil, unde contactul vizual nu era posibil, le era mai ușor amândurora să vorbească, chiar și atunci când conversația devenea mai serioasă – cum să le țină piept fetelor de la biserică atunci când râdeau de ea pentru că purta aceeași rochie în fiecare duminică; să înțeleagă că un băiat care îi bagă o broască pe sub bluză încearcă, de fapt, să se facă remarcat de ea; sau când venea vorba despre mama ei.

George trăia pentru aceste momente, repetate de două ori pe zi, când îi aranja părul fiicei sale.

Apoi, într-o seară, când avea paisprezece ani, nu a mai intrat în bucătărie după duș. George a găsit-o în camera ei, cu coatele răsucite la ceafă, împletindu-și coada.

– Mi se pare o prostie să o faci tu, a zis ea, când pot să o fac și singură.

George nu a știut cum să îi spună că nu despre asta era vorba, ci despre momentele petrecute cu ea. Nu a știut cum să îi explice că fiecare periere a părului putea să pună în mișcare ceva în sufletul ei de adolescentă, ceva ce nici ea nu știa că păstrează înăuntru. Nu a știut cum să îi spună că îl umplea de o povară grea să o vadă că își aranjează singură părul, ca și cum acesta ar fi fost începutul sfârșitului.

Așa că nu a spus nimic.

Dacă Lil l-ar mai fi lăsat să îi împletească părul, unde ar fi fost el acum? Oare ea și-ar fi dat seama că nimic din ceea ce ar fi făcut sau ar fi spus nu i-ar fi putut schimba convingerea că era perfectă? Și-ar fi dat ea seama că împreună puteau descâlci orice încurcătură în care intrase?

A pus jos receptorul telefonului, pentru că îl durea urechea. Era pe difuzor acum, iar el se plimba de colo colo prin fața recepției. Dar Hugh McElroy nu mai scotea nici o vorbă, și nici George, amândoi pierduți în gândurile lor.

– Mai ești acolo? a întrebat George.

– Desigur, a replicat Hugh.

Iar apoi, din spatele biroului, a auzit un strănut.

Imediat, Izzy a strănutat și ea. S-a prefăcut că strănută de câteva ori, o reacție alergică ce ar fi trebuit să îi aducă un Oscar. Dacă reușea să îl convingă pe atacator că ea strănutase, și nu cele două persoane care se ascundeau în debaraua cu materiale, poate aveau să fie în siguranță.

Dacă le găsea, urma să își dea seama că Izzy îl mințise în față când îi spusese că nu era nimeni înăuntru.

George s-a răsucit numaidecât pe călcâie, s-a îndreptat cu pas apăsat spre debara şi a deschis uşa cu o smucitură.

– George? a zis Hugh.

Auzea mişcare şi strigăte, şi zăngănituri.

– George, vorbeşte cu mine.

Inima a început să îi bată nebuneşte. *Ce dracu' se întâmplă?*

Hugh a auzit un geamăt. O încăierare.

– Ridică-te. *Ridică-te!* a strigat George.

– George, ce se întâmplă?

Hugh a încercat din nou, amuţindu-şi cele mai rele suspiciuni:

– Eşti în regulă? S-a întâmplat ceva?

S-a auzit ceva căzând, după care un ţipăt şi vocea lui Wren: *Nu, nu, nu... nu!*

Hugh a simţit că rămâne fără aer. Era paralizat, îngrozit pentru ea. Singura lui speranţă era să îl liniştească pe George înainte de a face vreun gest de neconceput.

– George, l-a implorat el. Te pot ajuta. Eu te pot...

– Taci din gură, a spus George, apoi s-a auzit un zăngănit, iar legătura s-a întrerupt.

Ora unu după-amiaza

Atacatorul închisese telefonul, dar Hugh se simțea totuși triumfător. Deținea prima piesă de puzzle de care avea nevoie pentru negociere. George Goddard dezvăluise – intenționat sau nu – ce îl adusese la Centru în acea zi. Cea mai puternică armă de care are nevoie un negociator este informația; cunoașterea înseamnă putere.

Nu asta îi spunea el mereu lui Wren?

Când era în școala gimnazială, iar el încă îi pregătea gustarea de prânz, îi punea în ghiozdan un sendviș, o sticlă de apă, un măr și o pepită de cunoaștere. Pe o bucată de hârtie scria un adevăr dovedit: *Există o planetă unde plouă cu sticlă. Dacă plângi în spațiu, lacrimile îți rămân pe față. Pe Lună se află o micuță sculptură din aluminiu. Corpul tău este format din bucățele de stele care au explodat. Atomii sunt formați în cea mai mare parte din spațiu gol, și dacă elimini spațiul acesta din atomii care alcătuiesc un corp omenesc, restul masei ar încăpea în doi centimetri pătrați. Calea Lactee are patru brațe, nu două.*

Nici unul dintre aceste adevăruri nu a învățat-o cum să te ascunzi într-o situație de luare de ostatici. Cum să te aperi atunci când vine cineva spre tine cu o armă, iar tu ești neînarmat. Lui Hugh i-ar fi fost ușor să îi umple capul cu *asemenea* informații, pentru că alcătuiau corpul cunoștințelor lui profesionale. Dar din motive pe care nu le pătrundea acum, o hrănise în schimb cu informații care ar fi ajutat-o numai să fie sufletul petrecerii.

Cunoașterea înseamnă putere, iar el o lăsase pe fiica sa neînarmată. Ceea ce însemna că era de datoria lui să repare această situație.

– Tu, a strigat el către o tânără polițistă. Află cu ce se ocupă George Goddard. Dacă e însurat. De câtă vreme trăiește în Mississippi. Dacă are vreun bar pe unde își face veacul. De unde a cumpărat arma. Dacă are antecedente.

Femeia a clipit nedumerită.

– *Acum!*

Tânăra a plecat în grabă, iar Hugh s-a prăbuşit pe scaunul pliant din spatele lui. Şi-a îngropat faţa în palme. Ar putea fi deja prea târziu pentru a o ajuta pe sora lui. Nu îşi permitea nici o greşeală. De data aceasta nu era doar reputaţia lui în joc.

Calea Lactee are patru braţe, nu două.

Nu era vorba de faptul că înfăţişarea galaxiei s-ar fi schimbat. Doar că de multe ori nu poţi vedea forma unui lucru atunci când că eşti prins înăuntrul său. Nu poţi fi obiectiv dacă eşti prea apropiat.

De aceea chirurgii nu operează rude, judecătorii se recuză în cazuri în care sunt ei înşişi implicaţi, iar negocitorii poliţiei se retrag din situaţiile în care au un interes personal şi legitim.

Mda, şi-a zis Hugh, *la dracu' cu toate astea.*

Bex stătea întinsă pe spate, simţind gâlgâitul propriei respiraţii şi înecându-se pe uscat. Totul o durea: când inspira, când expira, când clipea. Era ameţită şi slăbită şi simţea că îi fusese înfiptă o ţepuşă prin piept.

Dar cel puţin Wren era încă în siguranţă. Dacă ar fi trebuit să moară pentru ca Wren să fie în siguranţă, ar fi făcut-o.

Ar fi trebuit să îi spună lui Hugh. Ar fi putut să îi spună ce o rugase Wren să facă şi să îl pună să jure că nu se va da de gol. Aşa cel puţin ar fi ştiut că merg la acea clinică.

Ar fi ştiut că fata e acolo.

Dar Bex ştia din proprie experienţă că în clipa în care taţii îşi dau seama că fetiţa lor nu mai este fetiţa lor, ceva infinitezimal se schimbă în relaţia dintre ei. Chiar dacă din afară pare trainică şi neschimbată, ceva se simte, ca un os rupt care nu s-a vindecat bine, sau crăpătura cât un fir de păr de la suprafaţa unei vaze, către care privirea îţi este atrasă negreşit. Aşa că păstrase secretul lui Wren.

Se pricepea să păstreze secrete.

A simţit cum începe să tremure. Să însemne oare că era în stare de şoc? Pierduse prea mult sânge?

Fiecare dintre cei aflaţi în încăperea asta, îşi zicea ea, are o poveste care se sfârşeşte aici. Dacă ziua de azi nu s-ar fi petrecut,

multe dintre aceste povești ar fi rămas nespuse. O sută de cărări diferite duceau către colțul străzilor Juniper și Montfort – de la sarcini nedorite, la altele prețuite, dar imposibil de dus la termen; de la fete tinere care încercau să facă ce era corect, la rudele care mințeau pentru ele. Un lucru aveau aceste femei în comun: nici una nu ceruse să aibă parte de acest moment.

Bex respira din ce în ce mai greu. A întors cu mare efort capul către debara, poate Wren ar fi reușit să o vadă în mod miraculos printre stinghii. O durea atât de tare, încât marginile câmpului vizual s-au albit și o frigeau.

Bex și-a făcut o promisiune: dacă ar scăpa cu viață de acolo – dacă ar supraviețui – i-ar spune adevărul lui Hugh.

Tot adevărul.

George se holba la arma din mâinile sale. Și acum?

Își imaginase răzbunarea ca pe un film pe care îl văzuse cu mult timp în urmă, în care cineva nedreptățit își făcea dreptate cu mâinile sale. S-a văzut năvălind pe ușile din față ale Centrului, fluturând arma ridicată prin aer, ca Stallone sau Bruce Willis; a văzut un doctor făcându-se mic sub talpa sa; a văzut peisajul apocaliptic al distrugerii lăsate în urma sa, în timp ce el pleca, triumfător.

Iată ce nu făcuse parte din scenariul său: țiuitul din urechi atunci când arma s-a declanșat, sângele acelor oameni, împroșcat în toate părțile, felul în care cerșeau îndurare.

George a aruncat o privire către grupul de persoane adunate în sala de așteptare. Doctorul, rănit. Asistenta aplecată deasupra lui. Fata blondă care se tot trăgea de păr. Cea care tocmai își omorâse copilul. Doamna care respira greu. Din pricina lui. Îi făcea rău să o vadă suferind. La modul abstract, eliminarea tuturor celor care aveau o legătură cu Centrul păruse o faptă de vitejie necesară. În realitate, era o treabă murdară.

Oamenii aceștia erau marionete, iar sforile lor erau plăsmuite din teroare. Șoaptele lor mureau de cum se uita către ei. *Nu sunt cine credeți voi că sunt*, voia George să zică, dar nu mai era adevărat. Era exact cine credeau ei că este.

Frustrarea și furia lui fuseseră o grenadă vie, picată în mâinile sale. Ce putea să facă cu ea? S-o lase să-l facă bucăți? În schimb, fugise. Repede și departe, în spatele liniilor inamice. Iar apoi o aruncase înspre ei.

Stăteau adunați laolaltă în sala de așteptare, lăsând între ei și George o distanță cât mai mare. Păreau să aștepte ceva de la el – o revendicare, o criză de furie, o explicație.

Îl auziseră vorbind cu polițistul. Știau că era cineva afară care voia să îi salveze. Speranța e o armă al naibii de bună.

Pe de altă parte, George avea un pistol. Când îl flutura prin aer, tresăreau, plângeau, tremurau. Îl ascultau.

Doar că el habar nu avea ce să spună.

A început să pășească de colo colo. Venise acolo cu o intenție, dar nu și cu un plan. Nu își imaginase că vor fi oameni rămași în viață atunci când își va termina lecția de răzbunare. Știa cum se sfârșeau acele lucruri. Cu o confruntare între el și o mulțime de polițiști cu veste antiglonț.

Dar e drept că acum avea și un alt avantaj, nu doar un simplu pistol.

Avea ostatici.

Ascunsă în debara, Wren și-a tras genunchii la piept și s-a blestemat în gând pentru că fusese atât de scrupuloasă. Cine ar fi zis că simțul responsabilității poate fi mortal?

Ar fi trebuit să se comporte ca mai toți adolescenții de pe lume și să aștepte până când lucrurile se încingeau atât de tare între ea și Ryan, încât ar fi fost prea târziu pentru planuri. Ar fi putut cumpăra un pachet de prezervative de la farmacie sau ar fi putut să îi spună lui Ryan că era problema lui. Dar anul trecut în clasa ei fusese o fată care rămăsese însărcinată și venise la școală până când i se rupsese apa, în timpul orei de sport. Wren a stat cu ea în tribune până la venirea ambulanței și a ținut-o de mână, în timp ce unghiile fetei îi lăsau pe piele mici semiluni de durere. *Te pot ajuta cumva?* o întrebase Wren, iar fata se întorsese către ea, gâfâind, și îi spusese: *Da. Nu folosi prezervative proaste.*

Așa că ea și Ryan discutaseră Subiectul. Când să O facă. Unde să O facă. Întrucât Ryan se ocupa cu detaliile de logistică, Wren s-a

oferit să se ocupe de măsurile anticoncepționale. Ceea ce, după cum s-a dovedit, era ușor de spus, dar greu de făcut dacă erai minor și încercai să îți ții treburile personale departe de ochii celorlalți.

Hahal prevedere! Puteai să-ți iei toate măsurile de protecție existente, că lucruri rele tot se întâmplau.

Asta a făcut-o să se gândească la mătușa ei.

Când tatăl ei pleca pentru câteva zile la cursurile pentru negociatori, iar Bex rămânea să aibă grijă de ea, o lăsa să chiulească de la școală. O numea ziua destinată sănătății mintale. Se înghesuiau amândouă în hamacul din curte, ca două boabe de mazăre într-o păstaie, și jucau jocul lor preferat. *Ai prefera să îți crească o coadă sau să îți crească un corn?*

Ai prefera să îți fie mereu prea cald sau să îți fie mereu prea frig?

Ai prefera să petreci o noapte într-un spital de nebuni bântuit de fantome sau să te dai într-un montagnes russes stricat?

Ai prefera să nu mânânci decât umplutura din curcan sau să nu bei decât sos de friptură?

Ai prefera să știi când vei muri sau cum vei muri?

Pentru Wren, răspunsurile erau evidente. O coadă, pentru că o puteai ascunde pe sub haine. Să îți fie frig, pentru că mai puneai niște haine pe tine, ca să se încălzești. La spitalul de nebuni, pentru era mai bine să îți fie frică decât să fii omorât. Umplutura, pentru că era *umplutură*. Și credea cu toată convingerea că era mai bine să știi cum vei muri, decât să numeri zilele care îți mai rămâneau.

Wren era pe cale să se răzgândească în privința ultimei întrebări.

Acum Wren se gândea la alta: *Ai muri dacă de asta ar depinde viața altuia?*

Asta făcuse mătușa ei pentru ea?

Wren tremura în debara lângă Olive, care mirosea a lămâi și era foarte drăguță, dar, ținând cont de toate, șansele ca ele să nu fie prinse erau destul de mici.

Cel puțin Olive era bătrână. Gândul acela era groaznic, Wren știa asta, dar era adevărat. Olive își trăise viața, sau cea mai mare parte a ei. Dar erau sute de lucruri pe care Wren nu le făcuse. Sex, de pildă, dar asta era evident. Nu venise niciodată târziu acasă. Nu se îmbătase

niciodată. Nu luase niciodată un zece curat la un test la matematică şi nici nu escaladase turnul de apă de la Universitatea din Jackson.

Nu îşi luase nici carnetul de şofer. Avea un permis pentru cei care învaţă să conducă – depusese o cerere în ziua în care împlinise cincisprezece ani. Tatăl ei ştia că aştepta de mult momentul acela şi când a intrat ţopăind în bucătărie în dimineaţa zilei în care împlinea cincisprezece ani, el era deja treaz, de parcă ar fi aşteptat-o. Intenţionat a lungit micul dejun şi a băut alene din cafea în timp ce Wren fremăta de nerăbdare, disperată să o ducă la Serviciul Auto.

– Să facem prima lecţie, l-a implorat ea, în timp ce ieşeau din clădire, cu documentul sacru.

– Ei, ca să vezi, de ce nu m-oi fi gândit şi eu la asta? a zis el, surâzând, iar apoi a dus-o în spatele parcării poliţiei, unde vara făceau grătar în zilele de vineri. Rânduise un traseu cu obstacole din conuri portocalii. I-a arătat cum să îşi ajusteze oglinzile şi să verifice unghiurile moarte şi timp de zece minute au exersat numai cum să pornească maşina, cu piciorul apăsat ferm pe frână.

În cele din urmă i-a permis să avanseze încet printre conurile portocalii, cu numai zece kilometri pe oră.

– Trebuie să stai mai spre mijloc când iei o curbă, i-a spus el. Nu poţi şti niciodată cine e în partea cealaltă.

– Am înţeles.

– Vorbesc serios, Wren. Ar putea fi un biciclist.

– Bine.

– Şi poate lipseşte pista de biciclete, tu iei curba, îl agăţi, el cade de pe bicicletă şi îşi sparge capul de bordură, apoi ieşi din maşină şi suni la salvare şi te duci după el la spital şi afli că e mort şi trebuie să îi anunţi familia şi să le spui că a murit din pricina ta.

Wren i-a aruncat o privire scurtă.

– Tată!

– Ochii la drum!

– Nici măcar nu există vreun drum!

El a ridicat mâinile, recunoscându-se înfrânt.

– Scuze. Ia-o la stânga.

A semnalizat şi a tras de volan.

– Ştii că nu ai prioritate.

– Nu sunt alte mașini.

– Dar dacă ieși pe neașteptate în fața unei mașini care merge drept și care te face armonică, doar cu foarfeca hidraulică te vor mai scoate dintre fiarele mașinii. Și până te scot ei, s-ar putea să ai coastele rupte și una dintre ele să-ți străpungă inima și să mori din cauza hemoragiei interne.

– *Tată!*

– Îmi pare rău. Doar că sunt un milion de șoferi pe care nu îi cunosc și în care nu am încredere... iar *tu* ești una singură.

Wren a scos mașina din viteză.

– Nu voi muri într-un accident de mașină, a jurat ea.

Tatăl ei s-a uitat pe fereastră, cu privirile ațintite înainte. Apoi a zâmbit, același zâmbet îndoit pe care îl văzuse pe chipul lui atunci când îi spusese că, de atunci încolo, putea să citească singură seara; același zâmbet pe care îl avusese pe când ea era în clasa a cincea și traversa sala de festivități, pentru a primi o diplomă ridicolă; același zâmbet ca atunci când ieșise pentru prima dată din camera ei machiată cu rimel și luciu de buze.

– Să știi că n-o să uit promisiunea, a zis el cu blândețe.

Atacatorul îi mânase pe toți cinci în sala de așteptare. La recepție, pe birou, erau împrăștiate cioburi de sticlă. Peste tot zăceau risipite broșuri, iar covorul era pătat de sânge. Obiecte de mobilier fuseseră îngrămădite în dreptul intrării, pentru a servi drept baricadă – o măsuță de cafea, un fișet, o canapea. La televizorul de deasupra lor se auzea show-ul culinar *The Chew*.

Joy își lăsase geanta și telefonul în salonul de recuperare, când fugise de atacator. Numele lui era George. Îl auzise spunând la telefon. Arăta ca toți ceilalți bărbați care protestau afară și care țipaseră la ea când intrase în clinică. Nu auzise nimic din ce spuneau. Dar își amintea de un bărbat care ținea de picior, cu capul în jos, o păpușă înfățișând un bebeluș, cu un cuțit înfipt în burtă.

Pentru a putea fi astăzi aici, făcuse schimb de tură la bar și spusese că pleacă să își viziteze familia, în Arkansas. Dacă cineva trebuia să cadă victimă teroristului pro-viață, acesta ar alege-o pe

femeia care tocmai făcuse un avort. Să fie oare preţul pe care îl avea de plătit? Viaţă pentru viaţă?

Va remarca cineva dispariţia ei?

– Hei. Vocea doctorului Ward a ajuns la ea plutind. Eşti bine?

Joy a încuviinţat din cap.

– Dar *dumneavoastră*?

– O să supravieţuiesc. Poate.

A zâmbit vag de propria glumă.

– Te cheamă Joy, nu-i aşa? Totul va fi bine.

Nu ştia cum putea să spună asta cu atâta siguranţă, dar îi era recunoscătoare, la fel cum îi era recunoscătoare pentru bunătatea pe care i-o arătase în timpul procedurii.

Dacă ar muri azi, ar fi o notă de subsol într-un ziar.

Nu şi-ar lua diploma.

Nu ar şti ce înseamnă să te îndrăgosteşti.

Nu ar avea ocazia să fie genul de părinte pe care ea nu l-a avut.

Un râs isteric îi gâlgâia în gât. Era ţinută ostatică, la mila unui nebun cu o armă. Tălpile îi erau îmbibate de sângele altora. Păşise peste o femeie moartă pentru a ajunge unde stătea acum şi poate că avea să îi vadă şi pe alţii murind în faţa ochilor ei. Poate chiar avea să fie unul dintre ei.

Dar cel puţin nu era însărcinată.

Să spui că lucrurile nu stăteau bine era un eufemism.

Izzy a îngenuncheat în faţa lui Bex. Reuşise să îi scoată bluza şi vedea plaga de ieşire a glonţului. Trecuse prin sânul drept şi ieşise chiar deasupra omoplatului drept. Cu tot tifonul cu care Janine astupase rana, sângerarea tot nu se oprise.

– Vom avea grijă de tine, Bex, a spus Izzy, zâmbindu-i.

Respiraţia femeii era greoaie.

– Eu... eu...

– Nu încerca să vorbeşti, a zis doctorul Ward. Te facem ca nouă. Nu pot risca să îmi pătez reputaţia de doctor.

Gluma lui a adus un zâmbet pe chipul femeii. Izzy i-a strâns mâna.

– Pot să..., a zis Janine, ridicând privirea către ea.

Mâinile fetei erau mânjite de sângele lui Bex și tremurau din pricina efortului pe care îl făcea pentru a stăvili hemoragia.

– Nu, a zis Izzy țeapănă. Nu poți.

Telefonul a sunat din nou, iar ei toți și-au întors capetele și au privit într-acolo. Ultima dată, Izzy fusese cea care răspunsese. Atacatorul îi ordonase să răspundă, cu un gest scurt al armei prin fața ei.

– Nu îl atinge, s-a răstit el acum.

Telefonul a mai sunat de douăsprezece ori; Izzy a numărat.

Respirația lui Bex era tot mai încordată, mai șuierătoare.

– Greu, a spus ea. Nu... pot...

Izzy i-a luat mâna și i-a numărat bătăile inimii la încheietură, calculând pulsul: 240 de bătăi pe minut; Bex era tahicardică.

– Probabil are un pneumotorax în tensiune, a spus doctorul Ward. Trebuie să îi scoatem aerul din cavitatea toracică, ca să poată respira liber.

S-a răsucit, încercând să se sprijine pe piciorul sănătos, dar și-a pierdut echilibrul și s-a prăbușit, aterizând pe piciorul rănit.

Izzy i-a suportat întreaga greutate.

– Ultimul lucru de care avem nevoie acum e s-o faci pe eroul.

– Dar avem nevoie de un chirurg, a zis el, întâlnindu-i privirile. Și se pare că tu vei fi acela.

Izzy a scuturat din cap.

– Eu nu sunt doctor.

– E doar un titlu. Știi ce ai de făcut, sunt convins.

Izzy văzuse cum se face drenajul toracic într-un spital, unde aveau condiții sterile și tot echipamentul necesar. Dar mai știa că fără o intervenție medicală imediată, Bex nu mai avea mult de trăit. Pe măsură ce aerul pătrundea în spațiul pleural prin rană, presiunea urma să crească și să ducă la colapsul plămânului, care la rândul său va comprima inima și va deplasa mediastinul. Asta însemna că inima nu va mai pompa sânge într-un mod eficient, iar vena cavă – vena cea mare care duce tot sângele către inimă – nu își va mai îndeplini sarcina.

Bex a început să horcăie, luptându-se pentru aer. Corpul îi tremura din pricina efortului. Izzy a apucat mâna lui Janine și a apăsat-o cu putere pe rană. Apoi și-a luat inima-n dinți și s-a ridicat.

– Femeia aceasta are nevoie de îngrijiri medicale, i-a spus ea atacatorului.

El a privit-o lung.

– Vrei să moară?

Ce întrebare stupidă. Sigur că asta voia. Voia să moară toți. De asta venise înarmat.

– O pot trata eu. Dar trebuie să îmi iau instrumente din sala de operații.

– Mă crezi tâmpit? Doar n-o să te las să te duci singură.

– Atunci vino cu mine, a zis Izzy, disperată.

– Și să îi las pe ei singuri? a zis el, schițând un gest către sala de așteptare. Nu prea cred. Așază-te la loc.

– Nu, a spus Izzy, pe un ton categoric.

Bărbatul a ridicat din sprâncene.

– Ce ai spus?

– Nu.

Apoi a început să se apropie de atacator. Arma era îndreptată către pântecul ei și își simțea picioarele ca niște tăiței, dar a reușit să facă un pas și apoi încă unul, până când țeava pistolului se afla la cincisprezece centimetri de ea.

– Nu mă așez până nu mă lași să iau tot ce îmi trebuie ca să-i salvez viața femeii.

El a privit-o țintă pentru o clipă care a durat cât o viață. Apoi, pe neașteptate, a tras-o pe Joy spre el și i-a lipit pistolul de tâmplă.

– Număr până la zece. Dacă faci vreo prostie, sau dacă nu te întorci, femeia asta moare.

Lui Joy i-a scăpat un scâncet mic, rănit. În spatele ei, Bex abia își mai trăgea sufletul.

– Unu, a zis atacatorul.

Doi. Trei.

Izzy s-a rotit pe călcâie și a alergat pe coridor către sala de operații. *Patru.* A cotrobăit prin sertare, deschizând dulapuri și apucând orbește orice îi cădea în mâini, ca într-o macabră probă de viteză dintr-un concurs televizat. *Cinci.* Și-a ridicat poalele uniformei și a revărsat prada de pe tejghea în acel coș improvizat. *Șase. Șapte.*

A alergat înapoi în sala de așteptare, răsturnându-și comorile pe podea.

Atacatorul i-a drumul lui Joy, care a căzut, tremurând, pe canapea și a rămas acolo, cu genunchii la piept.

– Ridică materialele de pe jos, i-a spus Izzy lui Janine.

A smuls de pe Bex halatul cu care o învelise. Ochii femeii erau holbați de groază; privirea i s-a ancorat de Izzy ca de un chei pe timp de furtună.

– Bex, a spus ea cu glas ferm, știu că nu poți respira. Te ajut. Dar trebuie să stai calmă.

Janine a așezat lângă Izzy un maldăr de materiale medicale: tifon și tuburi și o lamă de bisturiu numărul 15, un forceps și un tenacul, o chiuretă.

Izzy era specialistă în rezolvarea problemelor. Când se strică aragazul, faci un foc de tabără și fierbi ouăle deasupra aburului care iese din ceainic. Când nu mai este lapte pentru cereale, merge și apă. Când tocești talpa pantofului până îi faci găuri, tai branțuri din carton. Un lucru te învață negreșit o copilărie trăită în sărăcie, și anume să fii ingenios.

A luat un ac hipodermic cu grosimea de 0,71 mm. Văzuse cum se face decompresia cu ajutorul unui ac, dar cu ace mai mari. Acesta era unul delicat, făcut pentru injectarea lidocainei. Nu era nici destul de lung, și nici destul de rigid ca să permită evacuarea aerului adunat în cavitatea toracică a lui Bex.

– Nu o să meargă, i-a confirmat doctorul Ward. Va trebui să îi inserezi un tub toracic.

S-au privit peste trupul lui Bex și Izzy a încuviințat din cap.

A scos tubul din învelișul steril. A întins mâna după forceps, dar s-a răzgândit apoi și a luat o lamă de bisturiu. Regreta că nu avusese prevederea să ia Betadină sau un șervețel cu alcool, dar trebuia să se mulțumească cu ce avea. Ridicând brațul drept al lui Bex, Izzy și-a trecut degetele peste pieptul ei, până la un punct situat între a patra și a cincea vertebră, unde s-a oprit.

Simplul fapt că văzuse cum se face procedura nu însemna că era calificată să o execute.

– Haide, a îndemnat-o doctorul. Taie.

Izzy a tras adânc aer în piept şi a apăsat cu putere bisturiul în pielea lui Bex. A apărut o linie subţire de sânge. Izzy a băgat arătătorul drept prin incizie, încercând să dea de peretele toracic şi ignorând ţipătul lui Bex. A ridicat cu cealaltă mână forcepsul şi l-a introdus prin incizie.

– Va trebui să împingi tare, a zis doctorul Ward.

Izzy a încuviinţat din cap şi a manevrat forcepsul astfel încât vârful acestuia să încalece vertebra, apoi l-a introdus prin peretele toracic, cu un mic pocnet. Imediat s-a auzit un şuierat, şi a fost împroşcată de picături de sânge. Bex a tras adânc aer în piept, căci putea în sfârşit să respire.

Nu fusese doar un pneumotorax, ci un hemotorax. Cavitatea pleurală era plină de sânge, nu de aer.

Izzy a desfăcut forcepsul şi l-a rotit într-o parte şi în alta pentru a face o deschidere mai mare în peretele toracic. Cu degetul arătător, a pipăit balonul pulmonar, simţindu-l cum creşte şi apoi se dezumflă. A scos forcepsul, cu vârful desfăcut, ca să nu ciupească din greşeală plămânul. Cu degetul încă în interiorul cavităţii toracice, a introdus cu atenţie tubul de sucţiune prin incizie, până în capăt. Abia atunci şi-a retras degetul.

Izzy nu avea nimic cu care să fixeze tubul sau să îl sutureze. Aşa că a înşfăcat ambalajul de plastic în care fusese tubul şi l-a presat pe pielea lui Bex, obţinând astfel un pansament ocluziv. Doctorul Ward a întins mâna după banda adezivă pe care o folosise pentru a-i lega bandajul şi a rupt două bucăţi cu care să poată fixa plasticul.

– Domnişoară Izzy, a zis el impresionat, dacă nu te-aş cunoaşte, aş zice că te-ai născut pentru medicina de urgenţă.

Tubul îşi făcuse datoria: sângele se scurgea prin el şi picura pe podea. Izzy a înfăşurat un prosop la capătul lui, regretând că nu avea la îndemână un recipient, care i-ar fi permis să monitorizeze cât sânge pierdea Bex. În cele din urmă, în lipsa unei transfuzii, Bex avea să moară.

Izzy a simţit că cineva o apucă de umăr. S-a întors şi l-a văzut pe atacator, care ţinea în mână un coş de gunoi.

– Pune totul aici, a zis el, arătând spre instrumentele împrăştiate pe podea.

A adunat acul, tenacului, forcepsul însângerat și instrumentele pe care nu le folosise și le-a dat drumul înăuntru.

– Asta-i tot? a întrebat el.

Izzy a încuviințat din cap.

El i-a făcut semn cu arma să se dea mai în spate, ca să poată verifica singur. Mulțumit că nu rămăsese nimic pe jos, a făcut câțiva pași înapoi și a așezat coșul de gunoi sub biroul de la recepție.

Bex a apucat-o de mână pe Izy. Deja arăta mai vioaie și în mod evident nu se mai chinuia așa de mult.

– Îți... mulțumesc, a murmurat ea.

A tras-o de mână pe Izzy până când s-a aplecat spre ea.

Vocea ei era o rugăciune. *Salveaz-o pe nepoata mea.*

Izzy s-a tras înapoi, privind-o drept în ochi. A încuviințat din cap.

Izzy a netezit marginile benzii adezive, acolo unde se lipea de pielea lui Bex. Cu cealaltă mână, a căutat sub șoldul lui Bex, de unde a scos bisturiul pe care îl ascunsese după ce făcuse incizia. S-a aplecat mai mult, cu mâinile împreunate între ea și Bex, astfel încât numai ele două au putut vedea cum i-a retras lama și l-a vârât prin răscroiala de la gât a uniformei, ascunzându-l în sutien.

Deși Hugh le ordonase polițiștilor să elibere zona, tot mai rămăseseră câteva persoane ici-colo. Ziariștii, prea proști sau prea ambițioși ca să plece. Câțiva gură-cască, ținând în mâini telefoane mobile și înregistrând filmulețe pe care să le posteze pe site-urile de socializare. Mai erau și câțiva dintre protestatari, deși se mutaseră la o distanță sigură, unde făceau o rugăciune în cerc. Împrăștiate pe locul pe care ei îl cedaseră rămăseseră urmele convingerilor lor: o pancartă care proclama că AVORTUL ESTE OMUCIDERE; păpuși vopsite cu sânge fals și abandonate în grabă, cu membrele răsucite pe asfalt, alcătuind propria lor scenă miniaturală crimei.

Hugh nu își amintea când fuseseră chemați ultima dată polițiștii la o altercație petrecută la Centru. Ani întregi, angajații coexistaseră cu protestatarii, așa cum se așază apa și uleiul într-un borcan: ocupând același spațiu, dar separate. Fiecare parte avea față de cealaltă un respect ciudat și încărcat de ranchiună, prin prisma faptului că, în ciuda obstacolelor, cu toții se prezentau în fiecare dimineață

pentru a face ceea ce considerau necesar. Protestele fuseseră în cea mai mare parte paşnice şi de bun-simţ.

Mai puţin acum, remarca Hugh.

Un val de uimire a traversat grupul de protestatari, declanşându-le simţul înnăscut pentru situaţiile dificile iminente. Hugh s-a întors la timp pentru a vedea o tânără cu părul roz ivindu-se din mijlocul acelei harababuri evlavioase. Era fata pe care o intervievase în urmă cu o oră, angajata care sunase la 911 după ce reuşise să fugă din interiorul clinicii, când începuseră împuşcăturile. Rachel. Stătea faţă în faţă cu unul dintre protestatari, un bărbat înalt, rotofei, cu o claie de păr alb.

– Te rog, îi zicea bărbatul. Vino şi roagă-te alături de noi.

Hugh a văzut-o cum îl împunge în piept.

– Allen, *nu* ai dreptul să te comporţi ca şi cum nu ar fi vina voastră.

Hugh a fost oarecum suprins să constate că îl cunoaşte pe nume.

– Nu e unul dintre noi, a replicat Allen.

– Cum poţi să stai în faţa mea şi să spui asta? a strigat ea. Dacă cei ca tine nu ar împroşca cu mizeriile pe care le spuneţi voi, nu ar exista oameni ca *el*.

Hugh a făcut un pas în faţă.

– Avem o situaţie de luare de ostatici în plină desfăşurare, a intervenit el. Trebuie să plecaţi cu toţii acasă.

– Nu pot, a spus Rachel suspinând. Nu pot pleca până nu ştiu că toţi cei dinăuntru sunt în siguranţă.

– Pentru asta ne rugăm şi noi. Înăuntru se află şi un susţinător al cauzei noastre, a spus Allen.

Hugh şi-a trecut mâna prin păr.

– Evident.

Protestatarul a clătinat din cap.

– Nu el, *altcineva*, a clarificat el. O femeie, unul dintre ostatici.

Într-o dezbatere organizată în clasa a zecea, Janine a avut de pledat în cazul *Roe vs. Wade*. A susţinut că decizia trebuie anulată şi a spus că avortul echivalează cu luarea unei vieţi, în timp ce genunchii îi tremurau, iar ea încerca să îi ţină strânşi. Pierduse, i-a

spus profesoara ei, care era pentru dreptul femeii de a alege. Dar după aceea a venit la ea o fată pe nume Holly, care a întrebat-o dacă e liberă sâmbătă dimineață. Așa a ajuns Janine să se țină de mâini cu doi străini care făceau parte din biserica lui Holly, în cadrul unui „lanț uman" întins pe o distanță de un kilometru și jumătate.

De-a lungul anilor, Janine nu șovăise niciodată în convingerea ei că viața începe în momentul concepției. Și totuși, era un secret pe care rareori îl dezvăluia, pentru că, de îndată ce recunoști că ești pro-viață, oamenii încep să te privească de parcă nu prea te-ar duce capul, sau faci parte dintr-un cult religios. Sau declară că, personal, sunt împotriva avortului, dar cred în dreptul femeii de a alege. Este ca și cum ai spune: *Eu nu mi-aș maltrata niciodată copilul, dar nu am de gând să îi spun vecinului meu că nu își poate bate fiul.*

Janine revenea, cu atracție magnetică, la acest adevăr. Asta o adusese în Mississippi, pentru a lucra cu Allen. Erau atât de aproape – doar o clinică îi mai despărțea de curățarea completă a statului de centrele în care se făceau avorturi.

Îi plăceau ceilalți protestatari. Pe lângă Allen, mai era Margaret, care suferea de paralizie cerebrală și care spunea rugăciuni când pacientele treceau prin fața lor. Mai era un profesor care preda la universitate. Ethel și Wanda le dădeau femeilor care intrau în clinică punguțe cadou.

Fusese ideea lui Allen ca Janine, fiind cea mai tânără membră a grupului, să înceapă un vlog în care să explice, din punctul de vedere al unui milenial, de ce avortul este o crimă. Primul episod urma să se numească „În interiorul fabricii de avorturi".

Voise o abordare cât mai personală. Dar nu anticipase *așa ceva*.

Janine aproape că vomitase când Izzy, asistenta, făcuse incizia în pieptul lui Bex. Fără anestezie. În timp ce Bex era perfect trează. Sub bisturiu, carnea se separase, devenind o gură urlătoare, roșie și furioasă. Janine și-a coborât privirile spre brațele ei, acoperite de sânge până la coate, și deodată a înțeles. Mâinile ei intraseră în pieptul unei alte femei. Era prizoniera unui bărbat înarmat, care nu știa că unul dintre ostatici era la fel de dezgustat ca și el de ideea avortului. A început să se clatine pe picioare.

Izzy a ridicat ochii când Janine s-a sprijinit de perete.

– Îţi vine să leşini? a întrebat-o ea.

Vocea îi era distantă şi hodorogită, ca cea a unui conductor de tren pe care nu reuşeşti să îl auzi bine. *Trebuie să ies de aici.* Izzy a cuprins-o pe Janine cu braţul pe după umeri, ca s-o liniştească.

– Trebuie să ies de aici, a repetat Janine, cu mai multă fermitate.

– Să respirăm adânc de câteva ori, a spus Izzy, pe un ton de avertizare şi a schiţat un semn din priviri către atacator, care se întorsese şi se holba la ele.

– Nu, a zis Janine, smulgându-se de lângă ea.

A făcut câţiva paşi către atacator, care ţinea arma la nivelul taliei, îndreptată către ea.

– Domnule, te rog să mă scuzi, dar eu nu am ce căuta aici, a spus ea, zâmbindu-i.

– Stai dracului jos, a mârâit el.

– Eu sunt ca *tine*, nu ca ei. Nu sunt pacientă. Eram aici pentru că... Mă rog, e o poveste lungă.

A ridicat mâna şi şi-a scos peruca blondă, dând la iveală părul negru, tuns scurt.

– Eu cred că avortul e un păcat. Oamenii de aici omoară bebeluşi şi de aceea merită... merită...

S-a uitat în jur, către feţele celor din sala de aşteptare, care o priveau sideraţi.

– Te rog, lasă-mă să plec, l-a implorat ea.

– Taci, i-a cerut bărbatul înarmat.

– Îţi promit că nu voi...

– Nu mai *vorbi*...

– O să le spun că eşti o persoană de înţeles. Un om bun. Cu o inimă mare, un om care încearcă să dea glas celor nenăscuţi, a zis şi, simţindu-se încurajată, a făcut un pas înainte. Tu şi cu mine suntem de aceeaşi parte...

Janine l-a văzut cum ridică arma. Apoi totul s-a întunecat.

Nimeni nu a făcut nici o mişcare să o ajute pe fata care fusese doborâtă la pământ. Chiar dacă nu ar fi fost imobilizat, cu un garou la picior, nici Louie nu putea spune cu siguranţă că i-ar fi sărit în ajutor, indiferent de jurământul depus.

Probabil venise acolo ca să le întindă o capcană. De ani întregi, adepții mișcării anti-avort se inflitrau în clinici, încercând să găsească dovezi care să ateste mitul vânzării de organe fetale și faptul că angajații le obligau pe femei să întrerupă sarcini aflate în ultimul trimestru. Rezultatul? Oamenii îi credeau... până într-atât, încât acest lucru îi ispira să recurgă la violență. În Colorado, un bărbat deschisese focul într-o clinică de planificare familială, convins fiind că acolo se vindeau organe și țesuturi prelevate de la fetuși.

Cine știe ce minciuni îl aduseseră pe acest atacator aici?

Louie îi știa pe toți protestatarii; era o chestiune de autoapărare. Erau prea multe străzi întunecate în Mississippi, prea multe locuri unde putea fi forțat să intre cu mașina într-un șanț, așa cum le făceau odată activiștilor pentru drepturile civile. Allen îi lăudase recent noua tunsoare. Wanda cumpăra gogoși lunea pentru toți angajații. Raynaud, care purta panoul de tip sendviș, cu imagini ale unor părți din corpul omenesc, nu privea pe nimeni în ochi. Mark nu venea decât marțea și stătea sprijinit în cadrul său de mers, trăgând după el rezervorul de oxigen de care avea nevoie din cauza emfizemului pulmonar. Ethel, care tricota ciorăpei și căciulițe pentru pungile cadou, îi dăruise odată lui Louie o pereche de mănuși de Crăciun.

Erau și unii mai turbulenți: protestatari care fotografiau plăcuțele de înmatriculare ale mașinilor din parcare și le postau pe site-uri, ca posesorii lor să fie apoi hărțuiți. Protestatari care creaseră un mecanism de geolocalizare, astfel încât, de îndată ce te apropiai la câteva zeci de metri de clinică, browserul telefonului se umplea de mesaje anti-avort. (Când Louie intra pe pagina lui de Facebook la muncă, îi apărea o fereastră care îi amintea că poate să păstreze copilul.) Davis, un preot tânăr, bloca accesul mașinilor care încercau să se apropie, punându-se în fața lor, și țipa la paciente, spunându-le că vor ajunge în Iad. Reverendul Rusty, de la Operațiunea Salvați America, venea o dată la câteva luni din Wichita cu un vechi microbuz Volkswagen, împreună cu un grup de adepți pe care îi exalta cu vocea lui ca un bici și ochii de șarpe cu clopoței.

Din când în când apărea cineva nou. Anul trecut în martie, un colegiu creștin organizase o excursie în Mississippi în timpul

vacanței de primăvară, așa că, timp de o săptămână, un autobuz întreg de studenți cu forțe proaspete a pichetat Centrul. A mai fost un bărbat care a apărut câteva zile cu un pitbull amenințător, dar a dispărut la fel de repede cum a venit. În urmă cu un an, un protestatar nebun a dat buzna în clinică și s-a legat cu un lanț de aparatul ecograf – fără să își dea seama că este portabil și că poate fi împins pe roți afară, lucru pe care poliția l-a și făcut, înainte de a-l aresta. Și, după toate aparențele, mai era și Janine.

Fără perucă, a recunoscut-o ca făcând parte dintre activiști. Nu îi venea să creadă că se aflaseră sub același acoperiș și *nu* o recunoscuse până în acel moment. S-a simțit ca un prost. S-a simțit violat.

Când Louie era mic, bătrâna domnișoară Essie venea în vizită, stătea pe prispă și se plângea de șefa organizației de femei de la biserică, și totuși în fiecare duminică încerca să se pună bine cu ea de parcă ar fi fost surori. *Mai bun este diavolul pe care îl cunoști, decât cel pe care nu îl cunoști*, zicea ea, când bunica lui o acuza de ipocrizie.

Atunci găsește-ți o companie mai potrivită, o certa bunica lui.

Louie își imagina că această tânără încercase să își salveze pielea. Evident, încercarea ei dăduse greș. Când își va recăpăta cunoștința, le va cere iertare femeilor care ajunseseră la Centru ca o ultimă soluție? Sau lui Izzy și lui însuși, care se luptau cu societatea și politica și, da, cu violența, pentru a le oferi acestor femei o ultimă șansă?

Putea să îi ceară iertare de o mie de ori Vonitei, patroana clinicii, dar asta nu avea să o readucă la viață.

Femeia aceasta care zăcea la câțiva metri de el ar fi fost probabil surprinsă să afle că nu era prima activistă pro-viață care intrase pe ușile clinicii. La cel puțin zece dintre ele le făcuse, el, personal, întrerupere de sarcină.

Louie nu știa ca vreunul dintre colegii săi să nu fi făcut la fel. Aceste femei se pretindeau a fi pro-viață și afirmau că fătul este sacru, până se întâmpla să fie vorba despre fetusul din propriului lor pântec, care nu corespundea cu așteptările pe care le aveau de la viață. Intrau în sala de operații explicând că în cazul lor era ceva diferit. Sau își aduceau fiicele și spuneau că aceasta era, evident,

o excepție. Louie ar fi vrut să le atragă atenția că toate femeile și fetele care treceau de ușile Centrului erau fiicele cuiva. Dar nu o făcea.

Dacă aceste femei izbucneau în lacrimi pe masa de chiuretaj pentru că nu își imaginaseră niciodată că aveau să ajungă acolo, nu le spunea că sunt ipocrite. Oricine își poate găsi scuze pentru faptele sale. Dar el spera ca empatia să se răspândească, precum o buruiană cotropitoare a compasiunii.

La o zi sau două după ce le făcea avortul, aceleași femei îi strigau din nou că era un criminal, atunci când trecea pe lângă ele, traversând parcarea. Nu le considera impostoare. Înțelegea nevoia lor de a redeveni așa cum le cunoșteau toți cei din cercul lor social.

Într-adevăr, când unele activiste pro-viață apelau la el pentru o întrerupere de sarcină, dar îi explicau că ele erau de fapt împotriva avortului, Louie Ward le spunea un singur lucru:

Lasă-te mai jos.

Problema s-a rezolvat, și-a zis Joy cu amărăciune. Vrei să lămurești o chestiune controversată? Pune toate părțile interesate în creuzetul unei luări de ostatici și lasă-le să fiarbă la foc mic.

A privit în jos, către corpul inert al femeii care suferise alături de ea. Nici într-o sută de ani nu i-ar fi trecut prin minte că era o protestatară împotriva libertății de alegere a femeii. Dacă *ar fi știut*, i-ar fi acordat oare vreo fărâmă de atenție?

Era karma, în cel mai pur sens al său. Și nu se putea spune că Janine intrase din greșeală în alt loc decât cel în care voia să ajungă, așa cum i se întâmplase lui Joy.

Cu o zi în urmă ajunsese la o altă clinică. Era zugrăvită tot în portocaliu, ca și Centrul. Era efectiv la doi pași de Centru. Firma de deasupra intrării anunța că era un centru pentru femei, de parcă ar fi încercat în mod voit să le încurce pe paciente.

Sala de așteptare era plină de afișe înfățișând fetuși în diferite stadii de dezvoltare: AM ȘASE SĂPTĂMÂNI ȘI AM UNGHIUȚE! AM ZECE SĂPTĂMÂNI ȘI POT SĂ ÎMI ÎNTORC CAPUL ȘI SĂ MĂ ÎNCRUNT! AM ȘAPTESPREZECE SĂPTĂMÂNI – TOCMAI AM AVUT UN VIS! I se părea de o cruzime evidentă să existe pe

pereți asemenea afișe, dar poate că menirea lor era să le alunge pe femeile care erau încă nesigure în legătură cu decizia lor. Joy a închis ochii, ca să nu fie nevoită să le privească.

Și-a auzit numele strigat, iar o femeie zâmbitoare, cu o claie de păr negru, a condus-o în spate, către un cabinet micuț. Femeia purta un halat de laborator și avea numele brodat deasupra inimii, cu un scris buclat.

– Ce ar fi să începem cu o ecografie! a spus Maria, iar Joy și-a dat seama că era una dintre acele femei care vorbea numai în propoziții exclamative. Să vedem cât de mare este bebelușul!

Pe masa de consultații, Joy a privit-o pe Maria ungând-o cu gel pe burtă și apoi mișcând sonda ecografului în sus și în jos.

– Privește-ți micul miracol! a zis Maria, întorcând ecranul spre ea.

Pe ecran se vedea un bebeluș dolofan, perfect format, în alb și negru.

Joy se uitase pe internet; știa că fătul ei de cincisprezece săptămâni era de mărimea unui măr, având cel mult zece centimetri în lungime. Dar chestia asta de pe ecran își sugea degetul. Avea păr și sprâncene și unghii la degete. Părea gata să o ia de-a bușilea. Uitându-se fix la monitorul ecografului, a remarcat că mișcările și zvâcnirile fătului erau repetitive. O înregistrare derulată în buclă.

Joy și-a dres glasul.

– Cred că s-a strecurat o neînțelegere, a zis ea. Eu am venit pentru un avort.

– Știi că dacă faci un avort, probabil nu vei mai putea avea copii... niciodată! Și asta doar dacă supraviețuiești, a spus Maria, apoi a continuat: Mergi la biserică? Dar prietenul tău?

Chiar și aceste întrebări aveau o rezonanță entuziastă.

– Dacă l-ai primit pe Iisus în inima ta, a spus Maria, El nu vrea să îți ucizi copilul!

Joy era deja de-a dreptul năucită.

– Cred că am făcut o greșeală.

Maria a apucat-o de braț.

– Cât mă bucur să te aud spunând asta. Te putem ajuta, Joy. Te putem ajuta pe tine și pe copilul tău. Avem multe informații despre adopții.

În mintea lui Joy și-a făcut loc o suspiciune.

– Trebuie... să mă gândesc, a zis ea, trăgându-și bluza și ridicându-se în capul oaselor.

Maria s-a înviorat.

– Nici o grabă!

Chiar și asta era o minciună. Joy știa că nu mai avea decât patru zile în care putea face un avort legal în Mississippi.

Abia când a ajuns înapoi în stradă, respirând anevoie, și-a ridicat privirea și a văzut că adevăratul Centru era peste drum. A trecut în fugă de protestatarii care strigau la ea și a apăsat în mod repetat pe butonul interfonului. Încuietoarea electronică a ușii a scos un bâzâit, iar Joy s-a grăbit să intre.

– Acesta este Centrul? a întrebat-o pe femeia de la recepție, care a încuviințat din cap. Sunteți sigură?

– Cred și eu, că doar e proprietatea mea. Ai programare?

Avea un ecuson – VONITA. Când i-a cerut iertare pentru întârziere, Vonita știa deja ce i se întâmplase.

– Lua-i-ar dracu' cu centrele lor de criză, a spus Vonita. Scuză-mi limbajul. Sunt ca niște buruieni – se ivesc pe lângă clinicile de avorturi, dinadins ca să încurce pacientele.

– Cred că sunt o adunătură de escroci.

– Eu *știu* că sunt escroci, a zis Vonita. Pe noi autoritățile ne fac să trecem prin foc numai ca să ne păstrăm licența, iar pe ei nu îi deranjează nimeni. Ți-au zis că nu avem doctori adevărați aici? Că probabil vei muri din cauza sângerărilor? a zis Vonita, clătinând din cap. E mai mare riscul de a muri lovită de un autobuz în timp ce traversezi strada ca să ajungi aici, decât să mori din pricina complicațiilor apărute în urma unui avort.

Este mai mare riscul să mori intrând incognito într-o clinică de avorturi în încercarea de a face o declarație de principii.

Cu un sentiment de regret, Joy și-a dat seama că Janine obținuse ceea ce dorea. Poate nu așa cum plănuise ea, dar, după toate probabilitățile, clinica avea să se închidă acum – dacă nu permament, atunci măcar temporar. Vonita era moartă. Și cine ar mai fi venit aici după cele întâmplate? Ce avea să se aleagă de femei ca

Joy, însărcinate în cincisprezece săptămâni şi programate pentru avort peste o zi sau două?

Joy a mai aruncat o privire către corpul lui Janine, întins pe jos. Iată dovada: nu există nici o cale corectă de a face un lucru greşit.

Unica soluţie era să nu îl faci.

Simţea ochii sfredelitori ai celorlalţi aţintiţi asupra ei când a îngenuncheat cu grijă pe covor, în dreptul lui Janine.

Ca să vezi. Când ţii în poală capul unui mincinos, nu ţi se pare cu nimic diferit.

Într-un fel, se gândea Olive, era mai greu să te afli în întuneric, decât afară, cu toţi ceilalţi. Auzea discuţii, zgomotul paşilor apăsaţi, al loviturilor. Ştia când atacatorul se înfuria şi când cineva era lovit. Dar pentru că nu putea vedea cu ochii ei, a început să îşi închipuie ce se întâmpla. Iar ceea ce putea vizualiza ea cu imaginaţia ei fertilă trebuia să fie mult mai rău decât realitatea.

Corect?

Lângă ea, Wren se cutremura.

– Crezi că a ucis-o?

Nu avea rost să întrebe pe cine. Femeia care îndrugase vrute şi nevrute despre cum erau omorâţi copiii în acea clinică căzuse la pământ cu un zgomot înăbuşit.

– Nu a împuşcat-o, a şoptit Olive.

– Asta nu înseamnă că mai e în viaţă.

– Creierul este capabil de multe lucruri, a zis Olive, dar nu poate distinge între ceea ce se petrece în realitate şi ce îţi imaginezi că se petrece. De aceea te sperie filmele de groază şi plângi când citeşti romanele lui Nicholas Sparks.

– Cine?

– Nu contează.

– Vorbeşti ca o profesoară, a spus Wren.

– Mă declar vinovată, a zis Olive. Am predat la facultate.

Joy s-a gândit la femeia care insista că nu avea ce căuta acolo. Olive ar fi putut spune acelaşi lucru. Centrul avea ca domeniu de activitate alegerile reproductive ale femeii, dar ea nu mai avea

puterea de a face asemenea alegeri. Dar nu ar fi pus în pericol viața lui Wren deschizând ușa debaralei pentru a-și salva pielea.

– Dacă mor, a murmurat Wren, îmi vor face un altar la școală.

La auzul vocii ei, Olive a întors capul.

– Vor pune flori sub dulapul meu. Și afișe pe care o să scrie „Odihnește-te în pace" și fotografii cu mine făcând lucruri idioate, ca atunci când m-am pictat pe față pentru Ziua Spiritului[1] sau când m-am îmbrăcat ca Supergirl de Halloween. Așa s-a întâmplat anul trecut, când o fată a murit de leucemie, a zis Wren încet. Toți oamenii aceia se vor preface că le e dor de mine, deși nici măcar nu m-au cunoscut.

Olive i-a căutat mâna și i-a strâns-o.

– Nu vei muri, a zis ea.

Ca pentru a puncta promisiunea ei, telefonul lui Wren a început să bâzâie.

Ești încă la adăpost? scria în mesajul de la Hugh.

Au apărut acele trei puncte, iar el a răsuflat ușurat.

S-au auzit țipete & apoi o bufnitură & acum e liniște.

Hugh se întreba câte femei erau înăuntru, în afară de fiica și de sora lui.

Știa că era responsabil pentru toți ostaticii din Centru, dar adevărul era că se gândea numai la Bex și la Wren.

Mătușa Bex? a scris el.

??? nu știu.

Când era puști și se ducea undeva după ore, Bex insista să o sune când ajungea acolo. Ura lucrul ăsta – îl făcea să se simtă ca cel mai mare ratat. Abia când a devenit și el părinte și își făcea griji pentru Wren în fiecare clipă în care nu era alături de el, a înțeles de ce sora lui fusese atât de vigilentă. Motivul pentru care te agăți atât de tare de cineva nu este mereu pentru a-l proteja – uneori este pentru a te proteja pe tine.

---

[1] Eveniment anual, organizat în luna octombrie, pentru susținerea drepturilor minorităților sexuale

Hugh a fixat telefonul cu privirea, de parcă i-ar fi putut insufla lui Wren curaj, putere, speranță. *Stai calmă*, i-a scris el.

Tati, a răspuns Wren, *mi-e frică*.

Nu îi mai spusese de multă vreme „tati".

Când Wren era mică, o găsise în baie frecându-și fața cu lămâi, ca să scape de pistrui. *Am pete*, îi spusese ea. *Sunt urâtă*.

Adevărul e că ea era tot universul lui.

Să crești un copil era ca și cum te-ai trezi cu un balon de săpun în căușul palmei și ți s-ar spune că trebuie să îl duci așa în timp ce sari cu parașuta de la o înălțime ametitoare, traversezi un lanț muntos și lupți în prima linie. Tot ce îți dorești este să îl pui la adăpost, departe de dezastre naturale, de violență și prejudecăți, și sarcasm, dar această opțiune nu există. Trăiești zi de zi cu temerea că îl vei vedea spărgându-se, că îl vei distruge tu însuți. Într-un fel sau altul, știi că dacă ar dispărea, ai dispărea și tu odată cu el.

Se întreba dacă femeile venite la Centru simțeau altfel.

Apoi, cumpănind din nou, și-a imaginat că *exact* așa gândeau și ele.

Sunt aici, i-a răspuns el lui Wren, sperând că va fi de ajuns.

Beth se holba la străinul din camera ei. Un polițist. Nu dincolo de ușă, ci dincoace, urmărind-o. Ca dracu' de sinistru. Ca și cum nu ar fi fost destul că era legată de pat cu cătușele.

Voia să vină tatăl ei. Voia să îi poată trimite un mesaj, să îi ceară ietare, să plângă, să-l implore, dar telefonul îi fusese luat de poliție. Era oare în cantina spitalului, sau afară, la o plimbare, sau pur și simplu stătea în mașină și se gândea la lucrurile oribile pe care și le spuseseră unul altuia? Beth știa că dacă l-ar putea privi în față, dacă ar putea vorbi cu el, l-ar face să înțeleagă că nimic nu se schimbase; că avea nevoie de el la fel de mult, dacă nu chiar mai mult, decât înainte. Ar petrece o lună cu el la biserică, dacă așa voia, ispășindu-și păcatele. Ar face orice ca lucrurile să fie din nou cum erau înainte.

Când s-a deschis ușa, s-a întors, simțind că speranța renăștea în ea. Dar gândurile ei nu îi aduseseră tatăl înapoi. Era un străin la costum, cu o claie de păr negru. După el a intrat o stenografă, care a așezat mașina de scris în colț, lângă calorifer.

– Bună ziua, Beth, a zis el. Sunt procurorul adjunct Willie Cork. Cum te simți?

Beth s-a uitat la acest om, apoi la polițist, iar apoi privirea i s-a oprit asupra stenografei. Când era mică și trebuia să facă pipi, tatăl ei obișnuia să roage câte o doamnă să intre cu ea la toaleta femeilor. Îi spunea că dacă are vreodată nevoie de ajutor, să caute pe cineva care arată ca o mamă bună.

Ceea ce, și-a dat seama contrariată, o descalifica chiar pe ea.

Poate că era avocatul ei. Ceruse unul din oficiu. Nu prea știa cum funcționează sistemul.

– Bună ziua, a zis Beth încet, iar în acel moment ușa s-a deschis din nou și în salon a năvălit o mică tornadă.

Era o femeie de culoare, măruntă de statură, iar aerul pârâia în jurul ei.

– Bărbăția ta anemică ți-o deschide multe uși în țara asta, Willie, dar până și tu știi că *așa ceva* nu se poate. Nu poți vorbi cu clienta mea fără să fie reprezentată de avocat.

– Ce primire caldă, doamnă avocat, a rostit procurorul, cu glas tărăgănat. Cred că ți-a fost dor de mine.

– Willie, când e vorba de tine, și un strop e prea mult. Ca arsenicul. Sau ploaia radioactivă, a zis ea, apoi a privit spre patul de spital. Mă numesc Mandy DuVille, sunt apărătorul tău desemnat. Tu ești Beth, nu-i așa?

Beth a încuviințat din cap.

– Bine, Beth. Nu vorbi cu nimeni dacă eu nu sunt de față, ai înțeles?

S-a întors apoi către procuror.

– Ce cauți de fapt aici? Nu ai lucruri mai importante de făcut? Ca de pildă să născocești o lege pentru fraudarea votului sau să măsluiești listele electorale înainte de următoarele alegeri...

– Ofițerul Raymond, aici de față, m-a chemat, și pe bună dreptate, a zis Willie Cork. Nu am văzut niciodată ceva mai tulburător în

toți anii în care am servit justiția. Am primit mandatul de arestare în mai puțin de o oră.

Mandy i-a aruncat o privire polițistului de la ușă.

– Nathan, l-a salutat ea.

– Verișoară..., a zis el.

Procurorul i-a înmânat lui Mandy un dosar.

– Uite, citește-te și tu, a zis el, iar Mandy a deschis dosarul și a început să citească, privirea zburându-i de la stânga la dreapta.

– Avort autoindus, a citit Mandy. Pastile?

Avocata ei a închis dosarul cu zgomot și și-a fixat privirea pe încheieturile încătușate ale lui Beth, aflate într-un echilibru dificil pe bara patului.

– E o copilă. Abia dacă are patruzeci și cinci de kilograme cu tot cu haine. Chiar e necesar? l-a întrebat ea pe Willie.

– Femeia aceasta este o criminală, a replicat procurorul.

– *Presupusă* criminală.

Privirile lui Beth țâșneau de la unul la altul. Parcă jucau tenis, iar mingea aruncată dintr-o parte în alta era chiar ea. S-a foit, făcând să zornăie lanțul de la încheietură.

– Dar nu am...

– Nu vorbi, a întrerupt-o Mandy cu voce tare, ridicând palma.

– Nathan, a cerut ea, pot să mă aplec un moment și să vorbesc ceva confidențial în șoaptă cu clienta mea?

– Pentru tine sunt ofițerul Raymond, a zis Nathan, și nu, nu poți. Vei rămâne la distanță de un metru de acuzată.

Avocata din oficiu și-a dat ochii peste cap.

– Beth, trebuie să îmi spui dacă înțelegi acuzarea care ți se aduce. Nu dacă ești vinovată sau nu.

Beth a clipit către Mandy, complet pierdută.

– Bine. Voi pleda nevinovat în numele tău și renunț la cererea de eliberare pe cauțiune până când vei fi eliberată de aici și transportată la închisoare.

Beth a rămas cu gura căscată.

– *Închisoare?*

Chiar atunci, ușa încăperii s-a deschis și înăuntru s-a strecurat un paznic al spitalului, urmat de un aprod care avea pe puțin

șaptezeci de ani și de un alt bărbat, care a schimbat întreaga atmosferă din salon. Numaidecât, avocata și procurorul s-au îndreptat ușor de spate. Polițistul a dus mâna la armă și s-a strecurat între Beth și judecător; celălalt paznic a împins-o pe Mandy mai departe de Beth, pentru a face loc.

– Parcă ar fi vorba de Charlie Manson, a murmurat Mandy.

– Ridicați-vă, a anunțat aprodul, iar Beth și-a privit picioarele întinse pe patul de spital. Intră onorabilul judecător Pinot, de la tribunalul districtual.

Procurorul i-a adresat lui Pinot un zâmbet mieros.

– Domnule judecător, a spus el. Am auzit la club că ați avut un scor impresionant săptămâna trecută la golf?

– Nu te privește pe tine, Cork, a murmurat judecătorul. Urăsc punerea sub învinuire în spital.

Și-a îndreptat privirile către singurul scaun din încăpere, ocupat de stenografă.

– Alt scaun nu este?

– Nu prea e loc aici, a zis aprodul.

– Poate facem un pic de loc scăpând de cei care sunt în plus. Începând cu dumneata.

– Dar, domnule judecător, a insistat aprodul, eu mă aflu aici ca să vă apăr.

Beth se întreba ce credeau că le poate face, legată cum era de patul de spital. Paznicul a făcut rost de undeva de un scaun rotativ și l-a înghesuit în încăpere, împingând-o pe Mandy *și mai departe* de Beth.

– Pentru numele lui Dumnezeu, a zis judecătorul Pinot, suntem *gata*?

Beth s-a întrebat dacă ar avea cineva curaj să îi spună că el însuși era cauza întârzierii. Dar nu.

– Da, suntem gata, domnule judecător, a zis Mandy.

– Gata, a zis și procurorul.

Judecătorul și-a pus pe nas o pereche de ochelari și a citit cu voce tare rechizitoriul. Nu conținea numele lui Beth, ci numai inițialele.

– Înțelegeți ce se petrece astăzi aici? a întrebat-o judecătorul.

Beth a clătinat din cap.

– Procedura juridică este înregistrată, doamnă, i-a amintit judecătorul. Trebuie să răspundeți răspicat.

– Nu prea, a murmurat ea.

– Ei bine, în conformitate cu Codul Penal al statului Mississippi, secțiunea 97-3-37, secțiunea 1, și Codul Penal al statului Mississippi, secțiunea 97-3-19, secțiunea D, sunteți acuzată de omucidere, pentru că în mod intenționat ați cauzat moartea unui copil in utero. Legile statului nostru definesc omuciderea ca fiind uciderea unei ființe umane, fără autorizare din partea legii, atunci când este comisă cu intenția deliberată de a provoca moartea victimei. De asemenea, în conformitate cu legea statului nostru, termenul *ființă umană* include și copilul nenăscut, indiferent de stadiul gestației, de la concepție la nașterea fătului viu. Fapta poate fi pedepsită cu închisoare de până la douăzeci de ani sau amendă de până la șapte mii cinci sute de dolari sau ambele, deoarece eroarea dumneavostră de judecată a dus la avortarea acelui copil.

Douăzeci de ani? și-a spus Beth. *Șapte mii cinci sute de dolari?* Ambele numere erau de neînțeles.

– Singura eroare din acest caz, domnule judecător, este grava eroare judiciară care se petrece aici, l-a întrerupt Mandy.

Judecătorul a îndreptat către ea o privire stăruitoare.

– Îți sugerez să ai grijă ce spui, doamnă DuVille.

Apoi a adăugat, către Beth:

– Cum pledați?

– Pot să vă explic...

– Nu, i-a atras atenția Mandy. Beth, știu că ai de spus unele lucruri, dar nu le spune nimănui altcuiva decât mie. Eu pot păstra secretul. Ei nu pot. Acum nu ai de spus decât dacă ești vinovată sau nevinovată.

– Nevinovată, a șoptit ea.

– Unde îi sunt părinții? Cine a adus-o aici? a întrebat judecătorul.

Beth aștepta să o întrebe cineva și pe ea; se purtau de parcă nici nu se afla acolo.

– Să mă ia naiba dacă știu, a zis Willie Cork.

– Recomandarea pentru fixarea cauțiunii, domnule procuror?

– Dată fiind gravitatea acestei crime violente împotriva unui copil nenăscut, lipsit de glas, și dată fiind indiferența îngrijorătoare pe care pare să o afișeze făptașa, aș solicita să fie reținută în vederea procesului, fără posibilitatea de eliberare pe cauțiune.

– Ce nenorocit, a mormăit Mandy.

– Ce ați spus, doamnă DuVille? a întrebat judecătorul, ridicând dintr-o sprânceană.

– Am spus că e un lucru nefericit că domnul Cork așa consideră, a zis ea, apoi a făcut un semn din mână în direcția lui Beth. Vă cer respectuos să amânați discutarea cauțiunii până când clienta mea va fi transportată la închisoare. Nu este vorba de indiferență, domnule judecător, ci despre o stare de șoc. Acuzata este o copilă, domnule judecător. O *copilă* de șaptesprezece ani, care a făcut un avort în propria ei casă.

– Dumnezeule mare, și tu te-ai aflat odată în situația acelui sărman bebeluș, a susținut Willie. Diferența este aceea că *ție* ți s-a dat șansa de a exista.

– Domnule judecător, dacă sunteți de acord, pot să spun ceva?

Judecătorul Pinot s-a așezat mai bine în scaunul rotativ.

– Ceva îmi spune că o vei face indiferent dacă zic da sau nu.

Mandy s-a întors cu fața către procuror.

– Willie, poți să te urci tu și pe muntele Everest și să strigi în gura mare că viața începe în momentul concepției, dar dacă spitalul acesta ar lua foc, iar tu ar trebui să decizi dacă să salvezi un ovul fertilizat din laboratorul FIV sau un bebeluș din maternitate, pe care l-ai alege?

– Este o falsă echivalare...

– Pe care l-ai alege?

– Nimeni nu vrea să spună că este în regulă să ucizi un copil în locul unui embrion. Aici e vorba despre a permite embrionului să se nască și...

– Exact. Mulțumesc că îmi susții argumentarea. Nimeni nu crede cu adevărat că un embrion este echivalent cu un copil. Nici din punct de vedere biologic. Nici din punct de vedere etic. Nici din punct de vedere moral.

Timp de o clipă, încăperea a fost învăluită în tăcere. Apoi Willie a zis:

– Din păcate pentru tine, statul Mississippi crede că *este* echivalent cu un copil.

Procurorul a aruncat o privire scurtă către Beth.

– Legea nu face nici o distincție între uciderea unui adult sau a unui făt...

– Presupusa ucidere, a murmurat Mandy mecanic.

– ... doar că dacă ar fi ucis un adult, acesta ar fi putut striga după ajutor.

Judecătorul și-a dres glasul.

– Doamnă DuVille, suntem un tribunal și, în acest stat, tot ce trebuie să ne intereseze este faptul că bebelușul se afla în pântecele acuzatei, iar acum este mort și ea a fost cauza proximă. Din acest motiv stabilesc cauțiunea la cinci sute de mii de dolari. Acuzata va fi supravegheată douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru cât timp se va afla în spital, iar la externare va fi transportată la închisoarea districtuală. Ședința se suspendă.

Judecătorul s-a ridicat anevoie de pe scaun și și-a făcut loc printre cei prezenți, cu aprodul pe urme. Ajuns la ușă, s-a întors către Beth.

– Iar tu, domnișoară... Dumnezeu să aibă milă de tine.

Beth era o creștină evlavioasă. Se închinase la Iisus, se rugase Lui, își îndredințase viața în mâinile Lui.

Credea în Dumnezeu.

Avea totuși îndoieli că Dumnezeu credea în ea.

Trecuse aproape o oră de când Izzy fixase tubul în pieptul lui Bex și intrau în criză de timp. Cursese atâta sânge, încât îmbibase două prosoape.

– O favoare, a spus Bex.

Izzy s-a aplecat spre ea.

– Orice.

– Spune-i nepoatei mele..., a șuierat ea, că nu a fost vina ei.

– Îi vei spune tu însăți, Bex.

Pe buze i-a tremurat un zâmbet, o umbră de dincolo de durere.

– Cred că știm amândouă că asta nu se va întâmpla, a zis ea, după care a închis ochii, și pe obraz i s-a scurs o lacrimă. Nu despărțirea doare cel mai tare. Ci golul cu care rămâi.

Izzy a privit-o îndelung. Știa cum este să îți lipsească ceva; aceasta fusese premisa călăuzitoare a copilăriei sale. Dar ei nu-i dusese niciodată nimeni lipsa. Însă de îndată ce îi va spune lui Parker că totul s-a sfârșit, lui îi va lipsi. Atunci când frângi inima cuiva, pare-se că o vatămi și pe a ta în egală măsură.

Nu știa nimic despre Bex, în afară de faptul că era artistă și că avea o nepoată care, în mod miraculos, era încă ascunsă. Viața lui Bex era un fir în tapiseria altuia, iar lucrul acesta era singurul care conta.

Izzy s-a ridicat în picioare și s-a apropiat de atacator.

– Femeia aceasta va muri fără îngrijiri medicale, a spus ea.

– Atunci ajut-o.

– Am făcut ce am putut, dar eu nu sunt chirurg.

Izzy a privit de jur împrejurul sălii de așteptare. Se lăsase o tăcere apăsătoare de când el o lovise pe Janine peste tâmplă, culcând-o la pământ. Joy stătea lângă ea. Janine se mișcase de câteva ori, și așa știa că nu era moartă.

– Te-am auzit vorbind la telefon, i-a scăpat ei.

– Ce?

– Știu cum este să pierzi pe cineva iubit.

S-a uitat în ochii lui goi.

– Și noi avem familii. Te rog. Trebuie să o ducem la spital.

Înainte să se fi putut întreba dacă avea s-o asculte sau s-o împuște, a sunat telefonul.

Prima dată când George și-a dat seama că era un supererou, Lil avea numai șase luni. Se îmbolnăviseră amândoi de gripă și, epuizat, a pus-o pe Lil să doarmă lângă el. Dar ei îi cedase febra cu ceva vreme înaintea lui și s-a trezit și a început să se rostogolească spre capătul saltelei. Deși ar fi jurat că era încă adormit, George a întins mâna și a apucat-o pe fetiță de picior chiar înainte să cadă.

Presupunea că toți tații sunt la fel. Odată, pe când era foarte mică, lui Lil i se înțepenise piciorul în șipcile înguste dintr-un gard, în curtea din spate a pastorului. Earlene rămăsese să o supravegheze

cât timp George era plecat să ia niște îngrășământ pentru grădinile bisericii, iar când s-a întors după Lil, i-a auzit țipetele disperate. George a ieșit din mașină înainte de a fi reușit să o parcheze. Earlene încercase totul și plângea.

– Am sunat la Urgențe, i-a zis ea, încercând între timp s-o aline pe copilă.

– Dă-le dracu' de Urgențe, a zis George și a sfărâmat șipcile cu pumnul, apucând-o pe Lil și strângând-o la piept, chiar dacă sângele său îi păta fetei rochița.

Unele dureri nu erau de natură fizică. Când Lil avea opt ani, un puțoi de la școala duminicală i-a spus că nu se putea juca de-a piratii cu ei pentru că este fată. El a făcut atunci ceea ce făcuse pastorul Mike pentru el pe vremea când se credea un ratat.

S-a prefăcut mai întâi că a uitat cum se aprindea aragazul, ca să fiarbă apa pentru spaghete.

– Tată, a zis ea, dându-și ochii peste cap, răsucește butonul!

– Poți să îmi arăți?

Și ea i-a arătat.

Apoi s-a prefăcut că nu își mai amintea cum se folosea corect un ciocan. Ea și-a încolăcit mâna în jurul mâinii lui și i-a explicat răbdătoare cum să fixeze cuiul, mai întâi cu câteva lovituri scurte, ca să nu se rănească.

S-a prefăcut că nu știa cum se schimbă un bec, cum se curăță acvariul, cum se prepară ipsosul, cum se înalță un zmeu. După câteva luni, au mers la un târg organizat de biserică.

– Nu cred că îmi amintesc drumul înapoi către standul cu vată de zahăr, i-a spus lui Lil.

A întins mâna, dar de data aceasta fata a clătinat din cap.

– Tati, a spus ea, trebuie să încerci. Eu nu voi fi mereu aici.

Cuvintele ei l-au mișcat atât de mult, încât a rămas țintuit locului și s-a speriat când ea s-a îndepărtat și a fost înghițită de mulțime. Dar a găsit drumul către standul cu vată de zahăr, așa cum se așteptase.

A fost unul dintre puținele momente de la sosirea sa la Biserica Vieții Eterne când s-a îndoit cu adevărat de existența lui Dumnezeu.

Ce zeitate perversă ți-ar acorda superputerea paternității pentru a proteja pe cineva care, într-o bună zi, nu va mai avea nevoie de tine?

La al doisprezecea apel, George a ridicat din nou receptorul.

– Salut, a zis Hugh cu o voce calmă. Totul e în regulă înăuntru?

– Nu te preface că ești de partea mea.

– Dar sunt, a replicat Hugh. Vreau să mă asigur că toată lumea ascultă ce ai de spus, pentru ca totul să se sfârșească cu bine pentru toți.

– Ei, știu eu cum se termină totul, a zis George. Tu îți chemi echipa SWAT și ei mă elimină ca pe un țânțar.

– Nu e nici o echipă SWAT aici, a spus Hugh, ceea ce era adevărat.

Încă nu se strânsese echipa; fuseseră convocați în urmă cu numai patruzeci și cinci de minute.

– Tu îți închipui că eu cred că ești singurul polițist de afară?

– Sunt și alții aici. Sunt îngrijorați, dar nimeni de aici nu o să te rănească.

– Pun pariu că aveți un lunetist de elită cu arma îndreptată spre ușă.

– Nu.

– Dovedește-o.

Lui Hugh i-a trecut un fior pe șira spinării. O monedă de schimb.

– Ți-o pot dovedi, George, ca să te liniștesc. Dar cred că ar trebui să îmi dai și tu ceva.

– Nu ies de aici.

– Mă gândeam la oamenii dinăuntru.

Mă gândeam la fiica mea. La sora mea.

– E adevărat că sunt presat să adun echipa SWAT, George. Dar le-am spus că noi doi purtăm o discuție rațională și că ar trebui să așteptăm. Dacă eliberezi un ostatic, mă va ajuta foarte mult să îl conving pe superiorul meu că am dreptate.

– Tu primul.

– Îmi dai cuvântul tău? a întrebat Hugh.

A urmat o pauză lungă.

– Da.

Dovada că nu era nici un lunetist pe poziții. Acum, că promisese, cum avea să se achite de îndatorire?

Hugh s-a grăbit să iasă din cortul său de comandă, ținând încă în mână telefonul. A alergat spre trotuarul din fața clinicii și l-a înșfăcat orbește pe primul cameraman pe care l-a întâlnit.

– Hei, a făcut individul, trăgându-se în spate. Ia mâna de pe mine.

– Pentru cine transmiți?

– WAPT.

– Filmează-mă pe mine, i-a cerut Hugh. *Acum*, a zis, apoi a ridicat telefonul la ureche. George? Ești încă acolo?

– Da...

– Ai un televizor? *Te rog, Doamne, fă să fie un televizor înăuntru*. Dă-l pe canalul șaisprezece.

A auzit zgomotul unei încăierări, un țipăt și vocea unei femei.

– George? Ce se întâmplă? a întrebat el.

Dar acum își auzea vocea venind dinspre televizorul dinăuntrul Centrului. Cameramanul ținea ochiul negru al camerei de filmat fixat pe chipul lui Hugh.

– George, eu sunt. Vezi ce se petrece în spatele meu, da?

Apoi i-a spus cameramanului:

– Filmează încolo. Fă o panoramă.

Apoi Hugh a continuat să îi explice atacatorului:

– Așa cum ți-am promis, George. Nu sunt lunetiști. Nu e nici o echipă SWAT. Doar câțiva polițiști care păzesc locul.

Camera s-a rotit, oprindu-se pe chipul lui.

– Așadar, avem o înțelegere, da? Pe cine eliberezi?

George era fascinat de chipul de pe ecranul televizorului. Hugh McElroy era unul dintre bărbații aceia care par înalți, chiar dacă nu îi vezi în întregime. Avea părul negru, tuns milităreşte, și ochi care arătau ca miezul albastru al unei flăcări. Se uita fix în camera de filmat, ca și cum ar fi privit direct în mintea lui George.

Dacă l-ar vedea, ar ști ce gândește. Toți anii aceia cu Lil, în care se crezuse cavalerul ei? De fapt nu fusese un erou.

Hugh a început să vorbească de parcă ar fi putut, într-adevăr, să îi citească gândurile.

– Orice ai făcut, George, și oricare ar fi motivul pentru care ai făcut-o – nu contează. S-a încheiat. Ce contează este ceea ce faci acum.

George își dăduse cuvântul. Nu credea că avea vreo importanță pentru Hugh. Dar faptul că i-l ceruse îl făcea să se simtă... ei bine... respectat.

Măcar o dată.

George s-a îndreptat furios către asistentă, nemernica aia care îi tot amintea că sunt oameni care sângerează pe podea, de parcă el nu ar fi văzut, și a ridicat-o în picioare trăgând-o de un braț.

– Alege unul, a zis el.

Izzy l-a privit îndurerată pe Louie. El a încuviințat din cap. Chiar dacă simțea că era pusă în fața unei alegeri imposibile, Bex era cea care trebuia eliberată. Ceilalți ostatici din încăpere ar fi putut să moară. Dar Bex, dacă rămânea, *urma* să moară fără nici un dubiu.

– Trebuie să o scoți de aici, a zis Louie.

– Bex, a ales Izzy.

Bărbatul s-a apucat să tragă canapeaua, scaunele și masa din dreptul ușii, unde le îngrămădise sub formă de baricadă.

Louie l-a privit cu ochii mijiți. Arăta ca oricare dintre sutele de activiști anti-avort albi pe care Louie îi văzuse în fața clinicilor. Marea majoritate a protestatarilor erau bărbați, ceea ce Louie înțelegea prea bine – masculii speciei se simțeau amenințați de biologia femeilor. Chiar și în Biblie, funcțiile biologice firești ale femeilor erau văzute ca patologice: ești murdară la menstruație; nașterea trebuia să fie dureroasă; și mai era natura echivocă a acelor ființe care sângerau cu regularitate – dar nu mureau.

Mai era și aspectul istoric în joc. Femeile fuseseră proprietate. Castitatea lor aparținuse mereu unui bărbat, până când avortul și contracepția aduseseră sexualitatea feminină în mâinile femeilor. Dacă femeile puteau face sex fără teama unei sarcini nedorite, atunci, deodată, rolul bărbatului se reducea la un nivel care varia undeva între inutil și rezidual. Așa că, în schimb, bărbații le condamnau pe femeile care apelau la avort. Creaseră un stigmat: femeile bune vor să fie mame, femeile rele, nu.

Vonita, Dumnezeu odihnească-i sufletul, spunea că dacă bărbaţii ar fi rămas însărcinaţi, nu femeile, avortul ar fi fost probabil un sacrament. Ar fi fost celebrat în spectacolul din pauza meciului de Super Bowl. Bărbaţii care făcuseră o întrerupere de sarcină ar fi fost rugaţi să se ridice în picioare şi ar fi fost aplaudaţi în biserică pentru curajul de a fi luat acea decizie. Viagra s-ar fi vândut cu un cupon pentru trei avorturi gratuite.

Doamne! Deja îi era dor de Vonita.

În urmă cu patruzeci de ani, Vonita făcuse un avort. Pe atunci nu era legal, dar toată lumea ştia de femeia din Silver Grove care lucra în garaj. În anii 1980, când femeia a murit, iar proprietatea i-a fost vândută, noii proprietari au încercat să amenajeze o grădină şi au scos la iveală sute de oase micuţe, de dimensiunile celor de pasăre.

Vonita i-a spus lui Louie că îl visa pe bebeluşul pe care nu îl avusese. Avea vise atât de intense despre certuri cu fiica ei pierdută, încât se trezea răguşită; odată, visase că fiica ei îi împletea părul, iar când s-a trezit, avea codiţe.

Era conştientă că avortul era încă stigmatizat, asta deşi fusese legalizat, iar una din patru femei făcea o întrerupere de sarcină. Vonita credea că era de datoria ei să înfiinţeze un loc unde femeile să poată face un avort în siguranţă, dacă aveau nevoie, un loc unde să fie ajutate, şi nu judecate.

Deschisese clinica, iar când nu găsise în zonă nici un ginecolog dispus să facă avorturi, îl căutase pe Louie şi îl rugase să vină şi să îşi ofere serviciile. Lui nici nu îi trecuse prin minte să refuze.

– Nu o pot căra, a spus Izzy, întrerupându-i şirul gândurilor.

– Există un scaun cu rotile.

Louie a arătat spre locul unde se afla, înghesuit lângă un fişet, dincolo de trupul neînsufleţit al Vonitei.

Atacatorul i-a făcut semn cu pistolul lui Izzy că îl putea lua. Femeia s-a grăbit să ajungă în spatele biroului, trecând pe lângă corpul Vonitei. A tras scaunul spre locul unde zăcea Bex, a încălecat peste ea şi, apucând-o de subsuori, a încercat s-o ridice. După o luptă pe care Louie a privit-o neputincios, a reuşit să o aşeze pe Bex în scaun şi i-a lipit la loc sigiliul de plastic peste tubul din piept.

Bex a tuşit şi s-a căznit să respire, adaptându-se la noua poziţie.

– O scoți afară și apoi te întorci, a zis atacatorul. Altfel încep să trag.

A apucat mânerul și a tras ușa spre el, astfel încât să rămână ascuns în spatele ei. Lumina soarelui a pătruns în încăpere, proiectând pe podea umbrele lui Izzy și Bex.

Fâșia de lumină s-a apropiat încet de Louie, în timp ce se deschidea ușa. Doctorul s-a aplecat un pic spre stânga, înfiorându-se de durere, până ce a prins în palmă raza de soare. Dintr-odată avea din nou șapte ani și stătea pe prispă, unde bunica lui curăța fasole. Aerul era lipicios, iar lemnul de sub picioarele sale era atât de fierbinte, încât simțea să îi ardea pielea. A întins mânuța, încercând să prindă soarele care se revărsa printre frunzele chiparosului. Se întreba dacă dansa numai pentru el, sau dacă se va arăta și după ce el nu va mai fi.

Ora prânzului

Hugh era al treilea ofițer de poliție ajuns la fața locului. Mașina lui fără însemne s-a oprit cu scrâșnet din roți în spatele unui vehicul 4x4. Imediat, de el s-au apropiat doi polițiști de patrulare cu ochii holbați, care ajunseseră primii la Centru în urma apelului Dispeceratului către toate unitățile, raportând un atac armat în plină desfășurare.

– Domnule locotenent, a întrebat unul dintre polițiști, ce vreți să facem?

– Ce știm până acum?

– Nimic, a spus al doilea ofițer. Am ajuns cu zece secunde înaintea dumneavoastră.

– Ați auzit împușcături?

– Nu.

Hugh a încuviințat din cap.

– Până sosesc întăriri, poziționați-vă la colțurile dinspre nord-vest și sud-est ale clădirii, în caz că atacatorul încearcă să părăsească clădirea.

Polițiștii s-au îndepărtat în grabă. Hugh a început să verifice în minte procedura de urmat. Va trebui restricționat accesul pe stradă. Va avea nevoie de un centru de comandă. Dacă atacatorul nu iese, va trebui stabilită o linie telefonică directă, ca să poată vorbi cu el. Trebuia să scape de oamenii adunați pe stradă, care aveau impresia că asistau la un show de divertisment.

Telefonul personal îi vibra frenetic în buzunar, dar l-a ignorat, s-a aplecat în interiorul mașinii și a sunat la Dispecerat.

– Sunt la fața locului, i-a zis lui Helen. Securizez perimetrul. Atacatorul e tot înăuntru, posibil cu ostatici. A luat cineva legătura cu șeful?

– Lucrăm la asta.

– Sună echipa SWAT regională și adu-i aici, a zis Hugh. Și fă-mi rost de fotografii aeriene ale Centrului.

Când a întrerupt legătura radio, tocmai apăreau alte trei mașini de poliție. A băgat mâna în buzunarul de la piept, apăsând butonul de pe marginea telefonului, pentru a-l amuți pe cine o fi fost ăla de nu îl lăsa dracului în pace tocmai acum, când încerca să împiedice un coșmar să se transforme într-o tragedie de proporții.

Când alții erau paralizați de panică sau copleșiți de adrenalină, Hugh rămânea calm, stăpân pe sine, cu mintea limpede. Încă nu știa dacă erau supraviețuitori în interiorul clădirii și nici ce anume i-l adusese în cale astăzi pe bărbatul acela înarmat. Dar avea să afle numaidecât și să mute apoi și munții din loc pentru a-l face să lase arma jos înainte de a provoca și mai mult rău.

În timp ce îi instruia pe alți polițiști de patrulare cum să securizeze perimetrul și de ce materiale avea nevoie, Hugh se ruga. Poate nu se ruga cu adevărat, dar implora universul. Rugăciunea era pentru oamenii care nu văzuseră ceea ce văzuse Hugh în activitatea sa. Rugăciunea era pentru oamenii care mai credeau în Dumnezeu. Spera din tot sufletul că nemernicul acela înarmat putea fi dezamorsat cu ușurință. Și că gloanțele pe care le trăsese se opriseră în tencuială sau în sticlă, și nu în oameni.

În câteva minute, Hugh dirija vreo treizeci de ofițeri de poliție. Nerăbdător, se lovea cu mâna peste coapsă. Trebuia securizată zona înainte de a iniția contactul cu atacatorul. Aceasta era partea care îi plăcea cel mai puțin în munca lui: așteptarea dinainte de a începe.

Telefonul a început din nou să bâzâie.

Hugh l-a scos din buzunar. Avea douăzeci și cinci de mesaje de la fiica lui.

Există un moment când înțelegi că oricât de bun ar fi planul, oricât de bine te-ai organizat, te afli la mila haosului. Este felul în care încetinește timpul în clipa în care șoferul beat trece linia continuă și intră în plin în mașina ta. Este ticăitul secundelor care se scurg între momentul în care doctorul te invită să te așezi pe scaun și cel în care îți dă veștile proaste. Este pulsul tău neregulat atunci când vezi mașina altui bărbat parcată în fața casei tale, în

mijlocul zilei. Hugh a privit ecranul telefonului și a simțit cum îl străbate fiorul electric al intuiției: știa. Pur și simplu *știa*.

A deschis mesajele primite de la Wren.

Ajutor

Cineva trage cu arma

Sunt aici cu mătușa Bex.

E rănită. Nu știu unde e.

Tată? Ești acolo?

TATA E URGENT

NU ȘTIU CE SĂ FAC

TATĂ

S-a oprit din citit. Își simțea mâinile ca de plumb, și simțea că i se adună tot sângele în pântec. De ce se afla Wren acolo? De ce se afla *Bex* acolo? A reușit cu greu să tasteze un răspuns:

Unde ești?

Cel mai lung moment din viața lui Hugh a fost cel în care și-a ținut respirația așteptând să apară cele trei puncte care să îi indice că ea îi tasta răspunsul.

Ascunsă, a scris ea.

Stai acolo, a scris Hugh. *Vin*.

Ar fi trebuit să se recuze. Cel mai important lucru într-o situație de luare de ostatici este ca negociatorul să aibă mintea limpede, iar el nu putea fi obiectiv dacă propria lui fiică era ostatică. Ar fi împotriva regulilor să rămână la conducerea operațiunii.

Dar mai știa că nu îi pasă. Nu avea cum să lase viața lui Wren în mâinile altuia.

A luat-o la fugă către clinică.

Bex simțea că aerul se preschimbase în foc și fiecare răsuflare o ardea de vie. O fărâmă rămasă din instinctul ei de apărare o avertiza să se târască undeva, oriunde, să se ascundă. Dar când a încercat să se răsucească pe o parte, durerea a săgetat-o, pironind-o în loc; lumea începea să se albească pe la margini.

A rămas cu privirea ațintită-n sus, în timp ce creierul ei distingea tipare în lumina fluorescentă și plăcile tavanului fals. Asta fac artiștii, reordonează haosul într-o formă logică.

Când îşi crea pânzele, cu pixelii lor gigantici, trecea impresionismul prin filtrul tehnologiei. Cheia tehnicii ei era aceea că ochiul uman – *creierul* uman – nu trebuie să vadă părţile individuale pentru a-şi imagina întregul. Se numea teoria Gestalt. Similaritatea, continuitatea, încheierea – sunt unele dintre principiile pe care mintea le râvneşte. Continuă linii care nu sunt trasate până la capăt; umple cutii care sunt goale. Ochiul este atras de ceea ce lipseşte, dar, lucru mult mai important, completează ceea ce lipseşte.

Poate că Hugh ar reuşi să facă acelaşi lucru dacă ea nu ar mai fi. Să îi completeze misiunea.

Dar ştia că există şi un alt principiu în artă: privitorul poate rata cu uşurinţă ceea ce nu este evident. Iluzia optică funcţionează doarece creierul se concentrează asupra spaţiului pozitiv al potirului, şi nu asupra siluetelor negative între care se formează acesta. Dar simplul fapt că privitorul a văzut un potir nu înseamnă că artistul, când a creat această lucrare, nu s-a concentrat în totalitate pe cele două figuri.

Poate că, într-o bună zi, Hugh şi Wren vor organiza o retrospectivă artistică a lucrărilor ei. Poate va deveni faimoasă murind relativ tânără. Poate abia atunci îşi vor da seama că ei au fost protagoniştii tuturor lucrărilor create de ea.

Aceasta era cea mai cruntă durere pe care o simţise vreodată.

A dat să le rostească numele, dar în minte îi veneau cuvintele lui Leonardo da Vinci: *Credeam că învăţ cum să trăiesc, dar învăţam cum să mor.*

Hugh era la jumătatea drumului spre intrarea în clinică, atunci când a dat peste un poliţist.

– Domnule locotenent? a zis poliţistul. Rachel Greenbaum. Dumneaei a anunţat atacul armat.

Hugh a clipit rapid. A trebuit să scuture din cap de câteva ori pentru a-şi limpezi mintea, pentru a se putea elibera de numele lui Wren, care i se prinsese ca o zăbală între dinţi.

La ce se gândise? În mod evident, nu se gândise deloc. Era o greşeală să intre în forţă în clădire. Nu o ajuta cu nimic pe Wren dacă era împuşcat.

– Domnișoară Greenbaum, a zis el, inspirând adânc. Ce ar fi să veniți cu mine?

Încet, și-a descleștat mâna de pe telefon și l-a lăsat să îi alunece în buzunar. A condus-o în direcția opusă (îndepărtându-se de clinică; îndepărtându-se de Wren și de Bex, fir-ar să fie), către locul unde doi polițiști ridicau un cort Tyvek peste o masă de joc și câteva scaune pliante. Era și un laptop.

S-a așezat, oferindu-i și ei un loc. Fata – Hugh îi dădea în jur de douăzeci de ani – avea părul roz ca vata de zahăr și un inel în nas. Rimelul îi cursese, lăsându-i niște cercuri ca de raton în jurul ochilor. Purta un sarafan cu insigne prinse pe el: GÂNDEȘTE ÎN AFARA CUTIEI MELE. FIE CA FĂTUL PE CARE ÎL SALVEZI SĂ AJUNGĂ UN GINECOLOG HOMOSEXUAL CARE FACE AVORTURI!

– Lucrezi la Centru? a întrebat Hugh, întinzându-se după un carnețel și un stilou.

Fata a încuviințat din cap.

– Sunt un fel de om bun la toate. Fac orice, escortez pacientele din parcare înăuntru, treburi administrative, le țin de mână pe paciente în timpul procedurilor.

– Erai acolo când a intrat atacatorul?

Rachel a dat din cap, apoi a început să plângă.

Hugh s-a aplecat spre ea.

– Știu cât de greu trebuie să îți fie. Dar orice mi-ai putea spune va crește șansele de a-i salva pe prietenii tăi care sunt înăuntru.

Fata și-a șters lacrimile cu încheietura mâinii.

– Am ajuns târziu în dimineața asta, pentru că mi s-a stricat mașina. Abia sosisem.

– Poți descrie detaliat ceea ce ai văzut?

– Sala de așteptare era destul de goală, ceea ce însemna că raportul se încheiase.

– Ce raport?

– Trebuie să ținem o ședință de raport în fiecare zi pentru operațiile programate în ziua respectivă. Așa ne obligă legea, a explicat ea. Mai erau numai câteva paciente, cred.

Una dintre ele era o fată foarte tânără? se întreba Hugh cu disperare, în mintea lui. *Sau o femeie cu ochii de aceeași culoare ca ai*

mei? Dar poliţistul care o adusese pe Rachel Greenbaum era la o distanţă de numai un metru. Nu putea risca să fie auzit.

– Vonita era la recepţie. Rachel şi-a ridicat privirile. Vonita este proprietara clinicii, a zis ea, izbucnind din nou în plâns. Ea... a murit.

– Îmi pare tare rău, a spus Hugh cu o voce egală, dar inima îi sărise din piept.

Wren spusese că Bex fusese şi ea împuşcată. Oare era moartă şi ea?

– Când am intrat, bea un shake dietetic. Urăşte – *ura* – shake-urile dietetice. Glumeam când s-a auzit interfonul, era *el*. Rachel şi-a ridicat ochii spre Hugh. La noi nu e ca la clinica de planificare parentală, cu paznici şi detectoare de metale. Cred că funcţionăm mai degrabă bazându-ne pe ospitalitatea sudistă. Avem protestatari, dar ei rămân de cealaltă parte a gardului, iar uşa Centrului este mereu încuiată şi avem interfon. Dacă nu intri escortat de cineva cunoscut, tot ce trebuie să spui este că ai o programare sau că eşti cu cineva care are o programare, şi atunci oricine se află la recepţie apasă un buton şi îţi dă drumul să intri.

– Era neobişnuit să apară la uşă un bărbat?

Rachel a scuturat din cap.

– Tot timpul vin prieteni sau soţi să le ia pe paciente.

– A spus că a venit să ia o pacientă?

– Nu, a zis Rachel încet.

– Cum arăta?

– Nu ştiu. Obişnuit. Mai scund decât dumneavoastră. Păr şaten. Cămaşă în carouri. O jachetă.

Bărbatul descris se potrivea cu jumătate din populaţia statului Mississippi.

– Ce fel de armă purta?

– Nu... nu am văzut nici o armă.

– Pistol, în cazul acesta, a spus Hugh. Nu o puşcă.

Rachel şi-a şters ochii în timp ce un alt poliţist se apropia de ei.

– Domnule locotenent? Dispeceratul a trimis numerele de înmatriculare.

Primul său ordin fusese să fie verificate numerele de înmatriculare ale tuturor mașinilor din parcare. Erau numai vreo zece-douăsprezece. Acum Hugh căuta printre fotografiile de pe carnetele șoferilor, dând la o parte femeile.

– Îți spune ceva vreuna dintre fotografii?

Rachel a ezitat la prima.

– Dumnealui este doctorul Ward, a zis ea. Lucrează la noi.

Apoi a dat pagina.

– Ăsta este.

– George Goddard, a citit Hugh. Scuză-mă o clipă.

Și-a scos telefonul și a apăsat pe câteva taste.

– Dick? Da, știu. Ascultă, am un caz în derulare la care lucrez, iar individul care a luat ostatici are o mașină înregistrată în orașul Denmark. Poți să treci tu pe acolo?

După ce a închis, a aruncat o privire la ecran. Wren nu îi mai trimisese nici un mesaj.

– A spus ceva? a întrebat Hugh.

– Mă duceam să îmi las rucsacul în biroul Vonitei, a spus Rachel. L-am auzit intrând, înaintând către recepție și pe Vonita care l-a întrebat cu ce îl poate ajuta. Mă așteptam să spună că a venit după soția lui sau că o așteaptă pe iubita lui, sau ceva asemănător. Dar el a spus: „Ce ați făcut cu copilul meu?" și a început să tragă.

– „Ce ați făcut cu copilul meu?" a repetat Hugh. Ești sigură?

– Da.

– A mai spus ceva? A rostit vreun nume?

– Nu știu.

– Ți s-a părut că a mai fost înainte la Clinică?

– Nu... nu sunt sigură.

– Ți s-a părut că e localnic? Avea accent?

Fata a ridicat ochii spre el.

– Noi avem accent, aici, în Mississippi?

– Apoi ce s-a întâmplat?

Rachel și-a îngropat fața în palme.

– A împușcat-o pe Vonita. M-am ascuns sub biroul ei. Am auzit alte focuri de armă. Nu știu câte.

– Ai mai văzut și pe altcineva rănit?

Ai văzut-o pe sora mea?

– Nu. Am încercat să o ajut pe Vonita, dar nu mai... nu era..., a zis Rachel înghiţind în sec. Aşa că am fugit, a adăugat şi a început să suspine.

– Rachel, ascultă-mă, a zis Hugh. Ne-ai adus rapid la faţa locului. Şi datorită ţie, acum ştiu că atacatorul nu se află acolo într-o cruciadă filozofică. Este o problemă personală, ceea ce mă va ajuta să stabilesc o legătură cu el.

S-a aplecat spre ea, cu coatele pe genunchi.

– Ai noroc că ai ieşit.

Lacrimile au început să i se rostogolească mai repede pe obraji.

– Halal noroc...

A inspirt adânc, ca şi cum ar fi tras apă printr-un pai, forţându-se, parcă, să accepte adevărul.

– L-am văzut prin geamul-oglindă. Şi purta o haină. L-am remarcat, pentru că cine poartă o haină când afară sunt treizeci de grade? Dar nu i-am dat atenţie. L-am lăsat să intre.

S-a strâns şi s-a chircit, ca un origami al suferinţei.

– Dacă aş fi putut opri tot ce s-a întâmplat?

– Nu e vina ta, a zis Hugh, dar nu doar pe Rachel încerca el să o convingă.

După avort, o conduseseră pe Joy într-o cameră postoperatorie, unde se schimbase în pantaloni de trening şi un tricou larg, apoi se aşezase să se odihnească. Lăsându-se pe spate într-un scaun de piele, a aţipit şi a visat la timpurile când era babysitter pentru o fetiţă pe nume Samara, care stătea lângă familia la care locuia în plasament. Samara avea cei mai bucălaţi obrăjiori, cel mai creţ păr şi cei mai mici dinţişori de prădător. Dacă îi cântai melodia „Itsy Bitsy Spider", bătea din palme pe ritmul ei şi nu îi plăcea coaja de pâine în sendvişuri. Mama ei se ducea la cursuri serale de două ori pe săptămână şi, în acele seri, Joy îi dădea Samarei să mânânce şi o punea la culcare.

Mama Samarei, Glorietta, avea nevoie de o jumătate de oră ca să îşi ia la revedere de la fiica ei. O umplea de sărutări şi se purta de parcă urma să plece pentru un an, şi nu pentru trei ore. Când ajungea acasă, se ducea să verifice ce face Samara şi inevitabil o trezea

cu mângâierile și îmbrățișările ei, chiar și atunci când lui Joy îi luase mult timp să o adoarmă. Uneori, Glorietta venea acasă în mijlocul orelor, spunând că îi fusese tare dor de fetița ei și simțise nevoia să fie lângă ea. Îi plătea lui Joy pentru toată seara indiferent de situație, așa că amândouă aveau de câștigat, dar lui Joy tot i se părea cam ciudat.

Într-o seară, Joy a ajuns acasă de la antrenamente și a găsit șase mașini de poliție trase în fața casei Gloriettei. Samara murise. Glorietta o sufocase în somn. Le-a spus polițiștilor că o făcuse pentru ca fiica ei să rămână un înger pentru totdeauna.

Nu știi niciodată ce se petrece în spatele ușilor închise, după cum îți poate spune orice copil aflat în plasament. Joy nu se mai gândise la Samara de ani întregi. Dar acum se întreba: dacă murea un copil, în viața de apoi continua să crească? Oare Samara se afla acolo acum, cu copilul lui Joy? Va avea grijă de el?

Un țipăt a trezit-o pe Joy. Femeia cea tristă nu mai era în sala de așteptare, iar lista de melodii ajunsese la final. Chiar atunci s-a auzit un zgomot puternic, de sticlă sfărâmată.

– Alo? a strigat ea, dar nu a primit nici un răspuns.

S-a ridicat cu grijă în picioare. Atunci a simțit cum se mișcă absorbantul intim, precum și valul de sânge care a năvălit, odată ce a ajuns în poziție verticală.

Apoi s-au auzit focurile de armă.

Nu se mișca destul de repede. Picioarele nu o mai ajutau, simțea că înoată sub apă.

S-a chinuit să înainteze pe culoar cu mișcări sacadate și furișe. Pulsul îi bătea tare, ca un timpan care ținea ritmul în timp ce încerca să își amintească pe unde era ieșirea din clinică, dar zgomotul pașilor care se apropiau au forțat-o să apuce cea mai apropiată clanță și să se ascundă într-o cameră. A închis ușa și a încuiat-o, apoi și-a presat fruntea de metalul rece.

Te rog, s-a rugat ea, *te rog, lasă-mă să trăiesc.*

George a aruncat o privire către asistenta roșcată, care a tresărit.

Ar fi ucis-o. Ar fi putut să o ucidă, pentru a ajunge la doctor. Doar că dacă ar ucide-o pe ea, i-ar omorî și copilul.

Ceea ce l-ar coborî la nivelul nemernicului care sângera pe podea.

Dezamăgit, şi-a desprins privirea de la ea şi a cercetat pentru prima dată spaţiul înconjurător. Sala de operaţii. Oare aici intrase şi Lil? Fusese speriată? Plânsese?

O duruse?

Cunoştea o singură femeie care făcuse avort. Alice făcea parte din parohia lor; ea şi soţul ei tocmai aflaseră că urmau să aibă un copil când a descoperit că suferă de limfom. Întreaga congregaţie se rugase cu înfocare, dar diagnosticul de cancer în stadiu avansat rămânea, precum şi necesitatea medicală de se supune unei operaţii şi de a începe chimioterapia. Pastorul Mike îi spusese că Dumnezeu ar înţelege-o dacă ar face o întrerupere de sarcină, ceea ce s-a dovedit adevărat un an mai târziu, când a scăpat de cancer şi a rămas din nou însărcinată.

George şi-a amintit cum intrase în biserică într-o dimineaţă, devreme, şi o găsise pe Alice, acum sănătoasă şi însărcinată în luna a opta, stând într-o strană şi plângând în hohote. Nu îi plăcuseră niciodată femeile care plâng, aşa că i-a întins batista lui şi s-a foit pe loc, încurcat.

– Să îl chem pe domnul pastor? o întrebase el.

Ea clătinase din cap.

– Ai putea numai să stai cu mine?

Era ultimul lucru pe care George voia să îl facă, dar s-a aşeat lângă ea, în strană. S-a uitat către pântecul ei.

– Cred că nu mai durează mult.

Alice a început să plângă, iar el s-a grăbit să îi ceară iertare.

– Ştiu că este o binecuvântare, a suspinat ea, dar nu o poate înlocui.

Două, şi-a dat seama George.

Cunoştea *două* femei care făcuseră avort.

Izzy s-a făcut mică atunci când atacatorul s-a întors către ea pe neaşteptate şi a ridicat-o în picioare. Un fulger de durere i-a săgetat braţul.

– Cine mai e aici? a întrebat el răstit, iar Izzy îi simţea răsuflarea fierbinte arzându-i faţa. Câte persoane?

– Nu.. nu știu, s-a bâlbâit Izzy.

El a scuturat-o violent.

– Gândește-te, fir-ar al dracului!

– Nu știu!

Simțea că parcă ar fi fost făcută din rumeguș.

– Răspunde-mi! i-a ordonat el, fluturându-i arma prin față.

A apucat-o din nou de braț, iar ei i-au dat lacrimile.

– Aceștia sunt toți! a răbufnit ea.

Pe neașteptate, i-a drumul brațului. Ea s-a împiedicat, reușind în ultima clipă să nu aterizeze peste piciorul rănit al doctorului. S-a așezat pe o parte, cu ochii strâns închiși, așteptând să se trezească din acel coșmar. Trebuia să se trezească din clipă-n clipă. Parker o va scutura de umăr, spunându-i că vorbea în somn, iar ea se va ridica în capul oaselor și va spune: *Am avut un vis îngrozitor.*

Atacatorul s-a prăbușit în genunchi. Și-a frecat tâmpla cu țeava pistolului ca și cum l-ar fi mâncat pielea, iar arma era o extensie a degetului. Apoi a coborât arma și s-a uitat la ea de parcă s-ar fi întrebat cum dracu' ajunsese în mâna lui.

Ar putea să se năpustească asupra lui acum? Ar putea să îi înșface pistolul și să-l îndrepte asupra lui?

De parcă i-ar fi auzit gândurile, el a ridicat arma spre ea.

– Cum poți să fii însărcinată și să lucrezi fără nici o problemă, cu tot ce se petrece aici?

– Te rog, nu înțelegi...

– Taci. Taci odată. Nu pot gândi.

S-a ridicat și a început să se plimbe în cerc, bombănind nedeslușit.

Izzy s-a apropiat încet de doctor. Sângele care se scurgea din rană îi spunea că are nevoie de un garou mai bun. I-a luat pulsul.

– Ce faci?

– Îmi fac meseria, a zis Izzy.

– Nu.

A ridicat privirile către el.

– Fac tot ce vrei. Dar lasă-mă să îi ajut pe oamenii aceștia înainte să fie prea târziu.

Atacatorul a privit în jos, către ea.

– Mai întâi aduni pe toată lumea într-un singur loc. În partea din față. Unde este canapeaua.

Sala de așteptare. Izzy a tresărit de durere când atacatorul a început s-o târască de-a lungul coridorului. S-au oprit în fața unei băi.

– Deschide-o, i-a cerut el, iar când Izzy a ezitat, a strâns-o și mai tare de braț.

– Deschide!

Te rog, să nu fie nimeni! și-a zis ea.

Cu o mână tremurătoare, a împins ușa, dând la iveală un WC turcesc și o chiuvetă imaculată. Nimeni.

– Vino, a zis bărbatul înarmat.

A tras-o dinspre baie spre vestiar – gol –, camera post-operatorie – goală – și cabinetul de consultații, unde se făceau ecografiile. Acolo, o altă femeie zăcea întinsă pe podea – asistenta socială de la Centru. Nu a trebuit să se apropie ca să își dea seama că era moartă.

Abținându-se cu greu să nu vomite, s-a lăsat trasă mai departe. Atacatorul s-a oprit în fața singurei uși pe care nu o deschiseseră încă. Izzy a răsucit mânerul sferic al ușii, dar era încuiată. S-a uitat la el, iar el a ridicat trăgaciul și a împușcat mânerul, care a zburat cât colo. Izzy simțea cum îi țiuie urechile, chiar dacă și le acoperise cu mâinile. Când a pășit înăuntru, a văzut o femeie ghemuită într-un colț al cabinetului, cu gura deschisă într-un țipăt mut.

Auzul i-a revenit treptat. Își auzea vocea încercând să o calmeze pe femeie.

– Eu sunt Izzy, a spus ea.

– Joy.

Privirea i s-a îndreptat către atacator, dar Izzy a încercat să îi redirecționeze atenția.

– Ești rănită?

– Tocmai am... am făcut..., a început ea, apoi a înghițit în sec. Eram în camera postoperatorie.

– Vrea să mergem în sala de așteptare, dar am nevoie de ajutor să îl car pe doctor, care a fost rănit. Te simți în stare să mă ajuți, Joy?

Joy a dat din cap că da, apoi au pornit-o înapoi. Izzy era conștientă de arma îndreptată spre ea.

– Grăbiți-vă, a zis atacatorul.

În sala de operații, Joy a înghețat cu privirile ațintite asupra asistentei moarte. Fir-ar să fie! Izzy uitase să o avertizeze.

– O, Doamne. *O, Doamne, o, Doamne, o, Doamne...*

Și-a luat privirea de la cadavrul femeii și a icnit.

– Domnule doctor Ward?

Era conștient acum, dar se vedea că are dureri.

– Domnișoară Joy, a reușit el să spună.

– Asta nu-i o întrunire mondenă, a țipat atacatorul.

Furia lui a pus-o în mișcare pe Izzy. A început să alerge prin cameră, deschizând sertare și apucând cât mai mult tifon și bandă chirurgicală și îndesându-le în bluza uniformei, care se umflase ca un balon de la mijloc, unde era băgată în pantaloni.

S-a lăsat în genunchi și a ridicat brațul doctorului pe după gâtul ei, apoi a căutat să-i atragă privirea lui Joy, ca să vină să o ajute. Joy și-a trecut pe după gât celălalt braț al doctorului. Împreună l-au ridicat în picioare și au început să îl târască pe hol, lăsând în urmă o dâră de sânge.

Apropiindu-se de sala de așteptare, doctorul Ward a aruncat o privire în spatele biroului de la recepție și a văzut cadavrul proprietarei clinicii.

– Vonita, a gemut el, chiar atunci când atacatorul a tras-o pe Izzy de coada împletită.

Femeii i-au dat lacrimile și nu a mai putut ține brațul doctorului Ward, astfel încât toată povara a rămas pe umerii lui Joy. S-au prăbușit la podea, doctorul aterizând pe piciorul rănit. Nodul garoul improvizat s-a desfăcut și sângele a început să curgă liber.

Izzy a îngenuncheat fără întârziere ca să lege garoul, dar atacatorul nu a lăsat-o.

– Nu ai terminat, a zis el. Îi vreau *pe toți* acolo unde îi pot vedea.

– Joy, a strigat Izzy, leagă tubul acela!

În timp ce vorbea, s-a târât către Bex, doamna care fusese împușcată lângă recepție. Janine, tânăra căreia îi ordonase să pună presiune pe rană, era încă acolo și ținea mâinile apăsate pe rană, ca să încetinească curgerea sângelui.

Izzy a ridicat ochii către atacator.

– Nu o pot mișca.

– Nu îmi pasă dacă moare.

Scrâşnind din dinţi, Izzy a târât-o pe Bex, cerându-i iertare pentru durerea pe care i-o provoca. Janine a privit-o pentru o clipă cum se chinuieşte. Când Izzy a fixat-o cu privirea, nevenindu-i să creadă, s-a grăbit să o ajute.

Au instalat-o pe Bex lângă doctor, pe podeaua sălii de aşteptare.

– Bine, ţine presiune pe rană, i-a spus Izzy lui Janine.

Deşi tânără, era evident că purta o perucă blondă, şi încă nu una foarte reuşită. *Chimio?* s-a întrebat Izzy, iar în urma acestui gând a simţit un val de compasiune.

Şi-a îndreptat din nou atenţia către doctor. Joy îi legase tubul în jurul piciorului şi îl ţinea pe loc cu mâna. Izzy i-a sfâşiat cracul însângerat al pantalonului şi l-a răsucit ca pe o funie.

– Nu. Ai. Teminat, s-a răstit atacatorul. Verifică celelalte încăperi!

Mâinile lui Izzy s-au oprit când a simţit pistolul înghiontind-o între omoplaţi.

Ridicând palmele în semn de capitulare, i-a comunicat lui Joy rugămintea mută de-l veghea pe doctor şi s-a ridicat din nou în picioare. Cu paşi apăsaţi, furioşi, a mers către baia în care intrase mai devreme pentru a vomita. A deschis uşa de perete.

– E gol, a anunţat ea.

Atacatorul nu a venit să verifice afirmaţia ei. Nu putea să o facă fără să se întoarcă cu spatele la ostatici. În schimb, a rămas la o oarecare distanţă, cu arma îndreptată când spre Izzy, când spre ceilalţi.

A deschis cu o smucitură uşa unei debarale, singura rămasă dintre cele care dădeau înspre sala de aşteptare. Într-o parte erau o grămadă de cutii şi de produse de curăţenie. În cealaltă parte atârnau în cuier trei halate lungi şi se vedea o baricadă făcută dintr-un aspirator, un mop şi o găleată. De unde stătea, Izzy a mai văzut şi două siluete cu chipuri trase şi palide, care clipeau spre ea. Una, o femeie mai în vârstă, a dus un deget la buze.

Izzy s-a întors, mascând partea aceea a debaralei cu corpul ei.

– Nu-i nimeni. Eşti fericit acum? a spus ea, după care a trântit uşile şi şi-a încrucişat braţele, făcându-şi curaj. *Acum* pot să mă întorc la ce am de făcut?

Pentru un minut, Wren a fost sigură că era un om pierdut. Când s-a deschis ușa debaralei, a împietrit. S-a uitat fix la femeia care în mod evident le observase, dar nu le-a dat de gol. A rămas complet nemișcată până ce s-au cufundat din nou în întuneric, iar apoi a simțit cum o strângeau de mână degetele lui Olive, subțiri și moi, așa cum sunt mereu degetele doamnelor în vârstă. Telefonul lui Wren a vibrat, și fata l-a ridicat de jos, pe întuneric.

Tot la adăpost?

Da, i-a răspuns tatălui ei.

Unde ești?

Într-o debara

Singură?

Nu, a scris ea. *Cu Olive*. Nu a explicat cine era Olive. Era de ajuns ca tatăl ei să înțeleagă că nu este singură și speriată.

O vezi pe Bex?

Nu.

Nu te mișca, a scris tatăl ei. *Nu vorbi. Ascultă și zi-mi ce auzi.*

Wren a încercat, dar, cu ușa închisă, totul se auzea înăbușit. *A tras cu arma*, a scris ea după o clipă. *Mătușa Bex s-a prăbușit. Cred că a lovit-o în piept.*

În ce parte?

Wren clipea des, încercând să se gândească; unde apăruse pata roșie? Și-a pipăit pieptul cu mâna; cartografierea memoriei. *Dreapta.*

Și-a dat seama, în timp ce scria, că tatăl ei îi hrănea speranța. Partea dreaptă a pieptului nu este partea inimii. Erau șanse ca mătușa ei să se lupte încă pentru viață.

Oamenii țipau, a scris Wren. *O doamnă în uniformă medicală a deschis ușa și ne-a văzut, dar a avut grijă să nu ne vadă el.*

Pe ecran a apărut un avertisment. *Baterie 10%. Doriți să activați modulul Salvare energie*?

Da, a zis Wren, în sinea ei. *Doresc nespus să activez modulul Salvare energie.*

Tati, a scris ea, *îmi pare rău.*

Fusese decizia ei să facă rost de anticoncepționale. Fusese decizia ei să ascundă acea informație de tatăl ei. Decizia ei să-și roage

mătușa s-o aducă acolo pe ascuns. A așteptat ca tatăl ei să o ierte, să îi spună că totul este în regulă, că nu este vina ei.

Spune-mi ce se mai întâmplă, a scris el.

Wren a simțit cum se prăbușește ceva în sufletul ei. Dacă ieșea de acolo, dar lucrurile nu aveau să mai fie niciodată la fel între ei doi? Dacă distrusese totul cu o singură greșeală?

Va supraviețui, a decis ea atunci, măcar pentru a-i demonstra tatălui ei că putea să crească *și* să rămână totuși fetița lui.

Wren a început să tasteze. *Femeia care ne-a văzut era plină de sânge pe haine.*

Era rănită?

Nu cred, a scris Wren. *Dar alții sunt.*

L-ai auzit pe atacator spunând ceva? A menționat vreun nume? Când ai auzit împușcături ultima oară? Câți răniți ai văzut înainte de a te ascunde?

Întrebările tatălui ei se adunau, rapide și intense, ca norii de furtună. Wren a închis ochii și a apăsat butonul de pornire pentru a atenua luminozitatea ecranului și a economisi energia limitată pe care o mai avea. În schimb, s-a gândit la toate întrebările pe care tatăl ei nu i le punea.

De ce te afli într-un centru medical pentru femei, în timpul orelor de școală?

De ce este mătușa ta cu tine?

De ce nu mi-ai spus?

Cea mai veche amintire a sa data de la vârsta de patru ani, când încă avea o mamă și o familie ca toate celelalte. Era la grădiniță și un băiat o sărutase direct pe buze, lângă locul de joacă amenajat sub forma unei corăbii de pirați și o informase că voia să facă copii cu ea. Wren și-a luat avânt și l-a pocnit drept în gură.

Părinții ei au fost chemați la grădiniță. Mama ei era îngrozită și repeta întruna că Wren nu avea nici o pornire violentă în ea, ceea ce a făcut-o să se întrebe dacă alți oameni aveau porniri violente în ei și dacă acestea zăceau ascunse printre coaste sau în talpă și se activau când băteau din picior.

– Wren, o întrebase mama ei, ce *ai făcut*?

– Am făcut ce mi-a spus tati să fac, a răspuns ea.

Tatăl ei a râs atât de tare, de nu se mai putea opri, iar mama ei i-a spus să iasă din cameră, de parcă el era cel care intrase în bucluc.

Mama voia să o pedepsească. Dar tata o dusese la plimbare și îi cumpărase cea mai mare înghețată.

Tati, a scris ea, *mai ești acolo?*

Întotdeauna, a scris el, iar ea a răsuflat ușurată.

Atacatorul le luase tuturor telefoanele și le aruncase la gunoi. A baricadat apoi intrarea cu canapeaua, scaunele și măsuțele de cafea. Respirând anevoie, s-a răsucit pe călcâie și a îndreptat arma către ceilalți.

– Faceți ce vă spun eu, a mormăit el, și nimeni nu va fi rănit.

– Nimeni *altcineva*, l-a corectat Izzy, ca pentru sine.

Știa că o urmărește, îi simțea privirile ca niște lasere. Dar lui Izzy nu îi păsa. Ea își îndeplinise partea ei din înțelegere, iar acolo se aflau oameni răniți. Nu avea de gând să stea deoparte și să îi lase să sufere.

Janine ținea încă mâinile apăsate pe pieptul lui Bex. Izzy s-a aplecat, încercând să vadă cât de rău sângera rana. Șoapta femeii i-a ajuns la ureche.

– Nepoata mea. În debara.

Izzy s-a gândit la cele două chipuri, palide și îngrozite, care o priviseră nemișcate atunci când deschisese ușile, la comanda atacatorului. S-a aplecat mai mult, prefăcându-se că ascultă respirația greoaie a lui Bex.

– E în siguranță, a murmurat ea.

Bex a închis ochii, cu o fluturare de pleoape.

– Trebuie să spun... Hugh.

– Ce să-mi spui?

Bex a tușit, apoi a scos un țipăt din pricina durerii care probabil i-a săgetat plămânii și coastele. Izzy a încercat să îi distragă atenția, pentru că altfel, fir-ar să fie, nu avea cum să îi aline durerea.

– Cu ce te ocupi, Bex?

– Artistă, a scâncit femeia. Doare.

– Știu, a consolat-o Izzy. Cu cât te miști mai puțin, cu atât mai bine.

A aruncat o privire spre Janine și în tăcere a îndemnat-o să rămână în aceeași poziție.

– Mă duc să ajut pe altcineva, a zis Izzy, dar promit că mă întorc.

S-a târât pe covor spre doctorul Ward. Garoul pe care îl legase Joy trebuia strâns și întărit.

– Vonita, a zis el încet. S-a dus?

Izzy a încuviințat din cap.

– Îmi pare rău.

– Și mie, a murmurat el. Și mie.

S-a uitat peste umăr, de parcă ar fi putut vedea dincolo de bariera biroului de la recepție, unde zăcea corpul neînsuflețit.

– Femeile acestea erau, toate, fiicele pe care Vonita nu le-a putut avea. Îl scotea din minți pe soțul ei cât de mult muncea la clinică. Mereu spunea că o vor scoate de aici într-un coșciug.

Vocea i s-a frânt la ultimul cuvânt.

– Nu i-ar plăcea deloc Vonitei să știe că el a avut până la urmă dreptate.

Izzy a rulat materialul pantalonilor doctorului Ward în jurul coapsei și l-a legat deasupra rănii.

– Stai nemișcat, domnule doctor, i-a spus ea.

El a ridicat din sprâncene.

– Tocmai mi-ai rupt pantalonii de pe mine. Cred că poți să îmi spui Louie de acum, nu?

Izzy a plasat în mijlocul nodului un marker subțire pe care îl găsise sub canapea, apoi a legat din nou materialul. A început să rotească markerul, încolăcind astfel țesătura și întărind garoul. Sângele a mai picurat, apoi s-a oprit.

– Gata, a zis ea. Așa mai merge.

A apucat o rolă de bandă chirurgicală și a tras de ea stângace cu dinții, pentru a fixa cât mai bine garoul. Apoi s-a uitat la ceasul de la mână. Era abia trecut de douăsprezece și jumătate. Acum începea numărătoarea inversă: oprise sângerarea doctorului Ward, dar deficitul de sânge în arteră avea să ducă în cele din urmă la

ischemie în țesuturi. Dacă purta garoul acela mai mult de două ore, mușchii sau nervii puteau fi afectați. După șase ore, piciorul trebuia amputat.

Poate până atunci aveau să fie salvați.

Doctorul Ward a bătut-o pe mână când a terminat de fixat garoul.

– Facem o echipă bună, a zis el. Mulțumesc.

Și-a urcat piciorul pe un scaun, ca să stea ridicat deasupra nivelului inimii.

Izzy s-a uitat către Bex, întinsă încă pe podea, palidă ca moartă, dar în stare stabilă. Acum, că nu mai avea nici o urgență medicală de care să se ocupe, lui Izzy au început să îi tremure mâinile. Și-a prins-o pe cea dreaptă cu stânga.

– Nu te-am mai văzut pe aici, nu-i așa? a întrebat-o în șoaptă doctorul Ward.

Izzy a clătinat din cap. A dat să răspundă, dar apoi a ezitat, căci atacatorul a trecut pe lângă ei, vorbind de unul singur.

Când a ajuns în celălalt capăt al încăperii, doctorul a vorbit din nou.

– Ai un soț afară care se gândește la tine?

Vorbea în șoaptă, creând o bulă conversațională care să îi cuprindă numai pe ei doi.

– Numai un iubit.

– Numai un iubit? a tachinat-o el.

– Poate logodnic...

– Poate, adică nu îți amintești? a chicotit doctorul Ward. Sau poate încă nu te-ai hotărât?

– E complicat.

– Fată dragă, am destul timp la dispoziție, a replicat doctorul, cu un surâs.

– Nu e ușor. Venim din locuri foarte diferite, a explicat Izzy.

– Palestina și Israel?

– Ce? Nu...

– Marte și Venus? a întrebat doctorul Ward. Din statele confederate și statele unioniste?

– Parker a crescut cu icre negre. Eu mâncam numai când ne ajungeau banii de mâncare.

Izzy s-a îmbujorat ca o sfeclă. Nu vorbea niciodată despre copilăria ei. În fiecare zi încerca să o dea uitării.

Ea și Parker erau împreună de trei ani. Nu se certau aproape niciodată, dar când o făceau, se ajungea mereu la diferența de educație dintre ei.

Odată, când se întâlneau de numai câteva săptămâni, Izzy l-a suprins cu ochii în telefon, stând pe un site de socializare. Deodată, a murmurat: *Valencia arată bine.*

Să ghicesc. E o tipă cu care ai fost coleg de școală. Gelozia încolțise în sufletul lui Izzy. Femeile cu asemenea nume aveau fonduri fiduciare și instructori de schi.

Parker ridicase telefonul, arătându-i că era numele unui filtru pe Instagram.

Cineva e gelos, a tachinat-o el.

Ți-am spus că nu sunt perfectă.

Nu, spusese Parker. *Dar ești perfectă pentru mine.*

Cu altă ocazie, la scurt timp după ce se mutaseră împreună, el își pusese paharul pe măsuța de cafea pe care abia o cumpăraseră de la un târg de vechituri. *Nu poți să folosești un suport de pahare?* se răstise ea la el.

E o masă de douăzeci de dolari, spusese el, nevenindu-i să creadă.

Izzy nu își imagina cum poți să cheltuiești atâția bani pe un obiect și să nu îl consideri prețios. *Exact*, spusese ea.

Lui îi pierise atunci pe loc orice chef de ceartă.

Sunt un nemernic, îi spusese, și de atunci nu l-a mai prins niciodată fără suport sub pahar.

Știa foarte bine de ce se îndrăgostise de Parker. Dar nu înțelegea pentru nimic în lume de ce se îndrăgostise el de ea. Într-o zi, lui Parker îi va fi rușine cu ea față de prietenii săi, când va face ceva ce îi va divulga proasta educație. Sau o va părăsi, și ea va suferi după el. Mai bine să fie ea cea care rupe relația.

Doctorul Ward i-a prins mâna sigură între palme.

– Ce să vezi, a zis el. Cineva a uitat să se teamă.

În timpul acelei conversații șoptite, pe care ar fi putut să o poarte oriunde și oricând, și nu în mijlocul unei luări de ostatici, Izzy se oprise din tremurat.

– Ce crezi că o să ne facă? a întrebat ea încet.

– Nu știu, a replicat doctorul. Dar știu că tu vei supraviețui, orice ar fi, a zis el, făcându-i cu ochiul. Nu îl poți lăsa pe sărmanul băiat în suspans.

De-ai ști dumneata..., și-a zis Izzy, în mintea ei.

Adevărul era că Janine așteptase ziua aceasta. Știa că Dumnezeu o va pedepsi; doar că nu știa că o va face cu o asemenea doză de ironie.

Ținea mâinile apăsate pe pieptul femeii care fusese împușcată. Dacă presa destul de tare, ar fi oprit sângerarea. Dacă presa destul de tare, poate că ar fi reușit să îndese la loc secretul care fusese îngropat atât de adânc, încât părea o amintire falsă.

Janine nu avusese mulți prieteni. Faptul că avea un frate cu sindrom Down îi ocupa mult timp. Însemna că era nevoită să vină acasă după ore când părinții ei erau la serviciu, ca să stea cu el. Însemna că trebuia să le explice tuturor de ce era nevoită să îl ia pe Ben cu ea peste tot, iar uneori pur și simplu nu avea energie sau chef să o facă. Și mai însemna că era nevoită să îl apere împotriva comentariilor tembele ale unora – care îi aruncau cuvântul cu *R*, sau spuneau: *Dar* pare *atât de normal*, sau o întrebau de ce nu făcuse mama ei analize prenatale. Era mai ușor să nu invite pe nimeni acasă și să rămână o singuratică în școală.

De aceea, la șaisprezece ani, când fusese cuplată la ora de biologie cu cea mai populară fată din clasa a zecea, se așteptase la ce era mai rău. De fapt, însă, Monica a luat-o sub aripa ei, ca și cum i-ar fi fost soră mai mică și mai neștiutoare: a tras-o după ea la baia fetelor ca să o învețe cum să își facă ochii migdalați conturându-i cu tuș lichid, i-a trimis filmulețe de pe YouTube, care să o facă să râdă. Era prima dată când, în loc să fie ținta glumelor, ea era cea care râdea, și de aceea a acceptat invitația Monicăi la o petrecere, într-o vineri seară. I-a spus mamei că studia pentru teza la biologie cu partenera ei de laborator, ceea ce era numai pe jumătate o minciună.

S-a întâlnit cu Monica, iar aceasta i-a dat un act de identitate fals de-al verişoarei ei, care, dacă te uitai mai de departe, semăna cu o Janine, numai că avea părul mai lung. Urmau să intre pe furiş la o petrecere organizată de o frăţie a unui colegiu.

Janine nu băuse vin decât la împărtăşanie, iar meniul serii era punci din alcool de cereale. Avea gust de suc şi se tot găsea câte un băiat care să îi îndese încă un pahar în mână. Noaptea s-a transformat într-un colaj de imagini şi momente: un pahar roşu de plastic, ritmuri muzicale alerte, băieţi care dansau atât de aproape, încât i se ridica părul de pe ceafă, la fel ca înaintea unei furtuni cu tunete şi fulgere. Mâinile lor pe umerii ei, un masaj. Dinţi care se înfigeau în gâtul ei. Şi-a dat seama că mai toată lumea plecase acasă, inclusiv Monica. Pluşul verde al mesei de biliard îi atingea coapsele goale. Cineva o ţintuia jos, în timp ce un altul se mişca între picioarele ei, desfăcând-o în două. *Nu îmi spune că nu vrei*, a zis el, iar în timp ce încerca să îşi dea seama dacă răspunsul care l-ar fi convins să se dea jos de pe ea era da sau nu, un penis i-a fost îndesat în gură.

Când s-a trezit, singură, plină de vânătăi şi vâscozităţi, şi-a dat rochia în jos. Nu mai avea lenjerie intimă. Când a ieşit din sediul frăţiei, soarele săgeta la orizont. Peluza era acoperită de doze de bere, iar unul dintre studenţi dormea pe verandă. S-a întrebat dacă fusese peste ea, în ea. Gândul acesta a făcut-o să se încovoaie şi să vomite cu putere, până i s-a părut că nu mai avea nimic înăuntru.

Greşea.

A descoperit că era însărcinată în mod tipic – ciclul îi întârziase, sâni îi erau sensibili, se simţea epuizată. Dar chiar şi fără semnele acestea, ştia. Îi simţea încă, înăuntru, murdari. Prinzând rădăcini.

Nimeni nu a aflat. Monica nu i-a zis decât atât: *Când am plecat, erai înconjurată de băieţi. Păreai că te distrezi bine*. Părinţii ei credeau că învăţase în seara aceea. Janine era hotărâtă să nu le schimbe părerea.

Acolo unde locuiau, era uşor. Avea încă actul de identitate fals. S-a folosit de el când şi-a făcut programare la o clinică dintr-o zonă a oraşului Chicago în care nu mai fusese niciodată. A stabilit o oră în timpul după-amiezii, când ar fi trebuit să fie acasă cu Ben. *Am un*

drum de făcut, i-a spus fratelui ei, *și dacă nu îi zici mamei, te las să te uiți la televizor cât timp sunt plecată.*

A furat bani din borcanul ținut în dulapul de la bucătărie, bani pe care părinții îi păstrau pentru urgențe. A luat un taxi până acolo. La recepție au întrebat-o de tată, iar Janine a reacționat cu întârziere, crezând că se refereau la tatăl ei. Apoi și-a dat seama – tatăl copilului. Dar, pentru ea, nu era un copil. Nu era o ființă umană. Era o rană care trebuia suturată.

Doctorița era o indiancă atât de parfumată, încât mirosea ca o întreagă grădină de mirodenii. A simțit o înțepătură și apoi o apăsare, s-a speriat și piciorul i-a zvâcnit, ieșind din scăriță. După aceea, a venit o asistentă să o țină, iar asta nu a făcut-o decât să se gândească la Ei și să se zbată și mai tare. În cele din urmă, doctorița s-a oprit și a privit-o. *Vrei să o faci*, a întrebat-o ea imperturbabilă, *sau nu?*

Nu îmi spune că nu vrei.

A reușit să se controleze cât a durat procedura, în camera postoperatorie și după aceea, când a luat un alt taxi spre casă. Dar când l-a văzut pe Ben pe veranda casei, cu vecinul de alături, s-a panicat.

Vecinul a ridicat de pe jos o grămăjoară învelită într-o pătură.

– Galahad a fost călcat de o mașină, a zis el. Îmi pare tare rău.

Terrierul lor ar fi trebuit să stea în casă cât timp nu era în lesă.

– Erai plecată de mult și am ieșit să văd dacă nu te-ai întors și cuțu a fugit afară și nu am putut să-l opresc, a zis Ben. Acum nu se mai trezește.

Fata l-a îmbrățișat.

– Nu e vina ta.

Janine a luat grămăjoara din mâinile vecinului. Era prima dată când ținea în brațe ceva mort. Galahad părea foarte ușor, parcă pe punctul de a se evapora. În dimineața aceea țipase la el pentru că îi molfăia o șosetă. Avea atâtea șosete desperecheate din cauza acelui câine, încât se obișnuie să poarte șosete din perechi diferite. Chiar și acum avea una albastră cu buline și una roșie cu niște pinguini minusculi. I s-a făcut rău tot gândindu-se, a amețit, ca atunci când te cocoți pe marginea unei stânci. Atâta stă între viață și moarte, un singur pas greșit.

A dus câinele în braţe până în curtea din spate şi, cu ajutorul unui hârleţ de-al mamei sale, a săpat o groapă. Ben stătea şi se uita la ea. A întrebat-o de ce punea capul lui Galahad în pământ.

Nu ştia cum să îi explice fratelui ei despre viaţă şi moarte. Nu ştia cum să-şi alunge gândul că aceasta era pedeapsa pentru ceea ce făcuse. Bebeluşul dinăuntrul ei fusese oare la fel – acum viu şi în clipa următoare, mort? Era prima dată – singura dată – când se gândise la el ca la o fiinţă, şi nu ca la o problemă.

Când a terminat, s-a aşezat în grădină, cu mâinile înnegrite de pământ, şi a plâns în hohote. Aşa a găsit-o mama ei când s-a întors de la muncă. Nimic nu o consola, iar cei din familie credeau că ştiu motivul.

A descoperit că, dacă îndepărtezi chirurgical o amintire, s-ar putea să nu mai simţi marginile cicatricei. S-ar putea să ajungi să crezi că nu ai fost violată, nu ai rămas însărcinată, nu ai făcut un avort. Cu cât creştea distanţa dintre ziua aceea şi viitorul lui Janine, cu atât mai tare credea că ea era diferită de alte femei care se trezeau cu o sarcină nedorită. Ea fusese o victimă. Spălase pata cu ani întregi de activism pro-viaţă. Nu se gândea că ar fi fost ipocrită. Lucrul acela dinăuntrul ei nu fusese un copil. Era ceea ce lăsaseră ei în urmă.

Janine se prefăcuse că dacă nu spune nimănui unde fusese în acea după-amiază, era ca şi cum nu s-ar fi întâmplat. Dar, desigur, Dumnezeu ştia. Şi de aceea, atacul armat se petrecuse din vina ei.

Fusese o idee proastă să vină la clinică incognito. Centrul era ca o cutie a Pandorei. Deschisese uşa şi eliberase în lume tot răul.

Nouăzeci şi nouă la sută din munca de negociator a lui Hugh presupunea să fie un bun ascultător, dar nu avusese întotdeauna această abilitate. Când se despărţise de Annabelle, ea îl acuzase că o întrerupea mereu şi nu ţinea seama de sentimentele ei.

– Ridicol, vociferase el, retezându-i-o în mijlocul propoziţiei.

Annabelle ridicase mâinile în aer, ca şi cum i-ar fi spus: *Ei, poftim!* Spaţiul dintre ei s-a umplut de înţelegerea dureroasă pentru Hugh, că ea avea dreptate.

– Poate dacă m-ai fi lăsat să-mi duc un singur gând până la capăt, a zis Annabelle în tăcerea care se lăsase, nu aș fi fost silită să găsesc pe cineva care să o facă.

Hugh devenise negociator abia după ce îl părăsise Annabelle. Trebuia și era hotărât să nu facă în meseria lui aceeași greșeală pe care o făcuse în viața particulară. Învățase cum să rămână calm chiar și atunci când adrenalina îi pompa prin vene. Știa cum să își mențină vocea neschimbată, să fie atent la ce i se spunea, să nu piardă din vedere nici un detaliu.

Mai știa și cum să asculte când vorbea altcineva. Să accepte. Să spună: *În regulă, da, bine*. Dar niciodată nu spunea *Înțeleg*, pentru că nu înțelegea nimic, mai ales ce anume îl făcea pe un om să se apropie de marginea prăpastiei.

Întotdeauna îi fusese mai ușor să rămână calm și imperturbabil în timpul unei situații de criză, cu luare de ostatici, decât îi fusese în relația cu Annabelle. Motivul, presupunea el, era lipsa unei mize personale la muncă.

Până acum.

– McElroy, s-a auzit, iar Hugh s-a întors către sunetul vocii superiorului său. Ce mama mă-sii se întâmplă?

Comandantul Monroe purta încă sacoul și cravata de la prânzul oficial.

– Luare de ostatici, a zis Hugh. Am chemat deja echipa SWAT și avem un nume și o adresă. George Goddard.

– Antecedente?

– Nu. Pare să fie o răzbunare personală, judecând după informațiile primite de la un martor.

Nu a rostit cuvintele care îi stăteau pe limbă: *Cele două persoane pe care le iubesc cel mai mult pe lumea asta sunt înăuntru. Nu am încredere în nimeni altcineva să le salveze*. În clipa în care ar fi recunoscut așa ceva, cazul ar fi fost dat altcuiva. Din fericire, pregătirea profesională a lui Hugh implica și abilitatea de a minți convingător.

Comandantul și-a întors privirile dinspre clinica înconjurată de banda de delimitare, spre șirul de polițiști care asigurau perimetrul.

– Anunță-mă dacă ai nevoie de ceva, a zis el, cedându-i autoritatea lui Hugh.

– Deocamdată am ce îmi trebuie, a spus Hugh, luând portavocea din dotarea uneia dintre mașinile de poliție.

Nu era adeptul telefoanelor cu microfon – valize grele, din piele de crocodil, aduse până la intrarea în clădire cu un vehicul blindat. Polițiștii se retrăgeau apoi, în timp ce atacatorul ducea cutia înăuntru și ridica receptorul. Hugh nu avea nevoie decât să îi spună atacatorului că el era cel care avea să telefoneze.

– Alo, a tunat vocea lui. Sunt detectivul locotenent Hugh McElroy, de la Poliția din Jackson. Într-un minut voi suna pe telefonul fix dinăuntru.

A ridicat telefonul mobil, în caz că îl urmărea cineva prin geamurile cu reflexie.

În tăcerea care s-a așternut după cuvintele sale, Hugh auzea simfonia gândăceilor de iunie și sunetele guturale, de contralto, ale mașinilor de pe autostrada din depărtare. Și-a imaginat-o pe Wren ascunzându-se într-un cabinet, încordându-se să îi audă vocea. Se adresa atacatorului, dar, în sufletul său, îi vorbea direct fiicei sale.

– Tot ce vreau e să stăm de vorbă, a spus Hugh, după care a pus portavocea jos și a format numărul.

George se considerase întotdeauna un bărbat onorabil – un bun creștin, un tată devotat. Dar dacă bunătatea nu te ducea nicăieri? Dacă erai mințit, călcat în picioare, desconsiderat, cu toată bunătatea ta?

Acum vor asculta.

Ca născută de voința sa, printre zidurile clinicii a pătruns o voce mică, amplificată. *Sunt detectivul locotenent Hugh McElroy, de la Poliția din Jackson.*

A simțit optimismul electrizant care a traversat grupul. Veniseră ajutoare. Nu mai erau singuri.

În subconștient, George știuse că se va ajunge la asta: cineva urma să vină să îi salveze pe acei oameni. Nu se putea baza decât pe el însuși pentru a se salva.

Odată, pe când era mic, George găsise niște urme însângerate în pădure și mersese după ele până ajunsese la o capcană ilegală, unde un coiot își rosese lăbuța pentru a scăpa. Luni întregi după aceea se

trezise transpirat în miezul nopții, bântuit de imaginea acelei labe retezate. Se întreba dacă animalul supraviețuise. Un sacrificiu atât de mare merita făcut pentru un nou început.

Nu o acuza pe Lil. Era încă o copilă, pentru numele lui Dumnezeu! Nici măcar nu știa ce face. Dar îi era ușor să îi acuze pe oamenii de la clinică, cei care *îi făcuseră* rău.

Simțea pistolul ca pe o extensie a brațului, ca pe propriul său membru. Nu putea să îl reteze în speranța că va supraviețui. Era capcana pe care singur și-o întinsese.

Pe biroul de la recepție, sub scânteierile geamurilor sparte, telefonul a început să sune.

Era echivalentul modern al problemei vagonului, vechea dilemă etică. Un vagon a rămas fără frâne și a luat-o la vale cu viteză. În față, pe șină, sunt cinci persoane incapabile să se miște, pe care vagonul le va lovi. Ai posibilitatea de a trage de un mâner și de a schimba macazul. Numai că pe cealaltă șină se află o altă persoană, de asemenea incapabilă să se miște. Lași vagonul să înainteze pe direcția inițială și omori cinci persoane? Sau schimbi macazul și omori o singură persoană, care altfel ar fi scăpat nevătămată?

Până astăzi, Hugh ar fi spus că răul cel mai mic ar fi fost pierderea unei singure vieți, decât a altor cinci. Dar lucrurile se schimbă când tu ești cu mâna pe mânerul acela, iar persoana condamnată, de pe direcția alternativă, este cineva drag.

Simțea că Bex se află într-o direcție, iar Wren în cealală. Dacă încercarea lui de a-l antrena în negociere pe atacator dura atât de mult timp încât Bex, rănită fiind, nu va supraviețui? Dar dacă încerca să o ajute pe Bex cât mai repede, dezarmorsând situația în forță, și nu făcea decât să o pună pe Wren în bătaia focului?

Hugh a format numărul Centrului și a ascultat cum suna și tot suna. Știa, mulțumită lui Wren, că lipsa răspunsului nu înemna că toți cei dinăuntru, inclusiv atacatorul, erau morți. Așa că a închis, a așteptat un moment, apoi a format din nou numărul.

După nașterea lui Wren, Hugh fusese convins că era ceva în neregulă cu el. Nu îl emoționa o mână de om care bălea și se răhățea. Chiar și atunci când se apropiau oamenii și se minunau de ochii

ei albaştri şi de claia deasă de păr, el zâmbea şi dădea din cap, iar în sinea lui îşi spunea că arată ca un mic extraterestru. Desigur, o adora. Şi-ar fi dat viaţa pentru ea. Înţelegea bine datoria care venea la pachet cu meseria de părinte, dar nu şi forţa viscerală despre care vorbeau alţii.

Aşteaptă numai, şi o să vezi, i-a zis Bex şi, ca de fiecare dată, avea dreptate.

Miracolul s-a produs pe când Wren avea trei ani, când educatoarea de la grădiniţă a menţionat nonşalantă ce drăguţ era când Wren şi un băieţel pe nume Saheed se jucau de-a mama şi de-a tata. *Cine e Saheed?* a întrebat-o el în ziua aceea, pe drum spre casă. *Ah*, a răspuns Wren. *Prietenul meu*.

Prima dată când a văzut-o pe Wren ţinându-se de mână cu Saheed, la locul de joacă, Hugh a avut sentimentul distinct că lumea s-a dat peste cap. Atunci şi-a dat seama că Wren nu îi aparţinea, că de fapt Hugh îi aparţinea *ei*.

Într-o bună zi, nu va mai avea nevoie să o ajute să decidă dacă să-şi pună pantalonii cu buline sau pe cei cu animăluţe. Într-o zi vor merge cu maşina şi ea îşi va aminti toate versurile melodiei „Bohemian Rhapsody" fără să mai completeze el cuvintele. Într-o zi nu îl va mai ruga să îi dea cutia cu biscuiţi săraţi de pe raftul la care nu ajungea. Într-o zi, nu va mai avea nevoie de el.

Uneori nu îţi dai seama cât de mistuitoare e dragostea până nu îi simţi absenţa. Uneori nu recunoşti dragostea pentru că te schimbă, ca o himeră, atât de încet, încât nu ai perceput transformarea.

Hugh privea cum Saheed o urmăreşte pe Wren ca un supus credincios şi se gândea la toate prostiile pe care le făcuse el când încerca să atragă atenţia unei fete şi atunci şi-a jurat să nu lase nici un tip să o trateze pe Wren aşa în liceu. Dar mai ştia şi că nu o poate proteja. Că într-o zi inima îi va fi frântă, iar el va trebui să o vadă plângând.

Asta însemna să fii tată. Însemna să-şi dorească să o crească pe fiica lui într-o bulă, ştiind că el însuşi o rănise cândva pe fiica altui bărbat. Să fii tată însemna să plănuiască uciderea viitoare a unui puşti simpatic pe nume Saheed, pentru că avea înţelepciunea de a vedea că nici o altă persoană nu este atât de minunată ca Wren.

Acum Hugh căuta în mintea lui printre conversații uitate. Menționase Wren vreun băiat, în vreuna dintre ele?

Wren spusese că se afla la clinică împreună cu Bex. Dar aceasta era o clinică pentru avorturi. Bex era prea în vârstă să aibă nevoie de un avort. Poate sora lui venise aici cu un alt motiv, dar de ce ar fi luat-o pe Wren de la școală ca să o însoțească?

Dacă nu cumva...

Nici în minte nu-și putea duce gândul până la capăt.

A hotărât că după ce îi va salva viața lui Wren, va descoperi cine era băiatul. Și apoi probabil că îl va ucide.

Hugh a format din nou numărul Centrului. De data aceasta, la al treilea apel, a răspuns o femeie. Nu Wren.

Dar stabilise un prim contact. *Acum*, și-a zis el. *Haide.*

– Sunt locotenentul McElroy, de la Poliția din Jackson. Sunt pe difuzor?

– Nu.

– Cu cine vorbesc?

– Ăă, numele meu este Izzy...

– Izzy, a zis Hugh, mă aflu aici ca să vă ajut. Pot să vorbesc cu persoana care ar putea rezolva această situație?

A auzit-o spunând cuiva:

– E cineva de la poliție și vrea să vorbească cu tine.

Și apoi:

– Zău?

Vocea atacatorului a uruit ca un băț târât peste drugii gardului. O singură silabă a deschis o cavernă în care Hugh putea privi. Vorba lui era adâncă, fierbinte, precaută. Dar era un singur cuvânt, și nu o revărsare. Ceea ce însemna că ascultă.

– Sunt locotenentul McElroy, de la Departamentul de Poliție din Jackson. Fac parte din unitatea de negociere. Mă aflu aici ca să vorbim și să mă asigur că dumneata și toți cei din clădire sunteți în siguranță.

– Nu avem despre ce vorbi, a zis atacatorul. Oamenii aceștia sunt criminali.

– Bine, a replicat Hugh, fără să judece, emițând o simplă confirmare. Cum vă numiți, domnule? a întrebat el, deși știa deja. Cum vreți să vi se spună?

– George.

Pe fundal, Hugh a auzit un țipăt de agonie. *Te rog, să nu fie Bex*, și-a zis el în minte.

– Ești rănit, George?

– Nu am nimic.

– Este altcineva rănit? E nevoie de ajutorul unui doctor? Mi se pare că cineva țipă de durere.

– Nu merită ajutor.

Hugh se simțea urmărit din priviri de comandantul Monroe și de ceilalți ofițeri, cel puțin zece. Le-a întors spatele. Relația pe care trebuia să o construiască cu George Goddard îi privea numai pe ei doi, și pe nimeni altcineva.

– Orice s-a întâmplat acolo, George, nu este vina ta. Știu că alții sunt de vină. Ce s-a întâmplat, s-a întâmplat. Nimic nu se mai poate schimba. Dar acum noi doi putem colabora ca să ne asigurăm că nimeni altcineva nu este rănit. Putem rezolva situația... și te putem ajuta și pe tine... în același timp.

Hugh a așteptat zadarnic un răspuns. Ce putea să zică? Era oricum mai bine decât: *Ia du-te-n mă-ta*. Cât timp George era la telefon, avea o șansă.

– Acesta este numărul meu de telefon, în caz că se întrerupe legătura, a zis Hugh și a turuit cifrele. Eu conduc operațiunea aici.

– De ce aș avea încredere în tine? a întrebat George.

– Păi, a răspuns Hugh, care se aștepta la această întrebare, nu am luat cu asalt clădirea, nu-i așa? Pistolul meu e încă în toc, George. Vreau să colaborăm. Vreau să obținem amândoi ce ne dorim.

– Nu îmi poți da ce îmi doresc eu, a răspuns George.

– Încearcă-mă.

– Zău?

Hugh simțea sarcasmul din vocea lui George.

– Zău, i-a confirmat el.

– Readu-mi nepotul la viață, a zis George, după care a închis telefonul.

Ora unsprezece dimineața

Sala de aşteptare de la Centru nu avea deloc aerul că spune: *Aici facem avorturi*. Lui Wren îi amintea puţin de cabinetul dentistului ei: tablouri ieftine pe pereţi, reviste preistorice, o emisiune tembelă la televizor. O canapea şi câteva scaune desperecheate. Măsuţa de cafea avea crestături pe suprafaţa ei, ca şi cum ar fi provenit de la o familie indolentă.

Dar nu toate femeile veniseră aici pentru un avort. *Ea,* nu. Mătuşa ei, nu. Cealaltă femeie din sala de aşteptare nu venise nici ea, evident, pentru un avort: era o femeie mai în vârstă, cu păr argintiu, drept, şi ochii înroşiţi.

Wren se întreba dacă femeia aceea îşi închipuia că este însărcinată, că intrase „în bucluc". Se afla aici dintr-un motiv complet opus.

Oare se vedea că este virgină? Cuplarea cu un tip te schimbă, cumva, dinăuntru? Oare va coborî scările în dimineaţa de după *aceea* şi tatăl ei îşi va da seama imediat, doar privind-o?

Gândul acesta o ruşina. Dacă îşi dădea seama tatăl ei şi o întreba? *Dă-mi-te rog, sarea şi spune-mi cu cine naiba te-ai culcat!*

Nu că i-ar fi fost teamă că l-ar omorî pe Ryan. (S-ar putea să *dorească* să o facă, dar totuşi era un om al legii, până în măduva oaselor.) Doar că atât de multă vreme fuseseră doar ei doi. Chiar dacă nu credea că lucrurile s-ar schimba – şi nu voia ca lucrurile să se schimbe – simţea totuşi că de acum va exista mereu altcineva între ei.

Doamna de la recepţie, cea care o luase în evidenţă, sporovăia cu fata cu părul roz care tocmai intrase în clădirea Centrului.

– Îmi pare rău că am întârziat, Vonita, a spus fata.

– Slavă Domnului că ai ajuns. Nu am nici o escortă la intrare.

– Ce s-a întâmplat cu sora Donna?

– Nu a mai apărut, a zis Vonita. Poate a convins-o Vaticanul să renunțe, în cele din urmă.

Mătușa Bex a înghiontit-o pe Wren cu umărul și a ridicat din sprâncene. Wren a rânjit, o întreagă conversație fără cuvinte. Întotdeauna fusese așa între ele două.

– O *călugăriță*? a șoptit Bex.

– Iar tu credeai că ești persoana cea mai puțin potrivită în locul acesta, a replicat Wren. Cât crezi că o să lipsesc de la școală? Încă o oră?

– Credeam că ne aflăm aici tocmai pentru ca să nu trebuiască să lipsești mult timp în viitor, a zis Bex zâmbind. Nu înțeleg de ce te plângi. Eu, una, sunt fascinată de lectură.

Pe măsuța de cafea de lângă ei se afla o grămadă de broșuri: „Vizita la ginecolog și examenul medical – la ce să te aștepți."

„Pentru părinți, parteneri și prieteni: după avort."

„Ce este HPV?"

Mai era și un marker subțire. Wren și-a ridicat genunchiul și a început să deseneze stele cu markerul pe talpa tenișilor Converse. O stea, două. O constelație – Fecioara. De dragul ironiei.

Știa că mătușa ei nu era atât de calmă pe cât lăsa să se vadă. Mătușa Bex îi spusese lui Wren în repetate rânduri că nu se simțea în stare să intre și că o va lăsa la intrare și o va aștepta în parcare. Asta până ce ajunseseră aici și văzuseră șirul de protestatari. Atunci, mătușa Bex hotărâse că nu avea cum să o lase pe fată să intre singură.

Săptămâna trecută auzise ceva uimitor la NPR, pe când se afla în studioul mătușii Bex: pentru prima dată, oamenii de știință priviseră coliziunea a două stele neutronice aflate la o distanță de o sută de milioane de ani-lumină. Se numea kilonovă și era o ciocnire atât de mare, încât crea unde gravitaționale și elibera lumină. Tipul intervievat spunea că numai coliziunea unor forțe de asemenea mărime poate crea particulele care alcătuiesc aurul și platina. Wren s-a gândit că un asemenea lucru i-ar plăcea tatălui ei: să știe că cele mai prețioase materiale se nasc din încleștarea titanilor.

Să nu uite să îi spună asta. A desenat o steluță pe semiluna de piele dintre degetul mare și arătător. La cină, el o va vedea și îi va

spune: *Probabil vei muri otrăvită de cerneală, știi asta*, ceea ce îi va aminti lui Wren să îi spună despre kilonovă. Va omite în mod convenabil să îi spună unde se afla când își desenase steaua pe piele.

Așa faci pentru cei pe care îi iubești, nu-i așa? Îi aperi de ceea ce nu vor să afle.

După controlul medical, Olive se îndreptase către sala de așteptare. Mai bine spus, se împleticise într-acolo. Nu știa cum ajunsese din cabinet până acolo. Stătea de vorbă cu Harriet, asistenta la care își făcea analizele de ani întregi, și încerca să asimileze ce i se spusese. Apoi, dintr-odată, creierul ei a atins capacitatea maximă. Cumva, își luase la revedere, se ridicase, traversase holul și se oprise în fața biroului de la recepție, cu chipul lipsit de expresie.

Vonita, femeia cea drăguță care conducea Centrul, se apropiase de ea de dincolo de birou și o strânsese în brațele ei masive.

– Doamnă Olive, a spus ea. Cum reziști?

Ce putea răspunde?

Vonita a condus-o spre un scaun din sala de așteptare, lângă o fată care dădea din picior cu nerăbdare.

– Nu trebuie să pleci, a zis Vonita. Stai aici și adună-ți gândurile.

Olive a încuviințat din cap. Nu gândurile trebuia să și le adune. Creierul ei, despre care știa mai multe decât marea majoritate a oamenilor de pe Pământ, era într-o stare bună. Dar restul corpului îi părea străin.

O trădase și înainte, dar într-un mod foarte diferit. Se întâmplase în urmă cu zece ani, când locuia încă cu o femeie care semăna cu fluxul oceanului, care o epuiza. Se prefăcea că era fericită, dar de fapt voia să spună că era așezată. Era mai simplu decât să se întrebe din nou dacă va găsi pe cineva potrivit.

Apoi se dusese la o petrecere pentru profesori la universitate, ca să sărbătorească începutul noului an. Partenera ei nu venise – ura întrunirile de genul acesta, unde nimeni nu părea să îi adreseze întrebările cuvenite despre ea și cariera ei de proiectant de bucătării funcționale, cum le numea ea (dar nu așa erau toate bucătăriile?). Așa că Olive participase singură, cu intenția să stea numai cât era necesar pentru a fi văzută de șeful de catedră, iar apoi să plece acasă

şi să se răsfeţe cu un pahar de vin sau poate cu o sticlă întreagă. Dar apoi a remarcat la bar o femeie cu păr lung, atât de lung încât era demodat, ca o retrospectivă a anilor şaptezeci. Ca Lady Godiva, şi-a spus Olive, privind cum femeia a dat pe gât trei pahare de whisky şi i l-a cerut barmanului pe al patrulea.

Te simţi bine? a întrebat-o Olive.

Da. Cu toate astea, a replicat Peg, *decanul şcolii de inginerie e un porc misogin.*

Olive nu a răspuns. Ea, care nu înşelase niciodată şi nici nu voia să o facă, privea fascinată cum se formau cuvintele pe buzele lui Peg.

Ah, la dracu', a zis Peg. *Eşti nevastă-sa, nu?*

Hm, nu. Nici pe departe. S-a apropiat şi s-a sprijinit într-un cot pe tejgheaua barului. *Ştiai că băutura nu te ajută să uiţi? Doar că atunci când eşti beat mort, creierul îşi pierde temporar abilitatea de a crea amintiri.*

Replica asta funcţionează vreodată? a întrebat Peg.

Nu ştiu. Încă o testez.

Peg a râs. *Aşadar, dacă beau în ritmul ăsta, s-ar putea să nu îmi amintesc că te-am cunoscut?*

Chiar aşa.

A împins într-o parte ultimul pahar de whisky şi a întins o mână, pentru a se prezenta.

Acum, Olive şi-a îngropat faţa în palme. O, Iisuse. Peg. Cum îi va spune?

Gândul acesta i s-a tot învârtit prin minte, ca o veveriţă printr-un jgheab. Olive simţea cum o cuprinde panica. A inspirat adânc şi a închis ochii, încercând să îşi spună că se simţea cât se poate de normal. Creierul are o capacitate limitată; are nevoie de aproximativ nouăzeci de minute pentru a-şi curăţa proverbiala arhivă.

Pe urmele acestui gând s-a iţit o altă informaţie, una pe care o cita adesea când împărţea studenţilor primele teste cu răspunsuri multiple, printre mormăituri de nemulţumire. Studiile arată că atunci când are în faţa o listă, setarea implicită a creierului îl îndeamnă să aleagă prima opţiune.

Acelaşi lucru este adevărat în cazul votului şi al alegerilor.

Dar uneori nu există variante, și-a dat seama Olive.
Ce face creierul când rămâi fără opțiuni?

Nu era ușor să vomite fără a face zgomot, dar baia unde se ascunsese Izzy era plasată la capătul sălii de așteptare. Când a terminat, și-a șters fața cu hârtie igienică și și-a clătit gura. Apoi a rămas în picioare, încercând să se calmeze.

Baia era decorată ca tot restul clădirii – tablourile păreau adunate de la un târg de vechituri, sau mai rău, din cutiile cu lucruri date de pomană, pentru că nu se găsea nimeni care să le cumpere. Pe perete era o fotografie care părea să reprezinte Riviera franceză, o pictură în ulei a unui clovn trist, prost făcută, și o ilustrație în peniță a unui crevete, detaliată și corectă din punct de vedere biologic.

Toate trei o făceau să se gândească la Parker.

Săptămâna trecută veniseră în vizită părinții lui și îi scoseseră la masă, care a costat cât jumătate din salariul ei pe o săptămână. Era unul dintre acele restaurante cu specialități din carne și fructe de mare, care își transportă produsele cu avionul din Marea Nordului sau de la o fermă din Noua Zeelandă și unde poți ține o pivniță privată, cu vinuri din producția proprie. Tatăl lui Parker comandase pentru masă un turn din fructe de mare, care arăta ca un tort de nuntă: straturi de stridii și midii, fâșii de macrou afumat și lufăr, nasturi făcuți din scoici de apă dulce, totul încoronat de un homar întreg. Era orbitor, excesiv și nu avea nimic de-a face cu lumea lui Izzy.

Mama lui Parker a vorbit despre acțiunile ei caritabile pentru personalul auxiliar din spitale, iar tatăl lui Parker i-a pus tot felul de întrebări, ca de pildă dacă a vrut întotdeauna să fie asistentă medicală și unde a făcut școala. Au vorbit despre recenta lor călătorie la Paris și a întrebat-o pe Izzy dacă fusese vreodată acolo, iar când Izzy a spus nu, ei au zis că speră ca ea și Parker să îi însoțească data viitoare. Îi era clar că Parker le spusese că ține mult la ea.

L-a privit pe Parker care mânca stridii și folosea cuțitul pentru pește și nu se întreba niciodată care este farfuria pentru pâine și care pahar este al lui, în timp ce Izzy încă trebuia să facă mari eforturi pentru a-și aminti. Lucrurile care lui îi veneau din instinct îi erau

străine ei şi viceversa. Se îndoia că Parker fusese vreodată nevoit să aprecieze dacă pâinea mucegăită putea fi consumată încă, fără a-l îmbolnăvi. Era convinsă că nu pescuise niciodată din gunoi un sendviş pe jumătate mâncat şi nici nu căutase monedele uitate de alţii în maşinile de spălat.

Ştia că îi simte neliniştea, pentru că din când în când o strângea de mână pe sub faţa de masă. I-a pus pe farfurie câteva fructe de mare, ca să nu fie nevoită să se întrebe dacă îşi va demonstra stângăcia apucând midiile cu degetele.

Indubitabil, o liniştise. Când o mângâia cu degetul mare pe încheietură, distrat, reuşea să respire mai bine. L-a lăsat să o atragă în conversaţie ca şi cum ar fi fost o piscină cu apă rece.

S-a relaxat atât de mult, încât pentru o clipă a uitat cine era. Tatăl lui Parker a spus o glumă tipică taţilor, ca cele pe care le spunea propriul ei tată: *Cum se spune când mănânci dinamită? Cutremurător! Te-ai prins?* Mama lui Parker l-a lovit uşor pe umăr şi şi-a dat ochii peste cap. *Pentru numele lui Dumnezeu, Tom, sperii fata.* I se părea o purtare atât de firească, atât de asemănătoare cu cea a părinţilor ei, încât a făcut greşeala de a crede că ea şi Parker au, totuşi, ceva în comun.

Râzând, a ridicat un crevete din farfurie şi a muşcat din el.

Era crocant, dar multe dintre mâncărurile care le plăceau bogaţilor erau ciudate: caviar, pate de gâscă, vită crudă. Abia când i-a văzut pe părinţii lui Parker holbându-se la ea şi-a dat seama de greşeală. Nu mâncase niciodată creveţi – de unde să ştie că trebuie decorticaţi?

– Vă rog să mă scuzaţi, a murmurat şi a fugit la baie.

S-a ascuns acolo, cântărind dacă e cazul să-i spună lui Parker despre testul de sarcină pe care îl făcuse. Dacă ar şti că este însărcinată, nu ar lăsa-o să plece. Făcea ceea ce era mai bine pentru el. Chiar dacă acum credea că o doreşte pe Izzy, era doar o chestiune de timp până va ajunge la concluzia că ar prefera pe cineva din acelaşi mediu. Cineva care mai mâncase creveţi, pentru numele lui Dumnezeu!

– Iz?

Era vocea lui Parker.

– Asta este toaleta doamnelor, a zis ea.

– Serios? Fir-ar. – O pauză – Ai de gând să ieși de acolo?

– Nu.

– Niciodată?

– Nu.

O femeie a intrat în toaletă și a dat un țipăt.

– Scuzați-ne, puteți să ne lăsați o clipă? a întrebat Parker.

Izzy a auzit ușa deschizându-se, zgomotul restaurantului, apoi din nou liniște.

– Știi ce? Urăsc rahatul ăla de crevete. Simt că mănânc ceva preistoric, a zis el. Ideea e că nu îmi pasă.

– Mie, da.

Asta era problema, în esență.

– Parker, du-te înapoi la părinții tăi. Nu poți spune nimic care să mă facă să mă simt mai bine.

– Nimic? a replicat Parker.

A auzit fâșâituri și foșnituri și apoi mâna lui Parker a intrat pe sub ușa cabinei, iar pumnul s-a deschis ca un boboc pentru a da la iveală un inel cu diamant.

– Izzy, a zis el, vrei să te căsătorești cu mine?

O singură femeie era în camera de recuperare atunci când fusese adusă Joy. Purta un hanorac pe care scria Ole Miss și șlapi, și plângea.

– Ia loc în fotoliul acela, scumpo, i-a spus asistenta, aruncând o privire către cealaltă pacientă.

Harriet i-a dat lui Joy o doză de suc și un pachet de biscuți.

– Ai azitromicina?

Joy a dat din cap că da.

– Bine. Le iei așa cum ți s-a prescris. Mai poți lua Motrin sau Advil peste două ore, dar nu aspirină, da? Subțiază sângele. Poftim o rețetă pentru Sprintec, acesta este anticoncepționalul pe care l-ai ales, nu-i așa?

Joy a dat din cap absentă. Nu își putea lua ochii de la cealaltă femeie, care suspina atât de tare, încât lui Joy i se părea nepoliticos să intre cu bocancii în suferința vădită a altuia. Ce spunea faptul

acesta despre Joy, care *nu* plângea? Era dovada pe care o căuta, că ar fi fost o mamă incapabilă?

– Mă scuzi o secundă? a zis Harriet, s-a îndreptat către scaunul femeii şi i-a pus o mână pe umăr. Eşti bine? Te doare ceva?

Femeia a scuturat din cap, incapabilă să vorbească.

– Eşti tristă că a trebuit să iei această decizie?

Cine nu e? şi-a zis Joy în gând. Ce minte diabolică tributară evoluţiei hotărâse că reproducerea – şi toate rahaturile care o însoţesc – este treaba femeii? S-a gândit la toate femeile care stătuseră în fotoliul în care se afla ea acum şi la întâmplările care le aduseseră acolo şi la felul cum se intersectau, pentru un scurt interval. O comunitate feminină a disperării.

Femeia a luat un şerveţel dintr-o cutie pe care i-a întins-o Harriet.

– Uneori trebuie să alegem, chiar dacă nu ne place nici una dintre variante, a zis asistenta şi i-a dat femeii o îmbrăţişare. Ai stat destul aici. Îţi chem o maşină dacă eşti gata să pleci.

După câteva minute, femeia a fost externată. Un băiat (foarte tânăr, se vedea) stătea stângace lângă ea atunci când s-a ridicat şi a pornit să traverseze holul. Băiatul i-a pus mâna pe umăr, dar ea l-a respins; Joy i-a urmărit cu privirea până ce nu i-a mai văzut, mişcându-se în tandem la o distanţă fixă de cincisprezece centimetri unul de celălalt.

Joy şi-a pus căştile, umplându-şi capul de muzică. Dacă ar fi întrebat cineva, ar fi spus că ascultă Beyoncé sau Lana del Rey, dar de fapt asculta muzica din *Mica sirenă*. Într-una din casele de plasament, i se dăduse acest CD în dar de ziua ei şi ea memorase toate versurile, până la unul. Când îi era foarte greu, îşi punea perna pe cap şi murmura versurile.

Nu ai putea să crezi că sunt o fată, o fată care are tot ce îşi doreşte?

– Domnişoară Joy? a zis asistenta. Hai să îţi verific tensiunea şi temperatura.

S-a apropiat şi s-a oprit lângă fotoliul supradimensionat în care stătea Joy în camera de recuperare.

Joy a lăsat-o pe Harriet să îi bage un termometru în gură şi să îi prindă manşeta tensiometrului pe braţ. A privit cifrele roşii care

clipeau pe ecranul aparatului, dovada că trupul ei, deși suferind, încă funcționa.

– Tensiunea o sută zece cu șaptezeci și cinci și temperatura treizeci și șapte, a zis asistenta. Normal.

Normal.

Nimic nu era normal.

Întreaga lume se schimbase.

Avusese două inimi, iar acum nu mai avea.

Fusese mamă, iar acum nu mai era.

George stătea în camionul său, cu mâinile strânse pe volan, fără să meargă niciunde. Motorul era oprit, iar el avea două opțiuni. Putea să pornească din nou mașina și să plece spre casă, prefăcându-se că nici nu venise. Sau putea termina ceea ce începuse.

Respira greu, de parcă ar fi alergat până acolo, în loc să fi condus kilometri întregi pentru a se depărta de un adevăr pe care nu îl putea accepta.

Își amintea cum stătuse de veghe împreună cu Lil în cadrul campaniei „Treizeci de zile pentru viață", organizată de biserică: membrii congregației făcuseră cu rândul douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, adunați într-un cerc al rugăciunii în fața clădirii guvernului. Aduseseră pături și scaune pliante și termosuri cu ciocolată caldă și se țineau de mâini rugându-l pe Iisus să le arate guvernanților calea cea dreaptă. Lil era un copil pe atunci – avea opt sau nouă ani – și alerga pe iarbă cu alți copii, în timp ce adulții se rugau. Își amintea cum își scriau numele în întuneric cu artificii de brad și cum se gândise atunci că la asta se reduce mișcarea pentru viață.

Cum a putut Lil să facă un avort?

Cineva a presat-o să facă asta. Cineva de aici trebuie să îi fi spus că făcea un lucru bun, că aceasta era singura cale. Ea nu și-ar fi închipuit niciodată că nu o va ajuta, că nu i-ar crește copilul, că nu ar face orice ar dori ea.

În străfundurile minții lui pândea însă un gând ca un vierme în miezul unui măr: *Dar dacă asta* era *ceea și-a dorit ea?*

George nu credea aşa ceva; nu putea să creadă. Lil era o fată bună, pentru că el fusese un tată bun.

Dacă prima jumătate a afirmaţiei nu era adevărată, nu era tăgăduită şi cea de-a doua jumătate?

Lil îl acceptase pe Iisus Hristos ca fiind Domnul şi Mântuitorul ei. Ştia că viaţa începe în momentul concepţiei. Probabil putea spune pe de rost cinci versete din Biblie care să o dovedească. Era bună, generoasă, frumoasă, deşteaptă şi oricine se îndrăgostea de ea când o întâlnea. Lil era, pe scurt, singura mostră de perfecţiune în viaţa lui George.

Fără îndoială, înţelegea că toţi oamenii sunt păcătoşi. Dar dacă exista cea mai mică urmă de răutate în fiica sa, ştia bine de unde provine.

De la el.

De la George, care petrecuse aproape două decenii încercând să cureţe petele din sufletul său, dedicându-se bisericii. De la George, căruia i se spusese că iertarea este divină; că Dumnezeu îl iubea indiferent ce s-ar întâmpla. Dar dacă totul fusese o minciună?

George s-a scuturat de gândurile aceastea. Era simplu: se întâmplase ceva îngrozitor; cineva era de vină. Era o încercare trimisă de Dumnezeu. Ca cea pe care a avut-o de înfruntat Iov. Şi Abraham. I se cerea să îşi dovedească devotamentul faţă de credinţă, faţă de fiica sa, iar el înţelegea perfect ce se aşteaptă de la el.

Şi-a pus haina şi a închis fermoarul până la jumătate. Apoi a luat pistolul din torpedo şi l-a băgat sub betelia pantalonilor, mascându-l cu puloverul. Buzunarele îi erau deja pline de gloanţe.

A început să transpire aproape instantaneu, doar erau cel puţin douăzeci şi şapte de grade afară. A pornit către clădirea vopsită în portocaliu aprins. O imagine de prost gust, o cicatrice urâtă pe chipul oraşului. George a vârât capul între umeri şi şi-a ridicat gulerul.

În jurul Centrului era un gard, iar în perimetrul acela se afla un grup de protestatari. Ţineau în mâini pancarte. Era o femeie care stătea într-un scaun pliant şi tricota; şi un bărbat masiv care ţinea într-o mână un sendviş, iar în cealaltă o păpuşă-bebeluş. Gândurile lui George s-au dus către Lil. S-a întrebat dacă mergea pe acelaşi drum pe care îl străbătuse şi ea.

O femeie de culoare părăsea clinica. Soțul sau prietenul ei o susținea, prinzând-o de un braț. Trecând prin fața protestatarilor, a tras-o mai aproape, protector, în carapacea trupului său. S-a intersectat cu cei doi și și-a continuat drumul. Bărbatul care mânca un sendviș l-a strigat.

– Frate, a zis el, salvează-ți copilul!

George și-a continuat drumul către intrarea în Centru, zicându-și: *Așa voi face.*

Din pură plictiseală, Wren trăgea cu urechea.

– Doctorul Ward a intrat în sală de la nouă treizeci, spunea Vonita. Am avut o pacientă în cincisprezece săptămâni care a venit pentru procedura cu Cytotec în dimineața asta și acum este în spate.

– Toate astea în timp ce eu stăteam acasă și mâncam bomboane? a întrebat fata cu părul roz, râzând.

– Bomboane, a oftat Vonita. Cât mi-aș dori.

A luat o înghițitură din paharul gradat.

– Ce ai în pahar?

– Sper că e ceva din pulbere de oase de supermodele, a spus Vonita nefericită. Pare lucrătura diavolului.

– De ce bei asemenea prostii?

Vonita a arătat cu un gest către formele ei generoase.

– Din cauza aventurii mele amoroase cu mâncarea.

Mătușa Bex s-a ridicat în picioare.

– Am senzația că îmi cresc rădăcini, a zis ea, începând să meargă în cerc. Cât poate dura să scrii o rețetă?

Wren a privit-o cum și-a ridicat brațele deasupra capului, s-a aplecat din talie și apoi a luat-o de la capăt.

Of, Doamne. Mătușa ei făcea mișcări de yoga pentru bătrâni *în public*.

La recepție a bâzâit o sonerie, iar Vonita și-a ridicat privirile deasupra ochelarilor de citit.

– Ei, ăsta al cui o fi? s-a întrebat ea.

Wren a întins gâtul pentru a vedea. Geamurile Centrului erau făcute special ca să vezi cine așteaptă pe trotuar, dar să nu se vadă

înăuntru. A remarcat un bărbat de vârstă mijlocie, care privea chiorâș la geamul cu reflexie.

A auzit un zgomot scurt, bâzâitul care însoțește deschiderea unui sistem de blocare, așa cum văzuse Wren în filme că se întâmplă la apartamentele din New York.

– Cu ce vă pot ajuta? a întrebat Vonita.

În urmă cu un an, pe când Wren și tatăl ei mergeau cu mașina pe un drum pustiu de lângă Chunky, statul Mississippi, a simțit deodată cum i se ridică părul de pe ceafă. În clipa următoare, din pădure a ieșit în goană o căprioară care s-a lovit cu putere de mașină. Lovitura a fost atât de puternică, încât s-au deschis airbagurile și s-a spart parbrizul. A fost singurul moment premonitoriu din viața ei.

Până acum.

Wren a simțit un fior electric, atingerea unui deget de gheață invizibil.

– Ce i-ați făcut copilului meu? a zis bărbatul, iar apoi aerul din jurul ei s-a crăpat în bucăți.

A căzut la podea, cu mâinile la urechi. Corpul ei acționase parcă din instinct, în timp ce creierul se străduia încă să îl ajungă din urmă. Nu o mai vedea pe Vonita, dar de sub biroul recepției se lățea o baltă de sânge.

Wren a încercat să își facă curaj și să se miște, dar se simțea captivă într-un bloc de gheață sau prinsă în smoală.

– Wren, a țipat mătușa Bex, întinzând mâna spre ea.

Să o ridice? Să o tragă spre ușă? Să o îmbrățișeze?

Wren nu a înțeles. Pentru că tocmai atunci mătușa a făcut ochii mari și a fost lovită de un glonț. S-a prăbușit la podea în vreme ce Wren se târa spre ea, țipând, și cu mâini tremurânde a acoperit pata lucioasă de sânge de pe bluza mătușii.

Ochii mătușii Bex erau larg deschiși. Gura îi era deschisă, dar Wren nu o auzea scoțând nici un sunet.

I-a citit pe buze. *Wren. Wren. Wren.*

Apoi și-a dat seama ce spunea de fapt mătușa ei.

Fugi.[1]

---

[1] În engleză, *Run*, cu o pronunție apropiată numelui propriu Wren

Cealaltă clinică nu fusese deloc ca aceasta, și-a zis Janine. Fusese în alt stat, într-o altă viață, într-un cartier plin de beți și veterani din Vietnam, suferind de sindromul de stres posttraumatic. Pe aleea de lângă clădire era cineva care fuma marijuana, iar holul mirosea a mâncare chinezească. Dar nici una dintre aceste diferențe nu o făceau pe Janine să uite că intrase – din nou – de bunăvoie într-o fabrică de avorturi.

Janine stătea pe masa pentru ecografii, cu telefonul ascuns într-un buzunar al rochiei, de unde înregistra întreaga conversație dintre ea și asistenta socială.

Numele ei era Graciela și avea cel mai frumos păr negru pe care Janine îl văzuse vreodată. Îi ajungea până la mijloc. Dimpotrivă, peruca ieftină pe care i-o dăduse Allen pentru camuflaj o mânca și o zgâria. Janine s-a scărpinat la tâmplă.

– Totuși... crezi că ar trebui să fac un avort, nu-i așa?

Asistenta socială a zâmbit slab.

– Nu pot răspunde la această întrebare în locul tău. Instinctul îți va spune ce ai de făcut.

– Dar nu îmi spune.

– Ei bine, a sugerat Graciela, sarcina este încă precoce, nu-i așa? Numai șapte săptămâni? Fă o plimbare. Du-te afară. Limpezește-ți mintea. Lasă să treacă o noapte. Mai lasă să treacă încă una, dacă trebuie. Scrie-ți gândurile și sentimentele, pentru a le limpezi. Țipă în pernă. Plângi. Exprimă-ți emoțiile. Vorbește cu familia și cu prietenii tăi. În cele din urmă, alegerea este a ta, Fiona.

Fiona? Janine s-a încruntat, dar apoi și-a amintit că acesta era numele de pe actul fals pe care îl folosise la recepție.

Graciela i-a apucat mâna și a strâns-o. Era atât de bună, încât Janine a simțit că i se face rău de la stomac. De ce nu spunea nimic incriminatoriu?

De ce nu întâlnise pe cineva ca Graciela atunci când...

– Nu este vorba de alegerea corectă, a zis Graciela. Este vorba despre alegerea corectă pentru *tine*.

– Dar mie mi-e frică, a zis Janine.

Avea nevoie de dovezi. Avea nevoie să adune probe că oamenii aceştia le constrângeau pe paciente să îşi ucidă bebeluşii.

– Toate femeile care au fost vreodată în locul tău au fost speriate, a liniştit-o Graciela. Nu eşti singura.

– Părinţii mei ar fi atât de dezamăgiţi de mine.

Janine a simţit lacrimile care îi ardeau ochii. Dar nu pentru că era o actriţă minunată. Pentru că acesta era adevărul.

– Totul va fi bine, i-a promis Graciela. Ştiu că acum nu pare aşa, dar îţi promit – indiferent care va fi decizia ta, va fi cea bună.

S-a tras în spate, ţinând-o pe Janine de umeri şi a făcut un semn către aparatul ecograf.

– Nu e nevoie să facem asta azi.

Janine nu a răspuns, încercând să îşi dea seama ce să facă. Nu putea face ecografia fără să dezvăluie că nu este însărcinată. Dar nici nu voia să se întoarcă la Allen cu mâna goală.

În tăcerea care s-a lăsat, s-a auzit un zgomot, ca şi cum ar fi căzut nişte cărţi. Apoi un ţipăt şi ceva care s-a prăbuşit. Graciela şi-a încruntat sprâncenele.

– Mă scuzi o clipă?

A deschis uşa cabinetului de consultaţii, în vreme ce Janine băga mâna în buzunar pentru a verifica înregistrarea. Deodată, Janine a fost doborâtă pe spate. A scăpat telefonul şi s-a forţat să se ridice, ţintuită pe masă de asistenta socială, încălcindu-se în cascada ei de păr. În cele din urmă s-a eliberat, iar Graciela a căzut la podea, aterizând pe burtă.

– Graciela? a zis Janine, ghemuindu-se lângă ea.

A apucat umărul femeii şi l-a scuturat, iar când Graciela nu i-a răspuns, a întors-o cu faţa în sus.

Graciela fusese împuşcată în faţă.

Janine a ţipat, remarcând abia acum sângele care îi acoperea mâinile şi hainele. Nu putea să respire. Nu putea să gândească. Cu un scâncet, s-a ridicat anevoie în picioare, a păşit peste cadavru şi a luat-o la fugă.

Odată, când mergea cu maşina împreună cu Wren, Bex a călcat frâna cu putere şi instinctiv a întins braţul drept pentru a proteja

prețioasa încărcătură din scaunul pasagerului. Brațul Mamei, așa îl numise Wren. Chiar dacă mama ei adevărată nu fusese ceea ce s-ar numi o mamă devotată.

Astăzi, de îndată ce a intrat bărbatul, corpul lui Bex s-a pus singur în mișcare. Ceva era în neregulă, i-o dezvăluise limbajul corpului lui, transpirația care îi brobonea fruntea și îi lucea în păr. *O știuse* la un nivel visceral, celular; și, la fel ca atunci când mașina i-a derapat pe gheață, fără un gând conștient, Bex s-a întins spre nepoata ei.

A văzut sclipirea pistolului argintiu când l-a scos dintre faldurile hainei. A văzut chiar și explozia de lumină de la gura țevii, care a sfârtecat textura încăperii și i-a aspirat toate sunetele. Era conștientă că privește un spectacol de pantomimă, că timpanele îi erau pline de presiune și de o tăcere care pulsa, dar, într-un fel sau altul, era un actor în acest spectacol și avea o replică. Bex a simțit cum i se scurge din gât țipătul și, deși ea nu îl auzea, bărbatul trebuie să îl fi auzit. A pivotat, iar Bex s-a simțit împinsă în spate înainte de a-și da seama că glonțul o lovise.

Nu trage nu trage nu trage, spunea întruna, deși el trăsese deja. Dar ce voia să spună în realitate era: *Nu trage în Wren.*

Apoi Wren se apleca deasupra ei.

– Mătușă B... Bex, ridică-te...

Avea ochii lui Hugh.

Dar părul îl avea de la mama ei. I-a atins obrazul lui Bex, ca o cădere de mătase, o perdea care le izola de lume.

Anul trecut, Bex inaugurase o instalație de artă în centrul Parcului Smith. De craca unui copac a atârnat un cort de circ dungat, micuț cât să încapă o persoană. Dacă te strecurai înăuntru, vedeai un șevalet cu o pânză albă și câteva markere colorate. Bex pictase de-a curmezișul părții superioare cuvintele ÎNAINTE DE A MURI, VREAU SĂ...

Timp de două săptămâni, oamenii veniți în parc pentru a lua prânzul, la o plimbare cu skateboardul sau pentru a citi o carte, intraseră în cort din curiozitate și contribuiseră cu propriile răspunsuri.

... să înot în toate cele cinci oceane.

... să alerg la maraton.

... să mă îndrăgostesc.

... să învăț chineza.

Când a desfăcut instalația, Bex a terminat propoziția pe care o începuse, scriind la finalul listei

Să trăiesc.

S-a uitat țintă la Wren, imaginându-și un univers paralel în care putea încă să respire, putea încă să se miște. În care mângâia cu palma obrazul fetei ei frumoase. În care putea da timpul înapoi.

Înainte ca Olive să iasă la pensie, decanul universității le înmânase un protocol în caz de atac armat în incinta școlii. În Mississippi era legal portul ascuns de armă și chiar dacă era interzisă intrarea cu arme într-un campus universitar, asta nu înseamnă că lucrul acesta nu se întâmpla. Dar, așa cum îi spusese lui Peg în seara aceea, nu voia să se ducă la muncă în fiecare dimineață întrebându-se dacă aceea va fi ziua în care va trebui să pună în practică tactica Fugi/Ascunde-te/Luptă. Era prima dată când munca i se părea obositoare și pentru prima dată îi încolțise în minte ideea că poate este timpul să renunțe la profesorat și să se apuce de grădinărit sau de copt pâine. Lumea se schimba; poate era cazul să facă un pas înapoi, să lase altuia locul ei, cineva care putea nu doar să vorbească despre plasticitatea neuronală, ci să o facă în timp ce fuge din calea unui maniac înarmat cu o pușcă semiautomată.

Nu sunase ca o împușcătură. Numai la asta se putea gândi Olive, înotând spre suprafață dinspre tunelul imaterial al gândurilor ei. Păreau floricele de porumb în cuptorul cu microunde. Abia când a auzit un țipăt și-a ridicat privirile și a văzut-o pe fata cu părul roz trecând pe lângă ea în fugă și ieșind pe ușă.

Apoi a privit în jos și a văzut o femeie care sângera pe covor, cu o adolescentă ghemuită deasupra ei.

Din partea din spate a clinicii s-a auzit o bufnitură.

Adolescenta s-a întors, cu ochi mari.

– Ajutor.

Fugi.

Olive s-a ridicat și a privit în jur îngrozită. A văzut un braț inert, întins dincolo de marginea biroului de la recepție, un braț negru împodobit cu un festival de brățări rotunde, aurii, înotând într-o baltă de sânge. Doamne, Dumnezeule; era Vonita.

Olive a apucat-o pe fată de încheietura mâinii și a tras-o spre ușă, dar fata se agățase ferm de femeia împușcată.

– Trebuie să ieșim de aici, i-a zis Olive.

– Nu fără mătușa mea.

Olive a încercat să o ridice pe cealaltă femeie, dar chiar și cu ajutorul lui Wren, nu a reușit să o miște mai mult de câțiva centimetri. Țipătul ieșit din gâtul femeii era ca un steag roșu care urma să îl readucă pe atacator.

– Dacă plecăm, putem să îi chemăm o ambulanță.

Asta a convins-o pe fată. S-a ridicat în picioare în timp ce Olive trăgea de mânerul ușii, dar era încuiată. Ca să intri, trebuia ca cineva să apese un buton, oare la fel se întâmpla și la ieșire? S-a aruncat cu toată puterea în mecanismul ușii, a lovit-o chiar și cu pumnii, dar ușa nu a cedat.

– Suntem blocați aici? a întrebat fata, cu vocea tremurându-i de panică.

Ascunde-te.

Olive nu a răspuns. A deschis prima ușă pe care a văzut-o. Era o debara unde se păstrau materialele, plină de cutii într-o parte și de produse de curățenie în cealaltă. Olive s-a ghemuit înăuntru, trăgând-o pe fată lângă ea, apoi a închis ușa.

Cunoștințele despre protocolul de urmat în caz de atac armat se estompau aici. Își lăsase geanta în sala de așteptare și telefonul înăuntru. Nu putea suna la Urgențe. Să încerce să baricadeze ușa? Și dacă da, cu ce?

Nu putea să nu remarce că dacă nu ar fi rămas în sala de așteptare, contemplându-și moartea, viața ei nu ar fi fost în pericol în acel moment.

Lângă ea, fata clănțănea din dinți.

– Mă numesc Olive, a șoptit ea. Cum te cheamă?

– Wr-Wren.

– Wren, ascultă-mă bine. Nu trebuie să scoatem nici un sunet, înțelegi?

Fata a încuviințat din cap.

– Aceea este mătușa ta?

Capul i-a zvâcnit în sus.

– O să... o să moară?

Olive nu știa cum să răspundă. A mângâiat-o pe mână.

– Sunt sigură că poliția e deja pe drum.

De fapt, nu era deloc sigură în legătură cu acest ultim aspect. Dacă ea crezuse că împușcăturile seamănă cu pocnetul bulelor din folia de împachetat, de ce ar bănui cineva din afara clinicii că ceva era în neregulă? *Luptă*, și-a zis ea, ultimul pas al protocolului. Când viața îți este amenințată de un pericol iminent și nu poți să fugi sau să te ascunzi, ia atitudine.

Această instrucțiune părea cea mai relevantă astăzi.

Deodată, în întuneric, a apărut un mic dreptunghi de lumină.

– Ai un telefon, a șoptit Olive uimită. Ai un *telefon*! Sună la Urgențe.

Ecranul telefonului reflecta figura impasibilă și hotărâtă a lui Wren. Olive a văzut cum își pregătește degetele mari.

– Pot să fac ceva mai mult, a zis ea.

Izzy a auzit ceva ce semăna cu niște baloane care se spărgeau, apoi un strigăt de ajutor. A deschis ușa băii și a văzut o femeie care sângera pe podeaua sălii de așteptare.

Era conștientă și avea dureri mari.

– Ce s-a întâmplat?

– M-a împușcat, a scrâșnit ea.

Izzy și-a apăsat mâinile pe pieptul ei.

– Cum vă cheamă, doamnă? Eu sunt Izzy.

Glonțul intrase în partea dreaptă, ceea ce era bine, pentru că cel mai probabil însemna că nu îi fusese afectată inima.

– Bex, a icnit femeia. Trebuie să chem... Wren...

– Mai întâi să ne îngrijim de tine.

Izzy a întins mâna spre un dulap, a căutat pe pipăite o cutie cu șervețele, le-a făcut ghem și le-a presat deasupra rănii.

În câteva secunde, erau pline de sânge.

– Mă întorc imediat, a zis ea și s-a ridicat.

Din unghiul acesta vedea o a doua victimă – Vonita, proprietara clinicii. Izzy a dat să se îndrepte către ea, apoi i-a văzut ochii deschiși, lipsiți de orice expresie și băltoaca de sânge de sub capul ei. Nu mai era nimic de făcut.

Izzy a fugit spre baie și a smuls de pe perete micul raft decorativ. L-a lovit de suportul pentru prosoape de hârtie până l-a spart, iar pachetul de prosoape s-a răspândit ca un acordeon în jurul picioarelor ei. Adunându-le, s-a grăbit să se întoarcă la Bex, ca să le folosească pe post de absorbante pentru sângele care se scurgea din rană.

Cu fiecare nou foc de armă, picioarele lui Izzy se înmuiau. Numai făcând ceva mecanic – ca îngrijirea unui pacient – a reușit să nu se piardă cu firea. Trebuia să iasă de acolo și trebuia să o facă acum. Dar Bex era o femeie masivă, iar Izzy nu o putea ridica singură. Se putea salva pe sine, dar asta ar însemna să o lase pe Bex în urmă.

Sau o putea ajuta pe Bex – oprindu-i sângerarea cu ajutorul bandajelor. Dar dacă se ducea după ele, își risca propria viață *și* pe a lui Bex, deoarece cineva trebuia să stea pe loc și să aplice presiune pe rană.

Avea nevoie, de fapt, de cineva care să o ajute.

În momentul când Janine a apărut după colț și a văzut promisiunea libertății oferite de intrarea în Centru, a văzut și o femeie moartă. Proprietara clinicii. A icnit, retrăgându-se de lângă cadavru, iar când s-a simțit apucată de o altă mână, a țipat ca o iazmă prevestitoare de moarte. A deschis ochii și a văzut o femeie cu părul împletit într-o coadă roșie, cârlionțată, și cu sânge pe uniforma medicală.

– Ascultă-mă, a zis ea. Sunt asistentă medicală și am nevoie de ajutorul tău. Femeia asta are nevoie de ajutor.

A făcut semn cu capul către o altă femeie, întinsă pe jos, cu o pată de sânge care se întindea pe podea sub umărul ei drept.

Janine abia a reușit să articuleze câteva cuvinte.

– D-dar... este un om în-înarmat...

– Știu. Dar mai știu că ar putea sângera până moare. Trebuie să aduc bandaje ca să o pot ajuta. Te rog, nu trebuie decât să apeși aici, unde țin eu mâna. Îți promit că nu durează decât un minut, iar apoi poți să pleci.

Janine a privit către ușă, asistenta i-a urmărit privirea.

– Ai putea să îți salvezi viața ta, a zis asistenta, sau ai putea să o salvezi și pe a ei.

Dacă singurele vieți de care îi păsa lui Janine erau cele ale copiilor nenăscuți, atunci nu era decât o ipocrită. A îngenuncheat lângă asistentă, care i-a așezat mâinile pe rană.

– Eu sunt Izzy. Cum te cheamă?

– Janine.

– Ea este Bex, a spus ea. Apasă tare.

Cu aceste cuvinte, a dispărut, lăsând-o pe Janine cu mâinile apăsate cu putere pe pieptul unei străine.

Bex se uita țintă la ea.

– Te doare? a întrebat Janine.

Femeia a clătinat din cap.

– Ar trebui... să pleci, a zis ea, făcând un semn brusc cu capul spre ușă.

Janine și-a dat seama că femeia îi dădea o cale de ieșire, o cale de a se salva. Dacă ar pleca acum, ar supraviețui. Doar că nu s-ar mai putea suporta.

S-a așezat mai bine, punându-și o mână peste cealaltă, așa cum îi arătase Izzy. Sângele îi țâșnea printre degete.

– Bex? a întrebat-o Janine, zâmbind ca și cum nu ar fi fost îngrozită. Obișnuiești să te rogi?

George gâfâia de parcă ar fi alergat un kilometru. S-a sprijinit de perete, cu mâinile tremurând. Asta trebuia făcut, și el știa că Dumnezeu îl va ierta. Așa scria în Isaiah 43:25: *Eu, Eu sunt Acel Care șterge păcatele tale și nu își mai aduce aminte de fărădelegile tale.*

Dar era o diferență între furia îndreptățită care îl însoțise în lungul drum cu mașina și senzația de acum, a recului armei din mâna sa. Și chiar dacă știa că e ridicol, recului părea mai puternic când glonțul intra în carne decât atunci când lovea într-un mulaj.

Când a privit în jos, jeanșii îi erau stropiți de sânge.

Ei bine, nu el pornise vărsarea de sânge.

Nimeni nu putea pretinde că îi lipsea temeiul moral. Nu putea desface ceea ce i se făcuse lui Lil. Dar îi putea face să plătească. Le putea oferi lor lecția pe care nu putuse să o ofere fiicei sale: că viața era ceva ce numai Dumnezeu putea da și lua.

George a privit din nou spre pistolul din mâna sa.

Uitase cum e să privești pe cineva murind. În Bosnia, bărbatul acela care se izbise cu capul de bordură îl apucase de braț și îl privise în ochi ca și cum ar fi fost legați unul de altul cu o funie și, atât timp cât nu clipea, ar fi putut să rămână în viață.

La fel fusese când a deschis focul la clinică și a împușcat-o pe recepționistă – îi văzuse ochii în momentul în care se întunecaseră, ca o lumânare ajunsă la capăt. A doua femeie pe care a împușcat-o, ei bine, acela a fost un accident. Nici nu o observase când a intrat. Nu privise decât spre recepție și ce se afla în spatele biroului. Dar când a început să strige, a fost silit să o reducă la tăcere. A fost silit. Corpul lui a preluat conducerea.

George și-a spus că era la fel ca atunci când era soldat. În război, omuciderea nu era o crimă, ci o misiune. Astăzi lupta pentru armata lui Dumnezeu. Îngerii nu erau întotdeauna simpli mesageri. Puteau distruge un oraș cu un gest al mâinii. Uneori era necesară violența pentru a aminti de puterea lui Dumnezeu. Dacă oamenii nu ar pierde din când în când îndurarea Lui, nu ar înțelege cât de norocoși sunt atunci când o primesc.

Dar George se întreba dacă îngerii care puseseră la pământ Sodoma și Gomora, sau cel care distrusese armata lui Sanherib puteau dormi. Se întreba dacă vedeau chipurile morților peste tot.

Când o împușcase pe femeia din sala de așteptare, aceasta pășise înainte ca o jertfă.

Fac asta pentru tine, și-a zis el, rostind printre dinți numele fiicei sale și sforțându-se să înainteze.

Fac asta pentru tine.

Când Beth era mică, se juca aruncând pernele de pe canapea pe podea și prefăcându-se că lumea este acoperită de lavă, iar ea

trebuia să sară din insulă în insulă. Acum, că era mai mare, lumea rămânea o mare clocotind de nedreptate, iar Beth încerca să o traverseze cât putea de bine.

Nu se simţise niciodată atât de singură, dar asta era numai vina ei.

Şi-a amintit cum îi simţise moliciunea atunci când îl înfăşurase în prosop. Era prima dată când se gândea la el ca la ceva real, şi nu doar ca la un lucru abstract.

A închis ochii, dar tot îi vedea transparenţa albastră a pielii. Harta circulaţiei sangvine. Umbrele organelor. Pulsul i-a luat-o la goană, iar după o clipă a intrat în cameră Jayla, asistenta. A apăsat un buton pe un monitor.

– S-a întors tatăl meu? a întrebat Beth.

Jayla a clătinat din cap. Când Beth a ajuns la spital, Jayla fusese cea care o ţinuse de mână, o mângâiase pe cap. Acum părea că între ele este o barieră, şi asta a făcut-o pe Beth să îşi muşte buza inferioară. Chiar şi atunci când nu încerca, reuşea să strice totul.

În momentul acela au apărut în cadrul uşii doi poliţişti.

– Nathan? a făcut Jayla, înclinându-se către unul dintre ei, o întreagă întrebare prinsă în acel singur cuvânt.

Bărbatul a clătinat din cap aproape imperceptibil, apoi s-a întors.

– Tu eşti Beth?

Fata şi-a tras genunchii la piept, prea înfricoşată să îl privească.

– Eşti acuzată de omucidere, pentru luarea vieţii unui copil nenăscut.

Beth simţise deja că lumea ei şi-a pierdut temelia. A fost un şoc să înţeleagă că nu fusese decât o falsă aterizare, iar căderea în gol nu se terminase. A încercat să potrivească piesele puzzle-ului, dar nu reuşea. Era în spital. Pierduse atât de mult sânge. Aproape murise. Singurii oameni care ştiau că fusese însărcinată erau membriii personalul medical.

S-a întors către Jayla, stupefiată.

– Ai chemat poliţia, a zis ea.

– Ce aş fi putut face? a explodat ea. Ne-ai spus că nu eşti însărcinată, dar nivelul hCG-ului din sânge era atât de mare, încât nu

puteam crede decât că născuseşi... şi exista riscul ca undeva să se afle un nou-născut.

– Cum rămâne cu confidenţialitatea? a întrebat Beth.

– Legea confidenţialităţii nu se aplică dacă este în pericol viaţa cuiva, a replicat Jayla, iar ochii i s-au umplut de lacrimi.

– Ai dreptul să nu spui nimic, a spus Nathan. Tot ce spui poate şi va fi folosit împotriva ta în instanţă. Ai dreptul la un avocat. Dacă nu îţi poţi permite un avocat, ţi se va asigura un apărător din oficiu.

Al doilea poliţist a făcut un pas înainte şi a încătuşat-o de bara patului de spital.

Ajutor.

Tati, ajutor.

Wren îi scrisese cincizeci de mesaje tatălui ei, dar fără nici un răspuns.

Ştia că o va salva. Întotdeauna o făcea. Odată, la o petrecere organizată la sala de bowling, când a fost cât pe ce ca mâna să îi fie strivită între două bile, el a sărit peste o masă, un panou despărţitor şi o petrecere de burlăciţe pentru a-i salva mâna, băgând-o pe-a lui în spaţiul dintre cele două bile. Altă dată, o lună întreagă a fost convinsă că în dulapul din camera ei trăieşte un extraterestru, iar el a dormit sârguincios pe podea, lângă patul ei. La vârsta de opt ani participase la o cursă cu biciclete, în timpul căreia o lăsaseră frânele şi o luase la vale spre o stradă circulată de multe maşini. Tatăl ei a reuşit cumva să o prindă din urmă şi să o ridice din şa cu un singur braţ, cu numai o secundă înainte de a fi strivită.

Reflexe de tată, aşa le numea el.

Ea credea că era vorba de dragoste.

Ajutor, a scris Wren din nou.

La vreo douăzeci de minute după petrecerea improvizată de ziua lui, Hugh a fost chemat în biroul comandantului Monroe cu treburi. S-a lăsat în spate pe scaun, ştiind deja încotro se îndreaptă discuţia.

– Am o întâlnire la prânz în cincisprezece minute, a zis comandantul. Cu Harry VanGeld.

Hugh a ridicat din sprâncene, făcând pe prostul.

– Cel de la primărie?

– Da. Înțeleg că fiul lui a fost arestat azi-noapte? Ce îmi poți spune?

– Păi, a zis Hugh, aș putea spune că este un ticălos.

– Asta nu mă ajută să îi explic tatălui său de ce a fost dus la secție.

– Conducere sub influența alcoolului, a zis Hugh. Dar a refuzat etilotestul.

– Cum de a fost oprit?

– A luat curba prea repede și a lovit bordura. Era ora două noaptea. Îmi tot spunea că tatăl lui o să mă dea afară. La început nici nu am știut cine dracu' e ta-su, am dedus după aceea.

Comandantul și-a împreunat mâinile pe birou.

– Prin urmare, putem reduce încadrarea la conducere imprudentă, dacă nu avem probe pentru conducere sub inflența alcoolului?

Hugh a făcut o grimasă.

– Dacă așa vreți să acționăm...

– Ce vrea să însemne asta?

– Era beat, domnule, a zis Hugh dând din umeri. Putea a alcool. În plus, are reputație de bețiv.

A simțit bâzâitul telefonului din buzunar și l-a redus la tăcere apăsând pe un buton.

– Dar înregistrarea video?

Hugh a clătinat din cap.

– Camera din mașina de patrulă e stricată de o săptămână. Încă încercăm să o reparăm.

– Așadar, nici test de alcoolemie, nici înregistrare, dar știm bine că VanGeld este un nemernic și se va enerva la culme dacă îl acuzăm pe fii-su de conducere sub influența alcoolului.

L-a privit pe Hugh încruntat.

– Ce?

– *Ce* ce?

– De ce te uiți așa la mine? Te porți de parcă am zis că o să îți înec cățelul. Dacă ar fi suflat în fiolă și avea alcoolemie de 3‰, ar fi fost ceva. Dar nu a făcut-o, iar tu nu ai probe medicale. *Poate* a fost beat. *Cu siguranță* a fost imprudent. Consideră-l un gest de prudență.

Nu avem nevoie de presiuni din partea primăriei. Nu merită. Fă-mi o favoare, Hugh. Schimbă încadrarea înainte de punerea sub acuzare.

– Pentru că nu a omorât pe nimeni aseară? a întrebat Hugh. Dar mâine?

Telefonul a vibrat din nou.

Comandantul Monroe s-a ridicat și și-a luat jacheta sport.

– Consideră-te norocos pentru că nu ești nevoit să iei masa cu taică-su.

– Cred că acesta este motivul pentru care ai salariul ăla gras.

Hugh s-a lăsat pe spate în scaun.

– Ai grijă de oraș cât sunt plecat, bine? a zis comandantul.

Avea obiceiul de a opri aparatul de recepție cât timp lua masa, lăsând treburile cotidiene în grija lui Hugh când era necesar.

Hugh a clătinat din cap.

– Băieții vor crede că i-ai trădat, a zis el în timp ce comandantul ieșea din birou.

– Nu și dacă le explici tu, i-a aruncat Monroe peste umăr.

Hugh a dat din cap.

– Pentru asta cu siguranță nu sunt plătit, a mormăit el.

S-a ridicat în picioare și a băgat mâna în buzunar, după telefon.

Urmează un mesaj Cod roșu...

Vocea dispecerului s-a auzit venind din sistemul de interfon al clădirii. Hugh a dat drumul telefonului în buzunar. De la fereastra din biroul comandantului, a văzut că mașina lui Monroe ieșea din parcare.

Atenție, avem un atac armat în desfășurare la intersecția dintre Juniper și Montfort. Toți ofițerii activi să se prezinte la postul de Comandă din strada Juniper, nr. 320, în parcarea de la Pizza Heaven, și să aștepte instrucțiuni. Toți ofițerii care răspund apelului trebuie să poarte veste antiglonț. Acesta este un atac armat aflat în desfășurare. Repet, toți ofițerii activi să se prezinte...

Hugh nu a auzit restul anunțului. Deja ieșea în fugă pe ușă.

Louie nota câteva informații în dosarul lui Joy Perry, când Harriet s-a întors în sala de operații. O condusese pe pacientă în sala postoperatorie și mutase produsul de concepție în laborator,

unde urma să facă o a doua evaluare. Acum începuse să curețe hârtia de pe masa de chiuretaj, pregătind-o pentru următoarea pacientă. Un lucru era clar – nu se putea spune că asistentele lor nu munceau de le săreau capacele.

– Ai niște bomboane pentru Halloween?

Harriet a râs.

– Dacă îmi tot luați din rezervă, nu o să rămân cu nimic până la Halloween...

Ce a mai spus s-a pierdut în zgomotul produs de gloanțele care explodau în fața sălii de operații.

Louie a apucat-o pe Harriet și a tras-o în jos, în spatele mesei. A dus un deget la buze, în semn de tăcere. Ar fi trebuit să închidă ușa. De ce nu închisese ușa?

A înțeles pe loc ce se petrecea. Era coșmarul pe care nu și-l amintea când se trezea scăldat într-o sudoare rece; era bau-baul oamenilor mari; era urmarea firească a evenimentelor. Nu că ar fi fost obsedat de violență, ca ginecolog care făcea avorturi, ci fusese conștient de această posibilitate. Avusese colegi care fuseseră răniți. Louie nu își putea permite să se îngrijoreze în legătură cu ceea ce s-ar putea întâmpla dacă voia să își facă meseria în continuare. Cunoștea doctori care făceau avorturi și care purtau măști pentru a-și ascunde identitatea; nu voise niciodată să facă parte din rândurile lor. Ceea ce făcea el era onorabil și drept. Ceea ce făcea el era un gest uman. Nu avea de gând să se ascundă.

Nu că ar fi avut naivitatea de a crede că ziua aceasta nu va veni niciodată. În 1993, un incendiator dăduse foc Centrului, iar Vonita fusese obligată să îl reconstruiască. În 1998, după ce clinica de avorturi din Birmingham fusese bombardată de Eric Rudolph, Louie își oferise sprijinul. Își amintea cum Biroul Federal de Alcool, Tutun și Arme de Foc cartografiase traiectoria bombei, care fusese plină de marcaje: ața roz pleca din punctul unde fusese plasată bomba și se întindea până la toate scaunele din sala de așteptare și la recepție, o pânză de păianjen a distrugerii intenționate. Și totuși ascultase cum sună telefonul și cum se fac alte programări, le privise pe femeile care treceau pe lângă carele de reportaj ale televiziunilor, ca să facă o întrerupere de sarcină. După aceea, Vonita se gândise să pună

geamuri antiglonț în jurul recepției, așa cum o îndemnase soțul ei, dar dacă pacientele erau destul de puternice încât să treacă pe lângă protestatarii care le spuneau că vor ajunge în iad, nu ar trebui și angajații să fie destul de curajoși încât să îi întâmpine față în față?

Acum, Louie tremura din toate încheieturile. Încerca să își dea seama de unde veneau împușcăturile – dacă se apropiau – dar sunetul era în mod curios distorsionat. Nu era deloc așa cum părea în filme, și-a zis el. Un alt gând i-a trecut prin minte: era o informație pe care nu dorise niciodată să o afle.

În prima zi de lucru la Centru, Louie a ajuns devreme. A traversat parcarea, unde a întâlnit o bătrână care ducea un scaun. *Pot să vă ajut?* a întrebat el, luându-i-l din mână. Femeia i-a mulțumit, iar după câteva zeci de metri i-a spus că acela era locul ei. Louie a desfăcut scaunul și atunci și-a dat seama că se afla chiar în mijlocul unui grup de protestatari. S-a îndepărtat și s-a ascuns în bistroul de vizavi, unde a comandat un sendviș cu salată de pui și o cola dietetică și s-a așezat la bar. După câteva minute, și-a dat seama că la geam era cineva care îl fotografia – bătrâna pe care o ajutase. *O cunoașteți?* l-a întrebat chelnerița, iar Louie a zis că nu, nu mai fusese niciodată în Mississippi până în ziua aceea, dar lucra la Centrul de peste drum. Chelnerița a bătut în geam. *Dacă nu cumpărați nimic, nu mai stați în fața bistroului*, a zis ea, Apoi s-a întors către Louie. *Oamenii aceia ar trebui să își vadă de treburile lor*, a spus ea.

Când și-a terminat sendvișul, bătrâna îl aștepta. A mers pe urmele lui când a traversat strada, strigându-i fără oprire: *Să îți fie rușine. Nu ești un doctor adevărat. Ești un măcelar.*

Louie și-a dat seama de două lucruri în ziua aceea: că acea chelneriță, deși nu era nici medic ginecolog, și nici nu mergea la mitinguri pro-viață, era totuși o activistă. Și că nu trebuie să subestimezi un activist anti-avort. Dacă bătrânica aceea simpatică ar fi vrut, el se aflase destul de aproape de ea pentru a-l înjunghia.

În ziua aceea, când a intrat în Centru, a început pe loc să transpire. În ultimii zece ani, fusese foarte atent. Nu părăsise clădirea până la finalul zilei. Comandase mâncare înăuntru. Atâta vreme cât rămânea în interiorul Centrului, se afla într-un spațiu sigur.

Până acum.

Harriet plângea. Mâna îi tremura când a luat telefonul şi a scris un mesaj. Soţului, poate? Copiilor? *Avea* copii? De ce nu ştia asta?

Telefonul lui Louie era încuiat în biroul Vonitei, împreună cu portofelul. Oricum, pe cine ar fi putut contacta? Nu mai avea familie, nici un tovarăş de viaţă – tocmai din acest motiv. Pentru că era destul că îşi punea viaţa în primejdie în fiecare zi, din pricina serviciului său. Nu era corect ca un altul să sufere ca urmare a proximităţii faţă de el. I-au venit în minte cuvintele doctorului King: *Dacă cineva nu a descoperit pentru ce este gata să moară, nu este vrednic să trăiască.* Astăzi va muri pentru principiile sale? Sau murise deja, cu ani în urmă, când se dedicase întru totul muncii sale şi se rupsese de cei care i-ar fi putut deveni apropiaţi? Dacă inima i se oprea astăzi, nu cumva era doar anunţul întârziat al unui deces deja petrecut?

Uneori, la un bar, sau o conferinţă, sau la o nuntă, întâlnea femei care erau impresionate de bravada lui. Îl întrebau dacă nu îl îngrijorau actele de violenţă din jurul clinicilor, dar el nu dădea importanţă. Zicea mereu: *Viaţa este mortală; nici unul dintre noi nu pleacă de aici în viaţă.*

Era uşor să facă gluma aceea ca răspuns la o întrebare ipotetică. Dar acum?

Nu voia să moară, dar dacă murea, spera ca moartea să fie rapidă şi nu lentă.

Nu voia să moară, dar dacă murea, credea că se dovedise un om cât se poate de bun.

Nu voia să moară, dar dacă murea, cel puţin trăise mai mult decât Malcom sau Martin.

Şi totuşi. Fir-ar să fie! Nu era pregătit de moarte.

Lui Harriet i-a scăpat un scâncet ascuţit; Louie era convins că nici nu ştia cum face un asemenea sunet. A apucat-o de mâini şi a silit-o să îl privească în ochi.

– Harriet, eşti în regulă?

Ea a scuturat din cap, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

– Harriet, uită-te la mine.

Louie vedea coridorul peste umărul ei. A aruncat o privire dincolo de asistentă, căutând mişcări, umbre. Au trecut cinci minute. Sau cincisprezece. Nu îşi dădea seama.

– Domnule doctor, a șoptit Harriet, nu vreau să mor.

El i-a strâns mâna.

– Harriet, continuă să mă privești în ochi, mă auzi?

Femeia a dat din cap, a înghițit în gol. Privirile îi erau fixate în ochii lui, mari, căprui, încrezători. El i-a sporit încrederea, chiar și atunci când a surprins cu coada ochilor silueta care s-a ridicat în spatele ei în pragul ușii; strălucirea pistolului; buzele subțiri, sinistre, atunci când trăsăturile bărbatului s-au limpezit.

Piciorul lui Louie a explodat de durere. Lumea s-a redus la pulsația din coapsă și focul care îi străbătea mușchiul. Apoi Harriet a căzut peste el. A inhalat mirosul de gardenie al pielii ei, a simțit gustul de aramă al sângelui ei.

Zgomot de pași. Mai aproape.

Louie s-a prefăcut mort. Sau poate că își dorea să fie.

Și-a ținut respirația, așteptând să moară. A numărat până la trei sute. Apoi a întredeschis un ochi. Atacatorul plecase.

Și-a dat seama că se uita la Harriet. Avea o urmă de glonț, perfect rotundă, ca o piuneză, în mijlocul frunții. Un evantai de sânge împroșcase peretele din spatele ei.

Louie a întors capul și a vomitat.

S-a ridicat împingându-se în antebrațe, hotărât să se ascundă, gemând din pricina durerii care îi săgeta piciorul. Cuvintele doctorului King îi răsunau în minte: *Dacă nu poți zbura, aleargă. Dacă nu poți alerga, târăște-te. Oricum ar fi, continuă să înaintezi.* Judecând după punctul de unde radia durerea și ritmul regulat al sângerării, Louie bănuia că fusese împușcat în ramura superficială a arterei femurale, că femurul îi fusese spulberat. Ar putea să se târască undeva și să se ascundă, dar dacă nu se îngrijea mai întâi de rană, sângera până la moarte. A strâns din dinți și a înaintat târându-se în coate, până a apucat mânerul unui dulap de medicamente.

Înăuntru erau tuburile sterile folosite pentru a conecta canula la aspirator. A rupt pachetul cu dinții și a încercat să își lege cauciucul transparent în jurul coapsei. Era ca și cum ar fi încercat să facă o fundă de unul singur – oricât de mult încerca, nu reușea să lege nodul destul de strâns. Iar durerea depășea orice durere pe care o simțise vreodată.

Începea să i se întunece vederea la margini, ca rama de la finalul acelor filme mute de odinioară, chiar înainte de a se micșora la dimensiunea unui punct întunecat. Ultimul gând al lui Louie înainte de a leșina a fost că lumea este, într-adevăr, nebună, dacă perioada de așteptare pentru a face un avort este mai mare decât cea pentru obținerea unei arme.

Izzy s-a furișat de-a lungul holului, convinsă că picase într-un univers paralel, al haosului, conflictului și vărsării de sânge. Atacatorul lăsase în urmă firimituri macabre – geamuri sfărâmate, pete de sânge, cartușe goale. Instinctul îi spunea să se întoarcă și să fugă în cealaltă direcție, dar nu putea. Nu eroismul o împingea spre debaraua cu echipamente medicale, ci frica de a descoperi că nu era femeia care se considerase întotdeauna a fi.

Ușa sălii de operații era întredeschisă și putea să vadă șirurile de dulapuri din sticlă pline de tifon și bandă chirurgicală. Dar mai vedea și două cadavre.

S-a lăsat în genunchi, a întors-o pe asistentă cu fața în sus și i-a căutat pulsul, fără să-l găsească. A făcut același lucru cu doctorul, care a gemut, inconștient. Fusese împușcat în picior și cineva îi legase un tub de plastic în jurul coapsei, un garou improvizat. Probabil îi salvase viața.

– Mă auziți? a întrebat ea, în timp ce încerca să strângă tubul mai bine.

Încerca să-și dea seama dacă l-ar putea târî într-un loc sigur, când a auzit un declic.

Atacatorul stătea în spatele ei, în cadrul ușii.

Era mai în vârstă decât ea – să fi avut în jur de patruzeci de ani. Avea părul castaniu, pieptănat cu o cărare dreaptă. Purta o haină din lână moale, în carouri, chiar și pe căldura aceasta infernală. Părea... un om obișnuit. Tipul de persoană pe care o lăsai înaintea ta la coadă la supermarket pentru că nu avea decât câteva obiecte în coș. Tipul de persoană care se așeza lângă tine în autobuz, dădea bună ziua și apoi te lăsa în pace tot restul drumului. Tipul de persoană pe care nu o remarcai.

Până când pătrundea cu forța într-o clinică, ținând o armă în mână.

Fuseseră câteva ocazii în trecut când Izzy se temuse că va muri. Când nu avuseseră mâncare timp de o săptămână. Când fusese tăiată căldura, iar temperatura scăzuse sub zero. Dar, în copilărie, știuse că se găsea mereu o soluție: să mănânci din gunoiul vecinilor; să pui mai multe haine pe tine și să dormi cuibărit între frații tăi. Ca asistentă medicală, păcălise moartea în numele pacienților săi, amintind unei inimi care stătuse cum să bată sau respirând în locul cuiva cu propriii ei plămâni. Dar nimic nu o pregătise pentru o situație ca aceasta.

Izzy voia să îl impore să o cruțe, dar nu putea; tremura atât de tare, încât nu putea rosti cuvintele. Se întreba dacă fata și femeia din sala de așteptare vor supraviețui; dacă vor spune ziariștilor cât de curajoasă a fost Izzy, cum a alergat către locul unde răsunaseră focurile de armă, numai ca să îi poată ajuta pe alții. Se întreba cât va dura până ce va afla Parker. Se întreba dacă oamenii care ar fi venit la nunta lor ar veni în schimb la înmormântare.

– Dă-te la o parte, ca să pot termina ce am început, a spus atacatorul, iar Izzy și-a dat seama că arma nu era îndreptată spre ea, ci spre doctor.

Sunt momente în viață care te schimbă. Ca cel în care furase un crenvurșt dintr-o benzinărie, pentru că nu mâncase de patru zile. Când a deschis un cont de economii. Momentul din urmă cu trei ani, când a intrat în separeul din spital în care se afla Parker.

Nu avea de gând să moară fără să lupte, fir-ar să fie.

Izzy s-a aruncat fără ezitare deasupra doctorului, întinzând brațele ca să formeze un scut.

Atacatorul a izbucnit în râs.

– Am destule gloanțe pentru amândoi.

Nu pot opri un glonț, și-a zis Izzy. *Dar îl pot împiedica să tragă.*

Izzy s-a forțat să îl privească în ochi. Era un basilisc; putea s-o transforme în piatră. Dar în același timp era un bărbat înarmat care a atacat o clinică de avorturi; probabil că era unul din activiștii pro-viață. Și-a adunat ultimele fărâme de curaj.

– Nu mă poți împușca, a zis ea. Sunt însărcinată.

Ora zece dimineața

Când Bex a intrat în parcarea Centrului, un protestatar a sărit în fața mașinii. Bex a apăsat frâna. Bărbatul a strigat ceva, cu brațele fluturându-i deasupra glugii. Wren îl privea din scaunul pasagerului, cu ochii mari de uimire.

– Ai zis că au oameni care să te conducă înăuntru, i-a spus Bex nepoatei sale. Nu văd pe nimeni în halat roz.

– Poate e prea devreme, a opinat Wren.

În timp ce Bex înainta cu viteza melcului prin parcare, Wren căuta din priviri pe cineva. Prin oglinda retrovizoare, Bex l-a urmărit pe bărbatul de mai devreme, care s-a întors lângă ceilalți, la capătul gardului. O doamnă în vârstă i-a turnat o cană de cafea dintr-un termos.

Bex a oprit pe un loc de parcare și și-a sprijinit mâna pe volan.

– Ai putea să mă conduci tu, a sugerat Wren, cu voce firavă.

Bex i-a aruncat o privire chinuită. Era în stare de orice pentru Wren.

– Scumpa mea, eu...

– Lasă. Poți aștepta în mașină. Nu cred că durează mult.

Bex a tras adânc aer în piept.

– Cred că o femeie trebuie să facă ce vrea ea cu corpul ei. Așa consider. Dar eu, personal, nu cred că aș face această alegere.

– Dar îți amintești că eu nu am venit aici pentru un avort?

– Ei, sigur. Dar...

Nu putea spune ce credea cu adevărat. Chiar dacă Wren se ducea acolo dintr-un motiv motiv complet inofensiv, erau totuși acolo alte femei, poate femei fără mătuși pe care să le roage să vină cu ele, femei cărora nu le mai rămăseseră alte opțiuni. Femei care creau

secrete pe care aveau să le ascundă de alții. Simțea că i se face rău de la stomac.

Wren a pus gogoașa neterminată, cu cremă de ciocolată, pe consolă, între ele.

– Să nu îndrăznești, a avertizat-o ea.

Bex a privit-o îndreptându-se către Centru. Dar apoi, prin câmpul ei vizual, a trecut un camion. A oprit brusc în fața Mini Cooper-ului ei, blocându-i perspectiva.

Bex a claxonat și i-a făcut semn: *Ce mama dracului?* Bărbatul din camion i-a aruncat o privire indiferentă. S-a gândit că poate s-a rătăcit. Era singur în cabină; nu era nici o femeie cu el, care să aibă, eventual, o programare.

Apoi a văzut-o pe Wren apropiindu-se de grilajul metalic și de șirul de protestatari. O femeie s-a întins spre ea, încercând să o atingă.

Oh, fir-ar.

Bex a ieșit din mașină și a năvălit ca o tornadă spre Centru. A ajuns-o din urmă pe Wren și a cuprins-o cu brațul, strângând-o lângă ea.

Wren s-a întors, surprinsă.

– Dar...

– Fără dar, a zis Bex, pe un ton ferm. Nu intri acolo singură.

– Ai întârziat, a zis Helen, dispecera, când Hugh a intrat în secția de poliție.

Hugh s-a uitat la ceas.

– Am ajuns cu zece minute mai devreme, a zis el.

– Ai întârziat la ședința de personal.

– *Ce* ședință de personal?

– Cea care se desfășoară acum în sala de ședințe, a replicat Helen.

– Fir-ar.

Hugh a așteptat ca Helen să deschidă ușa electrică, iar apoi a coborât, două câte două, treptele către sala de ședințe. Ultima dată când ratase o ședință de personal, superiorul lui îl mustruluise cum că nu își lua slujba în serios și că el nu îl putea considera un adjunct

de facto dacă se sustrăgea de la activitățile mai puțin fascinante ale meseriei de polițist.

S-a furișat pe lângă perete, sperând să își facă o intrare discretă, dar a auzit vocea tunătoare a comandantului.

– În sfârșit, domnul detectiv McElroy a decis să ne onoreze cu prezența. Și dacă tot vorbeam despre onoruri...

Întreaga sală a început să cânte „Mulți ani trăiască". Secretara sa, Paula, ținea în mâini un plaou cu gogoși dispuse în forma cifrelor 4 și 0. Într-una era înfiptă o lumânare.

Hugh a roșit. *Ura* să fie în centrul atenției. Ura *zilele de naștere*. În fond, nu erau decât niște semne în calendar, care îi aminteau să își reînnoiască actele și să își facă analizele medicale anuale.

Paula s-a apropiat de el și a așezat platoul pe o masă, ca să poată sufla în lumânare.

– Pune-ți o dorință, i-a spus ea, vorbindu-i peste umăr.

– Cine ți-a spus că e ziua mea? a întrebat el, cu un zâmbet rigid.

– Facebook, i-a murmurat Paula. Mare greșeală să-mi accepți cererea de prietenie.

Hugh a închis ochii, și-a pus o dorință și a suflat în lumânare.

– Am contribuit cu toții, a spus unul dintre detectivii tineri, și ți-am cumpărat asta.

A ridicat un baston, decorat cu o fundă de un roșu aprins.

Toți au râs, inclusiv Hugh.

– Mulțumesc. Îmi va fi foarte util mai târziu, când o să vă bat de o să vă sune apa-n cap.

– Paula, nu uita să faci programarea la examenul de prostată pentru băiatul nostru, a zis comandantul și l-a bătut pe Hugh pe umăr. În regulă, luați-vă gogoașa și înapoi la muncă. Că doar nu-l serbăm pe Iisus din Nazaret. Numai pe Hugh.

Hugh a primit urările tuturor celor din secție, până când, într-un final, a rămas singur cu Paula în sala de ședințe.

– Pentru un sărbătorit, nu pari prea fericit, a remarcat ea.

– Nu mă dau în vânt după surprize.

Paula a ridicat din umeri.

– Știi ce cadou mi-a făcut *mie* soțul meu când am împlinit patruzeci de ani? Un bebe.

Hugh a râs.

– În cazul meu, nu cred că e posibil.

– Ce dorință ți-ai pus?

A dat să răspundă, dar Paula a fluturat din mână.

– Nu, lasă, era o întrebare capcană. Nu îmi spune, că nu se mai îndeplinește. Pe bune, Hugh. Nu ți-ai mai sărbătorit niciodată ziua de naștere?

I-a întins o farfurie, cu trei gogoși pe ea.

– Primești mai multe, pentru că ești special. Dar numai azi. Să nu ți se urce la cap, a zis Paula râzând și l-a lăsat singur în sala de ședințe.

Hugh a luat lumânarea de pe gogoașa din vârf. Își dorea pur și simplu singurul lucru pe care nu îl putea avea. Își dorea ca totul să rămână așa cum era în acel moment – Wren să îi facă ouă ochiuri la micul dejun, iar colegii cărora le pasă de el să îi organizeze o petrecere caraghioasă și să fie și mai departe perfect sănăos. Își dorea să se trezească dimineață de dimineață, iar lumea să rămână neschimbată. Așa se întâmpla când credeai că viața e frumoasă. Chiar și atunci când e frumoasă – *mai ales* atunci – știi că ai ceva de pierdut.

Dumnezeule mare, există ceva mai jenant de atât? Izzy abia se apropiase de biroul de la recepție, când a simțit cum o cuprinde un val de greață. S-a repezit la ușa pe care scria TOALETĂ și a vomitat tot. S-a șters la gură și apoi a luat un teanc de prosoape de hârtie, le-a udat în chiuvetă și s-a curățat cu ele pe față și pe gât.

S-a auzit o bătaie în ușă, iar Izzy a întredeschis-o.

– Ești bine? a întrebat-o femeia de la recepție.

– Îmi pare atât de rău, doamnă...

– Vonita, a completat ea.

– De obicei nu sunt atât de nepoliticoasă, a spus Izzy.

Vonita i-a dat o cutiuță de bomboane mentolate.

– Ajută, a zis ea, pe un ton cât se poate de natural. Când ești pregătită, te aștept să facem cunoștință.

Izzy a închis ușa și s-a așezat pe capacul toaletei. S-a trezit gândindu-se la perioada când era în clasa a treia și nu avea un palton pentru iarnă. Se dusese la secretara școlii, îi spusese că trebuia să caute ceva în camera unde se păstrau obiectele pierdute și nerecuperate, și de acolo a ales un palton care nu îi aparținea. Partea cea mai proastă fost că secretara știa prea bine că nu era paltonul lui Izzy, dar nu a spus nimic.

Vonita purtase foarte frumos cu ea, dar ceva din privirea ei îi spunea lui Izzy că această femeie îi ghicise deja toate secretele.

Ei bine. Izzy era asistentă medicală. Nu se confrunta pentru prima dată cu o situație nouă și extrem de dificilă și nu era prima oară când trebuia să afișeze o falsă încredere, așteptând să o prindă curajul din urmă.

Era într-o clinică de avorturi, ce-i drept, dar ea era și avea să fie mereu o supraviețuitoare.

De îndată ce a văzut sângele, Olive a știut că nu era a bună. Femeile de vârsta ei nu mai au sângerări, mai ales dacă nu sunt active heterosexual. La asta se adăugau durerile la urinare și ocazionalele furnicături și amorțeli în picioare – destule motive încât să o facă să se prezinte la Centru. Ani întregi, acesta fusese locul unde își făcuse controalele ginecologice. Harriet, asistenta medicală, a examinat-o și apoi s-a întors către ea.

– Când ai făcut ultima dată un examen Papanicolau? a întrebat-o ea.

Cu atât de mult timp în urmă, încât nici nu își amintea.

– Olive, îi spusese Harriet, cred că trebuie să vezi un oncolog.

Asta se întâmpla cu două săptămâni în urmă. Ca urmare, făcuse o radiografie pulmonară, un RMN abdomino-pelvin, o homoleucogramă și o electroforeză. Auzise ce îi spusese oncologul, dar poate că nu îl crezuse cu adevărat. Sau poate că trebuia să o audă de la o persoană cunoscută și de încredere.

Acum stătea în cabinet, așteptând să se întoarcă Harriet. Dosarul medical de la oncologul specializat pe probleme ginecologice se afla în mâinile ei. Parcă scria în grecește.

Masă fungică, exofitică, cu obstrucție a peretelui lateral drept. Hidronefroză dreapta moderată; implicare posterioară prin joncțiune rectosigmoidiană... limfadenopatie paraaortică și pelvică... fără semne de ascită.

Creatinină: 2,4 mg/dl; hematocrit: 28%

La naiba, dacă ar fi fost în greceşte, tot ar mai fi priceput ceva.

Uşa s-a deschis.

– Olive, a spus Harriet. Cum te simți? Ce a spus oncologul?

Olive i-a înmânat dosarul.

– Ar fi trebuit să aduc şi un traducător.

Harriet a cercetat hârtiile dinăuntru.

– Carcinom neuroendocrin cervical, a citit ea. Of, Olive.

– Carcinom, a repetat Olive. Singurul cuvânt pe care l-am înțeles.

Apoi, clătinând din cap:

– Doctorul a vorbit cu mine. De fapt a vorbit *către* mine. Eu... nu l-am mai auzit după câteva minute.

– Ai cancer cervical, a zis Harriet cu blândețe. Îmi pare foarte rău.

– Eşti sigură că nu e o greşeală? *Cum* se poate? Eu sunt lesbiană.

– De fapt, se înregistrează o incidență mai mare a cancerului cervical în rândul lesbienelor, a spus Harriet. Nu sunt monitorizate pentru că nu au relații sexuale cu penetrare. Există un anume tip pe care îl fac călugărițele – nu tipul de cancer cu celule scuamoase, care este asociat cu HPV – ci unul pe care îl fac chiar şi virginele.

– Ei bine, din fericire, a zis Olive, nu sunt unul dintre *aceste* cazuri.

Apoi, uitându-se către asistentă:

– Cât de rău e?

– Stadiul patru, metastatic. Înțelegi ce înseamnă asta?

– E ca atunci când câştigi la loterie, a replicat Olive. Loteria lui Shirley Jackson[1].

---

[1] Scriitoare americană, autoare a unei cunoscute nuvele aparținând genului horror, *Loteria*. Nuvela are ca subiect un ritual sinistru desfăşurat de locuitorii unui orăşel, care, în fiecare an, desemnau prin tragere la sorți o persoană pe care să o jertfească, pentru ca mica lor comunitate să prospere.

Harriet s-a uitat la ea fără să înțeleagă.

– Nu contează.

Asistenta s-a uitat din nou peste cifre.

– A ajuns la plămâni; poate și la ficat. Îți blochează rinichiul drept, a zis ea, iar apoi a privit-o drept în ochi. O să fiu cinstită cu tine. Este puțin probabil ca o persoană cu un cancer atât de răspândit în organism să se mai poată vindeca. Sunt sigură că oncologul poate face câte ceva ca să îți asigure o bună calitate a vieții, dar... ar trebui să îți pui treburile în ordine.

Olive a simțit că i se usucă gura. Ea, care avea mereu câte o replică spirituală, nu găsea acum nimic de spus.

– Cât timp? a reușit să rostească, în cele din urmă.

– Între șase și opt luni, bănuiesc. Mă simt cumplit că trebuie să îți spun asta, Olive. Și sper din tot sufletul să mă înșel. Dar dacă aș fi în locul tău, aș vrea să mi se spună adevărul.

Prinsă în vârtejul acelei informații, Olive se străduia să deslușească ideea propriei mortalități precipitate și inevitabile. A simțit brațele lui Harriet cuprinzând-o și ținând-o strâns.

De asta venise la Centru. Știa deja ce se ascunde în dosarul medical. Doar că nu voia să înfrunte adevărul singură.

S-a auzit o bătaie scurtă la ușă, apoi doctorul Ward a băgat capul înăuntru.

– Harriet? E timpul să începem.

A zâmbit către Olive și a închis ușa.

Olive avea atât de multe întrebări. Era vina ei – vreo carență alimentară sau o anume promiscuitate în facultate care dusese la acest rezultat? Cum să îi spună lui Peg? Se va petrece repede, sau va fi un declin încet? O va durea? Va mai fi ea însăși, la final?

Harriet a făcut un pas în spate, ținând încă mâinile lui Olive într-ale ei și strângându-i-le încă o dată.

– Trebuie să îl asist. Te descurci?

A plecat fără să audă răspunsul lui Olive. Dar, oricum, amândouă știau răspunsul.

Când Wren începuse liceul, în urmă cu două luni, fusese ținta obișnuitelor glume care li se fac bobocilor: i se spusese că la subsol

era o piscină, dar de fapt nu era; găsise cremă de ras în dulapul pentru cărți; fusese împroșcată cu un pistol cu apă în timp ce mergea pe hol, către ora de limbi străine. A învățat în scurtă vreme care coridoare erau sigure și care nu. Dar locul pe care îl ura cel mai mult era Groapa, un coridor exterior care lega două aripi ale clădirii, unde fumătorii își pierdeau vremea între ore. Trecea prin furcile caudine, știind că ceilalți copii îi simțeau teama și naivitatea și își făceau o părere despre ea fără să o cunoască deloc.

Așa se simțea acum, trecând prin fața șirului de protestatari. Unii îi zâmbeau, chiar în timp ce îi fluturau în față afișe cu bebeluși plini de sânge. Unii scandau cuvintele doctorului Seuss: *Cât de mică ar fi, o persoană-i o persoană.*

– Poți veni o secundă? a chemat-o o femeie, cu zâmbetul acela ușor stânjenit, pe care îl afișezi când îți pare rău că trebuie să deranjezi pe cineva cerându-i ajutorul pentru că ai făcut pană pe marginea drumului sau când ți s-a descărcat bateria telefonului și trebuie să suni acasă sau când duci prea multe pungi cu cumpărături în brațe și regreți că nu ai avut prevederea de a lua un coș. Instinctul a tras-o în direcția aceea, deoarece Wren fusese întotdeauna o fată bună. Femeia avea părul roșu și ochelari, iar chipul ei îi părea incredibil de familiar, dar nu știa de unde. Dar nici nu voia să riște ca femeia aceea să o recunoască – dacă lucra la poliție și îi spunea tatălui ei? De aceea și-a vârât capul între umeri când femeia i-a îndesat în mână o punguță cu cadouri, de genul celei pe care o primești la ziua de naștere a unui copil.

Chiar atunci, mătușa a venit lângă ea.

– Nu intri acolo singură, a zis Bex, iar Wren a cuprins-o pe după umeri și a strâns-o cu putere în brațe.

Wren știa că părea o nemernică spunând așa ceva, dar nu îi ducea dorul mamei ei. Pe de o parte, pentru că mama ei plecase când Wren era mică; pe de alta, datorită mătușii ei, care compensa pentru toate lipsurile.

Mătușa Bex îi cususe o rochie din perioada colonială pentru lecția despre Revoluția Americană, în clasa a doua. (Bine, o lipise la cald cu lipici – nu se pricepea deloc să coasă.) Nu ratase nici un meci de baseball de la școală și întotdeauna venea cu ceai pentru

toți ceilalți părinți. Atârna pe perete acuarelele jalnice ale lui Wren; asta, artistă fiind și știind prea bine cât de slabe erau. Lui Wren i se părea că a avea o mamă are prea puțin de-a face cu cele câteva ore de travaliu istovitor, ci mai mult cu chipul pe care îl cauți mereu într-o mulțime de oameni.

Iar dacă mai avea nevoie de dovezi, iat-o pe Bex aici, lângă ea, chiar dacă își dădea seama cât o costa gestul ei. Știa că mătușa Bex nu avusese copii, iar lucrul acesta avea probabil legătură cu aversiunea ei față de Centru. Dar, într-un fel, Wren se bucura în taină că Bex era numai a ei.

Până ajunseseră să sune la interfon și așteptau să li se deschidă ușa, Wren simțea că broboane de sudoare i se strângeau între omoplați.

– Tu ia un loc, i-a spus Wren mătușii ei. Mă descurc singură.

Erau câteva persoane în sala de așteptare, iar televizorul mergea, fără sunet. La recepție stătea o femeie cu cel mai uimitor turn de codițe împletite pe care îl văzuse Wren vreodată – șerpi groși, negri și roșii, i se încolăceau în creștetul capului. Purta un ecuson pe care scria VONITA și vorbea la telefon. I-a zâmbit lui Wren și a ridicat un deget, în semn că nu durează mult.

– Conform legii, în statul Mississippi, procedura durează două zile. Așa este. Prin urmare, joi veți avea ședința de consiliere, analizele și o ecografie. În ziua următoare, când va avea loc intervenția, veți sta aici între o oră și jumătate și trei ore. Dacă vreți să faceți o programare, vă pot ajuta acum.

A făcut o pauză, apoi a luat un pix de pe birou.

– Numele? Vârsta? Data ultimei menstruații? Un număr de telefon? Așadar, v-am programat joi la ora nouă dimineață. Vă rog să notați data și ora programării, pentru că nu putem confirma dacă sunați și întrebați când sunteți programată, din motive de confidențialitate. Să aveți la dumneavoastră o sută cincizeci de dolari și un act de identitate cu fotografie. Numerar sau card. Nu veniți cu genți sau sacoșe mari și nu aduceți copii. În regulă, atunci. Cu plăcere.

A închis telefonul și i-a zâmbit lui Wren.

– Îmi cer scuze. Cu ce te pot ajuta?

– Am o programare, a zis Wren, apoi a adăugat în grabă: Dar nu... nu ca cea de adineauri. Mă numesc Wren McElroy.

– Ren... Ren... a zis femeia, scanând o listă.

– Cu W.

– Aha. Aici.

Vonita i-a înregistrat numele şi apoi i-a înmânat nişte hârtii.

– Completează formularul acesta şi apoi te chemăm în cabinet cât de repede putem.

Wren s-a aşezat pe scaunul din faţa televizorul. A completat datele personale – lucrurile obişnuite – nume, adresă, vârsta, alergii.

Lângă ea, mătuşa Bex căuta prin punga de cadouri pe care protestatara i-o dăduse lui Wren. Bomboane. Balsam de buze. O pereche de ciorăpei tricotaţi, albaştri.

– Ce drăguţi sunt, a zis Bex.

A scos din pungă un dezinfectant de mâini, bombonele mentolate şi două săpunuri mici.

– Poate îşi închipuie că suntem murdari, a zis Wren.

Apoi a dat de o broşură, a scos-o şi pe ea din pungă şi a început să citească: *Te rog să nu iei o decizie pripită. Avortul este pentru TOTDEAUNA.*

Dacă te afli într-un centru de avorturi în această clipă, poţi pleca. Nu trebuie să dai nici o explicaţie. Dacă ai plătit deja, te putem ajuta să îţi recuperezi banii.

Wren a desfăcut broşura. Înăuntru erau fotografii cu bebeluşi fără dinţi şi cu ochi luminoşi.

Te-am cunoscut înainte de a te forma în pântece. – Dumnezeu

– Crezi că este un citat preluat direct? a întrebat Bex, citind peste umărul ei.

Wren şi-a înăbuşit un hohot de râs.

– Profesoara mea de istorie nu ar accepta această formă de citare.

Pe spatele broşurii era o listă de presupuse consecinţe ale avortului chimic şi chirurgical:

Uter perforat, infecţii cronice şi acute, durere intensă, hemoragii severe, care necesită tranfuzii, pierderea sarcinilor ulterioare, infertilitate, cancer, deces.

Sentimente de vinovăție, furie, neajutorare. Cădere nervoasă. Depresie, coșmaruri, amintiri dureroase. Incapacitatea de a te mai bucura de viață. Sentimentul de îndepărtare de Dumnezeu. Teama de a nu găsi iertare. Alienarea de familie și prieteni. Ruperea relației cu iubitul sau soțul. Promiscuitate. Abuz de droguri. Sinucidere.

Lui Wren îi amintea de reclamele TV la antidepresive. *Da, vom pune capăt schimbărilor de dispoziție, dar s-ar putea să te pricopsești cu incontinență urinară, hipertensiune arterială, tendințe de suicid, ba chiar s-ar putea să și mori.*

Wren a citit textul scris cu litere mari, în josul foii: *NU EȘTI SINGURĂ. NOUĂ NE PASĂ DE TINE!*

Brusc, și-a amintit unde o văzuse pe femeia roșcată. Era mama unui copil din clasa a noua și făcuse un scandal monstru în legătură cu ora de sănătate și igienă, în care se studiau metode contraceptive. În ziua în care Wren trebuia să ruleze un prezervativ pe o banană, femeia dăduse buzna în clasă, turbată de furie, perorând despre mințile impresionabile, Dumnezeu și metoda calendarului. Lui Wren îi era milă de fiul ei, care de atunci fusese nevoit să stea în bibliotecă în timpul orei de sănătate și igienă.

Dându-și seama că femeia aceasta care era împotriva contracepției era totodată și împotriva avortului, Wren a clătinat din cap. Nu era ilogic? Dacă nu vrei avorturi, nu ar trebui măcar să împarți prezervative și pilule anticoncepționale gratuite celor care le-ar putea folosi? Nu ar trebui să o *încurajeze* pe Wren să vină la Centru pentru a cere anticoncepționale, în loc să o umilească?

Wren și-a coborât din nou privirile către broșură: *NOUĂ NE PASĂ DE TINE!*

Sau nu.

A traversat încăperea și a aruncat-o la coș.

– Tati, a strigat Beth. *Tati?*

Lăsând în urma lui o cruntă dezamăgire, tatăl ei nu a privit înapoi când a plecat. Aproape a culcat-o la pământ pe asistenta medicală, în graba de a se îndepărta de ea.

De a se îndepărta de ceea ce făcuse.

Jayla a privit-o fix.

– Te simți bine? a întrebat-o ea cu blândețe.

Beth a clătinat din cap, incapabilă să vorbească.

Asistenta s-a așezat pe marginea patului lui Beth.

– Nu am vrut să trag cu urechea, a zis ea, dar e greu să nu auzi când ușa e larg deschisă.

A ezitat, apoi a continuat:

– Știi, eu de obicei nu lucrez la camera de gardă, ci pe secția de ortopedie, dar azi țin locul unei colege care și-a luat liber. Așa că nu sunt sigură care este procedura aici.

Beth și-a șters ochii.

– Ce vrei să spui?

– Păi, la ortopedie, dacă descopăr că un pacient își adminstrează droguri intravenos sau are un istoric medical pe care nu l-a dezvăluit medicilor, îl informez pe șeful meu. Ar putea fi o chestiune de viață și de moarte. Ce încerc să zic e că trebuie să îmi spui adevărul.

A privit-o pe Beth.

– Așadar, a zis ea, care e adevărul?

Beth a clipit încurcată. Simțea că pereții se strâng în jurul ei.

– Nu știai că ești însărcinată, *mie* așa mi-ai spus. Dar adineauri te-am auzit spunându-i tatălui tău că ai mers la o clinică de avorturi.

Beth a roșit.

– Vreau să vină tata...

– Dacă ai suferit un avort chirurgical care a dat greș și *asta* a provocat sângerarea, sănătatea ți-ar putea fi amenințată. Beth, ai putea chiar să mori.

Beth și-a șters ochii cu colțul halatului de spital.

– E adevărat, am fost la clinică, a recunoscut ea. Dar mi-au spus că nu mă pot ajuta decât dacă merg mai întâi la un judecător. Așa că am completat toate formularele și m-am programat la o audiere, dar apoi m-au sunat și mi-au spus că judecătorul mă poate primi abia peste două săptămâni.

A ridicat privirea către Jayla.

– Nu puteam aștepta atât de mult până să mă întorc la clinică. Ar fi fost prea târziu.

Beth a început să plângă atât de tare, încât i s-a tăiat răsuflarea.

– Nu am avut de ales, a zis ea, suspinând și chircindu-se toată, până când trupul i-a ajuns ca o cochilie. Mă înțelegi, nu-i așa?

Jayla a mângâiat-o pe spate.

– În regulă, a spus ea. În regulă. Respiră adânc.

Ce bine ar fi fost dacă ar fi folosit un prezervativ!

Dacă nu ar fi fost minoră.

Dacă judecătorul s-ar fi prezentat atunci când trebuia.

Dacă ar fi locuit în Boston sau New York, unde nu aveau doar o clinică, ci mai multe.

Dacă nu ar fi fost atât de greu să rezolve situația de una singură.

Dacă ar fi păstrat copilul.

Gândul i s-a strecurat în minte ca un păianjen. Tot ar fi avut de înfruntat furia tatălui ei. În ochii lui ar fi fost o târfă, chiar și așa. Probabil ar fi alungat-o în stradă.

Probabil o va face oricum.

Gândul acesta a făcut-o să plângă mai tare și de aceea nu a auzit când Jayla a ieșit pe coridor, și-a scos telefonul și l-a sunat pe soțul ei.

– Nathan, a zis asistenta, am nevoie de ajutorul tău.

Janine stătea pe masa de consultații, panicată. Una era să vină la Centru folosind un act de identitate fals, să se programeze pentru un avort și să participe la o ședință de consiliere, dar cu totul altceva era să evite ecografia cerută de lege. Într-un fel sau altul, trebuia să obțină dovezile pentru care venise. Luna trecută, într-un alt stat, o activistă intrase într-o incognito clinică, la fel ca Janine, și îi spusese unui psiholog că avea treisprezece ani, iar prietenul ei, douăzeci și cinci, și că voia să facă un avort. Psihologul îi spusese, iar ea îi înregistrase cuvintele: *Nu am auzit asta*. Înregistrarea incriminatoare făcuse înconjurul internetului, ba chiar fusese difuzată și la emisiunea de radio *Hannity*.

Janine a auzit bătaia scurtă în ușă și și-a strecurat telefonul în buzunarul rochiei, apăsând butonul de înregistrare pentru notițele vocale, chiar înainte de a se deschide ușa.

Asistenta socială i-a adresat un zâmbet.

– Bună ziua. Eu sunt Graciela. Așadar, facem o ecografie, corect?

Janine a simțit că o ia cu năduşeală. Trebuia să o facă pe femeie să vorbească.

– Stai! a exclamat ea. Sunt alergică!

– La latex?

Janine a înghițit în sec.

– La mai tot. Am uitat să trec în formular.

Graciela a notat ceva în dosarul ei, apoi a pornit ecograful. Acesta a prins viață bâzâind, ca şi cum ar fi fost o orchestră, iar aceasta era nota cu care trebuiau să se acordeze toți muzicienii.

– Ce se întâmplă dacă nu vreau să fac o ecografie? a întrebat Janine.

– Mă tem că nu ai de ales. Legea spune că trebuie să fac o ecografie şi să te întreb dacă vrei să vezi. Poți refuza, nu e obligatoriu.

Graciela a făcut o pauză, cu sonda ecografului în mână.

– Te văd puțin cam agitată.

Dacă situația ar fi fost alta, Janine şi-ar fi zis: *Ce femeie amabilă!* Dar Graciela putea fi o persoană minunată, asta nu schimba faptul că alesese să lucreze într-o clinică unde se făceau avorturi pe bandă. Că doar nu acordau îngrijiri prenatale, chiar dacă solicitai acest lucru. Ultima spioană sub acoperire pe care o trimisese Allen în interiorul clinicii purta ochelari cu o cameră minusculă pe şaua nasului şi făcuse un filmuleț în care chiar această femeie spunea că nu, ei nu oferă îngrijiri prenatale, dar îi puteau recomanda unde să meargă. Nu ar trebui să se numească centru pentru sănătatea reproductivă dacă nu erau dispuşi să le ajute pe femei să se reproducă.

Cândva, se aflase într-o clinică de felul acesta, nu ca spioană, ci ca pacientă. I se făcuse o ecografie acolo? De ce nu îşi amintea?

Abia când Graciela i-a întins un şervețel, şi-a dat seama că plânge.

– Ai emoții? Cu *asta* te pot ajuta, i-a spus asistenta socială. Dar dacă plângi pentru că nu ştii dacă ai luat decizia potrivită... cu asta *nu* eu te pot ajuta.

Janine s-a gândit la înregistrarea audio din buzunar, a închis ochii şi s-a rugat să se întâmple ceva – *orice* – care ar putea să o incrimineze pe Graciela, înainte ca Janine să se incrimineze singură.

La cincisprezece săptămâni era cel mai dificil. Când avea o pacientă care venea cu o sarcină în săptămâna a cincisprezecea, Louie știa că va avea de furcă. Oasele fătului începuseră să se calcifieze, așa că trebuia dezarticulat. Louie obișnuia să explice situația spunând că uterul este ca un con de înghețată. Imaginează-ți că ai un biscuit Oreo în vârf și trebuie să îl treci prin partea de jos a conului; desigur, trebuie să îl rupi în bucăți. În Mississippi mai era o chichiță: legea spune că nu se poate folosi un forceps cât timp inima fătului mai bate. Legea acesta era făcută de oameni din afara domeniului științific, care își închipuiau că, la șaisprezece săptămâni, fătul simte durere – ceea ce este fals. Dar din cauza politicilor de stat, Louie trebuia să își ajusteze procedura, adăugând pași suplimentari, care puteau pune în pericol viața pacientei, în loc să facă ceea ce era mai bine pentru ea.

Asta îl forța pe Louie să înceapă cu o ecografie. Cyotec cauza contracții uterine prelungite, ceea ce însemna că mai toți fetușii erau asistolici din cauza presiunii constante. Dar dacă nu așa stăteau lucrurile – dacă pe monitor se mai putea observa un ritm cardiac – Louie era nevoit să folosească tubul de sucțiune, să tragă în jos cordonul ombilical și să îl secționeze pentru a opri activitatea cardiacă.

Louie nu i-a spus nimic pacientei din toate acestea.

A privit-o pe Joy Perry, care era principala lui preocupare în următorul sfert de oră. Ca în cazul tuturor pacientelor sale aflate în a cincisprezecea sau a șaisprezecea săptămână de sarcină, era prima și ultima procedură pe care o efectua în ziua aceea. Joy venise devreme, pentru Cytotec – opt sute de micrograme sub formă de pastilă – care i-a fost administrat de el, vaginal, pentru a face colul uterin mai flexibil.

Acum stătea întinsă pe spate, cu părul blond legat într-o coadă care se revărsa peste marginea mesei de operație, ca ciucurii draperiei de brocart a bunicii sale. I-a întâlnit privirile prin albia genunchilor ei îndoiți.

– Va dura cam șapte minute, a spus Louie. O să fie bine.

A aruncat o privire spre Harriet, asistenta de serviciu. Lucra de multă vreme cu Harriet și aveau un cod comun, dar adevărul era că Louie făcea naveta între șapte clinici diferite, aflate în sudul și centrul Statelor Unite, și era obișnuit să lucreze cu o serie de asistente care se schimbau tot timpul. Toate erau excepționale – stăteau lângă femeile care se aflau pe masa de chiuretaj, îi ofereau seringa cu lidocaină când avea nevoie de ea și aveau mereu câte o vorbă bună pentru paciente. Întorcând privirea ușor către dreapta, a văzut că Harriet îi luase mâna lui Joy între palmele sale și o ținea strâns.

El i-a atins genunchiul.

– Stai, a țipat Joy, iar Louie a ridicat imediat mâna, cu cele cinci degete rășchirate. Nu... nu m-am ras, a murmurat ea.

Louie și-a reprimat un zâmbet. Dacă ar avea câte un bănuț pentru fiecare dintre femeile care îi spuseseră asta... Știa cum e să stai în scaunul dentistului întrebându-se dacă nu cumva ai un muc în nas; înțelegea cum e să fii pacient și să te simți vulnerabil. Era timpul să administreze anestezicul vocal. În Mississippi nu îi era permis să folosească narcotice – nici măcar Xanax – pentru a le ajuta pe paciente să se relaxeze.

– Păi zău așa, Harriet, a zis el, pe un ton exagerat. Nu ți-am spus să nu îmi mai aduci decât doamne epilate în stil brazilian?

A văzut cum pe buzele lui Joy se înfiripa un surâs vag.

– Vei simți o mică presiune.

Louie a apăsat pe partea interioară a coapsei pacientei.

– Așa. Acum voi insera un speculum; relaxează mușchii. E bine. De unde ești?

– Din Pearl.

– Ah, vecină cu noi.

Când Louie sporovăia cu pacientele în timpul procedurii, nu o făcea pentru a trivializa ceea ce se întâmpla. Normaliza momentul, punându-l într-un context. Voia ca femeia respectivă să știe că acel avort era doar un fragment al vieții ei, și nu criteriul după care să se judece.

În timp ce trăncănea despspre traficul din Jackson, Louie a înfășurat un ghem de tifon pe tenaculum și a curățat colul uterin

cu betadină. Harriet, partenera sa în acest dans, a ridicat cu îndemânare fiola cu lidocaină, umplând seringa.

– Urmează o mică înțepătură. Tușește acum.

În timp ce Joy tușea, Louie a prins marginea cervixului cu un tenaculum și a injectat lidocaina în diferite puncte din jurul cercului format de câmpul steril. A simțit cum se încordează mușchii coapsei.

– Știi că oamenii care pot tuși la comandă se pricep să se prefacă? Te prefăceai că plângi ca să nu te bată mama? a întrebat-o Louie.

Joy a clătinat din cap.

– Eu, da. Îmi ieșea de fiecare dată.

A întins mâna în stânga, spre unul dintre dilatatoarele metalice, l-a inserat în colul uterin, apoi l-a scos. Apoi a luat altul, puțin mai gros, și încă unul, până la 15 centimetri, timp în care colul s-a deschis ca diafragma unui aparat foto.

– Așadar, te-ai născut în Pearl?

– Nu, în Yazoo.

– Yazoo, a spus Louie. Acolo trăia vrăjitoarea.

Uneori își zicea că știe mai multe despre statele unde efectua operații decât oamenii care trăiau acolo. Îi erau utile cunoștințele, pentru asemenea momente.

– Cine? a zis ea, după care a avut o tresărire.

– Te descurci de minune, Joy. Era o vrăjitoare care trăia în mlaștinile din Yazoo în secolul al nouăsprezecelea. Nu ai auzit niciodată de ea? a întrebat Louie. O să simți lichid acum; e ceva normal.

I-a rupt membranele și s-a lăsat pe spate când dintre picioarele fetei s-a revărsat un șuvoi de sânge și lichid amniotic, în tava de dedesubt. Câțiva stropi au împroșcat pantoful sport al doctorului Ward.

– A pierit în nisipurile mișcătoare, cred, atunci când a venit poliția după ea. Chiar înainte de a muri, a jurat că se va întoarce peste douăzeci de ani ca să bântuie orașul și să îl mistuie în foc.

Louie a ridicat privirea.

– O să simți cum trag. Respiră normal. Nu fac decât câteva mișcări în interiorul uterului și mă folosesc de ecograf ca să mă ghidez.

Cu coada ochiului, a văzut cum degetele lui Joy apucă mai strâns mâna lui Harriet. Și-a aplecat capul, concentrat la ceea ce făcea, și a scos fetusul cu forcepsul. A tras în afară cocoloașe de țesut roz,

unele recognoscibile, altele nu. În acest stadiu al sarcinii, craniul este destul de solid încât să nu colapseze la sucțiune. Dacă ajunge în colțul cel mai înalt al uterului, are tendința de a se roti în loc ca o minge gonflabilă. A introdus forcepsul, apoi l-a scos din nou. O mână miniaturală. Un genunchi. L-a băgat, apoi l-a scos din nou. Cheia sol a unei coloane vertebrale. Craniul ca o floare de dovleac.

– În fine, douăzeci de ani mai târziu, în 1900, a izbucnit un incendiu bizar în oraș, în care au ars o sută de clădiri și două sute de case mai mici. Localnicii s-au dus la groapa vrăjitoarei din mlaștini și, ce să vezi, piatra era spartă, iar lanțul din jurul mormântului era rupt. Ciudat rău, nu-i așa? Acum, mai durează doar un minut...

Louie știa *cu exactitate* ce înseamnă să întrerupi procesul vieții. La cinci săptămâni, nu ar vedea nimic altceva decât un săculeț. La șase săptămîni, un pol fetal cu activitate cardiacă – dar fără muguri de membre, torace sau craniu. La limita celor cincisprezece săptămâni, așa cum era cazul procedurii din ziua respectivă, craniul trebuia strivit pentru a pătrunde printr-o canulă de cincisprezece milimetri. Cel care face avortul nu poate rămâne indiferent la acest proces. Și totuși. Este o persoană? Nu. Este un fragment viu, la fel ca un spermatozoid sau un ovul. Dacă viața începe în momentul concepției, ce putem spune despre toate ovulele și toți spermatozoizii care nu ajung bebeluși? Dar despre ovulul fertilizat care nu se implantează? Dar despre cele care se implantează, însă sarcina este ectopică? Dar zigotul care nu se dezvoltă corect după implantare și este eliminat din mucoasa uterină? Aceea este tot o moarte?

Până la douăzeci și două de săptămâni de viață intrauterină, fetusul nu ar supraviețui fără o gazdă, nici măcat conectat la oxigen. Între douăzeci și două și douăzeci și cinci de săptămâni, fetusul poate trăi pentru scurt timp, dar cu vătămări severe la nivelul creierului și al altor organe. Colegiul American al Obstreticienilor și Ginecologilor nu recomandă resuscitatrea bebelușilor născuți la douăzeci și trei de săptămâni. La douăzeci și patru de săptămâni, este la latitudinea părinților și a doctorilor, care trebuie să decidă împreună. La douăzeci și cinci de săptămâni, se recomandă resuscitarea, dar cu avertismentul că supraviețuirea nu este garantată. Sunt mulți bebeluși diagnosticați către finalul celui de-al doilea

trimestru cu anomalii incompatibile cu viața. Dacă acești bebeluși s-ar naște după săptămâna a douăzeci și noua, ar simți durere la moarte. În asemenea cazuri, avortul este crimă sau milostenie? Dacă decidem că acesta este un caz excepțional, cum rămâne cu mama dependentă de heroină? Dar dacă soțul ei o bate atât de rău, încât îi rupe oasele de câteva ori pe an? Este etic ca această femeie să ducă sarcina la termen?

Înțelegea, sigur că înțelegea. În haosul mlăștinos de sânge și țesuturi, erau părți recognoscibile. Destul de bine conturate pentru a tulbura. Ideea centrală era că zigotul, embrionul, fetusul, bebelușul – toate erau umane. Dar din ce moment încolo trebuia asigurată protecție legală acelei ființe umane?

– Am intrat în linie dreaptă, a zis Louie pornind aspiratorul și curățând uterul cu canula. Nu ai auzit niciodată povestea vrăjitoarei?

Femeia a clătinat din cap.

– Și mai spui că ești din Yazoo, a glumit Louie. Cum își zic oamenii din Yazoo?

– Afurisiți, a răspuns Joy.

El a râs.

– Știam eu că îmi placi.

Louie a căutat să simtă granulația familiară a peretelui uterin, care îi semnala că și-a terminat treaba.

Indiferent dacă susții că fetusul este o ființă umană sau nu, nimeni nu își pune problema că o femeie adultă *nu ar fi*. Chiar dacă înzestrezi acel fetus cu o valoare morală, nu îi poți acorda drepturi decât dacă ele sunt luate de la femeia care îl poartă. Poate că întrebarea nu este de fapt: *Când devine un fetus o persoană?*, ci *Când* încetează *femeia să mai fie o persoană?*

Louie a aruncat o privire către țesutul din tava aflată între picioarele pacientei sale. Conținutul tăviței era nebulos și amorf, ca o galaxie fără stele. Făcea parte din datoria sa de medic – dacă nu găsea toate produsele de concepție, mai târziu putea apărea o infecție. Dar în același timp era important pentru el, din punct de vedere filosofic, să recunoască procedura ca atare, în loc să apeleze la eufemisme. A terminat numărătoarea mută a membrelor și organelor. Simțea cum uterul lui Joy se strângea la loc.

S-a ridicat ca să o privească în ochi pe pacientă, ca ea să știe că o *văzuse* – nu doar ca pacientă, ci ca pe femeia care era și care avea să fie și când va ieși pe ușa aceea.

– Nu mai ești însărcinată, i-a spus el lui Joy.

Femeia a închis ochii.

– Mulțumesc, a murmurat ea.

Louie a bătut-o ușurel pe genunchi.

– Domnișoară Joy, a zis el pe un ton cât se poate de firesc, nu trebuie să fii recunoscătoare pentru ceva ce este dreptul tău.

Cum se face, se întreba Joy, că întrerupea sarcina vorbind despre stafii? Poate că nu era deloc greșit. Știa că sunt multe lucruri care te pot bântui de dincolo de mormânt.

A simțit crampe și a icnit. Auzea încă în urechi vâjâitul mașinii care aspira. Părea o neglijență din partea lor; sigur ar fi putut să îi dea căști, ca cele pe care le au în avion și care neutralizează toate sunetele. Sau să pună muzică de tip heavy metal, ca să nu trebuiască să stai acolo și să asculți cum ia sfârșit sarcina.

Poate că aceasta era și ideea – nu *voiau* să îți fie ușor. Voiau să treci prin asta cu ochii și picioarele larg deschise.

Joy s-a uitat fix în tavan, la un poster cu textul *Găsește-l pe Waldo*, în care se aflau o mie de pinguini cu eșarfe alb-roșii și un singur tip cu pălărie în dungi. De ce să îl găsești pe Waldo? Lasă-l pe amărât să rămână pierdut.

Avortul prin aspirare era o tuse, o gâtuire, o dregere a glasului. Un mic vacuum, și-a zis Joy. Curățarea mizeriei pe care ea o produsese.

Ora nouă dimineața

Hugh picta cu apă. Aşa numea el munca de poliţist care nu era doar chinuitor de plictisitoare, ci şi inutilă, în ultimă instanţă. Astăzi avea de procesat o Toyota RAV4, de producţie 2010, care fusese furată pentru o scurtă plimbare, după ce proprietarul, un student, lăsase cheile în contact. Fusese găsită pe marginea drumului, lovită şi puţind a marijuana. Sfinte, chiar nu trebuia să fii detectiv ca să îţi dai seama ce se întâmplase; sau ca să îţi dai seama că timpul petrecut de Hugh procesând maşina şi locul faptei – un şanţ plin de praf de la marginea auostrăzii – depăşea valoarea poliţei de asigurare pe care proprietarul avea s-o încaseze în cele din urmă pentru reparaţii. Cine voia să îşi petreacă a patruzecea zi de naştere luând amprente de pe un vehicul furat? A oftat în timp ce căuta amprente în interior. Nu funcţiona niciodată, din pricina texturii bordului, dar dacă nu încerca, i se putea reproşa că a trecut cu vederea dovezile. Deja fotografiase vehiculul de jur împrejur, precum şi urmele lăsate de cauciucuri pe iarbă. Remarcase cât de mult era lăsat pe spate scaunul, pe ce post era reglat radioul, ce rămăşiţe se aflau în consolă. Mai târziu, va avea îndoielnica onoare de a-l contacta pe proprietarul maşinii şi de a-i înmâna lista – gumă, ciocolată KIND, sticlă de apă, breloc, şapcă de baseball, bonuri de la supermarket, reclame – şi de a-l întreba ce lipsea. Hugh era gata să parieze că proprietarul nu va fi în stare să răspundă. Nu exista om pe lumea asta capabil să enumere în detaliu ce se află în consola maşinii sale sau în torpedou.

S-a ridicat, simţind că a transpirat sub gulerul cămăşii. Trebuia să cerceteze zona, pentru a se asigura că nu erau martori, cu toate că se afla la zece kilometri de cea mai apropiată ieşire, şi singura

urmă de civilizație era un imens steag confederat, de cealaltă parte a șoselei, fluturând în bătaia vântului și înălțându-se triumfător peste vârfurile copacilor, ca un simbol sau o amenințare, în funcție de perspectiva politică a fiecăruia. Hugh și-a pus mâinile în șoduri și și-a înălțat bărbia spre steag.

– Ei bine? i-a cerut el socoteală. Vrei să depui mărturie?

Socotind că își dăduse destulă osteneală, Hugh a pornit-o înapoi spre mașina sa. Trebuia să treacă fotografiile pe un CD și să completeze o tonă de hârtii stupide. E drept că nu avea să iasă nimic din tot acest caz – hoții nu aveau să fie găsiți niciodată – dar chiar dacă era o muncă nasoală, el urma să-și facă datoria. Mantra aceasta îl definea pe Hugh la fel de mult ca înălțimea, culoarea părului sau descendența. Ce-i drept, nu aceasta fusese cariera la care visase el, dar o întâlnise pe Annabelle și rămăseseră însărcinați. Cumva, în loc să urmărească mișcările stelelor la NASA, ajunsese să-i urmărească pe locuitorii orașului Jackson, din statul Mississippi. Se uitase la *Columbo*, ca oricare alt puști din anii '80, iar munca de detectiv i se păruse un plan de rezervă palpitant. Însă căzuse drept fraier – în loc să dejoace marile jafuri, întindea pudră de amprentare pe capacul rezervorului.

Când i-a vibrat telefonul în buzunar, a răspuns, crezând că era proprietarul automobilului. În dimineața aceea îi lăsase puștiului un mesaj.

– McElroy, a zis el.

– Hugh.

A închis ochii. O invocase pe Annabelle doar gândindu-se la ea.

– Ah, mă așteptam să fie altcineva, a zis el, iar în tăcerea care a urmat a cântărit implicațiile cuvintelor sale.

Vocea îi suna filigranată, delicată și inimitabilă, cu o urmă de accent franțuzesc, pe care el bănuia că și-l cultivase în toți anii aceia petrecuți în străinătate.

– Doar nu era să uit ziua când împlinești patruzeci de ani, a zis Annabelle. Ce faci?

S-a uitat la tot ce îl înconjura – steagul confederat amenințător, iarba înaltă până la genunchi, călcată în picioare, mașina zgâriată

și lovită. În loc să îi dea un răspuns pe care nici chiar *el* nu voia să îl audă, s-a întors cu spatele către autostradă.

– Ce oră e acolo? a întrebat el, mijind ochii în bătaia soarelui.

Ea a râs. Doamne, cât iubise sunetul acela. Își amintea cum făcea pe prostul uneori – își lăsa intenționat o mustață de cremă de ras pe buza de sus când cobora dimineața în bucătărie – numai ca să îl audă. Când încetase să îi mai stârnească zâmbetul?

– E ora când se termină lucrul.

– Norocoaso!

A urmat o tăcere învăluitoare. Uimitor, că era atât de departe, dar el îi distingea totuși ezitarea din glas.

– Ea ce face?

Hugh a oftat adânc.

– Bine.

Annabelle fusese de acord să îi acorde custodia lui Wren pentru că, spusese ea, avea să fie mai bine pentru Wren. Chiar dacă părinții ei se despărțeau, cel puțin ea putea să rămână acasă, lângă prietenii și tatăl ei. Hugh crezuse întotdeauna că gestul ei generos era rezultatul vinovăției: știa că înșelase; drept premiu de consolare, îi lăsase lui Hugh cea mai bună parte a căsniciei lor.

– Ești fericit, Hugh? a întrebat Annabelle.

El a scos un râs forțat.

– Ce fel de întrebare e asta?

– Nu știu. O întrebare pariziană. O întrebare existențială.

Și-o imagina, cu părul ei roșcat și lung, o cascadă care îi scăpa mereu printre degete. Când închidea ochii, îi vedea și acum chipul – sprâncenele palide pe care și le accentua cu creionul, felul în care privirile îi zburau în stânga când mințea; cum își mușca buza de jos când făceau dragoste. Când pierzi pe cineva, cât timp trebuie să treacă pentru ca detaliile să se estompeze? Sau măcar senzația că ai o margine neterminată, care se poate destrăma în orice moment, transformându-te, din omul care erai odată, într-un ghem încâlcit.

– Nu-ți face griji pentru mine, a zis Hugh.

– Sigur că îmi fac, a replicat Annabelle, pentru că tu ești prea ocupat făcându-ți griji pentru alții.

Între ei erau zece mii de kilometri, dar pe Hugh îl încerca o senzație de claustrofobie.

– Trebuie să închid.

– Ah. Desigur, a zis Annabelle repede. Mă bucur că ți-am auzit vocea, Hugh.

– Și eu. O să-i spun lui Wren că ai sunat, a promis el, deși știau amândoi că nu îi va spune.

Relația dintre Wren și mama ei era mai complicată decât cea dintre el și Annabelle. Hugh se simțea ca atunci când rătăcea ceva important – un pic furios pe el însuși, un pic frustrat. Wren simțea că ea era lucrul important care fusese rătăcit.

– Ai grijă de tine, a zis Hugh, afirmând, în maniera lui subtilă, că noul ei iubit nu putea să aibă grijă de ea și că trebuia să se bazeze pe propriile forțe.

A închis telefonul, savurând gustul dulce al micii victorii pe care i-o aducea acea unică propoziție.

Exact la ora 9:01, Wren s-a ridicat de pe scaun și s-a îndreptat spre doamna Beckett, profesoara de educație sanitară și igienă. Toată lumea dădea un test care presupunea identificarea părților anatomice ale sistemului reproductiv masculin și feminin – cu puncte scăzute dacă nu știai ce e *tubul falopian* sau *canalul deferent*. Doamna Beckett era o tipă destul de cool, pentru o profesoară. Era tânără, iar cu un an în urmă se măritase cu profesorul de sport, omnul Hanlon, care arăta foarte bine. Deși doamna Beckett nu spusese încă nimănui în mod oficial, era clar, judecând după garderoba ei de pulovere și caftane tot mai largi, că în câteva luni va avea nevoie de un suplinitor pe termen lung, cât timp se va afla în concediu de maternitate. Justiție poetică, credea Wren – o profă de educație sexuală care rămăsese însărcinată.

Acesta era motivul pentru care credea că dacă s-ar duce la catedră și i-ar spune doamnei profesoare Beckett adevărul – că trebuia să meargă la doctor pentru anticoncepționale – probabil că profa ar acoperi-o. Dar contracepția nu era o scuză acceptabilă pentru a te învoi de la ore, așa că, atunci când doamna Beckett a ridicat ochii

din calculator, a ales cel mai bun motiv. Și-a schimonosit chipul a durere și a șoptit:

– Crampe menstruale.

Cuvintele magice. Treizeci de secunde mai târziu, mergea pe holurile școlii cu un bilet de învoire către asistentă. Doar că, în loc să o ia la dreapta către cabinetul asistentei, a luat-o brusc la stânga și a ieșit pe ușa de lângă clasele de limbi străine, chiar în bătaia soarelui. A băgat mâna după telefon și a trimis un mesaj, iar zece secunde mai târziu mașina mătușii Bex a tras la bordură. Wren a smucit portiera și s-a așezat pe locul pasagerului chiar atunci când unul dintre paznicii unității de învățământ apărea de după colțul clădirii.

– Pornește, a îndemnat-o ea. Hai, repede!

Mătușa Bex a pornit cu scrâșnet de roți.

– Doamne, a zis ea peste zgomotul de cauciucuri. Parcă am fi Thelma și Louise.

Wren a întors spre ea un chip inexepresiv.

– Cine?

– Dumnezeule, mă faci să mă simt ca un dinozaur, s-a amuzat mătușa Bex.

A întins mâna în spate, bâjbâind pe bancheta din spate până a apucat o pungă de hârtie, căreia i-a dat drumul în poala lui Wren. Wren nu a trebuit să o deschidă ca să își dea seama că erau gogoși.

După părerea ei, astfel de momente erau cele în care merită să ai o mamă alături. Dar, sinceră să fie, mama ei era de-a dreptul redundantă, cu viața ei într-o comunitate a artiștilor din Marais sau ceva asemănător și cu piercinguri în părți ale corpului în care nici măcar Wren nu și le-ar fi dorit. Mătușa Bex nu era a doua opțiune. Era cea mai bună mamă pe care și-o putea dori.

Wren s-a lăsat pe spate în scaun și a urcat picioarele pe bordul mașinii.

– Nu face asta, a zis mătușa Bex automat, deși era greu de înțeles cum ar fi putut fi hârbul acela adus într-o stare mai proastă decât era de urma lăsată de piciorul lui Wren.

Pe bancheta din spate erau cârpe murdare de vopsea, găleți goale și praf de la pânzele întinse și totul mirosea a terebentină.

– Dă-i drumul, a zis Wren.

– La ce?

– Ţine-mi prelegerea. Ce spui tu mereu? O masă gratuită nu e niciodată cu adevărat gratuită.

Mătuşa Bex a clătinat din cap.

– Nu. Masa acesta este lipsită de orice obligaţie.

Wren s-a îndreptat de spate, înclinând uşor capul.

– Serios?

Mătuşa ei părea a fi singura persoană care înţelegea că nu poţi să programezi momentul când te îndrăgosteşti ca pe o vizită la doctor.

– Mătuşă Bex, i-a scăpat lui Wren, de ce nu te-ai măritat?

Bex a ridicat din umeri.

– Sunt sigură că povestea pe care te aştepţi să o auzi e mult mai romantică decât adevărul. Pur şi simplu nu m-am măritat, asta-i tot.

A aruncat o privire scurtă către nepoata ei.

– Nu te duc acolo din pricina unei iubiri neîmpărtăşite din trecutul meu, a zis Bex. Te duc pentru că prefer să iei pilule decât să faci un avort.

Wren a vârât mâna în punga de hârtie şi a muşcat dintr-o gogoaşă.

– Ţi-am spus vreodată că te iubesc?

Mătuşa ei a ridicat din sprânceană.

– Pentru că te duc la Centru sau pentru că ţi-am luat gogoşi cu cremă de ciocolată?

Wren a râs poznaş.

– Poate pentru ambele?

Când Olive s-a îndreptat spre Peg pentru a-i da un sărut de despărţire, a găsit-o pe soţia sa sub chiuvetă, încercând să repare scurgerea. A privit o clipă, admirând şoldul contorsionat al lui Peg şi umflătura sânilor care se iţea pe sub braţul ridicat spre o ţeavă. La naiba, o fi fost Olive bătrână, dar nu era moartă. Încă.

– Cum de am avut eu atâta noroc? s-a întrebat cu voce tare. M-am măritat cu un instalator. Şi încă unul sexy.

– Te-ai măritat cu un inginer cu veleităţi de instalator, a zis Peg, ieşind din masca chiuvetei. Şi încă unul sexy.

Peg i-a zâmbit de pe podea. Olive voia să memoreze toate detaliile vieții lor împreună: fisura din incisivul lui Peg, marginea șosetei roz care ieșea dintr-unul dintre tenișii ei. Sucul de portocale care aburea paharul pe masă și stâlpul balustradei care cădea săptămânal din suportul său, oricât de mult adeziv foloseau. Grămada de pixuri de lângă telefon, împrăștiate ca runele, toate rămase fără pastă. Era atâta artă în cotidian, încât îți dădeau lacrimile.

– Unde pleci atât de devreme? a întrebat Peg, băgându-și capul la loc sub chiuvetă.

Olive nu îi spusese lui Peg despre vizita la oncolog de săptămâna trecută; ascunsese dosarul cu încâlceala de numere și analize sub saltea, unde Peg nu l-ar fi putut găsi. Acum era pus bine în geanta ei, urmând să îi fie interpretat de asistenta de la Centru. Dar avea Olive cu adevărat nevoie de o traducere? Știa, chiar dacă avea nevoie ca altcineva să o spună pentru a-i da veridicitate.

– La analize. Nimic important.

Olive a auzit sunetul gutural al scurgerii și arpegiul de râs al lui Peg. Doamne, de un deceniu dansa pe muzica acelui râs. Se simțea ca un explorator care înainta dintotdeauna printr-o lume cunoscută, însărcinat cu catalogarea detaliilor banalului, a monotoniei rutinei zilnice, în caz că cineva, peste mii de ani, va dori să privească lucrurile așa cum se vedeau prin ochii ei. Felul în care i se strecura mâna fără ezitare în mâna lui Peg, în întunericul cinematografului, unde nu trebuia să își facă griji că va fi cineva ultragiat de imaginea a două femei bătrâne îndrăgostite; părul lung și argintiu, răsucit în forma infinitului înainte de a face duș; amprenta posesivă a sărutului ei.

Îi vor lipsi aceste detalii. Se întreba dacă atunci când părăsești această lume, poți lua cu tine câteva, ascunse în buzunare, ținute strâns în pumni sau vârâte în cerul gurii, să le ai pe vecie.

Când nu făcea întreruperi de sarcină, Louie îi învăța pe viitorii medici cum să le facă. Era profesor asociat la Universitatea din Hawaii și la Universitatea din Boston. Începea întotdeauna semestrul în același fel, spunându-le studenților că în urmă cu cinci mii de ani, în China antică, se folosea mercurul pentru a induce avortul (deși, cel mai probabil, o ucidea și pe femeie). Papirusul Ebers, datând

de la 1500 î.Hr., făcea referire la avorturi. Le arăta un fragment de basorelief din 1150, care decora templul Angkor Wat în Cambodgia, în care un demon îi făcea un avort unei femei, în lumea de apoi.

Le spunea studenților că Aristofan menționa ceaiul din planta numită busuiocul-cerbilor ca mijloc abortiv – chiar și numai cinci grame puteau fi toxice. Pliniu cel Bătrân spunea că dacă o femeie nu dorește sarcina, poate călca pe o viperă sau ingera virnanț. Hipocrat le recomanda femeilor care voiau să avorteze să sară și să se lovească la fund cu călcâiele până când embrionul se eliberează și iese; iar dacă metoda aceasta nu funcționa, mai era un amestec de rahat de șoarece, miere, săruri egiptene, rășină și colochintă, care se putea introduce în uter. Un manuscris sanscrit din secolul al optulea recomanda femeilor să stea deasupra unui vas cu apă clocotită sau ceapă fiartă. Scriboniu Largus, medicul de curte al împăratului Claudius, avea o rețetă printre ale cărei ingrediente se numărau rădăcina de mătrăgună, opiul, morcovul sălbatic, opobalsamul și ardeiul. Tertulian, teologul creștin, descrie instrumente asemănătoare celor folosite azi pentru dilatare și evacuare, și pe care Hiprocrat, Asclepios, Erasistrate, Herofil și Soranus le foloseau cu toții. Avortul există, le spunea Louie, de la începutul timpurilor.

– Am una nouă pentru dumneata, doctore Ward, a zis Vonita când l-a văzut intrând în zona de recepție, în timpul pauzei de cinci minute. Vetrice.

– O pacientă?

Vonita a râs.

– Nu, o plantă. Sau o floare, ceva de genul. Se folosea în Evul Mediu ca abortiv.

Ea i-a zîmbit.

– De unde ai aflat asta?

– Dintr-un roman de dragoste, a spus ea.

– Nu știam că romanele de dragoste intră în asemenea subiecte.

– Dar ce credeai că se întâmplă după atâta sex?

El a râs. Vonita era una dintre persoanele sale preferate din toată lumea. Conducea clinica din 1989, de când se retrăsese fostul proprietar. Zugrăvise clădirea în portocaliu pentru că voia să stea mândră, ca și cum s-ar fi îmbrăcat cu cele mai bune haine de

duminică. Vonita crescuse în Silver Grove, în mediul restrictiv al Centurii Biblice[1], iar mama ei era o baptistă devotată. Când Vonita a deschis clinca, biserica de aici o contactase pe mama ei pentru a o informa cu ce se ocupa fiica ei rătăcită. *Vonita Jean*, îi spusese mama ei la telefon, *nu îmi spune că deschizi o clinică de avorturi.*

Atunci nu mă întreba, mamă, replicase Vonita.

– Cât de aglomerat sunt astăzi? a întrebat Louie.

– Ți se pare că semăn cu un glob de cristal?

– Mi se pare că semeni cu persoana care face programările.

Femeia s-a încruntat.

– Ei bine, sper că ai luat un mic dejun consistent, că s-ar putea să îți țină și de prânz.

Louie a zâmbit. Va fi aglomerat; *mereu* era aglomerat. Începuse deja să lucreze la primul caz, de fapt, o femeie în al doilea trimestru, al cărei col uterin trebuia relaxat înainte de efectuarea procedurii. Urma să fie prima și ultima pacientă din dimineața aceea. În sala de așteptare erau deja femei venite pentru sesiunea de consiliere și care aveau să revină a doua zi pentru întreruperea de sarcină. Veneau din Natchez și din Tupelo și din alte localități din apropiere. Veneau din Alligator și Sartaria, și Starkville, și Wiggins. Mississippi are 77 000 de kilometri pătrați, iar aceasta era singura clinică unde se putea face un avort. Uneori erau nevoite să conducă cinci ore pentru a ajunge aici și, desigur, trebuiau să aștepte douăzeci și patru de ore între consiliere și procedură, ceea ce însemna cheltuieli suplimentare, pe care multe femei disperate nu și le permiteau. Vonita avea pe apelare rapidă numerele multor binefăcători și organizații cărora se putea adresa atunci când apărea o femeie care nu avea bani pentru masă sau pentru biletul de întoarcere, fără a mai pune măcar la socoteală banii pentru întreruperea de sarcină. Mai erau și femeile care trebuiau trimise în alt stat, pentru că Centrul nu efectua avorturi decât până în săptămâna a șaisprezecea.

---

[1] Regiune informală din Sudul Statelor Unite, în care protestantismul evanghelic conservator joacă un important rol social și politic, iar participarea la serviciul religios depășește media națională

Vonita golea una dintre pungile cu cadouri pe care protestatarii le înmânau pacientelor care adesea – uluite – le predau la recepție.

– Am trei seturi de ciorăpei, dar caut o căciuliță, a zis ea, ridicând privirile spre el. Ai administrat Cytotec-ul?

– Da, a răspuns Louie.

Vonita a scos din pungă o carte de vizită scrisă de mână.

– Opriți sponsorizarea organizației de planificare familială, a citit ea. Crezi că știu că noi nu suntem clinică de planificare familială?

Era ca atunci când folosești cuvântul *xerox* în loc de *copiator*. În plus, alocarea de fonduri federale pentru avorturi fusese deja interzisă prin lege. Acopereau costul analizelor ginecologice; avorturile erau autofinanțate. De fapt, erau singurele clinici de sănătate reproductivă care nu operau în pierdere.

Dacă stopau fondurile către clinicile de planificare familială, nu puneau capăt avorturilor. Avorturile rămâneau singurele proceduri pe care își permiteau să le mai facă.

Uneori, Louie simțea că ei nu existau decât în relație cu activiștii anti-avort. Dacă aceștia dispăreau cu toții, ar dispărea și el într-un nor de fum? Puteai simboliza ceva dacă nu te situai în opoziție față de altceva?

A urmărit-o pe Vonita măturând conținutul pungii de cadouri de pe masă într-un coș de gunoi.

– Doamnelor, cine așteaptă pentru analize?

Câteva mâini s-au ridicat în aer. Vonita a apăsat un buton al telefonului și a chemat-o pe Harriet să preia următorul val de paciente pentru analizele de sânge. A făcut totul în mod uniform și fluid; lui Louie i se părea că urmărește un dirijor care produce frumusețe din disonanța unei orchestre.

– Hei, Vonita, a zis Louie, tu nu visezi niciodată la o vacanță?

Vonita nu i-a aruncat nici măcar o privire.

– Îmi iau vacanță când o să-ți iei și tu, doctore Ward.

Telefonul a pornit să sune, iar ea a răspuns, ignorându-l deja pe doctor.

– Da, scumpo, a zis Vonita. Ai sunat unde trebuie.

Într-o mică rezervă de lângă laborator, Joy stătea cu căștile bine înfipte în urechi, ascultând selecția ei de melodii din filmele Disney, în vreme ce Cycotec-ul acționa în interiorul ei. Dura ore întregi până ce colul uterin devenea destul de flexibil pentru a se dilata, ceea ce însemna că va rămâne la Centru o vreme, în timp ce alte femei veneau și plecau.

Și-a schimbat poziția pentru a scoate din buzunar o fotografie mototolită. Ieri era una dintre cele zece femei venite pentru consiliere, analize de laborator, pentru explicațiile Vonitei despre formularele cerute de stat și lămuririle doctorului Ward cu privire la procedura de avort. I se ceruse o probă de urină și i se făcuse o ecografie. I-o făcuse o femeie pe nume Graciela; avea părul lung, trecut de șolduri; deși vorbea cu o voce blândă, femeia rostise mecanic:

– Suntem obligați să îți oferim posibilitatea de a asculta ritmul cardiac fetal și de a vedea ecografia, a zis Graciela, și, spre surprinderea ei, Joy s-a auzit spunând da.

Apoi a început să suspine. Plângea pentru ghinionul ei, pentru singurătatea ei. Plângea pentru că, deși luase toate măsurile de prevedere posibile, ajunsese – la fel ca mama ei – silită să facă alegeri dificile din cauza unui bărbat.

Graciela îi întinsese un șervețel și o ținuse de mână.

– Ești sigură că vrei să faci asta? a întrebat-o ea, abătându-se de la scenariu.

Deși nu despre ecografie era vorba, a pus sonda la loc în suportul ei.

– Sunt sigură, a spus Joy.

Dar nu știa dacă era, într-adevăr. Una era să facă pipi pe un băț, și alta să vadă fetusul la ecografie.

– Vreau să-l văd, i-a spus Gracielei.

Așa că Graciela a întins gelul pe pântecul ei umflat și a plimbat sonda pe piele, și apoi, abracadabra, pe ecran a apărut un peștișor argintiu care înota. S-a transformat într-un cerc, o curbă, apoi o formă fetală.

– Poți să..., a zis Joy, după care a înghițit în sec. Poți să îmi dai o fotografie?

– Desigur, a replicat Graciela.

A apăsat un buton și din mașinărie a ieșit, ușor îndoită, o hârtie. Alb-negru, din profil. I-a întins-o lui Joy.

– Probabil mă crezi nebună, a murmurat Joy.

Graciela a clătinat din cap.

– Ai fi surprinsă câte femei îmi cer o fotografie.

Joy nu știuse ce să facă cu poza ecografiei. Știa doar că nu poate pleca fără ea. Nu voia să o păstreze împăturită în micul ei portofel, iar cu o zi înainte purtase pantaloni fără buzunare. Așa că o strecurase în sutien, lângă inimă. Își spusese că acasă o va rupe și o va arunca la gunoi.

Astăzi o avea încă la ea.

Beth simțea că înoată spre suprafața unei piscine adânci și de fiecare dată când încerca să vadă gălbenușul moale al soarelui, i se părea tot mai departe. Apoi, deodată, a ieșit la suprafață în mijlocul unei învălmășeli de zgomote și de mișcări. Când a deschis ochii, era amețită și avea gura uscată. Unde mama naibii se afla?

A strecurat o mână sub pătura care o acoperea și și-a pipăit burta, apoi și-a coborât degetele către ghemotocul de vată din chiloți. Treptat, a devenit conștientă de adevărul situației sale, până când a copleșit-o: o întrebaseră dacă era însărcinată, iar ea spusese că nu, și nu se sfiise să spună așa, pentru că nu era o minciună. Dar îi făcuseră totuși un test de urină și o ecografie, ca și cum nu ar fi crezut-o. Ultimul lucru pe care și-l amintea era că se uita în sus la neplăcutele lumini fluorescente din tavan, iar apoi nu își mai amintea nimic.

A încercat să vorbească, dar a trebuit să caute în profunzime până să își găsească vocea, iar sunetele pe care a reușit să le scoată nu păreau să-i aparțină.

– Tati? a zis ea, cu glas răgușit.

În clipa următoare, el stătea aplecat deasupra ei, ținând-o cu mâinile lui calde de umăr, de braț.

– Da, fetița mea, a zis el.

A zâmbit către ea, iar fata i-a remarcat liniile adânci care îi încadrau gura, ca o afirmație parantetică a fricii. La tâmple avea

pete maronii pe care nu le observase niciodată. Când îmbătrânise oare și de ce nu remarcase ea până acum?

– Unde mă aflu?

El i-a îndepărtat părul de pe față.

– Ești în spital. Totul va fi bine, scumpo. Odihnește-te.

– Ce s-a întâmplat?

– Pierdeai... sânge. Ai avut nevoie de o transfuzie. Orice ar fi, iubito, vom trece de asta împreună.

Beth își dorea să se poată cu adevărat. Își dorea, într-un mod nebunesc, să se întoarcă doctorul și să îi spună că are o formă rară și periculoasă de cancer, pentru că i-ar fi mai ușor să audă asta decât să știe că și-a dezamăgit tatăl.

S-a întins peste ea, ferindu-și privirile și strângându-i mai bine la spate halatul de spital.

– Nu e nevoie să le oferi un spectacol gratuit, a murmurat el.

Citise undeva că victimele Inchiziției erau silite să plătească pentru pedepsele care li se aplicau și pentru încarcerare. Ca să scape de moarte, trebuiau să divulge numele altor persoane care nu credeau că Iisus Hristos era Dumnezeu. Dacă erau vinovați sau nu, nu avea nici o relevanță. Beth a inspirat adânc.

– Tati..., a început ea, dar tocmai atunci a intrat în încăpere asistenta.

Totul era rotund la ea – obrajii, fundul, sânii, burta – și mirosea a scorțișoară. Beth își amintea ca prin ceață chipul acela apropiindu-se de al ei. *Mă numesc Jayla, sunt asistenta ta și voi avea grijă de tine, înțelegi?*

– Era și timpul, a zis tatăl ei. Nu poate fi normal să piardă atât de mult sânge de... acolo. Ce se întâmplă cu fiica mea? Va fi bine?

Jayla s-a uitat de la Beth la tatăl ei.

- Aș putea vorbi cu Beth între patru ochi?

Acela a fost momentul când Beth a înțeles că venise Ziua Judecății ei, ziua când compărea în fața Marelui Inchizitor. Dar tatăl ei nu știa asta, așa că i-a interpretat brusca rigiditate drept teamă, și nu ca fatalism.

– Puteți vorbi cu amândoi. Fata are numai șaptesprezece ani.

Tatăl ei a prins-o de mână, vrând să îi dea putere pentru vestea proastă pe care urma să o primească.

I se părea oare, sau ochii Jaylei se îmbunaseră când îi întâlnise privirea, ca şi cum ar fi putut atenua impactul cuvintelor?

– Beth, am primit rezultatele analizelor. Ştiai că eşti însărcinată?

– Nu, a şoptit ea – o silabă care putea fi o minciună şi o negare a ceea ce urma cu siguranţă să se întâmple.

Beth nu îl putea privi pe tatăl ei în ochi. El i-a ridicat mâna, iar fata şi-a închipuit timp de o clipă gâtuită că greşise în privinţa lui, că va fi alături de ea, sau că o va ierta, sau amândouă. Dar, în schimb, el a tras-o de mână până când fata i-a simţit degetul mare frecând marginea subţire a inelului de argint pe care i-l cumpărase la paisprezece ani, cel care trebuia să semnifice promisiunea ei că va rămâne nepătată până în noaptea nunţii.

– Eşti... tu ai...?

Asistenta a murmurat ceva şi apoi a dispărut printre draperiile separeului. Beth aproape că nu a observat-o. Se afla altundeva – lângă terenul de sport, sub tribune, cu stelele deasupra capului, scriind răspunsuri la întrebările pe care ei îi era teamă să le rostească cu voce tare: *Este bine să...? Dar dacă el...? Ar putea fi el...?*

Da. Da. Da.

Timp de o noapte, fusese venerată. Un băiat aprinsese în ea flăcări, în locuri despre care nici nu ştia că pot arde. Se rugase cu mâinile şi gura şi cu promisiunile lui, iar ea făcuse o singură greşeală: crezuse în el. Chiar şi după tot ce făcuse el, ea învârtise în minte pe toate părţile amintirea acelei nopţi, până ce ajunsese atât de netedă şi de lustruită încât nu mai era un grăunte aspru de nisip, ci devenise o perlă.

Trebuia să o vadă în felul acesta, pentru că dacă nu ar fi fost ceva extraordinar şi special, însemna ea era o şi mai mare proastă.

Dar tatăl ei nu va vedea lucrurile în felul acesta. Credea că nimic nu o va durea mai rău decât momentul când înţelesese că John Smith nu era un nume adevărat, că dăduse de bunăvoie ceva ce nu mai putea lua înapoi – nu doar virginitatea, ci şi mândria ei. Dar asta durea şi mai rău – privirea de pe chipul tatăl lui ei când a înţeles că ea era... întinată.

– Te rog, tati, l-a implorat ea. Nu a fost vina mea...

El a profitat de această portiță.

– Cine ți-a făcut asta? Cine te-a rănit?

Ea și-a amintit cum o atingeau buzele lui John pe coapse, și-a amintit gura lui care se închidea peste a ei.

– Nimeni, a zis ea încet.

Tatăl ei și-a încleștat pumnii.

– Îl omor. Îl omor pentru că a îndrăznit să se atingă de tine.

Cuvintele lui erau pline de colțuri și tăișuri.

– Cine. Este. Individul.

Lui Beth i-a venit să râdă pentru o clipă. *Să vedem cum dai de el*, și-a zis ea în minte. Dar în loc să își îndrepte furia către cel care era John Smith, a întors toată forța vâlvătăii spre tatăl ei.

– De asta nu am putut să îți spun.

S-a speriat la auzul propriei voci, autentic și perfect țintite.

– De asta m-am dus mai întâi la clinică. Pentru că *știam* că așa vei reacționa.

Furia ei a înfiorat draperiile. Unghiile i s-au înfipt în palme. Era o hidră. Tatăl ei îi tăiase capetele, dar în locul lor crescuse ceva de două ori mai puternic.

De undeva, din depărtare, Beth și-a dat seama că nu era faptul că se culcase cu un băiat care o făcuse femeie. Nu era vorba nici despre sarcină, nici despre faptul că încercase să scape de ea. Ci că era tratată în ciuda voinței ei ca un copil, deși nu mai era copil.

Tatăl ei a privit-o fix.

– Nici nu te mai recunosc, a zis el încet, apoi s-a întors pe călcâie și a plecat.

Janine știa că a se deghiza convingător într-o femeie care vrea să facă avort presupunea ca, mai întâi de toate, să îi poată păcăli pe ai ei. Ea și Allen vorbiseră despre asta, cum că era mai sigur, cum că era un fel de punct de control al calității înainte de a pătrunde în Centru. Dacă putea trece de ceilalți activiști pro-viață cu peruca blondă și gluga trasă peste cap ca să îi umbrească fața, atunci probabil îi putea convinge și pe angajații dinăuntru. În plus, dacă trecea

prin fața tuturor și nu strigau la ea așa cum făceau cu oricare altă femeie, ar fi părut suspect.

De aceea, singura persoană care știa cine este când a trecut pentru prima dată de cealaltă parte a gardului era Allen. El i-a întâlnit privirile și apoi s-a întors să vorbească cu un alt activist. Între timp, ceilalți încercau să îi atragă atenția. Știa că Centrul considera comportamentul lor ca fiind unul de hărțuire, dar, sincer vorbind, era vorba de o atitudine civică – dacă vezi că se petrece o crimă, nu încerci să o oprești?

– Bună dimineața, a zis Ethel, întinzându-i peste gard o punguță roz care îi atârna de degete. Pot să îți ofer un cadou?

Janine simțea că inima îi bate mai tare. Nu putea vorbi; dacă îi recunoștea Ethel vocea? În schimb, a întins mâna și a înhățat punguța.

– Nu trebuie să treci prin așa ceva, a zis Ethel triumfătoare.

Janine știa de ce – dacă o făceai pe una dintre femei să *accepte* punguța, erai deja în mintea ei.

– Noi te putem ajuta.

Întorcându-se, Janine a apăsat pe butonul interfonului de la ușa clinicii, iar după două secunde a auzit bâzâitul care o anunța că poate intra. În sala de așteptare erau adunate circa zece alte femei – tinere și bătrâne, calme și neliniștite, albe și negre. Femeia de la recepție avea un ecuson – VONITA. Janine și-a dat numele fals – Fiona – și a văzut că Vonita i-a subliniat numele pe o listă. Apoi s-a uitat la ceas.

– Ești ultima, a zis ea. Hai să te pregătim pentru câteva analize rapide, iar ecografia o poți face după ședința de consiliere, ca să nu întârziem întregul proces. Înseamnă că va trebui să rămâi la urmă, dar numai câteva minute. În regulă?

Dar Janine nu a spus nimic. Se aștepta ca emoțiile să îi îngreuneze misiunea de spionaj. Dar nu se așteptase la subitul val de stres posttraumatic care aproape că o dărâmase din picioare și o făcuse să vadă în locul acestei proprietare și acestei recepții, locul pe care îl vizitase cu mult timp în urmă, într-un alt stat.

– Iau tăcerea ta ca pe un da, a zis Vonita zâmbind.

A bătut-o pe Janine ușor pe mână.

– Știu că ai emoții, dar îți promit că te vom ajuta.

Janine a fost dusă în spate ca să i se recolteze sânge pentru determinarea rH-ului și pentru a da o probă de urină. O avea în geantă, într-un borcănel pentru mâncare de bebeluși. Allen făcuse rost de ea de la cineva care cunoștea o femeie însărcinată, iar ea nu îi pusese nici o întrebare. În baie, a turnat conținutul borcănelului în eprubetă.

Când a intrat în sala de așteptare, Vonita tocmai începea ședința de consiliere. S-a așezat între o femeie care avea pleoapele atât de grele, încât părea adormită, și o femeie care își lua notițe cu conștiinciozitate într-un carnet cu spirală.

– Eu conduc această clinică, spunea Vonita, și mă bucur că v-ați găsit drumul spre noi. Vom petrece câteva minute împreună, apoi va veni doctorul să vă vorbească tuturor, iar în cele din urmă veți avea ocazia să vă întâlniți cu el între patru ochi.

În timp ce vorbea, a înaintat prin semicercul format din scaune, înmânându-le niște formulare.

– Fiecare are un dosar, da? Prima foaie este o rețetă pentru azitromicină, care vă este administrată profilactic, pentru a preîntâmpina o eventuală infecție. Trebuie să o cumpărați și să o aduceți când reveniți.

S-a uitat în jur, stabilind contact vizual cu fiecare femeie, asigurându-se că au înțeles.

– Următoarea foaie este cea de care ne ocupăm prima dată. Reprezintă consimțământul de douăzeci și patru de ore. Legea din Mississippi stipulează că poți face un avort la douăzeci și patru de ore după terminarea acestei ședințe de consiliere. Formularul indică faptul că ați făcut două vizite aici, prima fiind cea de astăzi. Vom bifa cu X zonele marcate pentru a demonstra că ați fost prezente astăzi aici pentru o primă vizită. Așadar, luați-vă pixurile și să completăm împreună.

Janine a urmat orbește instrucțiunile, inventând o adresă falsă pentru persoana ei falsă și apoi mâzgălind o dată și o semnătură. Femeia de lângă Janine, care lua notițe, a ridicat o mână.

– Dar ora?

– Domnul doctor Ward va completa partea aceasta pe fişa fiecăreia când vă veţi întâlni cu el.

Vonita a ridicat în aer un evantai format din broşuri viu colorate.

– Acestea sunt broşuri pe care Ministerul Sănătăţii ne cere să le dăm pacientelor. Prima oferă alternative la avort, ca de pildă programe destinate mamelor necăsătorite, cămine autorizate pentru femeile însărcinate, informaţii privind adopţiile şi adresele birourilor ministeriale din întreg statul. A doua broşură arată cum se dezvoltă fătul de la începutul până la sfârşitul sarcinii. A treia broşură vă informează despre riscurile pe care le presupune avortul, dar şi sarcina. Ultima este preferata mea. Este despre contracepţie.

Toată lumea a râs, mai puţin Janine.

– Aceasta este ziua în care este nevoie să hotărâţi ce măsură contraceptivă veţi folosi după ce plecaţi de aici.

Lucrul acesta a surprins-o pe Janine, care ştia că Centrul este o fabrică a morţii, dar nu şi că încercau să *prevină* sarcinile. A presat creionul mecanic atât de tare, încât i-a rupt mina.

– Acum, vă rog să semnaţi şi să daţi formularul, pentru a confirma că vi s-au dat aceste materiale.

În vocea Vonitei se simţea o urmă de oboseală, ca şi cum ar fi recitat un scenariu memorat cu multă vreme în urmă.

– A doua parte a acestei fişe va fi completată când veţi reveni. Va trebui să vă reconfirmaţi decizia semnând din nou. Aveţi vreo întrebare până aici?

Câteva femei au clătinat din cap. Celelalte au rămas tăcute.

– Aici, la Centru, efectuăm două tipuri de avorturi, a zis Vonita, iar Janine s-a aplecat înainte, pe marginea scaunului. Este mai întâi avortul chirurgical, pe care îl efectuează doctorul; apoi este cel cu pastile – avortul medicamentos – care se poate face până la a zecea săptămână de sarcină.

– Care este mai rapid? a întrebat o femeie, nerăbdătoare.

– Fată dragă, a certat-o Vonita, ajung şi acolo! Dacă alegeţi să faceţi un avort chirurgical, veţi sta aici între trei şi patru ore, deşi, din clipa în care intri în sala de operaţii şi până când ieşi, procedura în sine ţine mai puţin de cinci minute. Recuperarea durează o jumătate de oră, iar apoi asistenta noastră vă va oferi informaţii la

externare – atât verbal, cât și în scris – despre măsurile de îngrijire, un număr de telefon în caz de urgență și va stabili o dată pentru un ultim control. Pentru pacientele care au făcut un avort chirurgical, costă cinsprezece dolari testul de sarcină și treizeci de dolari dacă vă întâlniți cu doctorul. Ceea ce vă recomand eu să faceți este să așteptați trei săptămâni, după care să mergeți la doctorul la care mergeți de obicei pentru un control; dacă luați un test de sarcină de la farmacie, îl puteți face singure. Rezultatul trebuie să fie o linie subțire sau nici o linie, iar dacă așa este, puteți începe să folosiți metoda anticoncepțională aleasă.

O tânără cu mărgele în păr, care-i clincăiau la fiecare mișcare a capului, a întrebat:

– Doare?

Capetele tuturor s-au înălțat, așteptând cu luare-aminte răspunsul.

Da, și-a zis Janine. A simțit că se scufundă în cel mai întunecat colț al minții, cripta unde păstra amintirea procedurii la care se supusese. Durea peste tot, în locuri unde te așteptai mai puțin.

– Va fi un oarecare disconfort, a răspuns Vonita. Vă recomandăm să inspirați și să expirați profund. În sală va fi o asistentă care vă va ajuta de-a lungul întregului proces. Vă pot spune că este suportabil, dar nu e floare la ureche.

A trecut în revistă grupul, apoi a continuat:

– Acum, pacientele care aleg avortul medicamentos vor petrece aici o oră și jumătate. Veți intra într-o cameră ca aceasta, într-un grup de câteva persoane. Doctorul vă va administra prima pastilă, care oprește sarcina din evoluție și spune corpului și creierului că sunteți pe cale să avortați. Apoi vă va trimite acasă cu patru pastile într-o cutiuță. La douăzeci și patru de ore după ce ați luat prima pastilă aici, la Centru, le puteți lua pe celelalte patru. Există un interval de grație, prin urmare, dacă a doua zi la prânz sunteți la muncă, nu este nevoie să vă învoiți, ci puteți lua pastilele când ajungeți acasă. Veți sângera aproximativ trei săptămâni; atât durează până când nivelul hormonilor se restabilizează, iar apoi puteți reveni la control.

– Pe care îl recomandați?

– Numai voi puteți decide, a zis Vonita. Dacă sarcina are cel mult zece săptămâni și îndeplinești condițiile pentru avortul medicamentos, eviți astfel operația. Dar operația se termină mai repede decât procedura medicamentoasă. Așa că, în fond, este opțiunea voastră.

Janine s-a trezit gândindu-se la fratele ei, Ben. Acum locuia într-un cămin și muncea ca ajutor de casier la un magazin. Avea o prietenă cu sindromul Down pe care o scotea la cină și la cinema în fiecare vineri seara. Era obsedat de serialul *Stranger Things*. Mânca același tip de prăjitură la desert. Era fericit. Pe de altă parte, ea era fericită? Își dedicase viața salvării unor bebeluși nevinovați, dar o făcea din convingere sau dintr-un sentiment de vinovăție? A privit în jur, întrebându-se câte dintre aceste femei vor face avortul și vor simți că li se luase o povară de pe umeri; și câte, asemenea ei, vor permite acelei decizii să le guverneze tot restul vieții. Dar nu a spus nimic din ceea ce gândea.

S-a străduit să își îndrepte din nou atenția către Vonita.

– Acum, când voi termina ce am de spus, va veni doctorul, care vă va vorbi tuturor. O să vă explice ce anume face în timpul operației și cum administrează pastila. Dacă aveți întrebări, i le puteți adresa atunci. Dacă aveți întrebări de natură personală, îl puteți întreba după aceea, în timpul consultației individuale. În timpul acestei consultații, el vă va spune ceea ce îl obligă legea să vă spună. Va examina ecografia și istoricul medical și vă va semna formularul. Apoi veți merge la recepție ca să programați data când veți reveni. Vă voi spune cât aveți de plătit și cine va fi doctorul în ziua aceea.

A aranjat teancul de hârtii din poală.

– Întrebări?

Cum reușești? și-a zis Janine în minte. *Cum dai asemenea sfaturi, când știi că vor pleca de aici complet schimbate față de clipa când au venit?*

S-a uitat în jur, la celelalte femei. *Cum să le salvez bebelușii?*

Cum le spun că decizia luată astăzi s-ar putea ca mâine să nu li se mai pară că a fost corectă?

Dar nu a spus nimic din ce gândea.

– Pot merge la muncă a doua zi? a întrebat cineva.

– Da, a asigurat-o Vonita. Ai nevoie de un bilet de la doctor pentru astăzi?

– Nu, doamnă.

Vonita a dat din cap. A privit în jur.

– Sper că nu vă aflați aici pentru că v-a silit cineva. Avem obligația să vă spunem că nu sunteți nevoite să mergeți mai departe dacă nu vreți să o faceți.

De sub genele lăsate, Janine a așteptat, ținându-și respirația.

Dacă s-ar ridica acum și ar spune că a făcut o greșeală? Dacă s-ar deconspira și le-ar spune acestor femei că trebuie să se gândească la copiii lor nenăscuți? Dacă ar deveni vocea lor?

Dar nu a făcut-o și nici una dintre femei nu a oscilat în hotărârea ei.

Izzy era prinsă în trafic, într-o zonă aflată în construcție, așa că până a ajuns la Centru, deja durase cu o jumătate de oră mai mult decât ar fi trebuit. A parcat strâmb, și-a înhățat geanta și a încuiat portierele mașinii în timp ce alerga pe aleea care ducea la intrarea în Centru. Nici măcar nu i-a auzit pe protestatari, atât de istovită era.

Când i s-a deschis ușa, un bărbat în uniformă medicală tocmai se așeza în mijlocul unui grup de femei și începea să vorbească. Femeia de la recepție a privit-o și a izbucnit în râs.

– Scumpo, a zis ea, încearcă să respiri. Cu ce te pot ajuta?

Izzy i-a urmat sfatul.

– Îmi pare foarte rău, sunt în întârziere, a început ea, apoi și-a dat seama că vorbele ei pot fi interpretate în mai mult feluri și că toate ar fi corecte.

Louie o numea „Legea celor trei" Mai tot ce le-a spus acestor femei aflaseră deja de la Vonita și urma să le mai spună o dată, în sesiunile individuale doctor-pacient care urmau. Dar mai știa că aceste femei sunt prea năucite ca să rețină informațiile oferite și de aceea spera că, auzindu-le a treia oară, nu vor rămâne fără efect.

În fața lui se aflau unsprezece femei: șapte negrese, două albe, două mulatre. Era atent la rasa celor care veneau la Centru pentru că, în ceea ce îl privea, considera că atitudinea față de avort avea

multe puncte comune cu politica rasială. Ca afro-american, înțelegea foarte bine cum era să nu ai jurisdicție asupra propriului corp. Bărbații albi erau cândva proprietarii de drept ai corpului negrilor. Acum, bărbații albi voiau să fie proprietari peste corpul femeilor.

– Sunt obligat de stat să vă spun câteva lucruri care nu sunt adevărate din punct de vedere medical, a zis Louie. Sunt obligat să vă spun că avortul crește riscul de apariție a cancerului de sân, deși nu există dovezi care să confirme această afirmație.

Gândurile i s-au întors, așa cum se întâmpla întotdeauna, către pacienta pe care o tratase odată și care avea cancer la sân, și făcuse o întrerupere de sarcină pentru a-și putea continua tratamentul. *Riscul de apariție a cancerului de sân la mine este zero*, le-o trântise ea, *pentru că deja am cancer mamar.*

– Statul mă obligă, a continuat el, să vă spun că avortul presupune riscul afectării colonului, vezicii, uterului, a trompelor uterine și a ovarelor; și că dacă uterul este grav afectat, s-ar putea să fim nevoiți să-l îndepărtăm, printr-o operație care se numește histerectomie. Dar ghiciți ce urmează să vă spun acum? Acestea sunt exact aceleași riscuri ca atunci când nașteți. De fapt, riscurile sunt mai mari în momentul nașterii decât în cazul unui avort. Asta-i tot. Aveți întrebări?

O femeie a ridicat o mână nesigură.

– Am auzit că folosiți cuțite și foarfeci pentru a tăia bebelușii în bucăți.

Louie auzea acest lucru cel puțin o dată la două ședințe de consiliere. Unul dintre lucrurile pe care dorea să le poată spună femeilor care veneau pentru un avort era să nu dea niciodată o căutare pe Google. A clătinat din cap.

– Nu se folosesc cuțite, foarfeci sau bisturie.

A avut grijă să îi corecteze cât mai discret posibil folosirea cuvântului *bebeluși*.

– Dacă pacientele vor să vadă *țesutul* după ce este îndepărtat, pot să o facă. În plus, acesta este eliminat cu bună cuviință, conform cu normele legale.

Femeia a încuviințat din cap, satisfăcută de răspuns. Ca în multe alte ocazii, Louie era uimit că o femeie care crede asemenea enormități mai poate avea curajul să programeze o consultație.

A privit pe rând în ochii femeilor din fața sa. Războinice, fiecare dintre ele. În fiecare zi i se amintea de caracterul și de vitejia lor în fața obstacolelor, de grația discretă cu care făceau față problemelor. Erau mai puternice decât oricare dintre bărbații pe care îi cunoscuse vreodată. Cu siguranță erau mai puternice decât politicienii care erau atât de înspăimântați de ele, încât creau legi special pentru a le putea controla. Louie a clătinat din cap. De parcă le-ar putea controla cu adevărat. Dacă îl învățaseră ceva acești ani de când făcea avorturi, era următorul lucru: nimic pe lumea asta mare nu poate sta în calea unei femei care nu vrea să facă un copil.

În patul fiicei lui George se afla un homar de pluș. Era roșu și purta o scufiță albă, ca un bebeluș din perioada victoriană – el îl câștigase pentru Lil la un târg organizat de biserică. Stătea în camera ei, așa cum făcea în fiecare seară, când o punea la culcare, înainte ca ea să îi spună că putea să își citească și singură cărțile, mulțumesc foarte mult. Pe atunci avea șapte ani. Își amintea că râsese împreună cu pastorul Mike. Acum nu i se mai părea haios. Privind retrospectiv, părea primul pas pe cărarea ce a dus-o în cele din urmă atât de departe de el, încât ajunsese să nici nu o mai recunoască.

Atât de mult își dorise homarul acela, încât el plătise mai mult de treizeci de dolari unui hoțoman pentru trei mingi de baseball pe care să le arunce înăuntrul unor bidoane de lapte ruginite. Prima dată când câștigase primise un șarpe de pluș de mărimea unui creion. A naibii strategie! Dar Lil era chiar lângă el, aplaudându-l de fiecare dată când nimerea un bidon, așa că făcuse schimb până ce ajunsese la animalul ales de ea. Faptul că îl mai avea încă, după toți acești ani, era mărturia a ceea ce însemna pentru ea, sau cel puțin așa își imagina el.

Sau poate că nici ea nu voia să renunțe la copilăria ei.

Când era mică, vara mergeau împreună în camionul lui, în fiecare dimineață de sâmbătă, ca să prindă languste. Lil se ghemuia

lângă el, pe banchetă, bălăngănind şi dând întruna din picioare, pentru că nu putea defel să atingă podeaua – picioare dansatoare, aşa le numea el. Mergeau la un estuar care era destul de puţin adânc, chiar şi pentru un copil de cinci ani, iar acolo el şi Lil luau o găleată de pe locul din spate, îşi scoteau pantofii şi ciorapii şi intrau în apă. El a învăţat-o cum să găsească pietrele care păreau ascunzători bune. Dacă ridicai pietrele prea repede, speriai langustele şi agitai nămolul, iar ele fugeau care-ncotro. Dacă ridicai pietrele cu grijă, puteai suprinde langusta. Atunci o ridicai cu mâinile, atent la cleştişori. Dacă aveau o zi bună la pescuit, Lil îl ajuta să le fiarbă într-o supă făcută din ceapă, lămâie şi usturoi. Le mâncau cu cartofi şi porumb pe cocean, până ce adormeau în liniştea lenevoasă după-amiezii, cu burţile pline şi degetele încă pline de unt.

Odată, Lil ridicase o langustă şi găsise sub ea şiruri întregi de ouă mici şi roşii lipite de coada ei. *Tati*, întrebase ea, *ce a păţit?*

Va avea bebeluşi, îi explicase George. *Aşa că trebuie să o punem la loc, ca să îi poată crească. Niciodată să nu faci necazuri unei mame, Lil. Ea trebuie să stea lângă copiii ei.*

Lil rămăsese tăcută o clipă. *Tati*, a întrebat ea apoi, *cine i-a făcut necazuri mamei* mele?

O ridicase pe fetiţa lui din apă. *Să mergem acasă înainte să iasă din găleată taţii langustă*. Pentru că nu îi putea spune: *Eu am fost acela*.

Acum, a luat pistolul pe care îl ascundea în poală şi s-a ridicat în picioare. Când a făcut-o, hârtia pe care o găsise pe noptiera ei a căzut fluturând pe podea. A călcat-o în picioare când a plecat din cameră, călcâiul aterizându-i peste antetul din capătul paginii. Acesta spunea: *Consimţământ informat şi autorizare în vederea efectuării avortului medicamentos. Centrul pentru Sănătatea Femeii, Jackson.*

Ora opt dimineața

Cu o atitudine teatrală, Wren a aşezat farfuria în faţa tatălui ei: un ou ochi şi o lumânare aprinsă înfiptă într-o felie de pepene zâmbăreaţă.

– Tati să trăiască, a terminat ea de cântat. Apropo, ar fi sunat mai bine dacă aveam un frate sau o soră. Armonia muzicală nu are nici un sens când eşti singur la părinţi.

– Îţi supraestimezi calităţile vocale, a mormăit tatăl ei.

Fata a râs:

– *Cineva* e morocănos.

– Cineva se simte bătrân ca naiba.

S-a aşezat pe un scaun în faţa lui.

– Patruzeci este noul douăzeci, i-a spus ea.

– Cine zice asta?

– Eu, a oftat fata. Ţi-am *zis* că nu mă asculţi niciodată.

El a zâmbit şi a luat o înghiţitură din ou. Nu trebuia să se uite la faţa lui pentru a şti că era gătit perfect. Tatăl ei era cel care o învăţase cum se fac corect ochiurile. Stricai oul dacă nu erai atent şi dacă încălzeai tigaia prea repede, ceea ce făcea oul să se prindă de tigaie. Trebuia să lucrezi încet, metodic, precaut. Wren nici nu mai ştia de câte ori intrase tatăl ei în bucătărie în timp ce ea pregătea micul dejun şi redusese flacăra aragazului. Dar, oricât de mult o durea să recunoască, ştia el bine ce face. Ouăle ochiuri pregătite de ea erau adevărate opere de artă.

Şi-a încrucişat braţele şi şi-a sprijinit bărbia pe ele.

– Am păstrat secreul pentru ziua aceasta, a zis ea, iar el a ciulit imediat urechile.

De când se știa, făceau schimb de informații, majoritatea despre astronomie – domeniu în care o introdusese tatăl ei cu atât de multă vreme în urmă, încât nici nu își mai amintea timpurile când nu recunoștea constelații ca Andromeda, Casiopeea, Perseu și Pegas.

– Astronomii au găsit o stea masivă care a explodat în 1954... și apoi încă o dată, în 2014.

Tatăl ei a înălțat imediat din sprâncene.

– De două ori?

Ea a încuviințat din cap.

– Este o supernovă care refuză să moară. Se află la cinci sute de milioane de ani-lumină, lângă Ursa Mare. De obicei, supernovele se sting într-o perioadă de o sută de zile, nu-i așa? Dar aceasta o duce bine și după *o mie*.

Tatăl ei o învățase că stelele au nevoie de combustibil, ca orice altceva care arde. Când rămân fără hidrogen, se răcesc și își schimbă culoarea, devenind supergigante roșii, ca Betelgeuse. Dar *această* stea sfida orice calcule.

– Este o informație excelentă pentru ziua mea de naștere, a zâmbit el mulțumit. Ce planuri ai astăzi?

Ea a ridicat din umeri.

– Îmi verific laboratorul de metamfetamină, virez un milion în conturile mele offshore și iau prânzul cu Michelle Obama.

– Transmite-i salutările mele, a zis tatăl ei, înghițind ultima bucățică de ou. Știi cât de puțini oameni au habar cum se gătește un ou perfect?

– Da, pentru că îmi spui de cel puțin două ori pe săptămână. Trebuie să plec, altfel pierd autobuzul.

A făcut înconjurul mesei și s-a aplecat ca să îl sărute pe obraz, simțind mirosul familiar de apret al cămășii sale de la uniformă și al loțiunii de după ras. Wren și-a spus că dacă ar fi vreodată în comă, tot ce aveau de făcut doctorii era să îi fluture pe sub nas acea combinație de mirosuri și sigur s-ar trezi. S-a ridicat și a întins mâna după rucsacul așezat pe masă, dar, înainte de a-l lua, tatăl ei a apucat-o de mână.

– Ce îmi ascunzi? a întrebat-o el, mijind ochii.

Ea s-a străduit să îi susțină privirea.

– Ce?

– Ei, haide, doar sunt detectiv.

Wren s-a îndepărtat de el în pași de dans.

– Habar nu am despre ce vorbești.

Tatăl ei a clătinat din cap, zâmbind.

– Să nu se spună vreodată că am stricat surpriza de ziua mea.

Wren a străbătut jumătate din drumul până la stația de autobuz din capătul străzii înainte de a răsufla ușurată. Cum de știuse?

Nu ascundea o surpriză de ziua lui. Azi urma să meargă la Centru, să solicite o rețetă pentru pastile anticoncepționale. Plănuia să chiulească de la ora de igienă pentru a merge la Centru, ceea ce i se părea o ironie a destinului. S-a gândit la ziua în care ea și Ryan vorbiseră despre acest lucru: dacă avea rost să folosească prezervative, dacă ofereau un grad de siguranță mare și că, dacă Wren lua anticoncepționale, o va face fără să îi spună tatălui ei. Cel puțin în această privință erau de acord. Lui Ryan nu îi surâdea ideea ca tatăl ei, detectivul înarmat cu un revolver Glock, să afle că se culca cu fiica lui.

Wren știa că există fete care erau atât de lipsite de romantism, încât voiau să facă sex ca să scape de o povară. Altele erau atât de visătoare, încât credeau sincer că tipul cu care au făcut sex pentru prima oară va fi iubirea vieții lor. Wren era prinsă undeva la mijlocul spectrului dintre cele două. Voia să facă sex pentru prima oară cu cineva cu care putea râde dacă era prea ciudat sau nu mergea. Dar știa că nu este doar atât. Știa că prima oară nu se poate petrece decât o singură dată. Erau atâtea amintiri pe care *nu* aveai cum să le alegi – ca de pildă faptul că fusese singurul copil din clasă care îi scrisese mătușii o felicitare de Ziua Mamei, sau felul în care se înroșise ca racul când trebuise să îi explice tatălui ei că motivul pentru care îl sunase din cabinetul medical al școlii nu era o răceală, ci faptul că îi venise ciclul. Având în vedere toate acestea, nu ar trebui să poată alege *această* amintire și să se asigure că va fi perfectă?

Autobuzul a oprit lângă bordură, răsuflând greoi când s-au deschis ușile. Wren a înaintat printre scaune, trecând printre elevii de geniu, printre cei buni la sport și printre tocilarii împătimiți de teatru și s-a așezat pe un loc care din fericire era liber. Și-a lipit

obrazul de geamul rece. Data viitoare când va merge cu autobuzul acesta, va lua anticoncepționale. Se întreba câte fete din autobuz luau anticoncepționale. Se întreba cine făcea sex și dacă simțeau și ei că secretul erupe la suprafață, așa cum simțea ea.

Într-o zi îi va spune tatălui ei că nu mai este virgină. Când va fi măritată, va avea treizeci de ani și va fi însărcinată.

În timp ce autobuzul se îndrepta pufăind spre școală, Wren și-a zis că poate acesta era, totuși, un cadou de ziua tatălui ei. Îl mai lăsa să creadă o vreme că îi aparținea numai lui.

Hugh avea patruzeci de ani și își simțea fiecare minut al vârstei. A întins palmele pe masă, punând între paranteze farfuria cu micul dejun pe care i-l pregătise Wren și pe care o lăsase curată lună. Ai crede că lucrurile stau altfel, că există o linie invizibilă între ieri și astăzi, pentru a marca faptul că ai îmbătrânit, dar nu. Se pregătea să meargă spre aceeași secție de poliție unde lucra de când devenise polițist. Era, încă, un părinte singur. Masa avea, încă, un picior mai scurt, pe care nu reușise să îl repare. Singurul lucru nou erau firele argintii din barbă, de care, sincer, se putea lipsi.

Presupunea că aceasta era vârsta la care bărbații începeau să se întrebe dacă, prin ceea ce făceau, aveau să-și lase amprenta asupra lumii. Dacă ar muri astăzi, ce s-ar spune despre el la înmormântare? Sigur, ajutase câțiva oameni, dată fiind meseria lui. Și nu ar da pe nimic clipele petrecute cu Wren. Dar nu era un geniu. Nici nu avea șanse să inventeze ceva care să elimine combustibilii fosili sau să facă posibilă călătoria în timp. Nu va negocia niciodată pacea lumii. Presupunea că dacă fiecare și-ar face datoria, atunci balanța mondială s-ar înclina mai mult spre bine și mai puțin spre rău, dar asta nu îl împiedica să simtă că lanțul vieții cotidiene era, ei bine, lipsit de strălucire.

În plus, fir-ar să fie, după o zi petrecută în picioare îl durea spatele, ceea ce nu se întâmpla înainte.

Se temea – dar nu ar fi recunoscut-o în ruptul capului – că acesta era apogeul, culmea. Că restul vieții sale va fi un marș lent la vale; că își trăise deja cele mai bune momente. Căci ce altceva însemna bătrânețea, decât mersul târșâit spre inevitabilul sfârșit?

Bâzâitul telefonului l-a salvat de alunecarea pe această pantă a gândurilor morbide. Chipul lui Bex s-a ivit pe ecran, iar el a zâmbit, clătinând din cap.

– Mulți ani trăiască, a cântat ea, de îndată ce a răspuns. La mulți ani!

A lăsat-o să încheie cântarea în cheie falsă.

– Cred că știu de la cine moștenește Wren calitățile vocale dubioase, a zis el.

– *Pentru că* este ziua ta, a spus sora lui, las să treacă de la mine.

Hugh s-a scărpinat în cap.

– Spune-mi, trece?

– Ce?

– Sentimentul că acesta e începutul sfârșitului.

Ea a râs.

– Hugh, aș da orice să mai am patruzeci de ani. Cred că mă consideri cu un picior în groapă, nu alta!

Era cu paisprezece ani mai mare decât el, dar el nu o vedea așa.

– Nu ești bătrână.

– Atunci nici tu nu ești, a zis ea. Cum ai de gând să marchezi această ocazie festivă?

– Protejând și servind cetățenii.

– Ce deprimant. Ar trebui să faci ceva special. Cum ar fi să mergi la cursuri de salsa. Sau să sari cu parașuta.

– Mda, a făcut Hugh. Nu prea cred.

– Unde îți este simțul aventurii?

– Strâns legat de salariu, a zis Hugh. Azi e o zi ca oricare alta.

– Poate nu va fi așa, a replicat Bex. Poate ziua aceasta va fi de neuitat.

A dus farfuria la chiuvetă și a clătit-o, așa cum făcea în fiecare dimineață. Și-a luat insigna și cheile de la mașină.

– Poate, a zis Hugh.

În fiecare dimineață, Janine se trezea și spunea o rugăciune pentru copilul pe care nu îl născuse. Știa că sunt mulți care nu ar înțelege sau care ar numi-o ipocrită. Poate că era. Dar pentru

ea, asta însemna că are ceva de plătit, iar acesta era felul ei de a se achita de datorie.

S-a dus la baie și s-a spălat pe dinți. Existau activiști anti-viață care mai degrabă și-ar fi tăiat o mână decât să își schimbe opiniile. Dar ea *putea* încerca să îi facă pe acești oameni să înțeleagă punctul ei de vedere:

Începe cu propoziția: *Bebelușul nenăscut este o persoană*. Înlocuiește, pe rând, cuvintele *bebelușul nenăscut* cu cuvintele *imigrantul, afro-americanul, transgenderul, evreul, musulmanul*.

Acel *da* visceral care erupea din ei când spuneau propoziția acesta cu voce tare era exact ceea ce simțea Janine în legătură cu atitudinea ei pro-viață. Erau atâtea organizații care aveau ca scop combaterea rasismului, sexismului, sărăciei, bolilor mentale, homofobiei. De ce să nu existe una care să lupte pentru cei mai mici dintre oameni, care au cea mai mare nevoie de protecție?

Janine știa că nu va fi niciodată în stare să convingă pe nimeni să nutrească aceleași convingeri cu ale ei. Dar dacă o făcea să se răzgândească chiar și pe o singură femeie însărcinată – nu era un început și acesta?

A întins mâna după peruca pe care o sprijinise seara trecută de sticla de șampon. Lăsându-și capul într-o parte, și-a pus-o, potrivind-o bine pe cap. Apoi s-a privit în oglindă.

A zâmbit mulțumită. Nu îi stătea deloc rău blondă.

Olive stătea întinsă într-o parte, privind-o pe Peg cum doarme. Erau atâtea lucruri pe care le făcea pentru soția ei și pe care Peg nu le cunoștea. Prima ceașcă de cafea, care era mereu amară? O lua Olive. Era mizerie pe jos? Olive dădea cu aspiratorul în timp ce Peg alerga în parc dimineața. Cearșafurile de pe pat proaspete în fiecare duminică? Nu se schimbau singure. Olive făcuse toate acestea pentru că o iubea pe Peg. Dar acum privea în viitor. Peste un an, Peg va scuipa cafeaua, va înota prin ghemotoace de praf și va dormi în cearșafuri veșnic nespălate.

Poate că vor păstra vag mirosul lui Olive.

Adevărul era că de ani întregi Olive nu își putea imagina lumea fără Peg. Dar de acum Peg va trebui să își imagineze lumea fără Olive.

Ochii lui Peg s-au deschis. A văzut-o pe Olive uitându-se fix la ea și s-a cuibărit mai aproape în brațele ei.

– La ce te gândești? a murmurat ea.

Olive a simțit cum o gâtuie secretul pe care îl ținea numai pentru ea și i se părea greșit și nefiresc.

– Mă gândesc, a zis ea, în cele din urmă, cu onestitate, la cât de mult îmi vei lipsi.

Peg a zâmbit, închizând ochii.

– Unde ai de gând să pleci, mai exact?

Olive a deschis gura să vorbească, dar a ezitat. Va trebui să numere zilele rămase, este adevărat, dar nu era nevoie să înceapă acum. A tras-o pe Peg în brațele ei.

– Absolut nicăieri, a zis Olive.

De regulă, Joy nu își amintea ce visa. Credea cu toată convingerea că era o consecință a deprinderii ei de a dormi cu un ochi deschis, deprindere căpătată în casele de plasament, pentru a se asigura că nu îi fură un alt copil lucrurile – o carte, o ciocolată, trupul. Cu toate acestea, în urmă cu câteva luni, în noaptea dinaintea zilei când a făcut testul de sarcină, își imaginase că avea un copil, înfășurat într-o păturică albastră.

În noaptea trecută avusese același vis.

O trezise deșteptătorul – o altă anomalie; în mod normal se trezea cu cinci minute înainte să sune. Dar azi nu putea să întârzie. Așa că făcuse un duș rapid, ca să remarce apoi că aparatul de ras era stricat. Nu a mâncat – i se spusese să nu mănânce – și, pentru că nu avea voie să șofeze la întoarcere, a chemat un Uber.

Șoferul avea poze cu copiii săi lipite pe bordul mașinii Kia.

– Va fi cald azi, a spus el de cum au plecat, iar ea a înjurat în gând. Nu voia un șofer vorbăreț. Prefera unul mut.

– Așa s-ar zice, a încuviințat Joy.

El i-a aruncat o privire în oglinda retrovizoare.

– Ați venit la convenție?

Și-a imaginat cum ar fi fost. Dacă fi existat o convenție pentru gravide nefericite? Dacă umpleau o întreagă sală de conferințe? Oare existau sesiuni speciale pe teme ca „Lipsa de încredere în sine" și

„Alegeri proaste"? Dar o zonă cu scaune și canapele confortabile, unde să poți plânge în voie, și o zonă izolată fonic, unde să poți înjura cât de tare puteai – un bărbat, pe Dumnezeu, ghinionul tău? Dar un discurs inaugural, ținut de un speaker motivațional, care să te convingă că mâine va fi mai bine decât ieri?

Pardon. Nu gravidele aveau nevoie de o convenție care să le învețe ceva, ci cei care luau cu asalt gardurile de protecție, spunându-le celor ca Joy că aveau să ajungă în iad.

– Așadar, nu sunteți dentist? a zis șoferul.

– Ce?

– Convenția.

– Ah, a zis Joy. Nu.

Scrisese adresa Centrului pe aplicația Uber, dar acum voia să coboare din mașină. Voia să meargă pe jos. Simțea nevoia să fie singură.

– Puteți opri aici? a întrebat ea.

– Totul este în regulă?

Șoferul a încetinit și a semnalizat, pregătindu-se să oprească mașina.

– Da. Doar că trebuie să... E bine aici. V-am dat adresa greșită, a mințit ea.

Nu conta că erau în dreptul unei parcări, cu un magazin de închiriat filme, decedat de mult, a cărui intrare era barată cu scânduri.

– E aici, după colț.

– În regulă, atunci, a zis șoferul.

Joy a început să meargă. Simțea soarele în creștetul capului; putea fi o binecuvântare. A auzit mașina rulând în dreptul ei, cu roțile scrâșnind pe pietrișul de pe marginea drumului. *Depășește-mă*, a zis ea în gând. *Sfinte, pleacă odată*.

Kia a tras în dreptul ei, iar șoferul a lăsat geamul în jos. Lui Joy îi venea să plângă. De ce chiar astăzi, din toate zilele posibile, trebuia să dea peste șoferul cu conștiință?

– Doamnă, a zis el, ați uitat asta.

S-a apropiat și a văzut că omul ținea în mână păturica albastră pe care o visase de două ori. Nu fusese pe bancheta din spate, lângă ea.

Joy a clipit la vederea ei.

– Nu este a mea, a zis ea, apoi și-a continuat drumul.

Izzy căsca în timp ce conducea. Detesta turele de noapte și lucra de atât de multă vreme ca asistentă în camera de gardă de la Spitalul Memorial Baptist, încât putea să le evite. Dar de data aceasta schimbase tura din proprie inițiativă cu o colegă, Jayla, deoarece avea nevoie să își ia următoarele două zile libere.

Era pe drum deja de o oră și jumătate, și mai avea încă o jumătate de oră, lucru pe care îl știa deoarece căutase pe Google de multe ori, ca și cum răspunsul s-ar fi putut schimba. Dar în loc să plece din Oxford la ora șase dimineața, așa cum intenționa, când și-a terminat tura, a luat liftul spre pavilionul de nașteri.

Nimeni nu a oprit-o când a pătruns în salonul de neonatologie; avea ecusonul prins de uniforma medicală. Spre surprinderea ei, nu era decât un singur bebeluș. Un băiețel, înfășat într-o păturică albastră. Avea o etichetă cu numele: LEVON MONELLE. Un pumn mititel lovea aerul, iar gura îi era larg deschisă. Izzy l-a privit cum plânge și se zbate, apoi, ca printr-un miracol al călăuzirii, mâna îi aterizase pe buze și începuse să-și sugă un deget.

Niciodată nu este prea devreme pentru a învăța să te descurci singur.

Își trecuse un deget peste corpul său mic, legat strâns, ca o mumie. Era necinstit din partea ei să nu îi spună lui Parker că este însărcinată? Sau ar fi fost mai rău să îi spună și apoi să o rupă cu el?

Izzy crescuse cu ochii atât de bine lipiți de realitate, încât îi era imposibil să creadă în personaje mitice: zâne și unicorni, și bărbați cărora să le pese mai mult de viitorul lor împreună decât de trecutul ei. Încercase să se imagineze trăind în lumea lui Parker, învățând să schieze și cheltuind cincizeci de dolari la cinema pentru bilete, popcorn și sucuri fără să se simtă vinovată. Dar dacă devenea femeia aceea, înceta să mai fie Izzy. Și oare nu de Izzy se îndrăgostise el?

Era mai bine așa. Parker nu va afla niciodată. Nu va fi nevoit să rămână alături de ea din datorie și cavalerism prost înțelese. Odată ce va avea timpul și spațiul necesar pentru a se gândi mai bine, odată așezat la casa lui, lângă cineva *ca* el, își va da seama că

îi făcuse un bine. O persoană care crescuse trăind de pe o zi pe alta nu avea resursele necesare să viseze la viitor.

Când plecase din încăperea aceea micuță, Izzy se oprise în dreptul biroului asistentelor.

– Cum de nu sunt mai mulți bebeluși?

Asistenta o privise de parcă era nebună.

– Sunt în saloane, cu mămicile lor.

Izzy se simțise ca o proastă. Sigur că acolo se aflau. Chiar și acum, în timp ce conducea, se întreba ce se întâmplase cu mama lui Levon. Avusese nevoie de o noapte de somn liniștit? Era bolnavă? Era *copilul* bolnav?

Izzy se temea că o femeie cu instincte materne cât de vagi ar fi știut răspunsul și de aceea nu o întrebase pe asistenta de la maternitate. Dacă avea nevoie de o confirmare că luase decizia corectă, o primise acum.

GSP-ul de pe telefon i-a spus că peste trei kilometri trebuia să vireze la dreapta. A dat semnal, urmând indicațiile cu atenție, deoarece nu cunoștea drumurile din Jackson, Mississippi. Dar cu tot ocolul pe la maternitate, știa că totul va fi bine. Dacă nu o întârzia traficul neprevăzut, avea să ajungă la Centru cu destul de mult timp înainte pentru prima programare la avort.

Trebuia să te trezești ridicol de devreme în Atlanta pentru a ajunge în Mississippi înainte de ora opt dimineața, iar Louie prefera să doarmă în propriul lui pat, decât să doarmă într-un hotel. Petrecea atât de multe zile din lună călătorind cu avionul spre Kentucky și Alabama, și Texas, și Mississippi, și alte state unde se închideau clinicile de avorturi în stânga și-n dreapta, încât atunci când putea să se învelească cu plapuma lui și să își pună capul pe perna lui, făcea pe dracu-n patru pentru a reuși

Venea în Mississippi de patru ori pe lună pentru a face întreruperi de sarcină, la fel ca alți trei colegi, care soseau și pe rând, din Chicago și Washington DC, pentru a acoperi necesarul de medici. Louie știuse că era mai dificil să lucrezi ca ginecolog care face întreruperi de sarcină în Sudul îndepărtat, decât pe Coasta de Est, să zicem. Cea mai mare diferență dintre Nord și Sud nu este

vremea sau mâncarea și nici măcar oamenii – ci religia. Aici, religia face parte din atmosferă, la fel ca dioxidul de carbon. Trebuia să le oferi oamenilor șansa de a fi pro-alegere nu în ciuda credinței lor, ci datorită ei.

Lui Louie îi plăcea rutina și adera la ea de câte ori era posibil. Le știa pe însoțitoarele de zbor după nume, rezerva mereu locul lui preferat (6B). Bea cafea neagră și mânca o ciocolată KIND și un iaurt pe care și-l aducea la pachet. Folosea timpul petrecut în avion pentru a se pune la zi cu articolele apărute în jurnalele medicale.

Astăzi citea un studiu desfășurat de o echipă de la Universitatea Northwestern, care a înregistrat o scânteiere de zinc în clipa în care un spermatozoid fertilizează ovulul. O creștere a nivelului de calciu în acel moment duce la eliberarea de zinc din ovul. Când zincul erupe, se atașează de niște mici molecule flourescente: aceasta este scânteierea capturată de microscop.

Deși se constatase același lucru la șoareci, se întâmpla pentru prima dată la oameni. Și mai important era faptul că anumite ovule străluceau un pic mai puternic decât altele în momentul concepției – cele care deveneau embrioni sănătoși. Dat fiind că cincizeci la sută dintre ovulele fertilizate in vitro nu sunt viabile și că adesea îi revine unui clinician sarcina de a ghici care pare cel mai sănătos – implicațiile acestui studiu erau semnificative. Embrionul care trebuia transferat era cel care strălucise cel mai puternic în momentul fertilizării.

– *Iar Dumnezeu a spus: Să se facă lumină*, a murmurat Louie pentru sine.

A clătinat apoi din cap, uimit. Acele infinitezimale fragmente de zinc identificau ovulul care urma să devină o unitate genetică complet nouă. Știința nu înceta să îl uimească, la fel ca și credința sa, iar el credea fără cea mai mică urmă de îndoială că cele două pot coexista.

Ca medic rezident, stătuse alături de pacienți în fază terminală și constatase că ceea ce se spune este adevărat: oamenii aflați pe moarte vorbesc despre un tunel cu o lumină caldă la capăt.

Era de așteptat ca atât viața, cât și moartea să înceapă cu o scânteiere de lumină.

Louie era atât de absorbit de articol, încât l-a luat pe nepregătite zgâlțâitura avionului în momentul când a atins pista. Și-a adunat revistele și a așteptat să se stingă semnalul pentru centura de siguranță. Apoi s-a ridicat și și-a tras bagajul din compartimentul de deasupra. Călătorea numai cu bagaj de mână, preferând să păstreze câteva haine în biroul Vonitei, în caz de nevoie.

Luându-și la revedere de la Courtney, însoțitoarea de zbor, a luat-o la stânga la intrarea în terminal. Știa aeroportul acesta pe de rost: când se aglomera controlul de securitate, la care poartă găsea un Starbucks, unde erau toaletele pentru bărbați. Știa cu exactitate de cât timp avea nevoie ca să închirieze o mașină și să ajungă la Centru.

Și, ca întotdeauna, pentru că avea un program atât de predictibil, comitetul de primire îl aștepta când a sosit.

Unul dintre protestatarii obișnuiți de la clinică îl întâmpina negreșit pe Louie la aeroport, așteptându-l la baza scărilor, lângă zona de recuperare a bagajelor, singurul drum posibil spre agențiile de închiriat mașini. Lui Louie îi plăcea să îl numească Allen Activistul. Ținea în mână o pancartă scrisă de mână pe care se cutea citi: LOUIS WARD OMOARĂ BEBELUȘI. Louie nu știa ce îl oftica mai mult: că omul era punctual ca un ceas sau că îi scria numele greșit.

Allen stătea în locul obișnuit, cu pancarta lui. Louie nu îi vorbea niciodată. Știa că nu are rost. Dar de data asta numele lui era scris corect. A fost de ajuns cât să îl facă să încetinească pasul.

– Doctore Ward, a zis Allen, zâmbind. Ați avut un zbor bun?

Louie s-a oprit.

– Allen, nu-i așa?

– Da, domnule, a zis omul.

Louie a aruncat o privire la ceas.

– Ce ai zice să mâncăm ceva?

Avea cincisprezece minute de relaxare, pentru că avionul său aterizase mai devreme. Se simțea în siguranță în aeroport, înconjurat de oameni. Poate că era posibil să te pui în pielea altuia fără să ți-o pui pe a ta în saramură.

Allen a băgat sub braț pancarta și au urcat împreună scările spre McDonald's, unde Louie l-a tratat pe protestatar cu un mic dejun și o cafea și apoi s-a așezat pe scaunul din fața lui, la o masă perfect vizibilă pentru oricine trecea spre ghișeul de bilete.

– Pot să te întreb de ce mă aștepți aici? a întrebat el.

Allen a înghițit, apoi a zâmbit.

– Vreau să închid fabrica aceea a morții unde lucrezi, a zis el, atât de simplu, de parcă ar fi spus: *Am avut un octombrie foarte călduros.*

– Fabrică a morții, a repetat Louie, întorcând expresia pe toate fețele. Cât timp ar trebui să stea la închisoare femeile aflate în grija mea, pentru fărădelegile comise?

– Urăsc păcatul, nu pe păcătos, a zis Allen.

– Doar dacă nu cumva se întâmplă să fiu eu păcătosul, corect? a clarificat Louie. Așadar, dacă ai putea, ai interzice toate avorturile?

– Ar fi ideal.

– Chiar și în cazurile de viol și incest?

Allen a ridicat din umeri.

– Serios vorbind, cât de mare este procentul?

– Nu mi-ai răspuns la întrebare, l-a presat Louie.

– Nici tu nu ai răspuns la întrebarea mea, a replicat Allen. Chiar dacă este una din acele circumstanțe speciale rare, asta nu înseamnă că nu comiți un omor.

Louie s-a gândit la produsul îndepărtat în timpul unui avort timpuriu. Era țesut care nu simțea durere, nu avea gânduri sau senzații. Pentru el, era un potențial. Pentru Allen, era o persoană. Și totuși, cui i-ar fi trecut prin minte să susțină că, din punct de vedere moral, este același lucru dacă tai un stejar de o sută de ani sau calci pe o ghindă în parc?

Allen a luat o înghițitură din ou. O altă potențială viață irosită, și-a zis Louie.

– Știi, eu mă consider un activist pro-viață, a zis el. Doar că se întâmplă să fiu pro-viața-femeilor. Pe tine te-aș numi activist pro-naștere.

– Iar eu pe tine, pro-avort, a zis Allen.

– Nimeni nu le silește pe femei să facă avort dacă nu vor asta. Este diferența dintre a susține și a nega liberul-arbitru.

Allen s-a lăsat pe spate în scaun.

– Nu cred că noi doi vom ajunge vreodată la un acord în privința asta.

– Probabil că nu. Dar poate cădem de acord să neutralizăm spațiul din jurul politicilor publice. Cu toții avem dreptul la convingerile noastre religioase, corect?

Allen a încuviințat din cap, precaut.

– Dar nu putem face politici bazate pe religie, când religia înseamnă altceva pentru fiecare individ. Ne rămâne știința. Știința reproducerii este ceea ce este. Momentul concepției este momentul concepției. Tu poți decide valoarea etică pe care o are pentru tine, pe baza relației tale cu Dumnezeu... dar politicile din jurul drepturilor fundamentale ale omului în privința reproducerii nu ar trebui să fie supuse interpretării.

Louie a văzut cum privirea lui Allen se încețoșează, trădându-i confuzia.

– Ai o fiică, Allen?

– Am.

– Câți ani are?

– Doisprezece.

– Ce ai zice dacă ar rămâne însărcinată acum?

Chipul lui Allen s-a îmbujorat.

– Oamenii din tabăra ta întotdeauna încearcă să facă asta...

– Eu nu *încerc* să fac nimic. Doar îți cer să aplici dogma la persoana ta.

– I-aș oferi sfatul meu. Aș duce-o la pastorul nostru. Și aș avea încredere, a zis Allen, că va face alegerea corectă.

– Nu sunt în dezacord cu tine în privința asta, a spus Louie.

Allen a clipit de câteva ori.

– Nu?

– Nu. Religia trebuie să te ajute să iei o decizie dacă te găsești în această situație. Dar trebuie să existe legea care să îți dea dreptul de a lua decizia. Când spui că nu poți face un lucru pentru că îți interzice religia, asta e foarte bine. Dar când spui că *eu* nu pot să o fac pentru că religia *ta* o interzice, atunci avem o problemă.

Louie s-a uitat la ceas.

– Mă cheamă datoria.

– Știi, mă amuză întotdeauna când mă gândesc că voi, toți cei care sunteți pro-alegere, ați fost de fapt *născuți*, a zis Allen.

Louie a zâmbit, adunând resturile.

– Mulțumesc pentru companie. Și pentru discuție.

Allen și-a luat pancarta.

– E greu să te urască omul, doctore Ward.

– Asta-i ideea, prietene, a zis Louie. Asta-i toată ideea.

Beth încercase să facă totul corect. Se dusese la Centru, care ar fi putut să se afle pe Marte, atât de departe era și atât de mult o costase biletul de autobuz. Completase dispensa pentru acordul parental și o depusese în districtul ei. Nu era vina *ei* că judecătorul îi trăsese clapa pentru a pleca în *vacanță* cu soția. Judecătorii nu ar trebui să aibă dreptul la vacanță, atâta vreme cât viețile oamenilor depind de verdictul lor.

În cele din urmă, a rămas în pană de timp. Pastilele veniseră din străinătate, iar instrucțiunile erau în chineză, dar mai avea încă documentele primite la ședința de consiliere la care participase la Centru și printre ele se aflau instrucțiuni pentru cele care urmau să facă un avort medicamentos. Își amintea de doamna care le vorbise la clinică și care le spusese că exista o limită de timp pentru cele care iau pastila abortivă. Nu își amintea care era numărul magic de săptămâni, dar știa sigur că îl depășise deja.

Era în baie, chircită de durere. La început fusese sigură că a greșit ceva, pentru că nu cursese nici un pic de sânge. Dar acum nu se mai oprea. Și nu era doar sânge, ci cheaguri, cocoloașe mari, dense și întunecate la culoare, care o înspăimântau. De aceea se așezase pe toaletă. Putea întinde mâna în spatele ei să tragă apa. Era îngrozită de ideea că ar putea să se uite printre picioare și să vadă mânuțe și picioruțe sau o fețișoară tristă.

A simțit din nou cum i se răsucește totul înăuntru, de parcă cineva i-ar fi legat o mie de sfori de burtă și de vintre și ar fi tras de ele odată. Beth și-a adus genunchii mai aproape de bărbie, singurul lucru care îi mai ostoia durerile, dar făcând asta nu mai putea

să stea pe vasul de toaletă. S-a dat jos și s-a încovrigat pe o parte, gemând transpirată.

Obiectul care i-a ieșit dintre picioare avea dimensiunea unui pumn încleștat. Beth a scos un țipăt, văzându-l pe linoleum, roz și neterminat, cu petele întunecate ale ochilor și organelor în curs de formare sub pielea-i străvezie. Între picioruțe era un semn al întrebării – cordonul ombilical.

Tremurând, a apucat un prosop de hârtie, a învelit lucrul acela (*nu era un bebeluș, nu era un bebeluș, nu era un bebeluș*) și l-a îndesat la fundul coșului de gunoi, aranjând șervețelele, bureții demachianți și ambalajele deasupra, de parcă asta ar fi ajutat-o să-l dea uitării.

Începea să vadă stele verzi și și-a închipuit că probabil va muri, dar asta nu avea nici o logică, pentru că acum sigur nu avea să mai fie primită în rai. Poate dacă închidea ochii o clipă, când avea să se trezească, tot ce se întâmplase va fi dispărut.

A auzit un ciocănit puternic, iar pentru o clipă de groază, și-a închipuit că vine din coșul de gunoi. Dar apoi ciocănitul s-a întețit și a auzit cum o strigă cineva pe nume.

Beth voia să răspundă, chiar voia. Dar era atât de obosită.

Când ușa a cedat, zăvorul fiind spart de tatăl ei, și-a adunat toate forțele rămase pentru a vorbi.

– Nu te supăra, tati, a șoptit ea, iar apoi totul s-a întunecat.

George a lăsat camionul cu motorul pornit, parcat ilegal în zona pentru pompieri. S-a repezit către locul din dreapta și a ridicat-o în brațe pe fiica lui inconștientă, apoi a trecut cu ea dincolo de ușile automate ale camerei de gardă. Sângera prin pătura pe care o înfășurase în jurul ei.

– Vă rog să o ajutați pe fiica mea, a țipat el, iar în clipa următoare a fost înconjurat.

I-au luat-o, au așezat-o pe o targă și au dus-o în grabă în partea din spate, cu el pe urmele lor. O asistentă i-a pus o mână pe braț.

– Domnule...?

– Goddard, a zis el. Este fiica mea.

– Ce a pățit? a întrebat femeia.

– Nu știu. Nu știu, a zis el, înghițind în sec. Am găsit-o așa în baie. Sângerează de... de acolo, de jos.

– Vaginal?

El a încuviințat din cap. A încercat să vadă ce fac doctorii, dar erau atât de mulți și se tot foiau în jurul ei, obturându-i vederea.

– Cum o cheamă pe fiica dumneavoastră? a întrebat asistenta.

Când era mică și nu își putea pronunța numele, își zice Lil Bit. Așa i-a rămas numele multă vreme. Când a crescut, el a renunțat la a doua parte a acelui nume de alint. Iar acum el era singurul care îi mai spunea Lil; toți ceilalți foloseau un alt nume.

– Elisabeth Goddard, a zis George. I se spune Beth.

Noaptea trecută, Bex visase la o lucrare de artă care îi ocupa încă gândurile. Era un fetus din pixeli, încovrigat pe o parte. În spațiul alb, însă, format de absența brațelor, a picioarelor și a ombilicului, puteai vedea iluzia optică a unui profil. Și dacă te uitai mai de aproape, vedeai că era al ei.

Nu o mira că astăzi, din toate zilele posibile, avea inspirație. Ieri terminase cea mai recentă comandă. Era timpul să înceapă ceva nou.

Îl sunase deja pe Hugh să îi ureze la mulți ani și terminase o cană de ceai. Întreg corpul îi fremăta de nerăbdare, de parcă ar fi fost un copil care așteaptă să răsară soarele în ziua Crăciunului. Avea de gând să savureze fiecare clipă a acestei dimineți, să o atingă ca pe o coardă de vioară, să o lase să cânte în trupul ei.

În debaraua studioului ei, unde își ținea vopselurile, terebentina și pensulele, se afla un lambriu micuț care, apăsat cu un deget, se deschidea brusc, dând la iveală o ascunzătoare. Fusese acolo de când cumpăraseră casa. Nu știa la ce o folosiseră proprietarii dinainte – un seif, poate, sau loc pentru a păstra scrisori de dragoste. Bex ținea înăuntru o cutie de pantofi, una pe care acum a scos-o și a așezat-o pe bancul de lucru.

Înăuntru se afla o căciuliță albastră din bumbac, imposibil de mică, și o brățară de spital: BĂIEȚEL MCELROY. Iar apoi, cel mai prețuit obiect, o fotografie – ștearsă acum, în nuanțele de ruginiu, galben și verde pe care le asocia cu anii șaptezeci. Era din 1978, iar

Bex, care avea paisprezece ani, se afla în patul de spital ținându-l în brațe pe Hugh, abia născut.

Bex ar fi putut face un avort – era legal – dar mama ei, catolică fervență, a convins-o să renunțe la idee. A propus în schimb soluția care a devenit secretul lor. Din momentul în care a părăsit spitalul, Bex nu a mai fost mama lui Hugh, ci sora lui. Tatăl ei a obținut o slujbă într-un alt stat și s-au mutat acolo, acoperind subterfugiul cu straturi de vopsea, până când, uneori, Bex uita și ea care era realitatea. La un moment dat, după ce mama ei a murit, Bex s-a gândit să îi spună totul lui Hugh, dar s-a temut că se va supăra și o va urî. Nu își putea asuma un asemenea risc.

Bex avusese șansa de a-l vedea pe Hugh crescând și făcând la rândul lui un copil. Ce conta o simplă etichetă?

Îi luase patruzeci de ani de antrenament atent, dar își permitea să simtă regrete numai o dată pe an – în această zi a aniversării lui Hugh. Scotea cutia de pantofi și își imagina universurile paralele ale vieții ei. Într-unul dintre ele, era mama lui Hugh, bunica lui Wren. În altul, se îndrăgostise din nou, se căsătorise și avusese un copil pe care putea să îl țină în brațe de câte ori dorea. În al treilea, se dusese la școala de arte, se mutase la Florența și devenise sculptoriță, în loc să rămână în Mississippi pentru a veghea asupra lui Hugh după ce murise tatăl ei, iar mama ei devenise alcoolică.

Bex, care *nu* întrerupsese sarcina, pierduse totuși o potențială viață atunci – pe a ei. Dar când începea să deplângă tot ce pierduse, își îndrepta atenția către viețile care fuseseră salvate, fără exagerare, de către fiul ei – nevestele bătute, sinucigașii. Adolescentul pe care Hugh îl scosese din apele înghețate ale râului anul trecut. Wren.

Nu. Nu ar fi schimbat nimic. Cel puțin asta își spunea atunci când lăsa întrebarea să i se formeze în minte, când simțea că întrebarea o gâtuie.

Bex a pus cu grijă fotografia la fundul cutiei de pantofi și a așezat brățara și căciulița înăuntru. A dus-o înapoi în debara și a strecurat-o în ascunzătoarea ei. Apoi a tras la loc ușa secretă, pecetluind cripta acestei amintiri.

Uneori se întreba dacă va găsi cineva cutia după moartea ei. Poate cel care va cumpăra casa. Se întreba dacă vor construi o mitologie

în jurul artefactelor, dacă va fi o tragedie sau o poveste de dragoste. Puteau fi ambele în același timp, iar Bex o știa prea bine.

A închis debaraua și apoi a dat la o parte draperiile studioului. Lumina soarelui s-a revărsat pe podeaua de lemn, ca grânele aurii dintr-un siloz. Cerul era limpede, albastru, ca ochii fiului ei. De asta îi dăduse numele acesta – singurul ei indiciu. Chiar și la paisprezece ani, Bex își imagina deja lumea ca un artist, în umbre și lumini. Chiar și atunci, ceea ce conta cel mai mult era nuanța.

Hugh[1].

Bex a zâmbit, întinzând mâna după șasiul din lemn și pânza goală. *Astăzi*, și-a zis ea, *este o zi bună pentru a te naște*.

[1] Joc de cuvinte bazat pe omofonia dintre substantivul propriu Hugh și substantivul comun *hue* („nuanță")

Epilog

Ora șase după-amiaza

Nimeni nu își alege părinții. Dar unii dintre noi sunt foarte norocoși.

Preț de o clipă perfectă, Wren a simțit brațul tatălui ei înconjurând-o. Îi simțea mirosul – apret și loțiune de după ras.

– E în regulă, i-a șoptit el, și răsuflarea lui îi mângâia părul de la tâmplă. Totul e în regulă acum.

Îl credea. Întotdeauna îl crezuse. Îl credea când îi jura că nu avea de ce să se teamă de întuneric și când o învăța cum să citească stelele, ca să nu se simtă niciodată pierdută în întuneric. Îl credea atunci când îi printa articole despre pericolele și escrocii de pe internet și i le lăsa lipite de oglinda din baie. Îl crezuse când mâncase un păianjen pentru a-i dovedi că nu era atât de înfricoșător cum i se părea ei.

A împins-o cu blândețe, cu ochii opriți asupra mâinilor lor încleștate.

– Wren, du-te acum, a zis el.

Nu se putea hotărî să se îndepărteze. Wren, care se băgase în buclucul acesta pentru că nu mai putea aștepta să crească, nu voia nimic altceva decât ca tatăl ei să o legene în brațe și să nu îi mai dea drumul niciodată.

– Lasă-mă să termin ce am de făcut, a murmurat el.

A făcut un pas nesigur către cortul cu cupolă albă. Acolo erau polițiști care îi făceau semn să se apropie, dar nimeni nu a înaintat spre ea.

Odată fusese o tornadă în Jackson. Wren își amintea cum cerul se făcuse galben ca un ochi atins de icter și cum atmosfera părea grea. În clipele de dinainte ca vânturile să lovească orașul, aerul era atât de împietrit, încât Wren credea că Pământul nu se mai învârtește,

că timpul a început să curgă înapoi. Așa simțea și acum și, de aceea, când a ajuns la jumătatea drumului către cortul de comandă, s-a oprit și a întors capul.

A auzit vocea tatălui ei, vorbindu-i lui George Goddard.

– Gândește-te la fiica ta.

– Niciodată nu se va mai uita la mine în același fel după ziua de azi. Nu înțelegi.

– Atunci fă-mă să înțeleg.

Wren se uita fix către atacator atunci când acesta a apăsat pe trăgaci.

Tatăl lui Wren îi povestea din când în când cum devenise eroul ei încă din momentul în care se născuse. Era în spital, iar asistentele îi făceau analizele care trebuie făcute bebelușilor înainte de externare. Unul dintre ele era testul Guthrie, care necesita o înțepătură în talpă pentru a recolta câteva picături de sânge pe o lamă de diagnostic, trimisă apoi la laborator pentru testul de fenilcetonurie.

Asistenta de gardă în ziua aceea era lipsită de experiență și, când i-a înțepat talpa lui Wren, fetița a început să plângă. Nu a curs destul sânge, așa că a fost nevoită să o înțepe a doua oară. A strâns piciorul copilului, încercând să stoarcă manual câteva picături de sânge. Acum, deja, Wren urla.

Tatăl ei s-a ridicat și a luat copilul din brațele asistentei. A învelit-o pe Wren într-o păturică și a anunțat că pleacă acasă. Asistenta i-a spus că nu poate pleca, pentru că legea o obligă să facă analiza.

Eu sunt legea, *ce mama mă-sii*!

Nici acum nu avea voie să intre în spitalul acela.

Eroii, după cum bine știa Wren, nu îți sar întotdeauna în ajutor. Uneori făceau alegeri contestabile. Aveau dubii. Reluau în minte și editau întâmplările trăite, își imaginau alte finaluri. Uneori, ucideau, pentru a salva.

Wren era înfășurată într-o pătură termică, tremurând, deși era cald afară. O dureau coastele acolo unde o placase un membru al echipei SWAT. Ar fi împușcat-o atacatorul în cele din urmă?

Nimeni nu știa, pentru că în schimb tatăl ei îl dezarmase și trăsese trei gloanțe în George Goddard.

În transmisiune directă la televizor.

Se întâmplaseră apoi multe – tatăl ei fusese preluat de echipa SWAT; paramedicii încărcaseră cadavrul în ambulanță, pentru că trebuia ca un doctor să îl pronunțe mort pe atacator.

Atacatorul.

Wren stătea pe platforma unei camionete de poliție când s-a apropiat tatăl ei. Avea mâna bandajată. Glonțul rebel tras de Goddard și destinat ei îl lovise pe el.

Venise la clinică pentru că nu mai voia să fie o fetiță. Dar nu activitatea sexuală te transformă într-o femeie, ci deciziile, uneori îngrozitoare, pe care trebuie să le iei. Copiilor li se spune ce au de făcut. Adulții hotărăsc singuri, chiar și atunci când opțiunile pe care le au îi distrug sufletește.

Tatăl ei i-a urmărit privirile întoarse către clădirea Centrului. Scăldate în ultimele spasme ale apusului, zidurile portocalii păreau în flăcări.

– Ce se va întâmpla cu Centrul? a întrebat Wren.

– Nu știu.

S-a gândit la doctorul Ward și Izzy, și Joy, și Janine. La sărmana Vonita. La toate femeile necunoscute care intraseră în Centru înaintea sa, la toate femeile care vor veni mâine pentru o programare și vor călca în picioare banda de delimitare întinsă de poliție, dacă trebuiau să o facă.

– Mătușa Bex ne așteaptă, a zis tatăl ei.

A întins brațele spre ea, ca atunci când Wren era mică și a coborât-o de pe platformă. Wren l-a văzut tresărind din cauza rănii.

Când era mică, se juca cu el încordându-și brațele și picioarele și întinzându-și coloana ca să fie cât mai rigidă. *Mă fac super grea*, îi zice ea, iar el râde.

Întotdeauna te voi putea duce în brațe.

Cerul nopții fremăta, stelele albastre răsăreau, iar cele roșii piereau. Erau înconjurați de viață și de moarte. Au trecut de gardul din sârmă care înconjura perimetrul Centrului. Pe gard, protestatarii prinseseră o fâșie lungă de hârtie de împachetat: ESTE UN

COPIL, NU O ALEGERE. Wren trecuse pe lângă mesajul acela de dimineață și, lucru uimitor, era încă intact.

La câțiva metri de Centru, Wren s-a oprit.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat-o tatăl ei.

– Așteaptă o secundă.

Wren a dat fuga înspre gard. A rupt bannerul, a mototolit o fâșie lungă din el și a aruncat-o la pământ. Bucata rămasă a prins-o în vârful gardului de sârmă, ca să n-o ia vântul.

ALEGERE.

S-a îndepărtat puțin și și-a privit opera.

Mulți ani mai târziu, când Wren povestea întâmplarea aceasta, nu își mai amintea că schimbase mesajul acela. Nu își mai amintea dacă gardul din fața Centrului era din ipsos sau din metal, cât de mică era debaraua sau dacă sângele mătușii ei s-a revărsat pe gresie sau pe covor. Își amintea însă că, pe când se îndepărta alături de tatăl ei, era prima dată când îl ținea ea pe el de mână, în loc să o țină el pe ea.

Nota autoarei

Federația Națională a Avorturilor adună date statistice despre violențele comise de protestatarii anti-avort în Statele Unite și Canada. Din 1977, s-au înregistrat 17 tentative de omor, 383 de amenințări cu moartea, 153 de cazuri de asalturi și violențe, 13 oameni răniți, 373 de intrări prin efracție, 42 de plasări de bombe, 173 de incendieri, 91 de tentative de bombardare sau incendiere, 619 amenințări cu bombe, 1 630 de cazuri de încălcare a domeniului privat, 1 264 de acte de vandalism, 655 de amenințări cu antrax, 3 răpiri.

Unsprezece oameni au fost uciși ca urmare a violențelor comise împotriva celor care efectuează avorturi: patru doctori, doi angajați ai unor clinici medicale, un gardian, un ofițer de poliție, o escortă de la o clinică și alte două persoane.

Extremiștii anti-avort sunt considerați o amenințare teroristă internă de către Departamentul de Justiție al SUA. Dar violențele nu reprezintă singura amenințare la adresa clinicilor de avorturi. În ultimii cinci ani, politicienii au adoptat peste 280 de legi care restricționează accesul la avorturi. În 2016, Curtea Supremă a declarat neconstituțională o lege din Texas care cerea clinicilor de avorturi să fie dotate cu bloc operator, iar medicii să aibă întâietate la internare în spitalele locale, în caz de complicații. Pentru multe clinici, aceste cerințe erau prohibitive din punctul de vedere al costurilor și le-ar fi silit să închidă porțile. De asemenea, având în vedere faptul că medicii vin de la distanță mare pentru a-și oferi

serviciile, nu pot primi întâietate la internare în spitalele locale. Merită amintit că mai puțin de 0,3% dintre femeile care fac o întrerupere de sarcină necesită spitalizare din cauza complicațiilor. De fapt, colonoscopiile, liposucția, vasectomia și... nașterea – proceduri efectuate în afara sălilor de operații – prezintă un risc de deces mai mare.

În Indiana, în 2016, Mike Pence a semnat o lege care prevedea interzicerea avorturilor pe baza dizabilităților fetale și care obliga clinicile de avorturi și medicii să ofere pacientelor informații despre îngrijirea perinatală – păstrarea fetusului in utero până la moartea sa din cauze naturale. Aceeași lege cerea ca fetușii avortați să fie incinerați sau înmormântați formal, chiar dacă mama nu dorește acest lucru. Legea a fost blocată de un judecător în 2017.

În Alabama, o lege din 2014 obliga minora să solicite o dispensă în vederea întreruperii de sarcină de la judecătorie, unde se stabilea un tutore ad litem ca avocat al fetusului. Conform aceleiași legi, părintele sau tutorele legal avea dreptul de a contesta derogarea de la lege, amânând-o până când fata trecea de perioada în care putea face un avort legal. Un judecător federal a respins această lege în 2017.

În Arkansas, este obligatoriu ca femeile să fie informate că pot anula efectele medicației abortive cu progesteron. Amendamente similare au fost introduse în Arizona, Colorado, California, Indiana, Idaho, Carolina de Nord și Georgia. *Americans United for Life* (Americanii Uniți pentru Viață), un puternic grup de presiune, a introdus anularea efectelor pastilei abortive în modelul său de legislație pentru anul 2017. Cu toate acestea, nu există studii oficiale care să susțină faptul că efectele medicației abortive pot fi anulate.

În ziua de 19 martie 2018, după ce această carte a fost trimisă către editură, guvernatorul statului Mississippi, Phil Bryant, a aprobat introducerea în textul legii a amendamentului privind vârsta gestațională, prin care, în Mississippi, se interzice efectuarea avorturilor după săptămâna a cincisprezecea de sarcină, Mississippi devenind astfel statul cu cea mai joasă limită a interzicerii avortului din Statele Unite. Pe Twitter, el a declarat: „Sunt hotărât să fac din statul Mississippi cel mai sigur loc din America pentru un copil nenăscut". Legea prevede excepții în cazul anomaliilor fetale grave,

dar nu și în caz de incest sau viol. Doctorii care efectuează avorturi după săptămâna a cincisprezecea de sarcină trebuie să completeze un raport pentru a explica de ce, iar dacă încalcă legea, își pun în pericol licența de liberă practică. Organizația pentru Sănătatea Femeilor din Jackson – așa-numita Pink House („Casa Roz") – este singura clinică de avorturi din Mississippi și deja limitează întreruperea cursului sarcinii la șaisprezece săptămâni. Această schimbare nu are nici un fundament medical sau științific.

Persistă convingerea greșită că legiferarea limitei de timp până la care se poate efectua întreruperea de sarcină, sau anularea hotărârii în cazul Roe vs. Wade, vor pune capăt avorturilor. Precedentele nu sugerează acest lucru – în anii 1950 se efectuau până la 1,2 milioane de avorturi ilegale pe an. Potrivit Institutului Guttmacher, rata avorturilor a scăzut între 2000 și 2008, în ciuda legalizării avortului. Însă este important să explicăm aceste valori statistice. În rândul femeilor aflate în situație de sărăcie, rata avorturilor a crescut cu 18%. La femeile cu o situație financiară bună, avortul a scăzut cu 24%. Asta înseamnă că femeile sărace rămân însărcinate fără să își dorească sarcina. Șapte din zece femei care au făcut întrerupere de sarcină câștigau mai puțin de 22 000$ pe an. În 2004, trei sferturi dintre femeile intervievate au afirmat că au recurs la o întrerupere de sarcină pentru că nu își permiteau din punct de vedere financiar să aibă grijă de un copil. Până în prezent, nu s-a efectuat nici un studiu care să lămurească dacă îmbunătățirea condițiilor socio-economice ale acestor femei ar duce la o scădere a numărului de avorturi.

În vederea scrierii acestei cărți, am intervievat mai mulți activiști pro-viață. Nu s-au dovedit a fi habotnici; au fost bărbați și femei cu care mi-a făcut plăcere să discut și care vorbeau din convingere personală. Toți erau îngroziți de actele de violență comise în numele copiilor nenăscuți. Mi-au spus că ar vrea ca susținătorii libertății de alegere să înțeleagă că ei nu încearcă să anuleze drepturile femeii sau să le spună acestora ce să facă cu trupul lor. Nu vor decât să le facă să înțeleagă pe femeile care iau această decizie legală că viața este prețioasă, iar decizia lor va afecta un suflet nevinovat.

Am intervievat 151 de femei care au făcut întreruperi de sarcină. Dintre aceste femei, numai una regretă alegerea făcută. Aproape

toate se gândesc zilnic la avortul făcut. Când le-am întrebat ce ar vrea să știe despre ele susținătorii dreptului la viață al fătului, răspunsurile primite au venit din suflet. Multe au vrut să transmită că o femeie care apelează la avort nu este un om rău. O femeie a spus: „Nu am nevoie să fiu pusă la colț pentru o alegere care deja mi-a frânt inima".

M-am întâlnit cu personalul de la Casa Roz. Am avut privilegiul să îl însoțesc pe doctorul Willie Parker în timp ce efectua întreruperi de sarcină la Centrul pentru Femei din West Alabama, în Tuscaloosa, statul Alabama (da, personajul doctorului Ward seamănă îndeaproape cu Willie). Doctorul Parker este unul dintre cei mai înfocați susținători ai femeilor pe care i-am întâlnit și un creștin devotat. A ales această meserie datorită credinței sale – nu în ciuda ei. Spune că, în religia sa, compasiunea înseamnă să acționeze în numele altora, nu să îi judece. Doctorul Parker a inventat ceea ce el numește verbicaina – conversația menită să relaxeze pacienta în timpul efectuării unei proceduri. Nu are rolul de a trivializa ceea ce se întâmplă, ci de a pune totul într-un context. Avortul, susține medicul, nu trebuie să fie criteriul după care o femeie își măsoară tot restul vieții. Vă îndemn să citiți cartea lui, *Life's Work: A Moral Argument for Choice*, pentru a afla mai multe despre parcursul său.

În Birmingham, mulțumită generozității și amabilității a trei dintre pacientele sale, am fost prezentă la un avort făcut la cinci săptămâni, la unul făcut la opt și la altul care a avut loc la cincisprezece săptămâni. Primele două proceduri au durat mai puțin de cinci minute fircare; da, am văzut produsele de concepție și nu era nimic asemănător unui copil mort, care să se poată vedea cu ochiul liber. Procedura efectuată la cincisprezece săptămâni a fost mai complicată și a durat câteva minute mai mult. Printre sânge și țesut se vedeau amestecate părți ale unui corp micuț.

Doctorul Parker crede în transparență în domeniul său de activitate. Înțelege că fetusul este o formă de viață. Nu crede însă că este o persoană. Atitudinea sa se reduce la responsabilitatea morală pe care o avem unii față de ceilalți. În vreme ce protestarii pro-viață apără drepturile fetusului, cine apără drepturile femeilor?

Femeia care făcuse un avort la cincisprezece săptămâni avea alți trei copii cu vârste sub patru ani. Nu putea face un alt copil fără a compromite grija acordată celorlalți trei. Faptul că a venit la clinică demonstrează că este o mamă îngrozitoare sau una responsabilă?

Eu nu am făcut niciodată un avort. M-am crezut întotdeauna adepta dreptului de a alege. Dar apoi am rămas însărcinată cu al treilea copil și la șapte săptămâni am început să sângerez abundent. Gândul de a pierde sarcina era unul insuportabil în momentul acela; în mintea mea, era deja un copil. Dar dacă aș fi fost o studentă însărcinată în șapte săptămâni, aș fi ales avortul. Liniile de demarcație se schimbă – nu doar între adepții dreptului de a alege și activiștii anti-avort, ci și în cazul fiecărei femei, în funcție de circumstanțe.

Legile sunt în alb și negru. Viețile femeilor au o mie de nuanțe de gri.

Prin urmare, putem rezolva disputa legată de avort fără a o legifera? Să pornim de la principiul că nimeni nu își *dorește* un avort; este o alegere în ultimă instanță. Dacă presupunem că tabăra pro-viață vrea eliminarea sau reducerea întreruperilor de sarcină, iar tabăra pro-alegere vrea ca femeile să poată lua ele însele deciziile referitoare la sănătatea lor reproductivă, poate că trebuie pornită discuția dinainte de apariția sarcinii – de la măsurile contraceptive. În Statele Unite, în 2015 s-au înregistrat 57 de nașteri la mie în rândul adolescentelor. În Canada, 28 la mie. În Franța, 25. În Elveția, 8. Diferența este că acele țări promovează activ contracepția fără a condamna. Nu așa se petrec lucrurile în Statele Unite, din cauza credințelor religioase care susțin procrearea. Cu toate acestea, dacă scopul este reducerea avorturilor, promovarea măsurilor contraceptive ar fi cea mai simplă soluție.

Dacă cele mai multe femei aleg avortul din motive economice, atunci aceasta este o altă zonă care trebuie abordată. Dacă cei care se opun avortului ar putea preveni întreruperile de sarcină prin creșterea taxelor și oferindu-se să adopte, ar face-o? Dacă cei care susțin dreptul de a alege cred că femeile ar trebui să poată lua o decizie fără presiuni din afară, ar renunța la o parte din venitul lor pentru ca femeile care întâmpină dificultăți financiare să poată păstra sarcina?

În acest sens, merită să ne gândim ce s-ar întâmpla dacă am simplifica accesul gravidelor la serviciile sociale. Creşterea salariului minim ar oferi femeilor siguranţa financiară necesară creşterii unui copil, dacă aleg să îl facă. Creşele finanţate de guvern ar elimina riscul de pierdere a locului de muncă. Asistenţa medicală universală le-ar permite femeilor să aibă convingerea că pot nu doar să nască un copil, ci şi să îi ofere o viaţă bună.

Sunt şi alte soluţii care ar putea reduce numărul femeilor nevoite să apeleze la o întrerupere de sarcină. Angajatorii care concediază femei însărcinate ar trebui penalizaţi. Asistenţa medicală prenatală gratuită le-ar încuraja pe femei să ducă sarcina la termen, ceea ce s-ar putea asigura printr-o reţea de părinţi adoptivi care să achite costurile în locul lor.

Sincer vorbind, nu cred că noi, ca societate, vom cădea vreodată de acord în această chestiune. Miza este prea mare, iar ambele tabere operează cu convingeri nestrămutate. Dar cred că primul pas este să vorbim unii cu ceilalţi – şi mai ales să ne ascultăm unii pe ceilalţi. Poate nu vom împărtăşi aceleaşi convingeri, dar cel puţin ne putem respecta opiniile şi putem găsi un sâmbure de adevăr în ele. Poate că în aceste conversaţii oneste, în loc să ne demonizăm reciproc, am putea să ne privim unii pe alţii ca pe nişte oameni imperfecţi, dar care îşi dau silinţa.

Jodi Picoult, martie 2018

Mulţumiri

Sunt mulţi profesionişti din domeniul medicinii şi sănătăţii reproductive a femeilor care mi-au împărtăşit din experienţa lor: Linda Griebsch; dr. Julie Johnston; Liz Janiak; Souci Rollins; Susan Yannow; dr. Rebecca Thompson; dr. Margot Cullen. Îl amintesc în special pe domnul doctor David Toub, care a fost dispus să discute cu mine pe Skype în timp ce îşi călca pantalonii într-o seară de sâmbătă, când am avut de pus o întrebare ce nu suporta amânare.

Pentru că mi-au făcut cunoscută cealaltă perspectivă: Paul şi Erin Manghera.

Pentru sclipirile lor juridice: Maureen McBrien-Benjamin şi Jennifer Sargent.

Pentru că m-au ajutat să înţeleg rolul unui negociator în luarea de ostatici: John Grassel şi Frank Moran.

Pentru că m-au învăţat cum să leg un garou şi să pun un cateter toracic, în caz că nu am succes în cariera de scriitor: asistenta Shannon Whyte; Sam Provenza; dr. Josh Mancini.

Pentru discuţiile aprinse şi/sau pentru că mi-au permis să fur câte o părticică din vieţile lor: Samantha van Leer, Kyle Tramonte, Abigail Baird, Frankie Ramos, Chelsea Boyd, Steve Alspach, Ellen Sands, Barb Kline-Schoder.

Pentru că au citit primele schiţe ale romanului, când încă aveam şaisprezece personaje principale: Laura Gross, Jane Picoult, Elyssa Samsel.

Pentru lectura sensibilă, sugestiile juste şi pentru că este un scriitor minunat care îmi permite să mă plâng prin mesaje telefonice cât de grea este meseria asta: Nic Stone.

Pentru că sunt cei mai buni în domeniul acesta: Gina Centrello, Kara Welsh, Kim Hovey, Debbie Aroff, Sanyu Dillon, Rachel Kind, Denise Cronin, Scott Shannon, Matthew Schwartz, Erin Kane, Theresa Zoro, Paolo Pepe, Christine Mykityshyn, Stephanie Reddaway, Susan Corcoran şi Jennifer Hershey. Nu aş fi nici pe departe atât de dispusă să înfrunt greutăţile dacă voi toţi nu mi-aţi fi alături.

Mulţumirile mele se îndreaptă către angajaţii Centrului pentru Femei din West Alabama, Tuscaloosa, statul Alabama, şi ai Organizaţiei pentru Sănătatea Femeilor din Jackson, statul Mississippi, şi către alţii care acţionează conform convingerilor lor: Gloria Gray, Diane Dervis, „Miss Betty" şi Tara; Alesia, Mamie, Renetah, Francia, Tina, Chad, Alfreda şi Jessica.

O imensă recunoştinţă îi port doctorului Willie Parker, care educă, inspiră şi are grijă de cele care au cea mai mare nevoie de atenţia lui. Mă simt onorată să te numesc prietenul meu şi mă bucur nespus că femeile au un susţinător de nădejde în persoana ta.

În final, sunt recunoscătoare celor 151 de femei care au fost dispuse să îmi povestească despre avorturile lor: Joan Mogul Garrity, Jolene Stark, E. Johnson, „M", Christine Benjamin, Megan Tilley, Susan (Marea Britanie), Laura Kelley, Sarah S., Leanne Garifales, Dena, Natasha Sinel, Emma, Jennifer Felix, JLR, Roberta Wasmer, Nina, Eileen, Nancy Emerson, Laura Rooney, Heather C., Jennifer Klemmetson, Alie, Amanda Clark, Heidi, Lorraine Dudley, Brooke, Shirley Vasta, Lisa Larson, Cynthia Brooks, Melissa M., Tori, Kara Clark, Sonia Sharma, Andrea Lutz, Claire, Alison M., Rae S., Megan, Melissa Stander şi zecile de femei care au vrut să-şi păstreze anonimatul. Speranţa mea este că pe măsură ce mai multe astfel de poveşti sunt dezvăluite, tot mai puţine femei vor dori să rămână anonime.

Bibliografie

Următoarele materiale s-au dovedit utile în scrierea acestui roman:

Baird, Abigail, Christy Barrow şi Molly Richard, „Juvenile NeuroLaw: When It's Good It Is Very Good Indeed, and When It's Bad It's Horrid", *Journal of Health Care Law and Policy* 15 (2012)

Camosy, Charles C., *Beyond the Abortion Wars: A Way Forward for a New Generation*, Wm. B. Eerdmans, 2015

Cohen, David S. şi Krysten Connon, *Living in the Crosshairs: The Untold Stories of Anti-Abortion Terrorism*, Oxford University Press, 2015

Eichenwald, Kurt, „America's Abortion Wars (and How to End Them)", *Newsweek,* 25 decembrie 2015

Fernbach, Philip şi Steven Sloman, „Why We Believe Obvious Untruths", *New York Times,* 3 martie, 2017. https:// www.nytimes.com/2017/03/03/opinion/sunday/why-we-believe-obvious-untruths.html

Gilligan, Carol şi Mary Field Belenky, „A Naturalistic Study of Abortion Decisions", *New Directions for Child Development* 7 (1980)

Graham, Ruth, „A New Front in the War over Reproductive Rights: «Abortion-Pill Reversal»", *New York Times Magazine*, 18 iulie 2017. https://www.nytimes.com/2017/07/18/magazine/a-new-front-in-the-war-over-reproductive-rights.html

Johnson, Abby, *Unplanned: The Dramatic True Story of a Former Planned Parenthood Leader's Eye-Opening Journey Across the Life Line*, Tyndale, 2010

Knapton, Sarah, „Bright Flash of Light Marks Incredible Moment Life Begins When Sperm Meets Egg", *Telegraph*, 26 aprilie 2016. https://www.telegraph.co.uk/science/2016/04/26/bright-flash-of-light-marks-incredible-moment-life-begins-when-s/

Kowalski, Gary, „The Founding Fathers and Abortion in Colonial America", *American Creation* (blog), 6 aprilie 2012. http://americancreation.blogspot.com/2012/04/founding-fathers-and-abortion-in.html

Miller, Monica Migliorino, *Abandoned: The Untold Story of the Abortion Wars*, St. Benedict Press, 2012

Oakes, Kelly, „51 Mind-Blowing Facts About Life, the Universe, and Everything", https://www.buzzfeed.com/kellyoakes/mind-blowing-facts-about-life-the-universe-and-everything?utm_term=.om3qZdoZjz#.eb2M06802R

Parker, Willie, *Life's Work: A Moral Argument for Choice*, Atria Books, 2017

Paul, Maureen, et al., *Management of Unintended and Abnormal Pregnancy: Comprehensive Abortion Care*, Wiley-Blackwell, 2009

Perrucci, Alissa C., *Decision Assessment and Counseling in Abortion Care: Philosophy and Practice*, Rowman & Littlefield, 2012

Pollitt, Katha, „Abortion in American History", *Atlantic*, mai 1997. https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1997/05/abortion-in-american-history/376851/

Pollitt, Katha, *Pro: Reclaiming Abortion Rights*, Picador, 2014

Saxon, Lyle, Robert Tallant şi Edward Dreyer, *Gumbo Ya-Ya: A Collection of Louisiana Folk Tales*, Bonanza Books, 1984

Thomson, Judith Jarvis, „A Defense of Abortion", *Philosophy and Public Affairs* 1, no. 1 (1971). http://spot.colorado.edu/~heathwoo/Phil160,Fall02/thomson.htm

Wicklund, Susan, *This Common Secret: My Journey as an Abortion Doctor*, PublicAffairs, 2008

Foto: Nina Subin

JODI PICOULT s-a născut în 1966 în Nesconset, statul New York, și a studiat la Princeton University, pe care a absolvit-o în 1987. Are un master în educație de la Harvard University și două titluri de doctor onorific în litere primite din partea Dartmouth College în 2010 și din partea University of New Haven în 2012.

Jodi Picoult este autoarea a peste douăzeci de romane, dintre care ultimele au intrat direct în lista de bestselleruri a publicației *New York Times*. Cărțile sale sunt traduse în 34 de limbi și publicate în 35 de țări. În limba română au apărut *Pactul* (*The Pact*, 1998), *O viață de rezervă* (*My Sister's Keeper*, 2004), *Dispariții* (*Vanishing Acts*, 2005), *Al zecelea cerc* (*The Tenth Circle*, 2006), *Povestitorul* (*The Storyteller*, 2013), *Vremea plecării* (*Leaving Time*, 2014), *Mici lucruri măreț* (*Small Great Things*, 2016) și *O scânteie de viață* (*A Spark of Light*, 2018).

Picoult a primit nenumărate premii, printre care New England Bookseller Award pentru ficțiune, New Hampshire Literary Award pentru merite literare deosebite, Lifetime Achievement Award pentru ficțiune din partea Romance Writers of America.

Jodi Picoult este căsătorită, din 1989, cu Timothy Warren van Leer, pe care l-a cunoscut în facultate, și locuiește împreună cu soțul și cei trei copii în Hanover, New Hampshire.

Ziua călduroasă de toamnă începe ca oricare alta la Centru – o clinică în care găsesc ajutor la nevoie femeile din statul Mississippi, stat în care funcționează una dintre cele mai severe legislații în privința avortului. Apoi, spre sfârșitul dimineții, un bărbat disperat și îndurerat deschide focul, luându-i ostatici pe toți cei prezenți.

Sosit la fața locului, Hugh McElroy, un negociator al poliției, încearcă să ia legătura cu bărbatul și află, cu groază, că fiica sa de cincisprezece ani, Wren, se află în clinică. Dar Wren nu este singură. Alături de ea se află o asistentă care își depășește propria panică pentru a salva viața unei femei rănite; un medic care își face meseria nu în ciuda credinței sale, ci datorită acesteia; o protestatară pro-viață, deghizată în pacientă, care se găsește în fața aceleiași furii pe care ea însăși a simțit-o cândva; o tânără care a venit să avorteze și bărbatul extrem de tulburat, care a jurat să-și facă auzită vocea.

În acest roman captivant, nuanțat și bine documentat, Jodi Picoult abordează o temă complicată, reluând dezbaterea asupra opoziției dintre dreptul femeii de a alege și sacralitatea vieții, încă din momentul concepției.

„Picoult la superlativ... Un roman oportun, echidistant și care va inspira cu siguranță dezbateri."
The Washington Post

„Narațiunea convingătoare a lui Jodi Picoult, care merge pe firul descendent al evenimentelor, explorează cu competență probleme sociale controversate."
US Weekly

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-4113-7
9 786063 341137
eBook disponibil